

24.07.2013. u 12.25 h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25 saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade Đukanoviću i članovi 40. Vlade Crne Gore, otvaram 11. (posebnu) šednicu proljećnjeg zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2013. godini, sa standardnim dnevnim redom posvećenim Premijerskom satu.

Ustaljenost je dobra, pogotovo kad donosi punu izvjesnost, a izvjesno će pitanje prvi postaviti predsjednik kluba najjače partije u Parlamentu, kolega Milutin Simović.

Pustite me da završim ovako lijepu najavu, pa ćete onda. Ali, da bi to tako bilo mora nam pomoći koleginica Jonica, nije nam pomogla, pa ćemo je čuti. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, predsjedniče.

Javljam se zbog povrede Poslovnika, i to člana 191, stav 2 Poslovnika u kojem piše da se pisani odgovor na poslaničko pitanje dostavlja preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene premijerskom satu, člana 50 Poslovnika stav 3 u kojem piše da se zahtjev za obavještenje, po članu 50, dostavlja najkasnije 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva, da u slučaju da taj pisani odgovor nije dostavljen u tom roku, generalni sekretar Skupštine o tome obavještava generalnog sekretara Vlade, odnosno funkcionera od kojeg je traženo obavještenje i objašnjenje, a sve to u vezi sa članom 8 Poslovnika gdje piše da je nadležnost predsjednika Skupštine da se brine o primjeni Poslovnika Skupštine.

Dakle, poslaničko pitanje iz marta ministru unutrašnjih poslova Rašku Konjeviću i urgencija od 5. jula 2013. godine, dopunjena mišljenjem Agencije za zaštitu podataka o ličnosti, kojom se nedvosmisleno utvrđuje da dio podataka nije dostavljen, nije suprotan Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti, nisam dobila do početka ove sjednice.

Zatim, dio odgovora na poslaničko pitanje ministru rada i socijalnog staranja Predragu Boškoviću, što ću vas podsjetiti da sam rekla i odmah nakon što sam dobila na sjednici odgovor na pitanje, da se radi o pola odgovora, da taksativno tri dijela odgovora nijesu dostavljena, i ne samo tada na sjednici nego i do početka ove sjednice koji je rok bio do prethodnog premijerskog sata, dakle, do juna.

I treće, po članu 50 Poslovnika, obratila sam se svim ministarstvima u Vladi Crne Gore, predsjedniku države, predsjedniku Vlade i predsjedniku Skupštine, tražeći određeno obavještenje. Rok za dostavljanje obavještenja 15 dana ministarstvima je istekao prije nekoliko dana, i taj odgovor još nijesam dobila od Ministarstva finansija, Ministarstva kulture, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva zdravlja.

Što se tiče predsjednika države, Vlade i Skupštine. Predsjednik države je odmah, poslije par dana odgovorio na ovo pitanje. Predsjednik Skupštine na isto pitanje, prije godinu dana, je izbjegao odgovor. Danas sam iz Kabineta predsjednika Skupštine obaviještena da ću u toku dana dobiti odgovor. I ponavljam, da sam to obaviještena i računam da mi je to najbolja garancija da ću taj odgovor zaista konačno i dobiti. Od predsjednika Vlade, odnosno njegovog kabineta, nakon urgencije iz Kluba poslanika SNP-a sam obaviještena da je predsjednik Vlade, odnosno njegov kabinet, proslijedio na dalje postupanje Ministarstvu unutrašnjih poslova taj predlog, iako sam ja tražila da mi se dostavi od predsjednika Vlade, koje je on predloge uputio Ministarstvu unutrašnjih poslova, a ne šta je Ministarstvo unutrašnjih poslova uradilo sa njima. Ali, svakako značajna informacija da je to proslijeđeno Ministarstvu unutrašnjih poslova, ali evo i informacije premijeru da ja i dalje opet nijesam dobila odgovor i da time nije ispunjena obaveza iz Poslovnika. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Čuli smo, briga postoji, vaša briga prije svega. Ministri koji su prozvani molim vas da ispunite svoju obavezu i da odgovorite kolegici Jonici, ali nije broj veliki ministara, to je već poboljšanje u odnosu na ranije, imali smo mnogo veći broj ministara koji nije ispunjavao obavezu. Sada imamo priliku da smo samo na trojicu, da će to stići i da ćemo moći onda imati punu ažurnost.

Izvolite, kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine.

U ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista, predsjedniku Vlade postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče, na Premijerskom satu 19. marta, postavio sam vam pitanje o dinamici realizacije infrastrukturnih, energetskih i projekata u oblasti turizma. Tada ste jasno saopštili planirane rokove i vrijednosti investicija pojedinih projekata. Koji je aktuelni status

najznačajnijih investicionih projekata i kakva je dalja dinamika njihove realizacije?

Obrazloženje: Vlada je u prethodnom periodu sprovela nepopularne, ali neophodne mjere u cilju fiskalne konsolidacije i očuvanja makroekonomske stabilnosti. Pažnja javnosti je, razumljivo, primarno bila usmjerena ka tim aktivnostima.

Međutim, paralelno sa tim aktivnostima koje su, ponavljam, bile nužne i urgentne, Vlada je očigledno značajno bila posvećena i realizaciji velikih investicionih projekata koji treba da budu osnov i garancija budućeg rasta crnogorske ekonomije. Rasta koji će značiti nova radna mjesta, rast životnog standarda, rast kvaliteta javnih usluga, makroekonomsku stabilnost, jednom riječju boljitak za sve građane Crne Gore.

U martu ste najavili da će Vlada donijeti odluku o realizaciji projekta izgradnje auto puta i ta odluka je donesena. Sada vas pitam, kada možemo očekivati početak izgradnje i kakva je planirana dinamika?

U martu ste, takođe, najavili da će crnogorska turistička ponuda biti bogatija za nove turističke komplekse i hotelske kapacitete, golf terene, marine i ostale prateće sadržaje. Kakva je dinamika realizacije ovih projekata u Kumboru, Porto Montenegro, Plavim horizontima, Luštica, Kraljičinoj plaži i ostalim lokacijama, i koja je vrijednost ovih investicija?

To je moje pitanje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Predsjedniče Vlade Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, poštovani potpredsjednici, dame i gospodo poslanici, poštovani poslanice Simoviću,

Kao što ste i sami naveli, Vlada je nakon konstituisanja, suočivši se sa ozbiljnim posljedicama ekonomske krize, preduzela niz aktivnosti i mjera na planu finansijske konsolidacije, kako bi očuvala makroekonomsku stabilnost kao osnovni preduslov daljeg ekonomskog razvoja.

Nakon uspješno obavljenih aktivnosti u prvom tromjesečju, Vlada je posebnu pažnju posvetila detaljnoj analizi sektorskih politika u cilju stvaranja preduslova za dalji razvoj kroz realizaciju investicionih projekata u ključnim oblastima, posebno energetici, turizmu, saobraćaju i poljoprivredi.

Najvažniji preduslov za dalji ekonomski i društveni razvoj je unapređenje saobraćajne infrastrukture. Najzahtjevniji projekat u tom smislu je auto-put i Vlada je u prvih osam mjeseci intenzivirala aktivnosti u cilju realizacije ovog projekta.

Na sjednici održanoj 4. jula 2013. godine, Vlada je ponudu kineskih kompanija Kina komunikejšen konstrakšen kompani i Kina rod and bridž korporejšn, ocijenila kao prvorangiranu čime smo stvorili uslove za početak pregovaračkog procesa koji će rezultirati potpisivanjem odgovarajućih ugovora, i u finalu, zaključivanjem međudržavnog sporazuma. Po optimalnoj projekciji, vjerujem i realnoj, početak radova se očekuje krajem tekuće godine. Vrijednost prve faze je oko 800 miliona eura, a rok njenog završetka četiri godine.

Prema prognozama kineskih partnera, u periodu intenzivnih radova biće potreban angažman oko četiri hiljade radnika.

Predano smo radili na realizaciji investicije u oblasti turizma. Napraviću kratak osvrt na očekivane rezultate u razvoju najvažnijih projekata u ovoj oblasti.

Očekujemo da 1. septembra ove godine počnu radovi na Rizortu u Kumboru. Ugovorena investicija je 258 miliona eura. Nakon potpisivanja ugovora sa jednim od najpoznatijih svjetskih operatera One and Only planirana investicija je povećana na 500 miliona eura. Tokom juna raspisan je oglas za zapošljavanje 500 ljudi, a prema najavama investitora ovaj projekat će tokom izgradnje angažovati oko tri hiljade radnika, dok će ekskluzivni rizort nakon izgradnje zapošljavati oko dvije hiljade ljudi. Otvaranje se očekuje sredinom 2016. godine.

Porto Montenegro, prvjenac projekat ovog tipa na području Crne Gore, otvaranjem novog ridžent hotela u sezoni 2014. upotpuniće svoju ponudu. Od septembra počinje i realizacija druge faze marine koja podrazumijeva izgradnju novih 230 vezova. Samo u ova dva segmenta projekta biće investirano preko 70 miliona eura.

Porto Montenegro ima 280 direktno zaposlenih radnika, dok još oko 300 zaposlenih svakodnevno rade u Porto Montenegro u različitim kompanijama. Dakle, vlasnici raznih restorana, kafića, trgovina, spa centara, itd.

Takođe jedan od najprestižnijih svjetskih operatera Aman rizort završio je investiciju na Svetom Stefanu vrijednu 60 miliona eura. Hotel Aman Sveti Stefan je prema standardima hotel sa pet zvjezdica. Završena je izgradnja spa centra u vrijednosti od 7,5 miliona eura. A sljedeće godine, u skladu sa Ugovorom koji je potpisan sa Amanom očekujemo da otpočne izgradnja hotelskog rizorta Kraljičina plaža. Ova

investicija je vrijedna 55 miliona eura u okviru koje Evropska banka za obnovu i razvoj učestvuje sa 24 miliona. Ukupan broj zaposlenih u svim sadržajima rizorta tokom sezone je 400 ljudi.

Projekat Luštica by resort će, prema najavama investitora stvoriti hiljade novih radnih mjesta. Izgradnja je počela, ukupna investicija se procjenjuje na preko milijardu eura. Ovo je jedan od najvećih projekata na cijelom mediteranu, za koji je kamen temeljac postavljen 18. maja. Za polovinu oktobra zakazan je početak glavnih radova na izgradnji prve marine u tom projektu, sa pratećom infrastrukturom i sadržajem.

Paralelno sa prvom fazom, koja uključuje hotelsko rezidencijalno naselje i marinu sa 160 vezova za jahte, a u vrijednosti od 45 do 50 miliona eura, sredinom sljedeće godine počće gradnja golf terena sa golf hotelom i golf vilama.

Takođe, uspjeli smo da ponovo ohrabrimo investitore na projektu Plavi horizonti Katari diar da nastave sa investicionim aktivnostima ukupne vrijednosti od 250 miliona eura. Očekujemo da će u skladu sa novim zakonskim rješenjima početi radovi tokom ove godine. Imajući u vidu nivo ponude, standarde i kategorije predviđenog hotelskog rizorta sa pet zvjezdica, očekujemo da će ovaj turistički kompleks obezbijediti, takođe, veliki broj radnih mjesta.

Istovremeno očekujemo da sa ponuđačem Kvins bič development kompani iz Abu Dabija, za projekat Kraljičina plaža, potpišemo ugovor odmah nakon godišnjih odmora sa jasno definisanom dinamikom realizacije projekta. Ova investicija koja predviđa izgradnju luksuznog turističkog kompleksa, iznosi 180 miliona eura.

Planirana je izgradnja visokokvalitetnog turističkog rizorta Maljevik čija bi okvirna investicija trebala da iznosi preko dvjesto dvadeset miliona eura. Očekujemo da se planski preduslovi završe u roku od mjesec dana, a da se sa investicionim aktivnostima otpočne, već krajem ove godine.

Očekivani iznosi investicija u turističkom sektoru su dakle oko tri milijarde eura pa nije slučajno što je od strane Svjetskog savjeta za turizam i putovanja Crna Gora proglašena za zemlju koja će u narednom desetogodišnjem periodu biti među državama najbržeg turističkog razvoja sa prometom od 1,7 milijardi eura i pedeset hiljada zaposlenih sa godišnjim porastom investicija od 10% i sa učešćem od 34% u ukupnom bruto društvenom proizvodu do 2023. godine.

U cilju ostvarivanja ravnomjernog regionalnog razvoja nastojimo da stvorimo preduslove za unapređenje zimske turističke ponude. Nakon otvaranja putnog pravca Risan - Žabljak intezivno se radi na oživljavanju turističkog razvoja Žabljaka. Ponuda je već unaprijeđena otvaranjem

rekonstruisanog hotela "Žabljak" u kategoriji četiri zvjezdice, sa dodatnim sadržajima u koji je uloženo oko dva miliona eura. U toku su aktivnosti na izradi razvojnog plana za lokalitet Savin kuk i očekujem da ćemo uskoro dobiti investitore za realizaciju projekta izradnje novih 30 km ski staza i osam liftova u vrijednosti oko jedanaest miliona eura.

Pomenuo bih i aktivnosti o valorizaciji projekta Bjelasica i Komovi. Trenutno se radi na pripremi projektne dokumentacije za rizort Kolašin 1600 čiju će okosnicu činiti tri hotela. Paralelno se priprema raspisivanje tendera za ski rizort i priprema tenderska dokumentacija za nabavku žičare za lokaciju Kolašin 1600.

Gospodine Simoviću, sve prethodno ukazuje da se naš odnos prema razvojnim resursima bitno mijenja. Potencijali o kojima smo godinama i decenijama uglavnom pričali konačno se stavljaju u ekonomsku funkciju i valorizuju. Stvaramo uslove za početak ozbiljnih investicionih aktivnosti za novi veliki investicioni ciklus, čime će se obezbijediti nova i kvalitetnija radna mjesta i brži ekonomski razvoj. Paralelno sa državnim investicijama u infrastrukturu, nauku, obrazovanje i zdravstvo stvaraju se uslovi za bogatije i prosperitetnije društvo. Za ovu i svaku buduću Vladu, vjerujem, razvoj i unapređenje kvaliteta života mora ostati prvi prioritet. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam. Pravo na komentar.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, hvala Vam na datom odgovoru. Informacije koje smo čuli više nego ohrabruju. Kazali ste na kraju Vašeg odgovora da „stvaramo uslove za početak ozbiljnih investicionih projekata.“ Podaci koje ste saopštili jasno govore da je Vlada već stvorila uslove za početak realizacije velikih razvojnih projekata. Dati odgovor jasno govori upravo ovo što ste kazali, da se upravo Crna Gora nalazi na samom pragu novog velikog investicionog ciklusa. Govorili ste o auto-putu kao sinonimu regionalnog razvoja, o auto-putu kao ključu regionalnog razvoja, o auto-putu kao garanciji regionalnog razvoja. Govorili ste i o turističkim kapacitetima, odnosno projektima koji se realizuju na Žabljaku, Kolašinu, Bjelasici i Komovima.

U tom regionalnom kontekstu, a posebno u energetsom kontekstu, pitao bih vas dodatno pitanje:

U kojoj fazi su aktivnosti na projektu izgradnje drugog broka Termoelektrane u Pljevljima? I sljedeće, mislim da je u pitanju jedan

veoma važan projekat - Koje su aktivnosti pokrenute da Crna Gora dobije pristup gasu kao ekološki najčistijem i najjeftinijem energentu i za domaćinstva i za industriju?

Vjerujem da će projekat izgradnje gasovoda istovremeno biti dodatni stimulans za efikasnije donošenje odluka za dodjelu koncesija za istraživanje i početak eksploatacije nafte i gasa u našem podmorju. I konačno vjerujem da će sve ove obimne investicione aktivnosti uz definisanje modela održivosti aluminijske industrije stvoriti uslove za ograničavanje restriktivnih mjera sa početka mog pitanja koje su već sprovedene, doprinijeti diverzifikaciji naše ekonomije i biti garancija dugoročnog razvoja Crne Gore. Mislim da je važno primijetiti da ovaj novi investicioni ciklus koji počinje u Crnoj Gori, da se dešava upravo u vremenu krize, u vremenu kada mnoge države izlazak iz krize pokušavaju pronaći na tragu pronalaska stranih investitora. Mislim da je ovo dobra prilika da svi zajedno pošaljemo jednu poruku da je važno u narednom periodu očuvati stabilni ambijent u Crnoj Gori, očuvati političku stabilnost kao garanciju realizacije svih ovih investicija koje su garancija novih radnih mjesta, garancija poboljšanja javnih usluga u Crnoj Gori i jednom riječju boljitka svih nas u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Simoviću.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala, gospodine Simoviću, na ovoj dodatnoj prilici da kažem još neku riječ na ovu veoma inspirativnu temu.

Pažljivo slušajući vaše pitanje ispustio sam iz svog odgovora onaj dio koji se odnosio na energetiku, jer ste se u prvom dijelu vašeg pitanja fokusirali na infrastrukturu i na turizam.

Prije nego što bih sada kazao neku riječ oko energetike, dozvolite da se najprije saglasim sa vama da smo već nekoliko mjeseci cjelinom Vladinih radnih kapaciteta usredsređeni na ono što je prioritetno pitanje, ne samo u radu ove Vlade nego, siguran sam, prioritetno pitanje aktuelnog i budućeg ekonomskog i društvenog razvoja Crne Gore, a to je pitanje realizacije razvojnih projekata i stvaranje uslova za povećanje bruto društvenog proizvoda. Jednom riječju, sad smo na svom terenu.

Kazao sam, kada smo birali Vladu, moraćemo prva tri mjeseca raditi na pitanjima konsolidacije javnih finansija i rješavanju problema koje se već dugo provlače kroz ukupan tranzicioni period crnogorske

ekonomije i crnogorskog društva, a nakon toga moramo se u cjelosti posvetiti realizaciji razvojnih projekata, kako bi riješili temeljno pitanje, a to je povećanje društvenog proizvoda, jer bez povećanja društvenog proizvoda nema alhemije koja će nam pomoći da riješimo ono pitanje koje nas je okupilo u ovom sastavu Parlamenta i u ovom sastavu Vlade, a to je unapređenje kvaliteta života ljudi.

Danas sam ubijeđen da je Crna Gora država sa najozbiljnijim razvojnim zamahom u ovoj duboko kriznoj godini. Projekti koje sam pomenuo ubjedljivo svjedoče o tome i suguran sam da, ako mi budemo imali dovoljno pameti i koncentracije, mislim na cjelinu državne politike u narednom periodu da ćemo iskoristiti interesovanje investitora i u ovoj i u narednim godinama obezbijediti Crnoj Gori ekonomski rast i ekonomski društveni razvoj.

Gospodine Simoviću, u oblasti energetike realizuje se više projekata. Kao što je i najavljeno u toku je proces izbora partnera koji će raditi na proširenju proizvodnog kapaciteta Termoelektrane Pljevlja. Vrijednost radova drugog bloka je preko trista miliona eura. Nakon završetka investicije stavljanjem u funkciju oba bloka, Rudnik uglja će udvostručiti godišnju proizvodnju, što će značiti angažovanje dodatnih 250 radnika u oba preduzeća. Projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom jednosmjerne struje predviđa investiciju vrijednu 758.000.000 eura, a prema investicijama koje Terme koristi ta cifra iznosi milijardu eura.

Projekat podrazumijeva i izgradnju četirstokilovoltne trafostanice na Crnogorskom primorju sa priključnim dalekovodima i dalekovodom od Crnogorskog primorja do Pljevalja što je investicija vrijedna sto pet miliona eura. Ovaj kapitalni projekat se realizuje planiranom dinamikom, a očekivani rok za njegov završetak je kraj 2016.godine.

Takođe, Vlada intenzivno radi na daljoj valorizaciji hidropotencijala. Ministarstvo ekonomije 12.jula 2013.godine objavilo je javni oglas za dodjelu koncesija za korišćenje osam vodotoka i izgradnju malih hidroelektrana. Oglas je otvoren do 18.novembra ove godina za kada je predviđeno javno otvaranje ponuda. Procijenjena vrijednost investicija je dvadeset miliona eura i očekujemo da se u dijelu izgradnje minielektrana i kasnijeg rada zaposli oko sto dvadeset osoba.

Projekat Transjadranskog cjevovoda i Jadransko-jonskog cjevovoda je trenutno u fazi definisanja finansijske konstrukcije od strane konzorcijuma investitora i krajem ove godine se očekuje potpisivanje ugovora o realizaciji. Troškovi izgradnje kraka u Crnoj Gori iznose između sedamdeset i osamdeset miliona eura. Direktni benefiti prolaska

cjevovoda ogledaju se u naplati takse za transport gasa, pri čemu je za protok od dvije milijarde m³ gasa procijenjen godišnji prihod oko dvadeset milijardi eura.

Tokom realizacije projekta podrazumijeva se značajno učešće domaćih građevinskih projektantskih kompanija, dok će na održavanju i upravljanju sistema gasova raditi oko pedeset radnika. U okviru projekta istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju Crne Gore prema planiranoj dinamici informacija o raspisivanju tendera za dodjelu koncesija za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika biće na dnevnom redu sjutrašnje sjednice Vlade.

Fiskalnom politikom je predviđeno da ukupni prihod države od proizvodnje bude na nivou 60% do 70% ukupno ostvarene neto dobiti kompanije, što će zapravo predstavljati direktne benefite državi nakon otpočinjanja proizvodnje nafte i gasa. Toliko.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Tema jeste interesantna, ali ćemo ući u sljedeći krug pitanja, pa ćemo preskočiti limit.

Na redu je kolega Srđan Milić, predsjednik Socijalističke narodne partije. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam.

Počecu onako kako nisam mislio početi ovo pitanje danas. To je da se nadam da neće biti većih problema nego što su sada u Budvi, da se nadam da neće biti bilo kakvih žrtava, da se nadam da neće biti uništavanja imovine u odnosu na ovo što je već napravljeno i da se nadam, predsjedniče Parlamenta, da ćemo u ovom domu otvoriti pitanje i odgovornosti ako bude što drugačije u odnosu na ovo što su moje nade, odgovornosti onih koji su se možda malo zaigrali, jer mene odgovornost interesuje samo Vlade Crne Gore. Hoće li biti prekomjerne upotrebe sile i bilo čega drugoga, to nije odgovornost onih policajaca koji su tamo, koji su poslani od strane Vlade Crne Gore. To je odgovornost onih u Vladi Crne Gore koji su odlučili i koji su javno obznanili da je to skup niskog intenziteta, da nema potrebe za bilo kakvim zbunjivanjem i bilo čega drugog. Dakle, ovo govorim ne kao predsjednik SNP-a, ovo govorim kao roditelj i ovo govorim kao Budvanin. Oko toga da su se zaigrali, na to posebno mislim kao roditelj i kao Budvanin. Ako želite, ja ću se zaustaviti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Želim, ali kao što vidite, dajemo priliku za dijalog o aktuelnoj temi. Nije tema pitanja, nije ni mogla biti, ali vrlo direktno ću vam odgovoriti. Mislim da je to poruka parlamenta, ne moja lično, čućemo predsjednika Vlade. Parlament je prvi pozvan da štiti prava zagarantovana Ustavom. On je prvi pozvan. Da li nam se sviđaju neka prava ili ne - zato jesu prava, da bismo ih primjenjivali, ne zato što bi nam se sviđala. Upotreba sile u odbrani prava je ustavni osnov, takođe, i opravdana je i zato i postoji sila. Na kraju, najbolje se naša demokratija ogleda u tome kada štitimo one sa kojima se možda i ne slažemo. To je ideja koju parlamentarizam širi, da štitimo one sa kojima se možda i ne slažemo kada su njihova prava zagarantovana.

Znam da ima problema u Budvi. Znam da naša policija štiti ta prava. Mislim da će sila biti primjerena izazovu pred policijom i da će naša policija biti dorasla tom izazovu. Mislim da mi iz parlamenta šaljemo zajedničku poruku, branimo prava naših sugrađana. Da ne zaboravimo, i ti sugrađani su i деца i rođaci i naša braća. Znači, nijesu neki drugi nego su to naša деца, rođaci i braća. I sa mnom se neki rođaci ne ponose. Vi znate, u vašoj su partiji. Ne ponose se sa mnom, skoro su i pušku dizali na mene, ali tako je to. Prema tome, štitimo prava koja su garantovana Ustavom jer tako pokazujemo koliko smo sposobni da branimo demokratiju. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Moraćemo pogledati ono što sam rekao jer ne znam na šta se odnosila vaša intervencija. Govorio sam o tome da je neko odlučio da je to potpuno normalno uraditi sada, u ovom trenutku, i na tom mjestu. Dakle, samo sam o tome pričao. Da se razumijemo, zadnja sam osoba kojoj možete docirati vezano za pitanje da li sam za zaštitu nečijeg prava ili ne. Jesam za zaštitu svih prava ukoliko ta zaštita tih prava ne ugrožava prava drugih. To svima mora da bude jasno.

Ako biste mogli da zaštitite od dobacivanja iz redova klupa Vlade, da ne bih odgovarao onako kako zaslužuju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hoću. Nijesam se obratio vama nego sam kao predsjednik Parlamenta poslao zajedničku poruku, računam i u vaše ime, jer mislim da ništa nije sporno u mojoj poruci bilo da je ne pošaljem i u vaše ime. Možemo tako? Nije bilo vama upućeno nego obaveza mene kao prvog

među jednakima. Želite li odgovor premijera? U redu. Onda idemo na pitanje.

SRĐAN MILIĆ:

Idemo dalje. Na pitanje iz prošlog dijela vezano za radnike „Radoja Dakića“ nije odgovoreno. Oni su i danas bili ovdje i biće sve do trenutka dok se ne ispoštuje zaključak Skupštine Crne Gore, predsjedniče Parlamenta, od 29. decembra, čini mi se, 2012. godine, prilikom donošenja Zakona o budžetu za 2013. godinu. Dobio sam odgovor od predsjednika Vlade za radnike Lipke, prosljediću tim radnicima taj odgovor, ali vidim da je stiglo novo pismo iz Kolašina i o njemu ne bih danas previše pričao.

Pitanje je bilo: Koliko je novca uplaćeno u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom od 23. maja 2009. godine do dana postavljanja ovog pitanja? Da li su sva ministarstva u Vladi Crne Gore uplaćivala novac u ovaj fond u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom? Koliko je novca iz tog fonda, u navedenom periodu, utrošeno za realizaciju programa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom predviđenih Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom? Gdje je utrošen "preostali iznos" novca iz Fonda? Koliko je zdravstvenih ustanova, škola, biblioteka, organa državne uprave i lokalne samouprave u Crnoj Gori fizički pristupačno licima sa invaliditetom i koliko od njih ima unutrašnju infrastrukturu koja je funkcionalno prilagođena ovim licima? Tražim da mi dostavite spisak svih navedenih ustanova koje nijesu pristupačne licima sa invaliditetom, uz informaciju kada će biti adaptirane na način da se obezbijedi pristupačnost, kao i spisak svih koji su pristupačni ovim licima na dan postavljanja ovog pitanja? Koliko u zdravstvenim ustanovama Crne Gore ima zaposlenih zdravstvenih radnika koji poznaju gestovni govor? Ovaj podatak tražim pojedinačno za sve zdravstvene ustanove u Crnoj Gori? Koliko je na dan postavljanja ovog pitanja registrovano nezaposlenih osoba sa invaliditetom na evidenciji Zavoda za zapošljavanje? Koliko je od 1.01.2004. godine do današnjeg dana zaposleno osoba sa invaliditetom? Koliko je lica sa invaliditetom zaposleno od početka primjene člana 21, 22 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom?

Ovo pitanje je kontinuitet pitanja koje je postavljeno nakon donošenja Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji lica sa invaliditetom i svega onoga što su u prethodnom periodu radile kolegice Snežana

Jonica i Nataša Vuković. Mislim da posebno obrazloženje ovom pitanju nije potrebno. Postavljeno je bilo i prethodnom premijeru, postavljeno je sada i ovome. Otprilike mogu očekivati, ako se ne desi neki drastični raskid sa prošlošću, da bude isti odgovor, pa ću sačekati da čujem odgovor. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Miliću.

Izvolite, predsjedniče Vlade Đukanoviću.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Miliću, nastojaću da u predviđenom vremenu od pet minuta dam sažet odgovor na svako od vaših pitanja. Od dana primjene Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom tj. od 23. maja 2009. godine do 18. jula 2013. godine, u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom uplaćeno je ukupno 23.375.241 euro. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo finansija, svih 16 ministarstava u Vladi Crne Gore kroz izvještaj obračunatom plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, vrše obračun posebnog doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i uplate istog na jedinstveni uplatni račun.

Za realizaciju programa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom koje sprovodi Zavod za zapošljavanje od 2009. do 18. jula 2013. godine utrošeno je ukupno 1.364.752 eura. Ovi programi se realizuju prioritarno u odnosu na sve druge programe. Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u budžetu Crne Gore nije samostalna potrošačka jedinica, već se sredstva za njegovo finansiranje planiraju u okviru Zavoda za zapošljavanje. Dakle, Zakonom o budžetu za 2013. godinu, sredstva namijenjena za finansiranje aktivnosti Fonda planirana su u okviru Zavoda za zapošljavanje i namjenski su opredijeljena za sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, čiji je sastavni dio i politika zapošljavanja lica sa invaliditetom.

Realizacija sredstava koja se izdvajaju za ove namjene u najvećoj mjeri uslovljena je ukupnim brojem i kvalitetom projekata koji se tiču profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom. Na osnovu dosadašnjih analiza koje je uradilo Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa predstavnicima NVO sektora, koje se bave problemima lica sa invaliditetom, zaključeno je da objekti u javnoj upotrebi

u Crnoj Gori nijesu u potpunosti prilagođeni standardima iz Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti kojima su definisani elementi pristupačnosti svakog objekta u javnoj upotrebi, a koji bi omogućili nesmetan pristup kretanje i boravak i rad licima smanjene pokretljivosti.

Stim u vezi članom 165 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata "Službeni list" broj 34/11 od 12.07.2011. uređeno je da objekti u javnoj upotrebi u roku od pet godina od dana stupanja na snagu tog zakona moraju ispuniti uslove za nesmetan pristup i kretanje ovim licima, što treba da garantuje i kaznena politika u slučaju nepoštovanja ove norme.

Takođe, strategijom za integraciju osoba sa invaliditetom za period 2008/2016. godina predviđene su mjere i aktivnosti koje treba preduzeti u navedenom periodu kako bi položaj lica sa invaliditetom u Crnoj Gori bio u skladu sa evropskim standardima i standardima propisanim Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom. Akcioni plan predviđa omogućavanje pristupačnosti najprioritetnijim objektima u javnoj upotrebi, Centru za socijalni rad, Republičkom Fondu za zdravstveno osiguranje, Skupštini Crne Gore, Domu zdravlja u Nikšiću, Javnoj zdravstvenoj ustanovi Opšta bolnica Nikšić, Bolnici za plućne bolesti "Brezovik" Nikšić, Dom zdravlja „Doktor Nika Labović" u Beranama, Opšta bolnica u Beranama, Poreska uprava - područna jedinica Podgorica, Ministarstvo finansija u Podgorici, Osnovni sud u Podgorici, Ekonomski fakultet u Podgorici, Dom zdravlja u Pljevljima.

Ovom strategijom i akcionim planom za 2012. i 2013. godinu predviđena je edukacija zdravstvenih radnika u gestovnom govoru, a u toku su aktivnosti u Ministarstvu zdravlja na realizaciji ovih aktivnosti.

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore prijavljeno je 1.947 lica sa invaliditetom, od kojih su 1.366 invalidi rada. Zapošljavanje osoba sa invaliditetom prije donošenja Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanje lica sa invaliditetom sredinom 2008. sprovodilo se po opštim uslovima zapošljavanja. Isti uslovi zapošljavanja važili su za sva nezaposlena lica, iz tog razloga ne postoji cjelovita evidencija o broju zaposlenih lica sa invaliditetom u periodu od 2004. godine na nivou Crne Gore. Donošenjem Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom uvedena je obaveza poslodavca da zaposli određeni broj lica sa invaliditetom u zavisnosti od ukupnog broja zaposlenih, takozvani kvotni sistem, s tim da je poslodavac koji ne izvrši ovu obavezu dužan da uplati poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanja lica sa invaliditetom.

Organizacija, odnosno udruženja lica sa invaliditetom kada se pojavljuju kao poslodavci oslobođeni su obaveze plaćanja ovog posebnog doprinosa za zapošljavanje lica sa invaliditetom. Prema podacima Zavoda za zapošljavanje trenutno 45 poslodavaca ima pravo na subvenciju zarade za zapošljavanje 68 lica sa invaliditetom.

Gospodine predsjedniče Parlamenta, dozvolite da na samom kraju u par rečenica dam odgovor na aktuelno političko pitanje koje je takođe pokrenuo gospodin Milić.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Samo izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Dakle, mislim da je problem o kojem govori gospodin Milić prije svega pitanje ozbiljnosti i doslednosti u realizaciji državne politike. Ako se kroz javnu politiku koju vodimo zalažemo za dosledno poštovanje ljudskih prava svih ljudi, ako u okviru takvog generalnog opredjeljenja donosimo strategije za zaštitu posebnih potencijalno ugroženih kategorija stanovništva u Crnoj Gori, koja bi potencijalno mogla biti diskriminisana, onda smo vjerujem u obavezi da se u sličnim iskušenjima poput današnjeg u Budvi ponašamo u skladu sa takvim civilizacijskim opredjeljenjem. Ne možemo javno biti za ravopravnost, a tajno biti protiv manifestacija na kojima oni za koje smo i sami donoseći strategije za njihovu zaštitu procijenili da su potencijalno ugroženi, pokušavaju da ostvare ta svoja ljudska prava.

Naravno, nadležni državni organi, u ovom slučaju Uprava policije je bila u obavezi da nakon obavještenja o organizaciji skupa da procjenu bezbjedonosnog rizika. Procjena Uprave policije je da ljudi koji žele da se na takav način okupe i iskažu određeno svoje pravo, ničim ne ugrožavaju pravo bilo koga drugog, ni u Budvi ni u Crnoj Gori. Ako se ta reakcija na takvo ispoljavanje, nenasilno ispoljavanje svojih prava uspostavlja kao pokušaj nasilnog onemogućavanja tih prava, onda je ova država na probi hoće li aktivirati kapacitete države, zaštititi prava svakog čovjeka u ovoj državi i na taj način pokazati da je ona sposobna da obavi onu funkciju koja pripada državi. Zato vjerujem da je zaista preuranjeno u ovom trenutku govoriti o tome da li je neko dao pogrešnu procjenu i da li je neko pogrešno primijenio ovlašćenja koja su mu data po Ustavu i zakonu. Sačekajmo da se ovo završi, a ukoliko zaista mislimo da je napravljena procjena uopšte u organizaciji tog skupa i davanju dozvole za organizaciju tog skupa, onda se vratimo ovdje da porazgovaramo o tome

da li mi zaista vodimo državnu politiku koja štiti prava svakog građanina ili promovišemo politiku koja diskriminiše prava određenih Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Milić, komentar. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, lijepa priča koja bi trebala u normalnim zemljama, osim što klimaju glavom oni koji obično klimaju glavom oko Vas, da bude potkrijepljena Vašim prisustvom, prisustvom ministara. Dakle, super pričate ovdje iza ove govornice. Zašto niste pošli tamo, kad Vi branite prava svih u Crnoj Gori? Šta Vas je to omelo? Niko nije na spisku. Meni je žao ako iz Vlade kažu da smo svi na spisku, samo zavisi o kojim spiskovima govorimo. Ne, vjerovatno o onima iz Srbije, vojnoobavještajnih službi, pa brže bolje za jedno sat vremena demantujte sami sebe. Ali dobro, to je nešto što je sastavni dio vođenja politike i o tome niti imam volje niti želim da ispravljam.

Sastavni dio vođenja politike je i ovakav odnos prema licima sa invaliditetom, da se prihoduje 22 ili 23 miliona evra, da se upotrijebi 1.300.000 evra i da se uporno od 2009. godine ne kaže gdje su onih ostalih 20 miliona evra. Vi iskoristite ponovo da pozovete ove da preispitaju moju poziciju ili da ja preispitam svoju poziciju na mjestu predsjednika SNP-a. Razlika u politici SNP-a je da imamo, gospodine predsjedniče Vlade, nultu stopu tolerancije za poreske dugove, a ne da imamo miljenike koji su nam dužni 500 miliona evra. Razlika među nama je i u tome da ne bih dozvolio da mi jedan organ pošalje informaciju koju bih pročitao kao predsjednik Vlade ovdje iza govornice, a da ona ne odgovara istini. Prema podacima Zavoda za zapošljavanje iz 2004. godine od oko 65.000.000 osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori u periodu od 1992. do 2004. godine samo tri osobe su zaposlene u javnom, a devet u privatnom sektoru.

I dalje se ne odgovara na pitanje, gdje su utrošeni novci? Imamo netom dato mišljenje ombudsmana u kome se kaže: „Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom ne pruža dovoljno garancije za zaštitu prava ovih osoba. Naime, ne sadrži kaznene odredbe, već je u pogledu ovih odredbi upućen na Zakon o zabrani diskriminacije koji sadrži neznatan broj kaznenih odredbi.“ Za ovo pitanje me je ponukalo i ono što je konstanta, gospodine predsjedniče Vlade, a to je da u prosjeku 10% od ukupne populacije u jednoj državi predstavljaju lica sa određenim oblikom

invaliditeta. Ponukalo me je i javno obraćanje Marine Vujačić iz Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore, koja je poslala poruku svima nama: "Ako ste došli da mi pomognete, onda se možete vratiti kući, ali ako vidite moju borbu kao dio vašeg ličnog opstanka, onda ćemo možda moći da živimo zajedno". Invaliditet je osobina, svojstvo, invaliditet je stanje, invaliditet je dio ličnosti, invaliditet je sastavni dio ličnosti. Neko se rodi sa njim, neko ga stekne i jedino je u tome razlika.

Dakle, akcenat prvenstveno mora biti na osobi, na ličnosti, a ne na onome što ona posjeduje ili ne posjeduje. Socijalni pristup invaliditetu podrazumijeva da u invalidnosti nema sažaljenja, patetike niti tragedije, i da su uglavnom vjerovanja da je teško biti invalid društveni mitovi, strahovi, stereotipi, ono što otežava život osoba sa invaliditetom.

Govorili ste oko pristupačnosti objekata, upravo su se Marina Vujačić i Miroslava-Nina Ivanović, ispred Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore obratile javnosti poslije prisustvovanja sjednici Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i istakle da je razlog nepristupačnost zgrade Skupštine Crne Gore i da su one bile žrtve diskriminacije o čemu su 8. i 10. juna obavijestile predsjednika Skupštine i zatražile hitan sastanak, 16. jula su predale pisani dopis u kome se zahtijeva sprovođenje mjera radi prilagođavanja zgrade Skupštine Crne Gore. Ovdje zaustavljam, neću da čitam dalje.

Vaš prethodnik na ovo konkretno pitanje je odgovorio - nemojte da kritikujete, dajte predloge što možemo da uradimo.

Gospodine predsjedniče Vlade, gospodine predsjedniče Skupštine, čuli ste, 20 miliona evra stoji na nekom računu, ako sam dobro razumio predsjednika Vlade, neraspoređen jer bi bio grijeh da neko danas ovdje u ime Vlade Crne Gore prizna da je 20 miliona evra novca koji je uplaćen od strane privrednih subjekata shodno zakonskoj obavezi, potrošeno na drugoj strani. Hajde da mi budemo prvi koji ćemo konkurisati za ta sredstva da bismo obezbijedili normalan pristup licima sa invaliditetom. Ono što je evropski standard, evo naučili ste me evropskim standardima kroz priču, a ja vas pozivam da nas naučite evropskim standardima kroz djela. Mnogo toga sam vjerovatno i pitao, što sam prekoračio vrijeme mogu da zahvalim samo predsjedniku Parlamenta što ima senzibiliteta za ovo prekoračenje i za pitanje, vjerujem prije nego za prekoračenje.

Nije odgovoreno oko zdravstvenih ustanova, nije odgovoreno koliko je nezaposlenih lica sa invaliditetom na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Nije odgovoreno ni koliko zdravstvenih ustanova, škola, biblioteka, organa državne uprave, lokalne uprave imaju obezbijeden pristup.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Skupština će već na jesen imati prvi dio faze završen za lift do prvog nivoa, a nadam se da ćemo nekad dobiti drugu zgradu pa ćemo imati sve nivoe. Sada ćemo imati prioritet do prvog nivoa gdje se mogu održavati svi odbori.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala vam.

U osnovi imam potrebu da odgovorim na dva pitanja. Prvo se nastavlja na završetak moje diskusije povodom odgovora na prvo pitanje gospodina Milića. Odgovor na njegovo pitanje gdje sam ja i gdje je Vlada danas, dok se događa parada u Budvi - na zahtjev Parlamenta, obavezan da odgovorim u okviru Premijerskog sata i u okviru nastavka sjednice gdje ministri treba da odgovore na poslanička pitanja. Ali, to bi bio suviše tehnički odgovor, suštinski odgovor je važniji. Ako sam protiv nečega u politici to je protiv političkog paradiranja. Ja sam za to da riječima i djelima pokažemo da zaista doprinosimo onome što smo deklarativno promovisali kao svoj cilj.

Znači, kao predsjednik Vlade sam u dosadašnjem mandatu predao ovom parlamentu više predloga dokumenata koji ima i regulisano pitanje prava svih ljudi u Crnoj Gori uključujući i prava LGBT osoba. Pored toga ova Vlada je donijela strategiju za LGBT populaciju u Crnoj Gori, koja je veoma afirmisana u svim međunarodnim centrima u kojima se sa puno senzibiliteta gleda na pitanja poštovanja ljudskih prava u balkanskim državama. I konačno, kada se dogode iskušenja poput ovog današnjeg, tu se pokazuje zaista da li razumijete to što radite i da li ste zaista u stanju da istrajete na tome ili se pokazuje da vam je samo do političkog paradiranja. Možete biti gdje god hoćete, ali možete biti potpuno beskorisni ili kontraproduktivni, gdje god da se nađete, na paradi ili u parlamentu. Ja mislim da je jako važno da mi svojom doslednom kreacijom i realizacijom politike pokažemo da razumijemo potrebu zaštite prava potencijalno ugroženih kategorija stanovništva i da to uradimo i kada je potrebno i u svom malom mjestu i u susretu sa svojim sugrađanima, da im kažemo, iako im se to ne sviđa, zašto se to mora događati, ukoliko zaista iskreno vjerujemo da ovom društvu, crnogorskom društvu pripada evropska perspektiva. To je prvo.

Drugo, na insinuciju da su se negdje neodgovorno potrošila sredstva koja su ubrana kao javni prihodi u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje. Pitali ste gdje su ta sredstva, a ja odgovaram - ta sredstva ili trag o utrošku tih sredstava je u završnom računu budžeta kojeg usvaja ovaj parlament. I pri tome podsjećam na ono što sam kazao, Fond nije posebna budžetska jedinica. Fond je iskazan u budžetu u okviru Zavoda za zapošljavanje kojem opredjeljujemo budžet ovdje usvajajući Zakon o budžetu. Uvijek možemo da kažemo da želimo da se dio nekih sredstava umjesto za ovu namjenu opredijeli za to da napravimo kompletan...u Parlamentu ili ne znam gdje. To uvijek možemo da uradimo.

Prema tome, koristimo priliku kada za to dođe vrijeme, jer smo mi u prilici u ovom parlamentu da usvajamo zakon o budžetu, umjesto što insinuiramo da je negdje neko skriveno potrošio neke javne prihode koji su bili namijenjeni invalidima. Veoma sam precizno kazao, ključni problem je u tome što nemamo kvalitetnih programa koji će obezbijediti nova radna mjesta za nova invalidna lica. I to nije nikakav problem koji se manifestuje samo kroz nedovoljno precizan utrošak ovih sredstava. Mi imamo viškove sredstava u Fondu za razvoj, mi imamo viškove sredstava u svim poslovnim bankama. O čemu to svjedoči? Svjedoči da nema dovoljno kvalitetnih programa na koje bi se potrošila ta sredstva. Mi se moramo usredsrediti na to pitanje, rješavajući to pitanje i otvarajući šansu za nova zaposlenja, mi ćemo riješiti i problem zapošljavanja invalidnih lica. U tom smislu vodimo samo računa kakve poruke šaljemo ljudima koji su ovdje došli da se bave biznisom, bilo da su domaći ili strani. Mislim da pojedine poruke koje im upućujemo sa raznih mjesta iznutra našeg sistema i od strane našeg nevladinog sektora, od strane naših medija, su vrlo dekuražirajuće i plašim se da nam ograničavaju vremenski prostor da dobijemo dobre programe, da dobijemo kvalitetna radna mjesta, da zaposlimo naše ljude u okviru toga invaliditeta.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Želite li vi riječ? Izvolite, dijalog je srž parlamenta.

SRĐAN MILIĆ:

Evo, Poslovnik kršim pa ću brzo da završim.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne, ne, nećemo kršiti Poslovnik, dobiće premijer riječ, tako da nema kršenja.

SRĐAN MILIĆ:

Ovo je što se tiče beskorisnosti, šta ćemo. Možda bi neko volio da nije tako koristan kako ste vi bili ovih 20 godina.

Što se tiče šetnje, ja makar šetam po Crnoj Gori bez ikoga da me čuva. Hajmo. Hoćemo li do Čeva, hoćemo li do Nikšića ili do Budve? Će god hoćete. Nemojte se nikad bojati mene, rekao sam vam, to ste u pravu. Hajde da završimo ovu priču, ne pomaže ni ovim ljudima o kojima se radi, mislim da smo se razumjeli u ovim porukama sasvim dovoljno.

Predsjedniče Vlade, za pet godina primjene zakona u Bosni i Hercegovini ili konkretno u Republici Srpskoj i konstituisanja sličnog fonda, znači istog fonda, zaposleno je preko hiljadu lica sa invaliditetom. To je odgovor na vašu tezu da nijesu postajali ovdje programi. Kod nas je zaposleno, čini mi se 46 lica, od čega 23 koji sada rade. Dakle, ovdje ne postoji politička volja, predsjedniče Vlade. Ovdje ne postoji onaj dio karike koji nedostaje, a to je aktivnost resornog ministarstva, saradnja sa nevladinim sektorom. Nemojte mi samo reći da u svim ovim godinama ekonomske euforije, napretka, da nijesmo mogli da nađemo dovoljno sredstava da obezbijedimo dostupnost svih objekata koje sam naveo ovdje licima sa posebnim potrebama ili licima sa invaliditetom. Ali ono što mi posebno smeta je teza da se radi o javnom prihodu. Ne radi se, predsjedniče Vlade, o javnom prihodu. Radi se o obavezi koja je konstituisana donošenjem zakona i ta se sredstva, predsjedniče Vlade, ne mogu potrošiti ni za kakvu drugu namjenu, već samo za ono što je predviđeno zakonom. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade, izvolite, svakako.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Znate, opet mislim da je jako važno da kada govorimo o bilo kojoj temi pokušamo da sagledamo da li smo mi u svom djelovanju mogli da učinimo nešto za ostvarenje cilja za koji se deklarativno zalažemo. Znači, mnogi od ljudi ovdje, prema mom saznanju, i gospodin Milić, u određenom periodu svog profesionalnog angažmana bavili su se biznisom. Hajde da vidimo ko je od onih koji su se bavili biznisom tražio da zaposli lica sa invaliditetom. Hajde da pričamo o tome malo. Da li je u

pitanju politička volja? Politička volja se izražava kroz donošenje propisa i mi smo taj propis donijeli. Taj propis otvara razne mogućnosti poslodavcima. Među nama ovdje takođe ima poslodavaca. Je li nas ometa politička volja da to uradimo ili je nešto drugo u pitanju? Samo se zalažem, ne kritikujući gospodina Milića nego sve nas, da ako promovišemo to kao pravo, posebno pravo, sa posebnim senzibilitetom, dajte nešto da uradimo tamo gdje radimo, da obezbijedimo da se ta lica lakše zaposle. To je odgovor na prvi dio vašeg pitanja.

Što se tiče toga gdje ta sredstva idu, gospodine Miliću, ne možemo o tome diskutovati. Sve što je prihod budžeta je javni prihod. Ta su sredstva namijenjena budžetu kojeg ovdje usvajamo i o čijem trošenju ovdje usvajamo izvještaj. Ovdje smo zaista u prilici da blagovremeno kažemo gdje želimo da napravimo restrikciju, a gdje želimo da opredijelimo veća sredstva. Nemam ništa protiv, uvijek ću podržati vašu intenciju. Nikada neću podržati vašu intenciju, jer je smatram socijalno demagoškom, da se iz prihoda građana Crne Gore isplaćuje ono što traži sindikat „Radoja Dakića“. Nikad, jer je vrlo jasno u sudskoj presudi rečeno odakle se to može isplatiti, a ne iz prihoda građana, ali za ovo ću vas uvijek podržati. Budite konkretni i kažite gdje treba da napravimo restrikciju i da opredijelimo viši iznos sredstava za realizaciju prava lica sa invaliditetom i u tome ćete uvijek imati punu podršku Vlade.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Banović, predsjednik kluba Socijaldemokratske partije.

BORISLAV BANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovani predsjedniče Vlade Đukanoviću, poštovane kolege poslanici,

Moje pitanje glasi:

Koliko novca se godišnje potroši na plaćanje štete nastale greškama državnih organa, odnosno funkcionera i službenika koji rukovode tim organima i rade u njima; da li je taj problem izražen i šta Vlada preduzima u cilju povećanja odgovornosti službenika i efikasnosti državne uprave?

Koliko novca se godišnje izdvoji na plaćanja zbog neosnovanog lišenja slobode i koliko je novca potrošeno po osnovu plaćanja troškova sudskih postupaka i troškova branilaca u sporovima koje su državni organi izgubili?

Obrazloženje: I moja ranija pitanja koja sam Vam postavljao ove godine, ostvarenje privatizacije i koncesione politike, kao i kvalitet rada inspeksijskih organa koji treba da obezbijede odgovarajući kvalitet roba i usluga i adekvatnu zaštitu potrošača, dijelom su se odnosila na efikasnost državne uprave sa željom da skrenem pažnju da postoji prostor za dodatno unapređenje kvaliteta rada i odgovornosti prije svega nosilaca javnih funkcija, pa zatim i državnih službenika i namještenika.

Prema informacijama koje dobijamo iz medija, država izdvaja milionske iznose za naknade zbog neosnovanog lišenja slobode. Takođe, iz medija smo informisani da država izdvaja značajna sredstva za plaćanje štete zbog grešaka administracije koje se odnose na nezakonit raskid radnog odnosa, nepravilan obračun zarada i drugih naknada, uskraćivanje drugih prava i sl. a nijesam, barem ne iz medija, upoznat da su oni koji su skrivili štetu i osiromašili državni budžet zbog toga i odgovarali. Istovremeno nije rijedak slučaj da državni organi vode sporove za koje se, na osnovu gotovo istovjetnih, pravosnažno presuđenih slučajeva, sa velikom izvjesnošću može reći da će biti izgubljeni, na taj način izlažući državu dodatnom trošku vođenja sudskog postupka i hiljadama, često desetinama pa i stotinama hiljada eura advokatskih troškova.

U situaciji kada država uvodi nove poreske obaveze kako bi obezbijedila održivost javnih finansija cijenim da je potrebno uložiti dodatni napor kako bi sredstva poreskih obaveznika bila utrošena na najracionalniji način. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Banoviću, racionalizaciji svih troškova koji se alimentiraju iz budžeta Vlada posvjećuje posebnu pažnju. Tako je i sa troškovima koji nastaju po osnovu donešenih sudskih odluka. Njihov evidentan rast i značajan uticaj na budžetski okvir nametnuli su potrebu da se sagledaju sa aspekta strukture i razloga koji do njih dovode. Razlozi rasta ovih budžetskih troškova su različiti. Pozitivne nalazimo u povećanju efikasnosti rada državnih institucija koje se bave prevencijom i sankcionisanjem svih oblika kriminaliteta, kao i dosezanju viših standarda zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda. Negativne vidimo u nepreciznosti pojedinih normativnih rješenja koja za epilog imaju sudsko razrešenje, po pravilu na štetu države, ali i u propustima u primjeni

propisa, bilo da se radi o evidentnoj zloupotrebi onih na koje se odnose ili propustima onih koji su zaduženi za njihovu implementaciju.

Posvećeni snaženju principa vladavine prava istovremeno radimo na daljem unapređenju normativnih rješenja i jačanju administrativnih kapaciteta kao i na jačanju odgovornosti. Stoga će svi vidovi neodgovornog ponašanja koji imaju za posledicu štete po državu biti predmet pojačane pažnje nadležnih organa državne uprave i ocjene pravosudnih institucija. Podaci Ministarstva finansija govore da je na teret glavnog državnog računa trezora tokom 2012. godine po osnovu konačnih izvršnih odluka sudova i drugih državnih organa koje se odnose na budžetske korisnike, putem sistema prinudne naplate naplaćeno ukupno 13.199.732 eura. Uporedno posmatrano u prvih šest mjeseci 2012. po ovom osnovu plaćeno je 6.713.269 eura, a u istom periodu 2013. godine 14.356.104 eura. Do povećanja troškova po osnovu sudskih odluka u prvoj polovini 2013. godine došlo je usled raskida jednog kupoprodajnog ugovora, usled porasta naknada za oduzetu imovinu i sanaciju štete od eksplozije u Viru koja je višegodišnji sudski proces. Takođe, zbog isplata po osnovu ličnih primanja, preciznije zbog pogrešnog oporezivanja toplog obroka i regresa iz 2010. godine prema pravnom stavu Vrhovnog suda. Korektno je napomenuti da je sudskim poravnanjima u ovom slučaju učinjena višemilionska ušteda, jer su uglavnom procesi okončani već na pripremnim ročištima. Primjer izmirenja obaveza nastalih po osnovu toplog obroka i regresa iz 2010. godine najbolje govori da je prekinuto sa praksom vođenja sporova u predmetima za koje već postoji prepoznata sudska praksa ili pravni stav Vrhovnog suda koji upućuje na njihovu necjelishodnost.

Opredjeljenje Vlade je da se u svim postupcima u kojima su uključeni organi državne uprave iskoriste najbolje pravne mogućnosti kako bi se njihovi troškovi sveli na minimum. Rast izdataka po osnovu plaćanja troškova sudskih postupaka u prethodnom periodu je i posledica povećanja efikasnosti pravosudnih institucija i rješavanja značajnog broja zaostalih predmeta. Ujednačavanje sudske prakse, kao bitan element koji govori u prilog kvalitetu rada sudova, obezbjeđuje nam da kroz institute za mirno rješavanje sporova kojima raspolažemo u narednom periodu dodatno preduprijedimo troškove u odnosu na sporove čije vođenje nije opravdano. Sigurno je da institucije za rješavanje sporova mirnim putem treba osnažiti, jer taj proces zahtijeva dodatna finansijska sredstva, ali da su benifiti koje ćemo ostvariti na dugi rok znatno veći od tih ulaganja.

Ukazali ste i na kompleksnost pitanja koja se odnose na neosnovano lišenje slobode. Lica koja imaju pravo na naknadu štete po

osnovu neosnovane osude nezakonitog ili neosnovanog lišavanja slobode, to pravo ostvaruju po osnovu usvojenog zahtjeva za naknadu štete od strane Ministarstva pravde, odnosno po osnovu pravosnažne presude.

Ministarstvo pravde je na osnovu sporazuma o postojanju štete u vrsti i visini naknade sa licima neosnovano lišenih slobode, na osnovu člana 499. stav 2 Zakonika o krivičnom postupku u 2012. godini isplatilo 149.185,00 eura. U 2013. godini po istom osnovu je do sada isplaćeno 32.140,00 eura.

Pored navedenog iznosa, po pozitivno riješenim zahtjevima opredijeljeno je još 16.060,00 eura i realizacija je u toku kod Ministarstva finansija.

Na osnovu pravosnažnih presuda koje se odnose na neosnovano lišenje slobode tokom 2012. godine putem blokade glavnog državnog računa trezora naplaćeno je 1.726.776,00 eura. Navedeni iznos sredstava obuhvata i troškove sudskih postupaka i troškove zastupnika u sporovima. Visina opredijeljenih sredstava od strane Ministarstva pravde i dosuđenih sredstava u postupcima koji se odnose na neosnovano lišavanje slobode govori da se institut pritvora, iako je u skladu sa članom 30 Ustava Crne Gore predviđeno da njegovo trajanje mora biti svedeno na najkraće moguće vrijeme, znatno češće koristi od drugih mjera koje se mogu preduzeti prema okrivljenom u cilju obezbjeđenja njegovog prisustva i nesmetanog vođenja krivičnog postupka.

Ocjena opravdanosti ovakvog postupanja u domenu je nadležnih pravosudnih institucija. Na nama je da kroz implementaciju rješenja poput elektronskog nadzora stvorimo pretpostavke da se institut pritvora koristi samo onda kada je to neophodno. Implementacija i ovog rješenja zahtjeva značajna finansijska sredstva u prvom trenutku, ali će njegova primjena doprinijeti višestruko većim uštedama finansijskih sredstava kroz smanjenje troškova smještaja i ishrane pritvorenih lica i prevenciju eventualnih sudskih postupaka za naknadu štete zbog neosnovanog lišavanja slobode.

Značajna finansijska sredstva opredjeljuju se i za ostvarenje prava na odbranu, odnosno na prava branioca u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, koja su utemeljena na odredbama Ustava Crne Gore i Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Okrivljeni ima pravo da se brani sam ili uz stručnu pomoć branioca. Zakonik jasno definiše situacije u kojima okrivljeni mora imati branioca. U slučaju da u takvoj situaciji ne uzme branioca, isti mu se postavlja po službenoj dužnosti. Troškovi njegovog angažovanja padaju na teret

države. Na osnovu podataka Sekretarijata sudskog savjeta za period 1.1.2013. godine do 22.7.2013. godine troškovi za advokate postavljene po službenoj dužnosti iznose 695.240,00 eura, dok su troškovi za 2012. godinu iznosili 421.550,00 eura. Puna primjena ovog instituta u okviru krivičnog postupka iziskuje troškove koji su evidentno visoki. Zaštita ljudskih prava, složitete se ne može imati cijenu koja se mjeri novcem. Zato uvećanje sredstava u odnosu na prethodnu godinu govori u prilog da se pravo na odbranu, odnosno pravo na branioca, štiti od strane pravosudnih organa u Crnoj Gori njegovom doslednom primjenom u svim fazama krivičnog postupka.

Akcionim planom za poglavlje 23. predviđeno je niz mjera koje se odnose na praćenje profesionalizma, stručnosti i efikasnosti u pravosuđu, kao i obezbjeđenje pune odgovornosti sudija i tužilaca u skladu sa krivičnim zakonikom, naročito kod krivičnih djela protiv službene dužnosti kroz izmjene Zakona o sudskom savjetu i Zakona o državnom tužilaštvu.

Kako sam već kazao u početnom dijelu odgovora na vaše pitanje, ova tema će biti predmet dodatne pažnje Vlade i u narednom periodu koja će i dalje karakterisati na planu racionalizacije svih djelova javne potrošnje, u cilju eliminacije deficita i stvaranje pretpostavki za dalje snižavanje troškova funkcionisanja države i unapređenja poslovnog ambijenta.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala predsjedniče Vlade.

Želite li komentar?

Kolega Banović.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem se na odgovoru.

Ko radi taj i griješi. Ovu narodnu mudrost doživljam kao retoričku poštapalicu u razgovorima, makar i neozbiljnim, a ne ovakav kakav je naš. Dakle, intencija mog pitanja i otvaranje ovog problema nije u tom smislu da ne podržimo i ne razumijemo one koji pogriješe u svom poslu, nego upravo u tome da onima koji ponavljaju grešku, makar i nenamjerno, makar i sa željom da savjesno pokušaju da rade, na to ukažemo i da to pokušamo spriječiti. To je prvi elemenat.

Drugi, onaj još drastičniji to je da oni koji se baš ne obaziru na svoj posao i svoje odgovornosti znaju da propuste grešku i da posljedice tih njihovih propusta mogu da budu radikalne. Ja razumijem da su plate u

Crnoj Gori relativno male, od ministra koji ima 1200 eura koliko i poslanik, imate manje nego poslanici, izvinjavam se poslanicima zbog toga, do službenika, do direktora neke uprave, preduzeća koji ima pretpostavljam 700 eura do službenika koji ima 400 eura i kurira koji ima 250 do 300 eura. Dakle, ministar potpiše taj ugovor, taj kurir je dužan je da ga ponese negdje da ga arhivira ili da na neki rok iz toga ugovora reaguje onaj administrativni radnik tamo. Ja to zaista razumijem da je to malo, ali isto tako razumijem da je veliki broj nezaposlenih ministara, da je veliki broj nezaposlenih službenika, da je veliki broj nezaposlenih kurira, koji čekaju svoje radno mjesto i da oni očekuju kao i mi svi zajedno da oni koji su dobili posao, posebno od države, da taj posao svoj odrade na najbolji mogući način.

Imamo niz presuda ponovljenih. Razumijem grešku da nije obračun dobro napravljen za topli obrok, u Kliničkom centru, MUP-u, Vojsci ili za neku drugu stvar, ali je sud presudio jednom, pa drugi put, pa treći, pa ponovo država pokušava ili nadležni organ da se ponovo sudi i onda advokati imaju stotine hiljada. Advokati branioci ovih koji su tužili državu i organ imaju 100 hiljade prihoda, pa kamate, pa ostali sudski troškovi, to ne razumijem. Što se ne presiječe i kaže se napravili smo grešku. Nemojmo više da ponavljamo jer već imamo presude po istim predmetima imamo presude i sada kada se drugi javljaju istim slučajevima opet se ciklus vraća.

Imali smo ovaj slučaj posljednji na primjer sa izgradnjom zgrade UN tu. Ja stvarno ne znam i malo mi je neprijatno da potežemo sada ko je i što je kriv, ako je kriv uopšte po pitanju medija, ja pretpostavljam da je to tačno, 800.000 smo imali kao država štete što smo morali da damo svoj ulog a trebalo je samo da se sprovede neka procedura u odnosu na Vladu i njihovu pomoć koja je trebala da bude po tom osnovu. Takvih je slučajeva bilo i biće dok se radi biće i grešaka i biće ih mnogo. Zamolio bih i pozvao i ohrabren sam vašom zadnjom rečenicom da će se dodatna pažnja o ovim stvarima posvetiti ubuduće da takvih slučajeva bude što manje. To se posebno izoštri u kriznim godinama kada svaku paru prebiramo po tri puta preko ruku gdje ćemo uputiti, a da negdje olako pođe 800.000, negdje 100.000, negdje milion i po, negdje tri miliona. To su stvari koje traže vrlo veliku pažnju i odgovornost unutar Vlade i u tom smislu vas podržavamo i pozivam da to kao prvi čovjek Vlade i uradite.

Mi reformu države vodimo 15-16 godina po ovim standardima koje smo preuzeli iz uređenih država Evropske unije. Već bi bilo vrijeme da se te reforme vide. Naravno, pozitivnih efekata ima mnogo i u procedurama i na samim šalterima i na mnogim drugim stvarima. Ali zaista u nekim

krupnijim stvarima bi trebalo da vidimo gdje nam još curi. Ja mislim da nam najviše curi u odgovornosti i personalizaciji te odgovornosti kada se greške naprave. Nikom ne treba skidati glavu, nikome ne treba suditi, ali bi ipak trebalo neku vrstu radne odgovornosti, političke tamo gdje se radi o političarima, izvesti i radi toga da se ne ponavljaju, a i radi onih sljedećih koji dolaze na njegovo mjesto da malo obrate pažnju na stvari koje mogu biti propuštene.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja samo nijesam shvatio kategoriju nezaposleni ministri. Jesu li to oni koji su bili ministri pa ostali bez posla ili oni koji hoće da budu ministri? Ne razumijem kategoriju nezaposleni ministri, pa mi je molim vas definišite.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ja bih želio da se u potpunosti saglasim sa ovim preporukama koje nam je dao poslanik Banović i da se složim prije svega na bazi činjenica koje sam maločas izložio, neprimjereno su visoki troškovi grešaka koje se na raznim mjestima naprave u državi. Znam, naravno, kada se to ovako kvalifikuje onda se u crnogorskom političkom maniru počne otvarati pitanje, a da li su to greške? Greške su jer su procedure koje smo mi predvidjeli našim pravnim sistemom završene i ustanovljeno je da su greške. Bio sam u prilici na Vladi da zajedno sa ostalim članovima Vlade analiziram iskustva u radu Komisije za javne nabavke, došli smo do zaključka da su određene presude koje su povodom određenih javnih nabavki donešene praktično teško primjenjive jer su se ti poslovi već dogodili i završeni su predhodnih godina. Međutim, jasne instrukcije koje je Vlada dala svakom jeste da mora izvršiti ono što je izvršna odluka. Zato, dakle, ne može biti mjesta diskusiji da li su greške ili nijesu greške, greške su i skupo nas koštaju. Ako sam maločas govorio o cifri od 14 miliona u sadašnjem periodu godine, znate, za taj novac se možda mogla napraviti zgrada parlamenta o kojoj pričamo, ili se mogla napraviti palata pravde, ili se mogla napraviti zgrada Akademije na Cetinju, tako predstavimo sebi kakve ipak cehove plaćamo zbog grešaka.

Duboko sam ubijeđen da je većina grešaka posledica nespremnosti pojedinih djelova sistema da se brzo prilagođavaju novom normativnom okviru i da donose nedovoljno precizne i nedovoljno na zakonu zasnovane odluke koje bi nas onda poštedjele plaćanja cehova za

grešku, ali kao ljudi politike koji živimo u konkretnom ambijentu valjda smo svi svjesni da kada se te greške događaju postoji realan prostor o tome da su one namjerno počinjene, zbog koruptivnih interesa, a to nam, bilo istina ili ne, kao ljudima politike uopšte ne ide u prilog. Zato zaista se slažem sa upozorenjem koje je dao gospodin Banović, ovom pitanju moramo posvetiti mnogo veću pažnju i ovo pitanje zaista mora biti kriterijum ozbiljne profesionalne diferencijacije na svim mjestima u državi.

Znači, nije dovoljno samo deklarativno politički biti odan Crnoj Gori. Nije dovoljno samo barjačiti oko crnogorske nezavisnosti nego je potrebno da svako zaista sebe preispita, a ako nije u stanju onda da ga preispitaju na nadležnim mjestima, da li je donio odluke u korist Crne Gore ili na štetu Crne Gore. Ove štete o kojima danas pričamo su na štetu Crne Gore, jer se novac potrošio na nešto za šta nije morao, a opet toliko potreba imamo koje čekaju da stvorimo novac za realizaciju tih potreba. Evo, potpuno sam saglasan sa vašom sugestijom i ponavljam samo to što sam kazao da svi i na svakom mjestu moramo zaista upaliti dodatno senzore da bismo ovo pitanje sagledali na objektivan način i sa potrebnom političkom odgovornošću. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Pošto je bila otvorena tema u Parlamentu i bez presedana u Crnoj Gori, povodom Parade ponosa, hoćemo da čujemo mišljenje odnosno informacije ministra unutrašnjih poslova prije nego što odemo dalje.

Može, kolega Pajoviću.

Ministar unutrašnjih poslova, da čujemo što je informacija o događaju koji je završen. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Događaj je završen i mislim da jedinstvena poruka i iz ovog dijela klupa koje čini Vlada, i iz ovog dijela klupa koje čini Parlament treba da bude da iz ovakvih događaja zajedno naučimo da razumijemo razlike i da naučimo prije svega da ono za što smo svi deklarativno, a to je da budemo dio evropske porodice ili evropskih prijatelja koje svi imamo kako želimo vrlo često da kažemo, da prosto to učinimo kroz svoje postupke prije događaja, tokom događaja, a bogami i posle događaja. Ono što želim da istaknem jeste da odam priznanje pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno Upravi policije koji su na profesionalan i u skladu sa zakonom i valjan način obezbijedili da se jedan uredno prijavljeni javni skup u Budvi održi. Ono što želim da vas obavijestim kao

što već znate, pretpostavljam, da taj javni skup nažalost nije protekao na način na koji bi takvi i drugi skupovi trebali da proteknu. Imali smo negdje po policijskim procjenama oko hiljadu građana koji su na način koji nije primjeren izrazili svoje neslaganje sa onim što je bio predmet ovog javnog skupa. I naravno, ne bi bilo problem, jer smo različiti, je li tako, da na neki zakonit način iskažemo svoje neslaganje, ali ne svakako na način kako je to danas u Budvi urađeno.

Skup je završen bez težih incidenata, ako mogu tako da kažem. Bilo je nekoliko povrijeđenih lica, ne teže. Bilo je nekoliko povrijeđenih policajaca, ne teže, nekoliko povrijeđenih učesnika parade, opet ponavljam, mislim da je to važno, ne teže. To je bilans koji trenutno imamo. Učesnici javnog skupa koji se desio u Budvi su napustili samo mjesto dešavanja uz asistenciju pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova odnosno Uprave policije i biće sprovedeni na lokaciju na kojoj su inače planirali da neke svoje dalje aktivnosti nastave. Trenutno su aktivnosti policije prema svima onima koji su na bilo koji način prekršili propise odnosno zakon države Crne Gore, i sa tim neće biti kompromisa jer ne smijemo poslati poruku da ne možemo da pokažemo barem elementarni vid tolerancije prema različitostima. Ne moramo svi jednako da mislimo, što je bogastvo, ali moramo jednako da poštujemo zakon.

Dakle, da poštujemo da neko ima pravo da iskaže svoje mišljenje sa kojim se možemo složiti i ne složiti, ali ono što je obaveza Vlade, onako kako je rekao premijer, vjerujem da za ono što je on rekao i ono što ja kažem imamo podršku svih poslaničkih klubova, a to je da ono što jesu opredijeljene politike Vlade da ćemo ih mi sprovoditi, jer zato su usvojene i na vladi i u ovom parlamentu i zbog takvih politika između ostalog, i ne samo zbog tih, naravno, da me neko nebi pogrešno razumio, ali između ostalog i zbog takvih politika smo danas tamo gdje jesmo, gdje s ponosom želimo da kažemo da smo nakon Hrvatske zemlja koja je najviše napredovala u procesu evropskih integracija i vrlo često znamo da kažemo da dio Evropske unije želimo da budemo zbog vrijednosti koje su tamo. Dakle, mi želimo da budemo dio Evropske unije između ostalog i zato što želimo da poštujemo ljudska prava. Evo, ako ima nekih pitanja ja sam spreman da odgovorim.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Biće dovoljno.

Kolega Pajoviću, izvolite. Predsjednik Pozitivne Crne Gore ima pitanje.

DARKO PAJOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Vlade, dame i gospodo ministri, predsjedniče Skupštine, drage kolege poslanici,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavio sam sledeće pitanje predsjedniku Vlade:

Koliko ste u poslednjih osam meseci imali bilateralnih susreta sa premijerima država članica Evropske unije, osim međunarodnih konferencija i kongresa, kojim povodom i kakvi su efekti tih susreta za građane Crne Gore?

U obrazloženju stoji samo jedna rečenica - da je u interesu javnosti da ima precizne i kvalitetne informacije o vašem međunarodnom angažmanu.

Koji su razlozi za postavljanje ovakvog pitanja danas?

Dakle, više nego evidentna činjenica je da nema učestale bilateralne saradnje prvog čovjeka Vlade sa premijerima država članica Evropske unije. To kažem na osnovu statističkih podataka i podataka sa uporedbom, recimo, međunarodnih aktivnosti i bilateralnih susreta prethodnog premijera, ali isto tako istog premijera u prethodnih šest mandata, ukoliko se ne varam, u prethodnom periodu. Zbog čega je to važno za nas u Pozitivnoj Crnoj Gori? Važno je jer znamo da smo u procesu pridruživanja Evropske unije i u procesu evropskih integracija, i kako je kazao i sam komesar File, taj proces se sastoji od dva dijela. Jedan tehnički u kojem svakako radni timovi i resorna ministarstva rade na dijelu usklađivanja prije svega zakonodavstva, onda vjerujem i implementaciji standarda, i drugi, to je politički dio procesa koji će biti mnogo teži i mnogo zahtjevniji zbog negativnog iskustva sa Rumunijom i Bugarskom. Takođe, mi smo svjedoci i da prethodni premijer nakon intenzivnih međunarodnih aktivnosti i jednog značajnog broja bilateralnih posjeta sama država Crna Gora je u tom momentu upravo imala mogućnosti da do kraja juna prošle godine otvori i pregovore sa Evropskom unijom.

Ovo pitanje nije postavljeno iz bilo kakvih drugih, političkih razloga, izuzev iz razloga da znamo kakav je status države i kakvu korist, generalno, država Crna Gora ima od međunarodne aktivnosti, ili je pak uopšte nema. Ukoliko je nema, onda imamo problem. Da nemamo neku dilemu, bilateralni susreti, manje-više, svi to znamo, su veoma važni zbog integracionih procesa, tu mislim na procese NATO integracija, ali isto tako i evropskih integracija, nesumnjivo su veoma važni i zbog samih standarda kojim težimo i još uvijek ne vidimo, da tako kažem, tu jasnu želju i volju za samu implementaciju, a ne treba naravno prenebregnuti s

uma da imamo takođe važnu ekonomsku komponentu tih bilateralnih susreta.

Ovdje smo čuli izvještaj o velikom broju investicija koje će doći ili neće doći u državu Crnu Goru. Što se tiče Pozitivne Crne Gore, apsolutno ćemo se obradovati svakoj investiciji, uz jednu malu napomenu da nivo investicija koji dolazi iz država, zemalja Evropske unije i Sjedinjenih Američkih Država je na izuzetno niskom nivou ili ih uopšte nema. I to je ono što nas ne raduje, ne zato što dijelimo investitore na zemlje Evropske unije i one ostale već, toga smo svi svjesni, sa investitorima iz vrlo značajnih međunarodnih centara dolazi određeni vid političke podrške, a svakako i standardi koji su veoma važni. Vidjeli smo koji je to problem bio u prethodnom periodu kada smo imali investitore koji možda i nisu prepoznali obavezu čak implementacije naših standarda, koji su u tom momentu bili daleko ispod evropskih, konkretno govorim o standardima poslovanja aluminijske industrije u Crnoj Gori i smatram da bi jedan jako veliki benefit i zamajac crnogorskoj ekonomiji bio prije svega u standardizaciji, prije svega u uvođenju nekih novih standarda, ali isto tako prenosu znanja i iskustva sa referentnih evropskih i američkih adresa svakako moglo bi biti jedan značajan ekonomski zamajac. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Pajoviću.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Pajoviću, u svom decembarskom ekspozeu, da vas podsjetim, precizno sam, između ostalog, istakao da „evropski i evroatlantski ciljevi ostaju konstanta i u radu ove vlade. Sve što budemo radili na planu ostvarivanja programskih prioriteta prožimaće se sa našim obavezama iz integracione agende. S druge strane, to je u najdirektnijoj vezi sa ostvarenjem ključnog zadatka poboljšanja kvaliteta građana”.

Prioritetne aktivnosti ove vlade su, dakle, u zemlji i u zadacima koje mi ovdje moramo obaviti. Niko taj posao neće obaviti umjesto nas. Vlada na čijem sam čelu je prve mjesece svog mandata posvetila pitanju finansijske i ekonomske konsolidacije i priprema za realizaciju važnih razvojnih projekata, o čemu sam govorio u odgovoru na prvo pitanje.

Racionalno smo, saglasno tome, opredjeljivali sadržinu, formu i tempo aktivnosti na međunarodnom planu, pri čemu posebno ističem, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je u ime Vlade, zaduženo za vođenje i realizaciju spoljnopolitičkih ciljeva.

U današnjim globalizovanim međunarodnim odnosima sve veće međuzavisnosti, raznovrsnosti izazova, dubine problema, brzine komunikacije, istaknuta je, ipak u prvi plan, multilateralna diplomatija. Preko nje se istovremeno ostvaruju i brojni bilateralni susreti zbog činjenice da klasične bilateralne posjete bivaju i protokolarne i suštinski komplikovanije i zahtijevaju, prije svega, duži period priprema. Danas su brojni multilateralni regionalni skupovi u velikoj mjeri u funkciji bilateralnih susreta jer su frekventniji, fokusiraniji na specifične teme od obostranog interesa, efikasni i okrenuti konkretnim dogovorima.

Za vrijeme bavljenja politikom u posljednjih 20-tak godina, svi moji međunarodni angažmani i susreti bili su transparentni i imali jasnu platformu, sadržinu, rezultate i poruke. Mislim da ne postoji nijedna zemlja članica EU ili NATO sa čijim se najvišim zvaničnicima u ovom periodu nijesam više puta sreo, na predsjedničkom ili na nivou predsjednika Vlade, svejedno, tempom koji su opredjeljivali prevashodno interesi Crne Gore, to činim i danas. U mjeri u kojoj su mi i u ovom periodu obaveze dozvoljavale na spoljnopolitičkom planu sam bio prisutan na onim adresama koje sam smatrao najvažnijim za ostvarenje prioriternih interesa Crne Gore u ovoj fazi razvoja, prije svega u Evropskoj uniji, NATO i na bezbjednosnim konferencijama. Imao sam zvanične susrete sa najvišim zvaničnicima EU, predsjednikom Evropskog savjeta Hermanom Manropeom, predsjednikom Evropske komisije gospodinom Barosom, visokim predstavnikom za zajedničku vanjsku i bezbjednosnu politiku baronesom Ešton, sa komesarom za proširenjem i susjedsku politiku gospodinom Fileom. Pored učešća na sastanku Sjeveroatlantskog savjeta, najvažnijeg političkog tijela NATO, kojom prilikom sam predstavio dostignuće naše zemlje u procesu evroatlantskih integracija, imao sam odvojen susret sa generalnim sekretarom NATO-a.

Tokom učešća na renomiranim međunarodnim konferencijama, Briselski forum, Minhenska bezbjednosna konferencija i Globseg, na koje sam pozvan, ili kao glavni govornik ili panelista, sreo sam se sa velikim brojem visokih zvaničnika država članica Evropske unije i šire. Uzelo bi vremena da nabrajam bilateralne susrete sa svih tih skupova, uključujući i one sa predstavnicima najznačajnijih međunarodnih finansijskih evropskih institucija i uticajnim pojedincima.

U tom su periodu realizovane zvanične bilateralne posjete Slovačkoj, Ukrajini i Ujedinjenim Arapskim Emiratima, gdje sam imao susrete sa najvećim zvaničnicima ovih država kao i susrete sa istaknutim privrednicima. Ilustracije radi, paralelno sa tim posjetama, održavane su i

značajne međunarodne konferencije, kao što je Globsek, zatim konferencija Ukrajina i partneri, konferencija o održivom razvoju itd.

U Crnoj Gori je takođe boravio veliki broj visokih zvaničnika iz Evrope i van nje, sa kojima sam takođe imao sadržajne susrete. Uostalom, to ste mogli pronaći na sajtu Vlade koji precizno bilježi sve međunarodne aktivnosti njenog predsjednika.

Nije na odmet pomenuti da su neke bilateralne posjete bile inicirane i u ovom periodu, ali su odložene zbog izbornih procesa koji su se u najmanje desetak zemalja Evropske unije odvijali u posljednjih osam ili će se desiti u narednih nekoliko mjeseci. Te i neke druge susrete na čijoj realizaciji radimo, ostvarićemo u narednom periodu bilateralno ili multilateralno, sasvim svejedno.

Podsjetio bih takođe da Crna Gora, mimo odličnih odnosa koje ima sa zemljama članicama EU i NATO razvija i razvijaće svestrane odnose sa ostalim državama, posebno sa onima koje imaju interes za ulaganje u našu zemlju i razvojne projekte.

Dakle, gospodine Pajoviću, uvjeren sam i dalje da je najvažniji zadatak svih državnih organa Crne Gore, dakle i Vlade, time i premijera, da predanim radom u državi doprinesu bržem i potpunijem ostvarenju razvojnih ciljeva i ispune očekivanje građana koji nam daju povjerenje na izborima. Tako se, prije svega, gradi i učvršćuje i međunarodni ugled svake države, dakle Crne Gore. Tradicionalni, provincijalni politički pristup kojim se kvalitet i domet spoljne politike mjeri brojem putovanja, zbog putovanja, nažalost, najrečitije govori o inferiornosti, neposvećenosti prioritetnim zadacima u vlastitoj državi onih koji takvu politiku vode.

Ukratko, imam sve razloge da budem zadovoljan i svojim aktivnostima i aktivnostima resornih ministara na međunarodnom planu, što doprinosi očuvanju visokog rejtinga i ugleda naše zemlje na međunarodnoj sceni.

Završio bih, gospodine predsjedniče, sa jednom ili dvije rečenice kojima bih želio da potvrdim to što je gospodin Pajović u finalu svog izlaganja saopštio, a to je da od kvaliteta ukupne politike, i domaće i međunarodne, veoma zavisi da kažem privlačnost jedne investicione destinacije za inostrane investitore. To, naravno, ova vlada ima na umu i trudi se da na domaćem planu, uređenjem poslovnog ambijenta, a na međunarodnom planu promocijom vrijednosti kojom se, kažem, gradi imidž Crne Gore kao slobodne, demokratske, pravno utemeljene države, inspiriše strane investitore da ulože svoj novac kako bi brže realizovali ključne razvojne projekte. Nažalost, to su jako skupi projekti. Čak i da imamo dovoljno novca, bilo bi ih neracionalno graditi iz budžeta. Zato je

naš interes da ih gradimo novcem investitora i zbog toga moramo nastaviti da, prije svega, uređujemo domaći ambijent, a isto tako da učvršćujemo međunarodni ugled Crne Gore, kako bi poslali što povoljniju poruku investitorima.

Slazem se sa vama, bilo bi bolje kada bi u Crnoj Gori imali više investitora iz Evropske unije, kojoj težimo da pripadnemo kao punopravna članica, ali dozvolićete da ipak okolnost da u ovom trenutku nema onoliko investitora iz Evropske unije ne bismo smjeli sagledavati kao jednostran problem Crne Gore, jer od strane Evropske unije Crna Gora se danas kvalifikuje kao zemlja koja je najviše napredovala na planu integracija. Okolnost da imamo investitore, u ovom slučaju sa nekih drugih i daljih adresa, govore da su ti investitori tu zbog poslovnog ambijenta kojeg smo napravili u Crnoj Gori. Zato ću kazati - vjerovatno je problem u nedovoljnoj prisutnosti investitora iz Evrope u samoj Evropi jer nije problem samo da tih investitora nema u Crnoj Gori. Nažalost, nema ih ni u zemljama Evropske unije, nema ih ni u drugim zemljama koje se pridružuju Evropskoj uniji zbog duboke ekonomske krize koja danas potresa Evropu. To nipošto ne dovodi u pitanje naš strateški državno-politički kurs. Mi želimo da budemo dio Evropske unije i vjerujemo da ćemo sa svakim sljedećim danom unapređenja svoje domaće i međunarodne politike stvarati posticajnije uslove za veće prisustvo investitora kako iz Evrope, tako i izvan Evrope. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.
Poslanik Pajović.

DARKO PAJOVIĆ:

Predsjedniče Vlade, hvala vam na odgovoru koji ću u narednih nekoliko minuta komentarisati.

Mi i jesmo koristili oficijelnu službenu stranicu Vlade da bi precizno zabilježili koji je broj bilateralnih susreta sa premijerima država članica Evropske unije osim međunarodnih konferencija i kongresa i nijesmo našli nijedan. Bilateralni susreti koje ste imali uglavnom su bili na marginama međunarodnih konferencija. Svjestan sam da ste vi to objasnili multilateralnim pristupom diplomatiji, jedna argumentacija, i druga argumentacija da je prošlo vrijeme provincijskih ili provincijalnih susreta, posjeta koje se moraju organizovati.

Međutim, statistički gledajući, vaš prethodnik je u isto to vrijeme imao 22 bilateralna susreta, od čega čak 20 van Crne Gore i od čega

jedan značajan dio na nivou premijera. Takođe, vaš saldo u prethodnih šest mandata je izuzetno bogat kada su u pitanju upravo ove vrste susreta. Sa razlogom sam postavio pitanje zbog čega u osam mjeseci nijesmo imali posjetu, apsolutno nijednu, kažem to su podaci do kojih smo mi došli sa zvanične web stranice Vlade, nijednog premijera iz država zemalja Evropske unije. Potpuno sam saglasan sa vama da je dobro da imamo investitore ma odakle oni dolazili, ali nesaglasan sam oko pitanja razloga zašto nemamo evropskih i američkih investitora. Mi u Pozitivnoj mislimo da je to vladavina prava.

Da je vladavina prava ključna za dolazak ozbiljnih investitora, ponavljam i potcrtavam, ne umanjujući značaj svih investicija koje ste govorili, ako budu došle. Na to su nam vrlo jasno ukazali i ambasadori tih zemalja, a do kraja ako hoćete, vladavina prava je jedan od ključnih elemenata koju je čak promijenio i čovjek koji je osnovao neoliberalnu ekonomiju i za to dobio Nobelovu nagradu. Ispravio je jednostavno svoju grešku kada je kazao u svojoj čuvenoj knjizi, u kojoj postoji rečenica koju često citiramo kao rečenicu naših ekonomskih gurua, da nema besplatne večere u ekonomiji, da zapravo nijesu privatizacije pokretač već je na prvo mjesto stavio vladavinu prava, pa tek nakon toga investicije. Dakle, vladavina prava, a ta vladavina prava, po našem dubokom ubjeđenju, dolazi upravo kroz veoma blisku saradnju sa zemljama članicama Evropske unije koja donosi standarde, koja donosi određene benefite i u konačnom treba da donese nešto što se zove ekonomski napredak i daleko veći broj investicija nego što ih imamo sada.

S toga ćemo potcrtati, konkretno odgovor na moje pitanje uglavnom sam dobio, bilo je vezano za margine određenih konferencija, ne umanjujući značaj tih međunarodnih susreta, daleko od toga, ali ono što ostavlja snažan utisak je da mi nemamo gostiju iz zemalja Evropske unije na nivou premijera u bilateralnim susretima u Crnoj Gori za osam mjeseci od kada ste vi premijer. Statistički gledajući, komparativnom analizom upravo sa zvaničnog sajta Vlade, vidimo da je u prethodnom periodu taj broj bio mnogo veći. Mi ne mislimo da je to tek tako, slučajno. Naravno, nećemo ulaziti u teoriju zavjere, ali možemo konstatovati da ta vrsta međunarodne saradnje apsolutno, po nama, ima neku vrstu pozadine.

Završiću time da je svakako stanje u zemlji prioritet i da prvo treba da nas zanima stanje u našoj kući, a tek onda da idemo u razvoj međunarodnih odnosa. Isto tako, možemo se saglasiti, vjerujem da nam ti međunarodni odnosi mnogo pomažu da sagledamo sve ono što su naše greške i da jednostavno privučemo investitore iz Evropske unije i Sjedinjenih Američkih Država koji su na nedopustivo niskom nivou

prisutni u Crnoj Gori, ne umanjujući apsolutno značaj svakog centa i svakog eura koji ulažu strani investitori u Crnoj Gori. Mi imamo taj problem. Bojim se da samo objašnjenje ne zbog nas nego zbog Evrope nije dobro, nije dobro iz više razloga. Vjerujem da ćemo i u narednom periodu generalno kao država i kao građani ipak osjetiti određene posljedice jer privatizacija Kombinata aluminijuma, čiju temu neću otvarati, apsolutno je jedan veoma loš primjer nemanja standarda, nemanja određene transparentnosti i, u konačnom, ne da se nijesmo približili standardima Evropske unije, čini mi se da smo se mnogo udaljili. Ipak, sa novcem koji dolazi sa teritorije Evropske unije, ponoviću, dolaze standardi, dolazi povezivanje sa tim zemljama i, naravno, jačanje međunarodnog ugleda same države Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala vam na informaciji da je manjkava web stranica Vlade. Jako me čudi, to je prvo saznanje takve vrste za ovih osam mjeseci. Činjenično stvari stoje onako kako sam vam kazao, a odmah nakon završetka Premijerskog sata provjeriću da li je to moguće.

Drugo, vi ste u više navrata tokom svog izlaganja potencirali tu paralelu između prethodne vlade i ove vlade, pokušavajući da ovoj vladi saopštite kritiku za nedovoljan angažman na spoljopolitičkom planu. Zaista ću vam kazati da kao neko ko je jako dugo u politici možda imam specifičnu, možda pogrešnu, ja ipak vjerujem ispravnu percepciju prioriteta, a to je da je u prethodnom periodu bilo apsolutno najvažnije svaki sekund i svaki atom svoje energije upotrijebiti u Crnoj Gori, između ostalog, i zbog razloga zbog kojih ste vi govorili. Dakle, ako je tačna vaša pretpostavka da je vladavina prava ključna pretpostavka za animaciju investicija koje nam trebaju da bismo realizovali razvoj, onda sigurno nećemo problem riješiti tako što ćemo biti u inostranstvu i predstavljati nivo vladavine prava, nego tako što ćemo raditi ovdje, donositi akcione planove za poglavlja 23 i 24, da bismo na taj način poslali ozbiljnu poruku da radimo na unapređenju vladavine prava i da onda možemo imati veći legitimitet u očekivanju pred investitorima.

Zato, zaista, tako čitam prioritete u vođenju državne politike u narednom periodu. Uvjeravam vas da će to tako biti i u narednom periodu. Mislim da se na ovom nivou demokratskog i ekonomskog razvoja

i sa ovom strukturom prioriteta u realizaciji državno-političkih interesa sva pažnja mora skoncentrisati prije svega na preuređenje u našoj kući. Ne potcjenjujem ni slučajno značaj međunarodnih kontakata, ali vjerujte mi, samo onih kontakata za koje sam siguran da su u direktnoj funkciji ostvarivanja ovih ciljeva koje imamo. Uvijek ću otići tamo gdje znam da ćemo dobiti ili investitora ili ćemo dobiti razvojnu pomoć ili ćemo dobiti ekspertsku pomoć da brže rješavamo probleme koji se tiču unapređenja vladavine prava ili bilo koje druge potrebe koje imamo u Crnoj Gori. Do tada, zaista smatram da bi to bila neracionalna potrošnja i mojih i vladinih resursa.

Drugo, kazao sam vam da mislim da je, ipak, srž problema u onome što je investicioni potencijal Evropske unije u ovom trenutku. I vi i ja znamo jako dobro da među investitorima o kojima sam i danas govorio su i evropske kompanije, na Luštici je švajcarska kompanija. Nijednom tokom razgovora koje smo vodili do sada nije bilo prigovora na pravni sistem Crne Gore, ali u svim razgovorima koje smo vodili je bilo ukazivanje na problem obezbjeđivanja kreditnih sredstava, uz iznošenje, da budem indiskretan, argumenata da u realizaciji svoje investicije u Švajcarskoj koju završavaju ovih dana su morali da finansiraju 300 miliona iz vlastitih sredstava jer nijesu mogli da obezbijede kreditnu podršku.

Dakle, s tim se problemom suočavaju očigledno danas i najrenomiraniji investitori u Evropskoj uniji. Ja zaista mislim da u rangiranju problema koje imamo kada je u pitanju investiciono interesovanje sa Zapada imamo prije svega u pitanju nepovjerenja investitora u brzinu izlaska iz krize. Dakle, nije riječ o tome da ne nedostaje novca, nego je riječ da se kod svake investicije pravi finalna procjena. Da li se vidi svjetlo na kraju tunela i da li je tih 300 ili 500 miliona pametnije držati na računu u banci ili ih pretvoriti u apartmane na Luštici, pretpostavljajući kada će se javiti tražnja za njihovom kupovinom? Ja mislim da je tu ključni problem i da mi za sada nemamo očekivani nivo investicionih ulaganja sa Zapada iz razloga dubine ekonomske krize koja pogađa naše zapadne susjede. Naravno, to ni jednom riječju ne dovodi u pitanje ono o čemu ste s pravom govorili. Vladavina prava je prethodno pitanje, tu ne može biti dileme. Ako su nam investitori potrebni da bismo realizovali razvojne projekte dobićemo ih kada im pošaljemo poruku da imamo kvalitetnu vladavinu prava i da imamo inspirativni poslovni ambijent. I na tome svakako radimo, ponavljam, prije svega kroz realizaciju obaveza iz poglavlja 23 i 24.

I završno oko KAP-a, naravno mnogo puta sam govorio o tome i možemo izbor partnera i ukupno iskustvo kvalifikovati ovako ili onako, ali sam ubijeđen da jedino ne može stajati ocjena da smo imali netransparentan postupak. Taj postupak je bio najtransparentniji koji je ikada realizovan u Crnoj Gori i koji je uključio i parlament i državno tužilaštvo prije potpisivanja ugovora koji je objavljen na web stranici Vlade prije nego što je potpisan. Ja zaista ne znam šta je još bilo moguće učiniti da bi taj postupak dobio kvalifikaciju transparentno, to ne znači i kvalitetno. Oko kvaliteta možemo diskutovati uvijek. Ja imam svoj stav, razumijem da vi imate drugi stav, ali vjerujem da bi neku stvar mogli i objektivizirati, a to je da je taj postupak ipak obavljen u skladu sa zakonima Crne Gore i poštujući principe javnosti u radu na tim poslovima.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Otvorićemo krug ponovo. Tačno je neko može, neko ne može, a postoje razlozi za to. U ovom slučaju bila je otvorena tema koja je bila van onoga što je poslaničko pitanje i premijerski odgovor i ta tema je tražila ipak aktuelno reagovanje ovog parlamenta. Ovo je tema koja će trajati i tiče se vanjske politike, između ostaloga preživjećemo mi taj dio vanjske politike. Evo ne otvaram ni ja temu vanjske politike a trebalo bi je otvoriti. Prema tome, dozvolićete da tu ne klecemo svi zajedno, nego čak i neproporcionalno napredujemo, a dajte da se vratimo onoj temi na kojoj smo zbog toga. Nije mi bila nikakva simpatija posebno prema gospodinu Miliću, nego prema temi koja je bila vrlo aktuelna i vrlo živa. Tu me razumijete, da je tu motiv zašto smo se tako ponašali.

Ne možete u paru, moraćete odvojeno. Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Nijesmo mi u paru, nego svako radi svoj posao u Pozitivnoj Crnoj Gori. Hvala.

Dvije sam rečenice htio da izgovorim, izvinjavam se ako sam možda napadan. Jedna je bila posvećena web sajtu i ne bih volio da bilo koji službenik Vlade odgovara za nešto što možda nije u redu. Ovdje sam napisao - osam mjeseci bilateralnih susreta sa premijerima država članica Evropske unije osim međunarodnih konferencija i kongresa. Dakle, vi ste u vašem ekspezu manje-više potvrdili da je u okviru međunarodnih konferencija. Sve u redu. Na web sajtu to nisam našao. Kažem korektnosti radi, i dva vezana za investitore , nisam siguran kada

govorimo o zemljama Evropske unije da možemo uključivati Švajcarsku koju ste ovdje pomenuli kao jednog od investitora na Luštici.

PREDSJEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne možemo sigurno ako je ne zauzmemo, u međuvremenu.

Evropski, a ne Evropske unije, da budem vrlo precizan, zbog toga nije manje evropski, bojim se, od mnogih članova Evropske unije, ali evo da ne otvaramo tu temu, lako bi se objašnjavalo.

Nema potrebe za komentar. Hvala, predsjedniče Vlade.

Kolega Fatmir Gjeka u ime Kluba poslanika albanskih partija, Forca, DP, HGI i LP. Izvolite.

FATMIR GJEKA:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Poštovani predsjedniče Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade, poštovani ministri, poštovane poslanice i poštovani poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Ispred kluba albanskih partija, Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije, na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade gospodinu Milu Đukanoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će početi treća faza rekonstrukcije puta Ulcinj - Sukobin i da li Vlada Crne Gore planira proširenje graničnog prelaza Sukobin - Murićan, tj. njegovu upotrebu i za protok robe?

Obrazloženje: Granični prelaz Sukobin - Murićan predstavlja danas jednu od glavnih komunikacija Crne Gore sa susjednim zemljama i svijetom. Od njenog otvaranja, a pogotovo od otvaranja zajedničkog graničnog prelaza 2009. godine, svake godine bilježi se rast broja putnika. Izgradnja puta od Sukobina do Vladimirskih Kruta znatno je doprinijela bržem i sigurnijem razvoju saobraćaja na ovoj dionici. Medjutim, veoma je važan nastavak izgradnje i treće faze ovog puta od Vladimirskih Kruta do Ulcinja, koji bi imao dodatni efekat ne samo u saobraćaju, već i u opštem razvoju ovog područja.

Rekonstrukcijom puta Ulcinj - Sukobin stvaraju se ključne pretpostavke za korišćenje graničnog prelaza Sukobin - Murićan i za promet robe, između Crne Gore i Albanije, ali i drugih zemalja koje koriste Crnu Goru kao tranzit, imamo rast razmjene robe. Otvaranje ovog graničnog prelaza i za promet robe stvorice novu perspektivu za razvoj Ulcinja i Bara i pospješice sveukupan ekonomski ambijent u Crnoj Gori. To će sigurno imati pozitivan uticaj i na rad Luke Bar, koja će raditi sa

dodatnim kapacitetom. Takođe, stvoriće se uslovi za otvaranje radnih mjesta za stanovnike anamalijskog područja. Dužnost je i obaveza svake države i vlade da olakšaju protok ljudi i robe.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Gjeka.

Predsjedniče Vlade, opet preko granice, ali ne dalje preko Sukobina. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Gjeka,

Vlada Crne Gore je posvećena unapredjenju saobraćajne infrastrukture kao jednom od najvažnijih preduslova za dalji razvoj zemlje i važnom faktoru za jačanje privredne saradnje sa zemljama iz okruženja.

Kontinuirano ulažemo značajna sredstva u putnu infrastrukturu a činjenica da intenzivno radimo na početku realizacije jednog od najvećih projekata u ovoj oblasti auto-putu Bar - Boljari, govori u prilog našoj opredjeljenosti da ove usluge podignemo na bitno viši nivo.

Vezano za vaše konkretno pitanje podsjećam da je Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo saobraćaja i pomorstva i Direkcija za saobraćaj, tokom 2012-2013. godine izvela rekonstrukciju dionica magistralnog puta N 24 Ulcinj - Sukobin i to: Dionice Sukobin - raskrsnica za Ostros, dužine 6,5 km, tokom 2012. godine u vrijednosti od 2.922.826 eura i dionice raskrsinice za Ostros - Vladimir Krute dužine 4,75 km tokom 2013. godine u vrijednosti od 2.597.700 eura.

Prema informacijama kojima raspolazem u toku je izrada projektne dokumentacije rekonstrukcije treće preostale dionice Krute - Ulcinj u dužini od 13,5 km. Izrada projektne dokumentacije na osnovu poziva za javno nadmetanje povjerena je preduzeću DB "Inžinjeri" DO Beograd. Izvodjenje građevinskih radova na rekonstrukciji predmetne dionice planirano je za 2014. godinu.

U dijelu pitanja koje se odnosi na granični prelaz Sukobin Murićan, koristim priliku da vas podsjetim da je sporazum između Vlade Republike Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sukobin - Murićan, u Murićanima - Republika Albanija, potpisan 17.01.2007. godine. Takođe, protokol između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o vršenju aktivnosti zajedničke granične kontrole na zajedničkom graničnom prelazu Sukobin-Murićani

potpisanim u Murićanima 18.06.2009. godine od kada funkcioniše ovaj zajednički granični prelaz.

Od početka funkcionisanja graničnog prelaza Sukobin 2002. godine i zajedničkog graničnog prelaza Sukobin-Murićani 2009. godine, odvija se međunarodni putnički saobraćaj, ali ne i robni promet. Na zahtjev Opštine Ulcinj za omogućavanje robnog prometa preko ovog zajedničkog graničnog prelaza Komisija za implementaciju sporazuma o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza inicirala je 17. oktobra 2012. godine, razmatranje ovog pitanja na sastanku zajedničkog Ekspertskog komiteta za sprovođenje sporazuma o otvaranju graničnog prelaza Sukobin-Murićani, održan dana 06.11.2012. godine u Murićanima - Albanija, kada je konstatovano da "izgrađenost saobraćajne infrastrukture ne omogućava odvijanje i robnog prometa. Putnički promet na ovom zajedničkom graničnom prelazu je velike frekvencije, 850 hiljada putnika za tri mjeseca turističke sezone, pa je nemoguće u ovakvim infrastrukturnim uslovima odvijanje i robnog prometa. Omogućavanje robnog prometa na ovom zajedničkom graničnom prelazu podrazumijeva rekonstrukciju saobraćajne infrastrukture i zajedničkog graničnog prelaza".

Takođe, treba imati u vidu da se ovaj granični prelaz nalazi na teritoriji Republike Albanije, te da ovo pitanje zavisi od obje strane. Dakle, ne isključivo od Vlade Crne Gore, ali prevashodno zavisi od opredijeljenih finansijskih sredstava za unapređenje granične infrastrukture.

Dakle, gospodine Gjeka, savršeno razumijem Vaše pitanje i savršeno dobro razumijem da je njime artikulisan interes i putnika i lokalne zajednice Ulcinj, rekao bih i naše ukupne turističke privrede i vjerujem da bi on trebao biti inspirativan za nešto što bi bili zajednički i finansijski investicioni poduhvati dvije vlade. Tako da istovremeno podnoseći Vam ovakav odgovor koji je zasnovan apsolutno na činjenicama, želim da Vas informišem da će to pitanje biti sastavni dio naše agende sa novokonstituisanom Vladom u Tirani u namjeri da pokušamo da iz domaćih izvora, na bilateralnoj osnovi ili iz međunarodnih izvora stvorimo finansijski potencijal da radimo na realizaciji projekta koji je predviđen kroz Vaše pitanje. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

U redu, nema komentara.

Principom velikih, nažalost, kolega iz Bošnjačke stranke, uobičajeno je, ima poslednje pitanje, ali to može biti prednost.

Kolega Kalač, izvolite.

AMER KALAČ:

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi predsjedniče Vlade, članovi Vlade, dame i gospodo poslanici, poštovani građani,

Moje pitanje, a u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke je sljedeće:

Koje aktivnosti Vlada Crne Gore čini u pravcu proširenja mreže diplomatsko-konzularnih predstavništava, i konkretno, da li se može očekivati da će u skorijem periodu doći do otvaranja diplomatsko-konzularnog predstavništva Crne Gore u Luksemburgu?

Obrazloženje pitanja: Imajući u vidu značajna budžetska, kadrovska i druga ograničenja, smatramo da je država Crna Gora napravila značajne korake na uspostavljanju mreže diplomatsko-konzularnih predstavništava, pogotovo u prvih nekoliko godina nakon sticanja nezavisnosti. Dosta se vodilo računa o tome da se pokriju države regiona i najvažniji centri političko-diplomatske aktivnosti u svijetu, što je dobro za međunarodnu politiku i afirmaciju Crne Gore. Međutim, na taj način zapostavljene su neke destinacije, države, prvenstveno u Evropi, gdje su konzularne aktivnosti potrebne prvenstveno našoj dijaspori, odnosno iseljenicima. Značajan broj naših državljana - iseljenika živi u Zapadnoj Evropi. Pošto nikada nije urađen popis dijaspore, a na osnovu podataka iz Udruženja iseljenika pretpostavlja se da je u pitanju nekoliko desetina hiljada naših državljana u više evropskih država. Na žalost i danas taj broj se sve više i više uvećava. U Luksemburgu ih prema podacima tamošnjih iseljeničkih organizacija ima više od deset hiljada. To su građani koji su rođeni u Crnoj Gori ili vode porijeklo iz naše države, a danas rade, školuju se i žive u ovoj državi.

Već više godina, tačnije od sticanja nezavisnosti oni su iskazali potrebu za otvaranjem diplomatsko-konzularnog predstavništva Crne Gore u Luksemburgu.

Razlog tome leži u brojnim problemima sa kojima se oni susreću, kao što su udaljenost konzularnog predstavništva Crne Gore u Frankfurtu, odnosno Briselu, a potrebe za izdavanjem ličnih isprava, kao i raznih drugih dokumenata su svakodnevne, jer je riječ o velikom broju iseljenika. Vjerujemo da bi se otvaranjem konzularnog predstavništva, značajno izašlo u susret potrebama iseljenika, smanjili materijalni izdaci i vrijeme koje sada troše.

Takođe, mislimo da je interes države Crne Gore za otvaranjem ovog predstavništva još i veći od navedenih razloga, s obzirom da je država Luksemburg u Evropskoj uniji sa najvećim bruto domaćim proizvodom po stanovniku i sjedište značajnih evropskih bankarskih i finansijskih institucija. Takođe, to predstavništvo bi moglo biti na usluzi i našim državljanima koji žive u drugim okolnim državama kao što su Francuska, Belgija i Njemačka. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani poslaniče Kalač,

Dijelim vaše mišljenje da je od sticanja nezavisnosti, s obzirom na veličinu, stepen društveno-ekonomskog razvoja i realne budžetske mogućnosti, Crna Gora razvila zavidnu mrežu diplomatsko - konzularnih predstavništava širom svijeta. Rukovodili smo se pri tom strateškim spoljno-političkim prioritetima, evropskim i evroatlantskim integracijama, unapredjivanjem sveukupne saradnje sa ključnim akterima na međunarodnom bilateralnom planu, unapređenjem dobrosusjedskih odnosa i saradnje u regionu i posebno afirmisanjem i pokrivanjem interesa iseljenika i naše dijaspore širom svijeta.

Od sticanja nezavisnosti Crna Gora je otvorila 26 diplomatsko-konzularnih predstavništava na bilateralnom planu, 23 ambasade i 3 generalna konzulata i pet misija pri međunarodnim organizacijama. Donijeta je i odluka o skorom otvaranju ambasada u Sofiji i Bukureštu.

U vezi sa vašim konkretnim pitanjem otvaranja konzularnog predstavništva Crne Gore u Luksemburgu želim da vas informišem da je strategijom saradnje sa dijasporom za period 2011-2014. između ostalog upravo predviđeno i jačanje kapaciteta postojećih i otvaranje diplomatsko-konzularnih predstavništva u zemljama sa najvećim prisustvom crnogorskih iseljenika. Imamo u vidu da u Luksemburgu živi brojna kolonija naših ljudi sa sjevera Crne Gore koja se procjenjuje na oko 10.000, kao i njihove inicijative i zahtjevi za adekvatnim nivoom zaštite i konzularne pokrivenosti. S tim u vezi a idući u susret našim iseljenicima na boravku i radu u Luksemburgu, u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija donijeta je odluka da naša ambasada u Briselu zajedno sa generalnim konzulatom u Frankfurtu, jednom mjesecno u Luksemburgu u trajanju od pet radnih dana, realizuje konzularne dane. Nabavkom pokretne biometrijske opreme za naše

generalne konzulate u Njujorku i obukom kadra, o čemu je Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore već donijelo odluku, stвориće se uslovi kako to rade druge zemlje iz regiona za najracionalniji servis našim ljudima u Luksemburgu. Primjera radi, sve zemlje sa prostora bivše Jugoslavije od kojih neke poput Bosne i Hercegovine imaju prisustvo brojnije dijaspore u odnosu na nas, kao i mi na nerezidencionalnoj osnovi pokrivaju Luksemburg i potrebe svojih iseljenika preko svojih predstavništava u Briselu ili Njemačkoj. U odgovoru na vaše pitanje treba takodje imati u vidu da Luksemburg kao jedan od finansijskih i bankarskih centara Evrope, u evropskim okvirima, sa najvećim nacionalnim dohotkom po glavi stanovnika, oko 70 hiljada dolara prema podacima za 2010. godinu, ima prilično skromnu i racionalnu mrežu vlastitih DKP predstavništava, sa prevashodnim osloncem na predstavništva Belegije i Holandije, počasne konzulate kao i na ostale članice Evropske unije. Primjera radi, konzularne interese Luksemburga u Crnoj Gori pokriva DKP Slovenije. Vlada Crne Gore i Ministarstvo vanjskih poslova i Evropskih integracija sa pažnjom prate zahtjeve iz sredina sa najvećom koncentracijom naših ljudi na boravku i radu u inostranstvu i razmatra najracionalnije i za postojeće okolnosti ekonomske i finansijske prilike, najadekvatnije opcije pokrivanja konzularne zaštite naših ljudi, uključujući i otvaranje diplomatsko-konzularnih predstavništava, prevashodno u Luksemburgu i u Argentini kada se za to steknu sve finansijske i druge pretpostavke. Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Poslanik Kalač želi komentar. Izvolite.

AMER KALAČ:

Zahvaljujem vam na odgovoru.

Ovo pitanje je od izuzetnog značaja jer se u ovom dijelu Evrope nalazi veliki broj iseljenika iz Crne Gore. Prema podacima kojima raspolazhem, konkretno u Luksemburgu najveći broj iseljenika je upravo iz Crne Gore.

To je prva, eventualno druga generacija i oni su svojim dokumentima vezani za našu državu. Na taj način ostvariće se velika ušteda, kako materijalno, tako i u vremenu, jer ti ljudi nijesu u prilici da zbog jednog dokumenta često putuju i više stotina kilometara.

Očekujemo da će se ovakav način širenja diplomatsko-konzularne mreže nastaviti na neke druge centre u Evropi, pa makar i kroz

konzularne dane. Države u kojima bi trebalo raditi na širenju ove mreže su Njemačka, jer samo Frankfurt ne može odgovoriti potrebama naših državljana u toj zemlji a kamo li šire, zatim Skandinavske zemlje, djelovi SAD-a i Kanada.

Ovo je samo dio potreba dijaspore i dio onoga što je država dužna da joj obezbijedi. Crna Gora mora iskazati mnogo više brige prema iseljenicima. Dobro je što je formiran poseban sektor za dijasporu i smatramo da treba jačati i kadrovski i finansijski institucije koje se bave iseljenicima.

Podsjećam da je na inicijativu Bošnjačke stranke formirano skupštinsko radno tijelo koje se bavi odnosima sa dijasporom.

I ovog puta napominjemo da smo prilikom zadnjeg popisa napravili veliku nepravdu time što iseljenici nijesu popisani. Smatramo da je obaveza države da napravi cjelovit i precizan popis iseljenika, da se utvrdi brojnost dijaspore, kojim intelektualnim i kadrovskim resursima raspolaže. Tek nakon toga možemo strateški graditi odnos države sa iseljenicima, naročito kada je u pitanju obrazovanje i kultura, ali i mogućnost njihovog povratka ili makar stvaranja mogućnosti da svoj kapital ulože u zavičaj. Dok se to ne utvrdi možemo govoriti samo u brojkama, desetinama hiljada iseljenika rasutih od Turske preko Zapadne Evrope do Amerike i Australije. Smatramo da naša dijaspora zaslužuje mnogo više od ovog prebrojavanja.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ.

Zahvaljujem, kolega Kalač.

Nažalost, stotine hiljada i uspješnost će naša biti najbolja ukoliko se oni budu vraćali. Ako se budu vraćali, znaćemo da smo ispunili sve svoje ciljeve, kada njima bude dobro ovdje, bolje nego tamo.

Uz zahvalnost predsjedniku Vlade, kolegama poslanicima dajem dva minuta pauzu, jer bismo morali nastaviti. Čeka nas dosta dug kraj mjeseca, radan. Dva minuta pauze i prelazimo na poslanička pitanja.

Hvala vam.

- Pauza -

PREDSJEDAVALA ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Poštovani kolege, nastavljamo sa radom.

Došli smo do poslaničkih pitanja.

Prvi će na poslanička pitanja odgovarati potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić.

Dajem riječ kolegi Vasiliju Laloševiću koji je postavio dva pitanja koja su upućena potpredsjedniku Lukšiću. Izvolite.

VASILIJ LALOŠEVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Parlamenta.

Poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore, gospodine potpredsjedniče Vlade.

Ministre vanjskih poslova gospodine Lukšiću, postavio sam Vam sljedeće pitanje, za koje smatram da je veoma značajno, pogotovo što se bavi jednim događajem koji se desio nedavno, 1. jula Republika Hrvatska postala je punopravni član Evropske unije i od tog datuma Crna Gora dijeli granicu sa Evropskom unijom. To je svakako veliki događaj za Hrvatsku, ali će u značajnoj mjeri uticati na njene susjede, prije svega mislim na Crnu Goru, Srbiju i Bosnu i Hercegovinu.

Moje pitanje odnosilo se na aktivnosti vašeg ministarstva, dakle osim štampanja onog informatora, koje su to aktivnosti, da bi crnogorski građani imali bolji uvid u to, koji je uticaj ulaska Hrvatske u Evropsku uniju prije svega na njihovu svakodnevicu, u situacijama koje se tiču ekonomije, trgovine, oblasti rada, obrazovanja, putovanja, što je veoma značajno, i drugih aktivnosti.

Dakle, nesumnjivo je da će crnogorski građani imati benefite od ulaska Republike Hrvatske u Evropsku uniju.

Evo, pade mi na pamet, jedan od južnoslovenskih jezika iz bivše nam države Jugoslavije, dakle hrvatski jezik, koji mi svi dobro razumijemo, biće i zvanični jezik u Evropskoj uniji, što je jedan od benefita. Moj kolega Minić dao mi je ideju i za sljedeću konstataciju, da će jedan od benefita možda biti i urgencija Vlade Hrvatske svojim nadležnim institucijama, a možda i sugestija vašeg ministarstva i države Crne Gore, da se napravi hrvatski dio auto-puta, krak do Dubrovnika i onda će zaista Crna Gora imati potpune benefite. Eto, da nije ništa drugo osim ove dvije stvari, a biće ih još bezbroj, mi ćemo postići ono što je najbitnije.

Ovo je važan događaj, prije svega i neki novi parametar da je taj put do Evropske unije dostižan, da i Crna Gora, ukoliko zaista ozbiljno shvati sve ono što nam gospoda iz Evrope govore, ima realne šanse da taj put veoma brzo ostvari. Daj bože da to bude u što kraćem roku, neko prognozira za pet, šest, sedam godina, nadam se da će to biti što prije.

Jedan od najbolji teoretičara i čovjek koji je zaista bio najzaslužniji za ulazak Hrvatske u taj put evropskih integracija, gospodin Neven Mimica, kazao je da je to, prije svega, put koji svi građani Crne Gore, a govorio je o svojim građanima Hrvatske, moraju da prođu i da ta Evropa počinje u glavi i u razmišljanju svakog čovjeka. On nam je dao sjajnu ideju, da mi u proces pregovaranja ne ulazimo kao pregovarači, nego kao dogovarači. Dakle da i mi dajemo svoje ideje, da mi omogućimo prije svega onim našim ljudima da iz ovih oblasti koje sam pomenuo napravimo jedan potpuni koncept u susret otvaranju svih poglavlja i da jednostavno krenemo tragom svih onih poglavlja od 1. do 35. pa onda da pitamo koji će to biti benefiti u smislu prelaska granice. Da li će građani Herceg Novog, znam da neće moći i dalje sa ličnim kartama, nego sa putnim ispravama, pasošima, ali kada se postignu malogranični sporazumi moći će i tako. Da li će naši trgovci imati benefite kada budu izvozili naše proizvode u Hrvatsku? Da li će se, kada Hrvatska izađe iz CEFTA, povećati carine ili će jednostavno doći do otežavanja rada naših kompanija? Kakav je uticaj tog članstva Hrvatske na naše kompanije koje pregovaraju sa kolegama iz Hrvatske? Kakav je uticaj na putovanja običnih ljudi? Kakav je uticaj na tržište rada u Hrvatskoj? Hoće li punopravno članstvo omogućiti da se možda više ljudi iz Crne Gore zaposli u Hrvatskoj, da li je potražnja veća? Vidimo da je potražnja za radnicima iz BiH i nekih drugih djelova bivše Jugoslavije velika.

Prema tome, to su sve značajna pitanja. Samo sam ovlaš dodirnuo, u odgovoru ću pokušati da i ja dam neki komentare. Jednostavno, mislim da je uloga i vašeg ministarstva i Vlade Crne Gore prije svega i medija da običnim građanima objasnimo koji su to benefiti, koje su to kočnice, da li te kočnice možemo prebroditi i da jednostavno svi u sebi i u svojoj glavi stvaramo utisak da će taj put ka Evropi biti nešto što će biti dobro za svakog pojedinca, a samim tim i za društvo u cjelini. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Lukšić ima riječ. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi gospodine Laloševiću, slažući se sa temom koju ste pokrenuli, želim da istaknem da Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija posredstvom štampanih i elektronskih medija, web stranice, društvenih mreža, kroz publikovanje i distribuciju informativnog materijala,

kao i putem organizacije javnih događaja, u saradnji sa različitim partnerima, u formi "okruglih stolova", konferencija, seminara, panel diskusija, redovno informiše domaću javnost o svim važnim aspektima evropskih integracija, sa akcentom na pregovarački proces o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

Članstvo u Evropskoj uniji je svakako događaj od najvećeg značaja za susjednu Hrvatsku i pozitivno će se odraziti i na naš dalji ekonomski, politički, bezbjednosni razvoj i u znatnoj mjeri uticati na građane Crne Gore. Da se nadovežem na ovo o čemu ste maločas govorili, a to je da zapravo u našem pregovaračkom putu mi ćemo se u suštini oslanjati na neposredno iskustvo i najsvježije iskustvo koje je Hrvatska imala i vjerujem da i u dosadašnjim kontaktima koje smo imali ste primjetili da smo se generalno oslanjali na ono što je hrvatska arhitektura kada je u pitanju pregovarački proces, odnosno struktura pregovaračkih grupa.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore je u saradnji sa velikim brojem institucija pripremio informator Na granici sa Evropskom unijom, koji je neposredno pred ulazak Hrvatske u Evropsku uniju objavljen na sajtu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i promovisan je elektronskim, štampanim i online medijima. U njemu se mogu naći detaljne informacije u vezi sa uticajem ulaska Hrvatske u Evropsku uniju na crnogorske građane. Dakle, sva pitanja koja ste vi s pravom pokrenuli, te situacije koje se odnose na putovanja, obrazovanje, rad, trgovinu, ekonomiju, prelazak granice i slično.

U cilju informisanja što većeg broja građana, u partnerstvu Ministarstava vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva unutrašnjih poslova i Generalnog sekretarijata Vlade, od subote 29. juna do ponedjeljka 1. jula, u dnevnim novinama "Pobjeda", dnevnim novinama "Vijesti" i "Dan", distribuirana je kraća verzija informatora, brošura u ukupnom tiražu od 60.000 primjeraka, dakle kraća verzija, detaljniji odgovori su dati u elektronskoj verziji, sa pitanjima od najvećeg interesa za građane Crne Gore. Jedan dio tiraža ustupljen je Ministarstvu unutrašnjih poslova za distribuciju na graničnom prelazu Crna Gora - Hrvatska. U saradnji sa nevladinom organizacijom "Horizonti" informator se prevodi i na albanski jezik.

Ministarstvo je takodje u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori, Ambasadorom Republike Hrvatske u Crnoj Gori, Opštinom Herceg Novi, nevladinom organizacijom Eko centar "Delfin" organizovalo proslavu ulaska Hrvatske u Evropsku uniju 1. jula. Tom prilikom smo na graničnom prelazu Krasovići u Herceg Novom organizovali niz aktivnosti koje su obuhvatile susret predsjednika opština Herceg Novi i Dubrovnik,

promotivne štandove sa informativnim materijalom i muzički program, ali i panel diskusiju na temu uticaja članstva Hrvatske na proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji kao primjer aktivnosti koje se sprovode.

Tematski panel je bio prilika da predstavnici Ministarstva i Delegacije Evropske unije razgovaraju sa građanima na temu političkog aspekta članstva Hrvatske u Evropskoj uniji, bilateralnim pitanjima, pitanjima sigurnosti granice, novim procedurama prilikom prelaska granice, ekonomskim aspektima kakvi su: trgovinska saradnja, carine, standardi, granični prelazi, uslovi za rad i poslovanje, priznavanje diploma i školovanje, zdravstvena zaštita i dr.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je u prethodnom periodu u saradnji sa brojnim medijima organizovalo informativne emisije, intervjuje, izjave, tematske članke koji su se bavili temom uticaja ulaska Hrvatske u Evropsku uniju na građane Crne Gore.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija će i u narednom periodu kroz različite aktivnosti raditi na informisanju građana o svim aspektima integracionog procesa. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Komentar, izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Hvala, gospodine ministre.

Zadovoljan sam odgovorom, intencija mog pitanja je bila upravo u tome da se nastavi sa tim poslom. Evo nekoliko primjera koje sada mogu dati a koji zaista interesuju sve one ljude koji su to radili do 1. jula.

Da li proizvođači sa područja Bara i Ulcinja i dalje mogu da proizvode voće i povrće i da plasiraju u Split, Makarsku, Pulu? Neće baš moći kao što je nekada bilo, ali uz informacije koje im vi budete dali, ne samo vaše ministarstvo nego i Vlada Crne Gore, resorno ministarstvo, oni će imati potpunu informaciju da li mandarine, pomorandže i sve ono što je išlo i snabdijevalo pijace Splita, Makarske, Pule, može ići.

Tu je prilika da se uključi još jedna institucija, Institut za standardizaciju, koji je u Crnoj Gori osnovan 2006. godine a koji će imati dosta posla kada sve ovo počne da radi. Dakle, za sve one kojima je možda bila nejasna intencija mog pitanja, evo još jedno pitanje: Da li će građani Crne Gore moći da kupuju nekretnine u Hrvatskoj, pošto je Hrvatska sada član Evropske unije? Da, Hrvatska je član Evropske unije, ali ona je otvorila mogućnost da i strani građani mogu da pod odredjenim

uslovima da budu vlasnici određenih nekretnina. Dakle, evo još jedna prilika da za sve one koji žele da plasiraju kapital, imaju mogućnost da to urade.

Da li će crnogorske kompanije koje su imale određene krake svojih firmi u Hrvatskoj moći da rade onako kao što su radili? Dabome da neće, ali će morati da se prilagode svim standardima zemalja Evropske unije, samim tim i zemlje domaćina i da poštuju onako kako bi poštovali da je i Crna Gora punopravnim član. Dakle, ima tu dosta pitanja koje ja ovom prilikom ne bih želio da potenciram. Evo jedno pitanje iz moga i vašeg vinogradarskog kraja, gospodine ministre, a često su mi ga postavljali ljudi koji se bave proizvodnjom vina i rakije. Neće, nažalost, više moći da se proizvodi onako kao što se proizvodilo i da se plasira rakija i vino u Split, ili Makarsku, ili u Pulu, ili Rijeku, ali će moći sa ovim uz saglasnost Instituta za standardizaciju da se i u toj oblasti napravi red. Dakle, veoma je značajno pitanje podrazumijeva potpuni angažman i Vlade Crne Gore i lokalnih samouprava, odnosno graničnih opština - Herceg Novog, Kotora i Tivta, dakle podrazumijeva i rad ostalih ministarstva i ja pozdravljam tu intenciju.

Još jednu stvar ovom prilikom moram reći. Pojaviće se za vrijeme ovih naših pregovora možda i takozvani sistem ili fenomen, to sam čuo kada je moj predsjednik partije bio nedavno na jednom okruglom stolu, fenomen pokrivanja Briselom. Dakle, za sve ono što neće moći da se realizuje odmah i što neće moći da se u dogledno vrijeme realizuje, a što neko smatra da ne valja, neko će reći "to Brisel traži". Upravo zbog toga, da ne bi neko iz Vlade, ne mislim na vaše ministarstvo, davao odgovor tipa "to Brisel kaže i tako ne može", treba objašnjavati građanima iz svih oblasti koje sam napomenuo da će imati priliku da svojom pameću prave neki posao koji će biti veoma značajan. Mi smo navikli u Crnoj Gori da se bavimo visokom politikom, pa nas neće možda tangirati ribarstvo, poljoprivreda i tako dalje. Za sve one koji smatraju da su neatraktivne teme iz ove oblasti i da se treba fokusirati na percepciju građana takozvane visoke politike, upravo je intencija mog pitanja i ovog o čemu ste vi govorili da im približimo te stvari i da svi na kraju budemo zadovoljni i osjetimo benifite toga puta i punopravnog članstva. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Srđan Perić iz Pozitivne Crne Gore sada ima riječ. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade i ministru vanjskih poslova i evropskih integracija, doktoru Igoru Lukšiću, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li se u Ministarstvu kojim rukovodite vodi uredan registar ili drugi vid evidencije crnogorskih iseljenika? Ukoliko je odgovoran potvrđan, molim vas za odgovor koliko je naših iseljenika van Crne Gore i u kojim državama, sa pratećim podatkom o broju iseljenike po državama.

Obrazloženje: Postojanje registra ili drugog vida evidencije crnogorskih iseljenika je neophodan preduslov kako bi se realizovala adekvatna strategija uključivanja dijasopore u prije svega kulturni i ekonomski vid njene integracije sa maticom. Vođenje ove evidencije uz njenu dublju analizu bi bio prvi istinski korak u tom pravcu. Prije gotovo mjesec dana ja sam premijeru Lukšiću postavio slično pitanje, koje se odnosilo na nivo investicija koje se mogu vezivati za naše iseljenike i mogu da kažem da brzina odgovora jeste bila ažurna, ali je suština izmakla. Na žalost bio je poražavajući podatak da mi nemamo tu adekvatnu evidenciju. Takođe ovim putem želimo da čujemo informaciju gdje smo uopšte sa podatkom kada je riječ o našoj dijaspori. Čini mi se da šaljemo jednu poruku koja nije baš dobra, a to je da na dijasporu mislimo samo da kada nam treba kao birač i kada se izborni proces završi dođemo na onu krilaticu - koga briga za sve što se dešava u dijaspori.

Jedan od osnovnih motiva zašto sam postavio ovo pitanje jeste da sam unazad nekoliko sedmica imao nekoliko kontakta sa ljudima koji su iz dijaspore i koji su bili voljni da ljudima koji su u stanju teške socijalne potrebe i invalidnim licima pomognu sa nekim svojim donacijama. Bio sam posrednik u tom dijelu i bilo mi je zaista čast, ali je u meni rodilo nedoumicu zašto to Ministarstvo ne radi sistemski. Kažem, vrlo sam bio zadovoljan što sam bio dio tog procesa, ali zašto Ministarstvo ne ide ka iseljenicima sa donatorskim konferencijama, zašto ih više ne uvezuje, zašto ih više ne povezuje i integriše sa maticom. Ti ljudi svakako zaslužuju mnogo više od toga da budu smatrani pukim glasačima. Oni su bili uvijek tu kada je Crna Gora u pitanju i često mi se čini da oni imaju veću svijest šta znači država i da su više voljni da pomognu od nas koji smo ovdje u matičnoj državi.

Na kraju vas molim, ukoliko ste u mogućnosti, da odgovor bude precizan.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine potpredsjedniče.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem.

Zaista vjerujem i nadam se da ćemo se složiti, a možda imate i informacije da smo u prethodnih nekoliko mjeseci baveći se pitanjem dijaspore pokrenuli niz aktivnosti koji imaju za cilj upravo da ostvare ove ciljeve o kojima ste vi govorili prošli put i koje su implicirane u vašem pitanju. To je da kroz intenzivniju komunikaciju sa dijasporom zaista ostvarimo sve one benifite o kojima se u više navrata govorilo, o kojima će se govoriti itd, kroz aktivnost nedavno transformisanog centra za iseljenike, upravo za dijasporu, kroz već pokrenute aktivnosti na izradi novog zakona o saradnji sa iseljeništvom i, evo, sticajem okolnosti danas formiranog savjeta Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u čijem radu participira jedan broj poslanika koji su vezani za matični odbor za međunarodne odnose i iseljenike i koji će, siguran sam, u tom smislu dati značajan doprinos. Dakle, vjerujem da smo pokrenuli niz aktivnosti kroz tu formu, ali i kroz intenziviranje i komunikacije sa našim udruženjima iz regiona i šire upravo sa ciljem da ispunimo ono što je jedna od obaveza kada je ova politika u pitanju.

U odnosu na konkretno vaše pitanje, želim da istaknem da je od obnove nezavisnosti i razvojem diplomatsko-konzularne mreže na bazi iskustava i poznatih metodologija, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija posebnu pažnju posvećivalo i posvećuje stvaranju preduslova za istraživanje i utvrđivanje brojnosti i strukture našeg iseljeničtva širom svijeta. Aktivnosti na ovom planu su posebno intenzivirane nakon usvajanja Strategije saradnje sa dijasporom sa akcionim planom realizacije. Prema raspoloživim ali nepotpunim podacima procjenjuje se da izvan granica Crne Gore živi oko 500.000 ljudi našeg porijekla. Zajednice naših ljudi prisutne su u gotovo svim djelovima svijeta, od zemalja u susjedstvu kao i Evrope, Sjeverne i Južne Amerike do Australije i Južne Afrike. Zemlje sa najvećom koncentracijom našeg iseljeničtva su Sjedinjene Države, Turska, Argentina i Srbija. Značajan broj naših iseljenika živi u Evropi, posebno u Njemačkoj i Luksemburgu i Danskoj, kao i drugim zapadnim zemljama. Procjenju se da u Sjedinjenim Američkim Državama živi oko 150.000 crnogorskih iseljenika i njihovih potomaka u što su uračunate novije migracije kao i potomci starih iseljenika, u Turskoj najmanje oko 150.000, u Argentini

50.000, u Srbiji prema poslednjem popisu evidentirano je 38.527 nacionalno izjašnjenih Crnogoraca. U zemljama bivše Jugoslavije živi oko još deset hiljada ljudi koji su se na poslednjim popisima takođe izjasnili kao Crnogorci. Najpouzdanije ali ipak nepotpune evidencije odnose se na susjedne zemlje gdje je na osnovu popisa lako utvrditi broj građana koji su se izjasnili kao Crnogorci.

Međutim, manjkavosti ovih evidencija leže u neobuhvatu građana manje ili više asimiliranih kao i pripadnika manjinskih naroda iz Crne Gore. Projekte evidentiranja kao veoma kompleksne i dugoročne u periodu od obnove nezavisnosti objektivno nije bilo moguće kompletirati jer su veoma zahtjevni i potrebne su godine priprema, istraživanja, sredstava, saradnje sa nadležnim institucijama zemlje prijema i drugo. Ukazujemo takođe da naše iseljeničtvo nijesu samo građani Crne Gore na radu u inostranstvu evidentirani na osnovu zvaničnih popisa, kao i na činjenicu da zbog specifičnosti Zakona o državljanstvu nema prostora za utvrđivanje državljanstva, a time i evidentiranja, posebno za potomke iseljenika poput onih u Sjevernoj, Latinskoj Americi, Turskoj i drugim zemljama u kojima već imajmo četvrtu ili petu generaciju iseljenika.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija interresorskim pristupom u Crnoj Gori, kao i u saradnji sa naučnim i drugim institucijama u inostranstvu koje se bave migracijama i prikupljanjem podataka o emigrantima u zemljama gdje je najveća koncentracija našeg iseljeničtva, asocijacijama koje okupljaju naše iseljenike i njihove potomke, kao i pojedincima koji se bave istraživanjima iz ove oblasti, već nekoliko godina radi na podršci projektima čiji je cilj dogradnja baze podataka o brojnosti i strukturi naših iseljeničkih zajednica. U izdanju Centra za iseljenike, nedavno transformisanog u Upravu za dijasporu, izdata su djela od kapitalne važnosti za dalja istraživanja u ovoj oblasti, kao što su Bibliografija o iseljenicima iz Crne Gore do 1941. godine - autori Borilović i Krivokapić, Peroj i Crnogorci u Peroju u periodu 1657-2007. godine, autor Marjan Mašo Miljić, Crnogorci u Južnoj Americi - autori Gordan Stojović i Marjan Mašo Miljić, a u izdanju Matice crnogorske štampano je četvorotomno istraživanje, popis svih crnogorskih kolonističkih porodica u Vojvodini pod naslovom Crnogorci u Vojvodini, kolonizacija 1945-1948. godina, autora Nenada Stevovića i Slobodana Medojevića.

U narednom periodu Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija će podražati još dva konkretna projekta za koje je već urađen projektni zadatak, a odnose se na najstariju crnogorsku koloniju u Vojvodini ... kod Bajmoka, crnogoska kolonija u Vojvodini...(prekid) i

Petrovo Selo kod Kladova, 1847 - 2012., autora Slobodana Medojevića, kao i prilozi istraživanjima crnogoskog iseljništva, stare crnogorske kolonije u SAD-u i Latinskoj Americi, autora Gordana Stojovića, dakle koizdavaštvo Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Matice crnogorske.

Pored navedenog, u planu su projekti integralnog popisivanja starog iseljništva u saradnji sa Eli Sajland fondacijom u Sjedinjenim Američkim Državama i Centrom za latinoameričke migracije CEMLA iz Buenos Airesa, u cilju dobijanja preciznog broja useljenih porijeklom iz Crne Gore, kako bi primjenom poznatih algoritama koji su uspješno korišćeni u drugim zemljama dobili što je moguće preciznije podatke današnjeg brojnog stanja našeg starog iseljništva u Sjevernoj i Latinskoj Americi. Podsjećamo i na to da je Ministarstvo unutrašnjih poslova pored stvaranja preduslova za popisivanje našeg iseljništva, u skladu sa standardima iz oblasti migracija kao nauke, započelo i sa projektima definisanja profila našeg iseljništva koji je jedan od glavnih preduslova za identifikovanje ekonomskih, kulturnih, političkih i drugih potencijala iseljništva. Sa renomiranom institucijom u toj oblasti, Institucijom za migracije i narodnosti iz Zagreba, Ministarstvo vanjskih poslova je započelo rad na pilot projektu crnogorske i hrvatske iseljeničke zajednice u Argentini. Političko-istorijska i socijalno-psihološka komparativna analiza koja metodološki treba pružiti osnov za istraživanje u ovoj oblasti i drugim za nas značajnim regionima u svijetu gdje je velika koncentracija našeg iseljništva.

Želim takođe da pomenem, nadovezujući se na odgovor koji je predsjednik Vlade dao na jedno poslaničko pitanje, da u Ministarstvu vanjskih poslova iz razloga kvalitetnijeg bavljenja ovim pitanjem vrlo oziljno razmatramo mogućnosti otvaranja naših diplomatsko-konzularnih predstavništava u Argentini i Luksemburgu, a isto tako sa određenim brojem zemalja. Razmišljajući na temu kolokacije pokušavamo dogovoriti mogućnost i naše diplomate se upravo bave pitanjima dijaspore, saradnje sa dijasporom i baveći se pitanjem ekonomske diplomatije u, recimo, Kanadi i Australiji obezbijedimo određeno prisustvo na terenu i na taj način doprinesemo ciljevima o kojima ste vi govorili u vašem pitanju.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Periću.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru, međutim odgovor nije zadovoljavajući jer ponovo smo dobili procjene. Petsto hiljada ljudi je jako velika brojka i margina greške može biti jako velika.

Na žalost, sve podatke koje ste mi vi rekli, ja sam mogao doći do njih putem interneta i negdje su vrlo usklađeni sa tim što ste rekli, isto kao što sam preko interneta mogao doći do podatka da sam tačno tri dana stariji od vas. Ali je stvar ovdje suštine i brige o dijaspori. Kada se pozivate na strategiju, imate Strategiju saradnje sa dijasprom za period od 2011. do 2014. godine i u tom dokumentu vrlo jasno stoji da je jedan od prioriternih ciljeva izrada registra baze podataka, evidencija o podacima o iseljenicima i njihovim organizacijama, izrada publikacije ko je ko u dijaspori iz Crne Gore. To čekamo.

Takođe, čekamo informaciju o otvaranju kulturnih centara Crne Gore u sredinama sa najbrojnijim iseljeničkom populacijom, čekamo formiranje i jačanje bibliotečkog fonda i izdanja. Rekli ste i nekoliko naslova, ali koji su daleko od toga da budu dovoljni.

Takođe, jedan od zacrtanih ciljeva jeste i unapređivanje privrednog partnerstva matice sa dijasporom. Nemamo nikakav podatak, vidjeli smo iz prethodnog poslaničkog pitanja kakvo je tu stanje.

Jedna od narednih stvari jeste saradnja u oblasti nauke i obrazovanja. Takođe nemamo podatke.

Sljedeće, stvaranje sistemskih pogodnosti i olakšica za povratnike. Povratnici se žale na ovu stvar. To je jedina informacija koju imamo povratno od njih.

Naredni cilj, dijaspora kao aktivni sudionik društveno-ekonomskih prilika u Crnoj Gori. Vrlo skromni rezultati koji se baziraju isključivo na onome što radi sama dijaspora.

Ovaj pristup i ovo stanje zahtijeva jedan širi pristup. Vi jeste obavljali najodgovornije funkcije u državi i imali brojne kontakte i kao premijer i kao ministar, prošli ste brojne obuke, vi ste vrlo obrazovan čovjek, ali me tim prije čudi vaš pristup koji je krajnje birokratski i nemoderan, bez dovoljno inicijativa i polako ulazi u matricu koju je u polušali, poluzbilji, jedan moj stariji kolega definisao kao "državni posao niko nije završio". Plašim se, kada idemo ka dijaspori da idem upravo u tom pravcu.

Strategije i savjeti neće riješiti problem, već rad, veliki rad. Strategije na papiru nijesu toliko loše, ali kada dođe do primjene nastaju veliki problemi. Tako strategija za saradnju sa dijasporom kasni u implementaciji, ne samo u ovim oblastima koje sam nabrojao, već gotovo u svim, par godina. Znamo da ovih dana treba da se formira i Savjet za

dijasporu, ako nije formiran i danas, ali kada sa riječi treba preći na djela to nam predstavlja veliki problem. Ja vas najiskrenije pozivam da ovakav pristup promijenite, jer je riječ, po mom ubjeđenju, o jednoj od dvije najbitnije oblasti koje vaš resor pokriva.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena potpredsjedniku Vlade i ministru vanjskih poslova Igoru Lukšiću. Ja mu zahvaljujem na učešću u našem radu i prelazimo na pitanja koja su upućena potpredsjedniku Vlade i ministru pravde Dušku Markoviću. A, zamijenili ste pozicije. Izvinjavam se.

Dakle, prelazimo na pitanja koja su upućenu potpredsjedniku Vlade i ministru za informaciono društvo i telekomunikacije Vujici Lazoviću. U tom slučaju kolega Aleksandar Damjanović ima postavljena dva pitanja, pa sami izaberite koje ćete prvo.

Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, potpredsjedniče Vlade gospodine Lazoviću,

Moje pitanje glasi:

Da li ste zadovoljni tenderskim postupkom privatizacije "Kontejnerski terminali i generalni tereti" a.d. i ponudom od strane kompanije "Global ports" i da li će Vlada Crne Gore, odnosno Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte dati "zeleno svjetlo" za dostavljenu ponudu na tenderu? Odgovor sam tražio u pisanoj formi. Po ko zna koji put na ovako jednostavno pitanje, da li ste zadovoljni ili ne, nemam odgovor u pisanoj formi.

Obrazloženje ovog pitanja je sljedeće. Iz medija a i na drugi način smo saznali da je završen tenderski postupak za prodaju 62% akcija države u a.d. "Kontejnerski terminali" i za koncesiju 30 godina upravljanja u Luci Bar, na način da se javila jedna jedina firma i to je "Global ports" i da je ponuđena cijena za tu transakciju, dakle za 62% akcija 7,1 milion evra, uz obećanje investicija za tri godine 13,5 miliona, za pet godina 7 miliona i tako dalje. No, da se fokusiramo na cijene. Ova cijena znači da je defakto plaćeno za akciju oko sedam puta niže nego što je njena

nominalna vrijednost ili dva do tri puta niže nego cijena akcija po kojoj se trgovalo ove i prošle godine u toj firmi.

S obzirom da je u tenderskim uslovima kada je prošle godine počela ova priča u junu mjesecu bilo zacrtano da je jedan od tih uslova da se ponuđač bavi tim poslovima i da obim tih poslova u finansijskom smislu iznosi 50 miliona evra, malo je čudno da tako visok tenderski uslov na tenderu za koji se, kako je rekao tada čini mi se gospodin Lompar, javilo 14 zainteresovanih firmi, završi sa time da samo jedna jedina firma konkuriše i da upravo po ovoj cijeni bude prihvatljiva Savjetu za privatizaciju. To je zadnja vijest. Vidjećemo da li je Vladi, a svakako vidjećemo da li ovdje u Parlamentu.

Naravno, dobili smo informaciju da je cijena „podignuta“ poslije „mukotrpnih pregovora“ na 8,1 milion evra, što bi rekli da smo već jedan milion zaradili za ovih nekoliko dana. Naravno, biće interesantno da mi se ovdje objasni kako će to naš partner budući strateški iz Turske da nam targetira komšiluk, Srbiju, Bosnu i Hercegovinu i tako dalje, jer su to destinacije koje bi trebale da budu oslonjene na Luku Bar u nekom budućem periodu.

Da li ste vi zadovoljni sa ovom transakcijom, imajući u vidu još jednu, možda nebitnu činjenicu a to je da smo firmu "očistili" za privatizaciju time što smo je za tri godine od nekih 1000 zaposlenih, a to je bila firma sa najvećim brojem zaposlenih kao državna u Crnoj Gori, sveli na 500 zaposlenih i zahvaljujući tome smo ove dvije - tri godine, 2010, 2011. pa i 2012. godine kao država trpjeli trošak za tehnološke viškove. I gle čuda, po najnovijem izvještaju revizora za tri mjeseca ove godine, naravno, to je trend od kada smo "očistili" firmu od radnika, ova firma ide u plus i za tri mjeseca ove godine ima pozitivno poslovanje. Dakle, na kraju kada smo sve uradili kao država i doveli firmu na pozitivno poslovanje, ozbiljnu firmu strateški, a objasniću to u obrazloženju, evo momenta da je prodamo "strateškom partneru".

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjednik Vlade. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvaženi gospodine Damjanoviću,

Na vaše pitanje ću odgovoriti na sljedeći način. Tačno je da je Vlada Crne Gore usvajajući plan privatizacije za 2012. godinu predvidjela i

privatizaciju akcionarskog društva Kontejnerski terminali generalni tereti Bar, i to prodajom 62% kapitala putem javnog tendera. Ovaj postupak se sprovodi u dvije faze. Prva faza je podrazumijevala tender za ispunjenost kvalifikacionih uslova i mi smo imali četiri kompanije koje su ispunile te kvalifikacione uslove. Jedna kompanija iz Indonezije, jedna iz Njemačke, spomenuta kompanija Global ports iz Turske i Portek kompanija iz Singapura. Rok za dostavljanje konačne ponude je bio 01.jun 2013. godine i do tog termina ponude je dostavila jedino kompania Global Ports Istanbul Turska, a komisija je na sjednici 01. juna prilikom otvaranja ponude u prisustvu ponuđača konstatovala da su ispunjeni uslovi u smislu formalne ispravnosti ponude i u smislu ispunjenja zahtijeva tendera u pogledu sadržaja prateće dokumentacije i formalne ispravnosti ponude.

Dakle, vi ste već rekli dio tih podataka koji su bitni kod tenderskog nadmetanja. Ono što je dobro jeste da je u međuvremenu tenderska komisija uspjela u pregovorima sa ponuđačem da obezbijdi povećanje cijene za kupovinu akcija sa 7 miliona 143 hiljade eura na 8 miliona i 71 hiljadu eura. Takođe, ponuđač je u svojoj ponudi prihvatio obavezuju da realizuje investicioni program u restrukturiranju akcionarskog društva u ukupnom iznosu od 13,5 mliona eura u CAPES programu u roku od tri godine od preuzimanja društva. Takođe, ponuđač se obavezao da za realizaciju dodatnog investicionog programa u periodu od pet godina nakon faze restrukturiranja izvrši investicije u iznosu od 7,6 miliona eura. Konačno, želim da naglasim da je po izvještaju tenderske komisije ponuđač u ponudi naveo spremnost da za realizaciju socijalnog programa i programa podrške zaposlenima čiji bi radni odnos prestao obezbijedi iznos od 6,5 miliona eura. Obaveza ponuđača je da sprovede socijalni program iz svoje ponude na način kako je to predviđeno kolektivnim ugovorom zaključenim između Luke Bar AD Bar i sindikalnog povjereništva, a koji je u primjeni u društvu Kontejnerski terminali i generlani tereti akcionarskog društva Bar.

Shodno utvrđenoj proceduri tenderska komisija za privatizaciju je podnijela izvještaj o rezultatima tendera sa predlogom teksta ugovora o kupoprodaji akcija u akcionarskom društvu Kontejnerski terminali generalni tereti Bar usaglašenog sa pregovorima sa ponuđačem, to je proslijeđeno Savjetu za privatizaciju. Računam da ćemo ovih dana imati sjednicu Savjeta za privatizaciju, posle toga će se o tome izjašnjavati Vlada. Za sada ne vidim nekih bitnih razloga da i Savjet i Vlada ne prihvate predlog tenderske komisije, a vi ćete svakako biti u prilici da se o koncesionom aktu u parlamentu izjasnite o tome i biće možda prilika da povedemo raspravu o cijelom ovom postupku.

Dozvolite mi samo da saopštim i neke bitne stvari u smislu referentnosti ovog ponuđača. Dakle, naša namjera je bila da obezbijedimo što je moguće transparentniju proceduru i da dobijemo što je moguće boljeg partnera. I sami znate da smo u prethodnom periodu imali dosta problema kada je u pitanju i Luka Bar i preduzeće Kontejnerski terminali, ali ono što preporučuje ovog partnera jeste činjenica da ima relevantno iskustvo u lučkom biznisu, uključujući kontejnere i generalne terete, da ima dobru logistiku i uspješno poslovanje u tri luke koje su u njihovom vlasništvu. Sama činjenica, na primjer, da su u luci koja se zove Akdeniz luka uspjeli da za nekih tri godine, od 2009. do 2012. godine povećaju promet, odnosno istovar sa nekih 60 hiljada tona na 190 hiljada tona. To je, i sami znate, period krize, govori da se radi o jednoj uspješnoj kompaniji koja ima i siguran i dobar menadžment. Da ne govorim o luci Bodrum, koja je takođe u njihovom vlasništvu, da su uspjeli da od 2008. godine povećaju broj trajektnih pristajanja sa 12 na 641. Dakle, u svim pogledima su ispunili zahtjeve tenderske komisije i mislim da u skladu sa dosadašnjim procedurama, da ne bi bilo uputno da ovaj tender poništavamo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Lazoviću, na ovim informacijama. Kolega Damjanović ima riječ. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kažete, potpredsjedniče Vlade, da u ovom trenutku vi ne vidite bitne razloge da se ova priča adaktira, pa evo da vam Klub poslanika i moja malenkost ponudi nekoliko bitnih razloga da razmislite zašto je ovo loš posao i zašto će ovo biti loš posao za državu. Rekoh na početku da smo zaradili milion za ova dva dana na sastancima tenderske komisije i da je sada cijena osam miliona umjesto sedam. Da vas podsjetim, prije dvije godine smo izvršili dokapitalizaciju u ovoj firmi za nekih 10,5 miliona evra, da bi država povećala vlasništvo sa 56 na 62%, jer je bilo malo, jer partner hoće 2/3, strateški, globalni ili ovaj regionalni o kome pričate. Dali smo za tu dokapitalizaciju 10,5 miliona evra, 8,5 iz kredita banke i dva miliona iz budžeta. Dakle, više smo dali tada za dokapitalizaciju ove firme iz kredita koji svi plaćamo i iz budžeta, nego što je sada kupoprodajna cijena za kompletan paket akcija. Mislim da je ovo sasvim dovoljna argumentacija da vam kažem da pravite loš posao, a pravite ga lošim i u strateškom, političkom, ekonomskom i svakom drugom smislu. Zadržaću

se na ekonomskom, a govorićemo i o ovim drugim aspektima ovoga posla kada dobijemo ugovor, potpuno otvoreno. Ovo je otvorena pozornica i pričamo tako, sve za dobro Crne Gore.

Dakle, znate šta znači intermodalni transport, znate šta znači logistička platforma za željezničku infrastrukturu. Gospodin Ivanović koji je ekspert iz ove oblasti o tome je nešto pisao prije dvije - tri godine, to sam ispratio. Po prognozama će ovdje četiri puta brže rasti transport lučki u odnosu na region. Sada ovdje imamo situaciju da mi razbijamo defakto jedan objedinjeni sistem željezničke infrastrukture koji je u državnom vlasništvu Monte karga, sad izdvajamo ovaj dio sistema da ga damo ovom regionalnom partneru umjesto da smo to sve objedinili sa dva terminala u Podgorici, Bijelom Polju, zaokružili jedan sjajan izvozni proizvod koji, evo, nakon socijalnog programa koji smo sproveli od naših para može da posluje pozitivno čak i u ovim uslovima, a kamoli kada se oporavi tržište, po svim projekcijama što se tiče ovog zapadnog Balkana. Gdje su tu veze strateške, političke, ekonomske, sa regionom, koje bih ja volio da vidim, je li tako sa Republikom Srpskom, odnosno Bosnom i Hercegovinom, sa Srbijom, sa preduzećima? Znate li ko su strateški partneri ovdje? Bilo je Smederevo, vjerovatno je i sada, jer Smederevo radi, Kombinat aluminijuma ovaj naš ovakav kakav je, u stečaju, Nimont i još neke firme. Zar nama treba kompanija iz daleke zemlje da nas ovdje uči, da nam targetira tržište koje ovdje postoji zajedno sa nama i do juče dok smo bili u zajedničkoj državi. Radi se o tim problemima.

Sada da se malo aspekta malih akcionara dohvatim. Oko desetak hiljada akcionara je ovdje, Vlada ima ...62% i gle čuda, 2/3 postizete sa Invest bankom, da ne kažem čija je zna se, i još nekom firmicom, odnosno fondom. Imate 2/3 u paketu. Hoće li ovih 11 hiljada akcionara da proda svoje akcije po cijeni koja je višestruko niža od nominalne zato što je to Vlada uradila, a evo obećanje iz Vlade da će oko 11 hiljada vlasnika moći da prodaje akcije kao i država. Doduše, tada se govorilo o nekoj drugoj cijeni, a ne o ovoj potcijenjenoj koja se dala strateškom partneru. Mene, gospodine Lazoviću, ne interesuju obećanja strateškog partnera o ulaganjima, kako rekoste 13,5 miliona, i izraženoj volji, nisam čuo i obvezi, da 6,5 miliona da za socijalni program. Kakav socijalni program? Pa mi smo ga sproveli sa 10,5 miliona koje smo se zadužili i sada za manju cijenu, za dva miliona nižu cijenu, mi defakto prodajemo većinski paket ovom regionalnom igraču, ne globalnom. Dakle, da ne govorim i da ne upoređujem sa drugim poslovima, da ne upoređujem sa nekih 102 miliona garacija i tako dalje, koje ćemo za neki dan vjerovatno odlukom DPS - SDP koalicije morati da platimo, a to je deseti ili petnaesti dio ove

transakcije. Pravite loš posao, 14 firmi na početku, pa četiri firme kao kvalifikanti, pa jedna jedina firma koja konkuriše za stratešku izvoznju granu, odnosno za stratešku komponentu ove države je nešto čudno, nešto loše i bojim se da i ovaj tender ima neku drugu pozadinu o kojoj nijesmo ovdje u ovom trenutku spremni da govorimo, ali ćemo svakako govoriti, jer će ovo doći u Parlament. I da vam olakšam, možda je bolje da Vlada zaustavi nešto da ga ne bi Parlament zaustavljao, jer se radi o lošem poslu za državu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem, pređite na drugo.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala što se mi omogućili malo prekoračenje.

Nastavljam sa drugim pitanjem i ovo drugo pitanje je nastavak pitanja koje smo otvorili u martu, potpredsjedniče.

Dakle, kad i na koji način Vlada Crne Gore namjerava da konačno formira sopstvenog operatera mobilne telefonije, zašto ne i internet i fiksne telefonije u državnom vlasništvu, s obzirom da na crnogorskom tržištu mobilne telefonije već duže vrijeme posluju tri mobilna operatera u vlasništvu stranih država, Srbije, Norveške i Njemačke?

Odgovor sam tražio i u pisanoj formi.

Nemam ga naravno, ali želio bih da otvorimo, odnosno nastavimo dijalog iz marta mjeseca. Kada sam tada postavio slično pitanje, dobio sam odgovor od vas da Vlada analizira resurse i kapacitete koje u dijelu "potencijalnog operatera možemo objediniti i na taj način povećati konkurenciju". Pošto je pola godine prošlo, možda je prava prilika da sagledamo efekte te analize, resurse i kapacitete, jer tada ste vi operisali sa nekim ciframa koje bi bile potrebne da se formira četvrti operater, koje iznose oko 50 do 80 miliona evra. Polemisao sam sa vama da treba mnogo manje.

Da podsjetim građane šta znači pravovremena investicija i šta znači kada nešto prodamo pa se poslije kajemo. Za sedam miliona maraka, tadašnjih, 1996. godine je sadašnja kompanija Telenor ili tada Promonte, ušla na tržište, napravila ogroman tržišni upliv i do sada već imala nekoliko stotina miliona evra prihoda, odnosno 150 miliona evra profita. Za dvadesetak miliona maraka je T-com ili tada mobilni operater Monet, čini mi se, krenuo u ovaj posao. M-tel je stvarno dao nešto više, ali M-tel je zato napravio najbrži upliv u tržište i došao na nivo od 25 do 30%, što je pokazivalo i tada i sada da je postojao prostor ili da ne prodajemo

domaćeg mobilnog operatera stranoj državi, ne firmi nego državi, ili da ga mnogo ranije nego što ovo sada Vlada radi mi sami napravimo. Mislim da je samo ono što ste vi potvrdili na prošlom zasjedanju u martu, da pet do šest miliona godišnje izdvajamo po osnovu tih usluga, govorim o javnom sektoru, a tu moramo uključiti javna preduzeća, državna preduzeća, lokalne samouprave i tako dalje, što nas uvjerava da za nekoliko godina mi možemo da imamo profitabilnog domaćeg operatera, da nam strane države, ne kompanije jer su u vlasništvu stranih država, bespotrebno ne iznose domaći kapital. Tržište koje je od 250 do 300 miliona i milijardu i 700 miliona evra prometovanog tržišta telekomunikacija od momenta privatizacije Telekomu.

Dakle, šta je Vlada uradila za ovih pola godine? Vi ste mi obećali tada da analizirate i da ste pri kraju. Ovo sam vam pitanje postavio ponukan izjavom koju je, čini mi se, dao izvršni direktor Agencije za elektronske komunikacije, da se priprema prostor za četvrtog operatera, ali da neće biti državni. Možda ćemo mi biti peti, pa ako hoćemo, samo da nam kažete u kojoj smo fazi analize.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Potpredsjedniče Lazoviću, izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Na vaše pitanje, gospodine Damjanoviću, želim da odgovorim da je tačno da smo mi u martu imali razgovor na ovu temu, rekao sam da pravimo tada analize, ali nijesam rekao da smo pri kraju, nego je Vlada bila od strane Ministarstva za informaciono društvo nedavno informisana o stanju na tržištu elektronskih komunikacija. Tada je Vlada donijela odluku da zaduži Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije da pripremi elaborat o mogućnosti formiranja četvrtog državnog operatera, uzimajući u obzir situaciju na tržištu elektronskih komunikacija i infrastrukturne resurse kojima država raspolaže, kao i značajni iznos sredstava koji se iz budžeta izdvaja za različite usluge koje se plaćaju postojećim operatorima. Namjera je da napravimo konkurentnog operatora, ne operatora čije će cijene biti veće od cijena postojećih operatora i da mi javni sektor silom tjeramo da bude korisnik tog operatora, nego da napravimo jednog konkurentnog operatora kako u smislu kvaliteta usluga tako i u smislu cijena. U tom smislu već su preduzete određene aktivnosti i formirani su stručni timovi koji rade na ovom projektu. Svakako, svjesni smo činjenice da u oblasti elektronskih

komunikacija postoji realan potencijal za ostvarivanje značaja pozitivnih efekata na budžet Crne Gore.

Iako, tu ćemo se i vi i ja složiti, i nadam se da smo u prilici da komuniciramo sa dosta ljudi i eksperata iz ove branše, mnogi i dalje imaju rezervu može li jedno malo tržište, kao što je tržište Crne Gore, da ima četiri operatera mobilne, fiksne, internet telefonije i tako dalje, ali operatore u oblasti elektronskih komunikacija. Mi smo uvjereni da može i da će se osnivanjem ovog preduzeća, odnosno kompanija, osim finansijskih efekata ostvariti i drugi značajni benifiti za građane Crne Gore koji se tiču povećanja konkurentnosti tržišta, odnosno povećanja kvaliteta usluga, smanjivanja cijena kao i otvaranja novih radnih mjesta. Nećemo ovdje danas saopštiti neke podatke koje imamo i neke rezultate analize, zbog toga što je ovo mjesto za javnu diskusiju, a ne vidim nijednu pametnu poslovnu politiku koja u procesu osnivanja kompanije saopštava na javan i transparentan način postojećim konkurentima šta ima namjeru da radi, kako to hoće da radi. Da bi realizovali ideju formiranja državnog operatora potrebno je detaljno procijeniti mnoge aspekte neophodne za njenu kvalitetnu realizaciju, pri čemu je jedan od preduslova sagledavanje infrastrukturnih i svih drugih kapaciteta koji su državi na raspolaganju.

Sada se procjenjuje kvalitet i pouzdanost postojeće infrastrukture, nedostajuća infrastruktura za cjelovito pružanje servisa i način njenog obezbjeđenja, jer sami znate da tu imamo nedostatak u dijelu komunikacije sa krajnjim korisnicima, opseg usluga i tip provajdera kojim će se novi operator baviti, model upravljanja, mogućnost partnerstva sa velikim operatorima, oni pokazuju interesovanje. Svakako, tu moramo biti oprezni da ne uđemo u neku zamku da u suštini to što imamo ponudimo, a da kasnije opet budemo u nekim pozicijama koje nas podsjećaju na neke ne baš zahvalne okolnosti kada smo u prilici da vodimo čak i aktivnu politiku u ovoj oblasti. Model upravljanja i moguće partnerstvo sa velikim operatorima, kao i akti osnivanja procedure obezbjeđivanja licence i slično. S obzirom na kompleksnost neophodnih analiza sve planirane aktivnosti moraju imati kvalitet kao prioritet u koncipiranju svih potrebnih koraka u pravcu definisanja cjelovitih i optimalnih rješenja i očekujemo da ćemo u četvrtom kvartalu, odnosno do kraja ove godine u Vladi dostaviti elaborat sa predlozima za konačno izjašnjavanje. S obzirom da je izjava izvršnog direktora Agencije za elektronske komunikacije ne samo kod vas nego u dijelu javnosti izazvala podozrenje, zamolio bih vas kada budete u prilici da raspavljate izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem Agencije, da im postavite to pitanje. Mislim da Agencija ne može da formira

operatore, oni imaju svoju regulatornu funkciju i ne znam otkud sloboda da se tako nešto saopštava.

U konačnom, naš generalni pristup jeste da infrastruktura koja postoji bude uvezana, da sačuvamo dominantno državno vlasništvo, a normalno, ukoliko procijenimo da nam se isplati tražićemo nekog od partnera, ali to partnerstvo će biti bazirano na tim osnovima da država ima dominantnu ulogu u odlučivanju i upravljanju. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem.

U moru neslaganja, složićemo se u ovom posljednjem dijelu vašeg odgovora, a vezano za postupanje izvršnog direktora Agencije za elektronske komunikacije koji se bavi tuđim poslom, a vjerovatno ne bavi svojim poslom. Ne bih imao ja problem, ni Klub poslanika, gospodine Lazoviću, sa analizama da njihovo trajanje ne košta. M-tel je ovdje šest ili pet godina i svi ti bilansi su uredno dostavljani Poreskoj upravi, odnosno Agenciji za elektronske komunikacije i mogli smo lako da vidimo koliki su to profiti koje ostvaruju ova tri operatora mobilne telefonije koji su u vlasništvu država Norveške, Njemačke i Srbije. To nam je trebalo biti signal da ne gubimo ovih dvije - tri godine, da državni organi, odnosno lokalna samuprava, odnosno javni sektor koji je veliki, ne plati toliko novca tim državama za TK usluge. Jeste Crna Gora malo tržište, ali sa velikim javnim sektorom i eto tu prostora da to bude zametak brzog vraćanja profita od strane ovog novog operatora koji bi bio u državnom vlasništvu. Neka ne zamjere kolege, ali zaista se mi u SNP-u trudimo da dajemo dobre predloge i bilo bi mnogo bolje da nas blagovremeno poslušate i da ih mnogo brže izvršavate. Bilo bi bolje državi i građanima i svima nama. Dakle, kašnjenje košta, gospodine Lazoviću, košta i vaša analiza do kraja godine pa onda ko zna koliko vremena se gubi na bazi usaglašavanja na Vladi, je li elaborat dovoljan ili nije dovoljan, pa možda se opet dorađuje i tako dalje, i ko zna šta će se dešavati na tržištu za godinu - dvije.

Dakle, imamo preduzeća u većinskom vlasništvu. Imamo Željezničku infrastrukturu, imamo Elektroprenosni sistem, imamo Radio-difuzni centar. Ne vidim šta tu treba više ulagati. Sve ove firme imaju dovoljno kapaciteta, u ovom ili onom smislu, postoje optički kablovi itd. da

se veoma brzo uđe na tržište. Biće otpora od postojećih operatera. Želio bih, da vam pravo kažem, da mi država nudi internet usluge, a ne Telekom. Pa, tamo moramo nešto da plaćamo, neki ekstra paket, moramo pretplatu, pa su ti računi po 50-ak evra. Ako treba da ih platim, da ih platim ovoj državi, da znam gdje ih plaćam, pa će država od toga nešto elimintirati. Oni će profit, naravno, koristiti za svoje potrebe. Jesmo li mi radili infrastrukturu na ovom tržištu kada je došao Telekom 2005. godine, odnosno kada je privatizovan? Jesmo li napravili neko čudo u tehnološkom smislu, osim ovog triopaketa koji košta građane?

Želio bih sada tri, četiri kratka odgovora za razmišljanje, dakle ne ovdje da odgovarate, nije dopunsko pitanje, ali nama za razmišljanje. Ukoliko ide ovaj elaborat do kraja godine, ukoliko uložite sve te napore da što prije, ovo ne govorim pežorativno uđemo u ovaj projekat, da malo razmišljamo i o otporima na tržištu, o otporima unutar Agencije za elektronske komunikacije koji su navikli da rade sa postojećim, valjda im je tako lakše, o tome gdje ćemo naći kadar jer, zapamtite, moramo da imamo i odgovarajući kadar u tom novom operateru koji će biti adekvatno plaćen, o tome da li ćemo imati nacionalni roving ili ćemo se preplitati sa interesima ovih operatera koji već postoje, o tome kako ćemo koristiti infrastrukturne kablove koje smo prodali nekim operaterima, koji ih mnogo skupo iznajmljuju, iako su nam negdje na konsultativnom saslušanju rekli da oni sa tim imaju problema. Dakle, sijaset pitanja, a gubi se veliko vrijeme. Želja u SNP-u je da ovo uradite što prije jer postoje svi ekonomski uslovi i da država ima konačno koristi od mobilne telefonije, odnosno od ovoga što građani plaćaju tuđim državama. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pozivam kolegu Mladena Bojanića da uzme riječ. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče.

Poštovani potpredsjednici Vlade, moje pitanje za gospodina Vujicu Lazovića glasi:

Da li ste kao potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem saglasni sa načinom vođenja ukupne ekonomske politike Vlade Crne Gore, a naročito u vezi KAP-a, odnosno da li ste na sjednici Vlade podržali i da li ćete preporučiti poslanicima vaše partije da podrže Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne

Gore za 2013. godine koji će se naći na dnevnom redu sjednice Skupštine zakazane za 1. avgust tekuće godine?

Obrazloženje: Više puta je javnost upoznata sa činjenicama da se vaše viđenje ekonomske politike razlikuje od viđenja predsjednika Vlade i resornih ministara. Smatram da javnost treba da zna osnovne razloge zašto je tako, s obzirom da je pokrivata visoku funkciju u Vladi sa čijim stavovima nijeste saglasni. Do Premijerskog sata mislio sam da ne širim mnogo ovo pitanje, da ostane u tom dijelu, odnosno ovaj prvi dio viđenja ekonomske politike da ostavim malo po strani, da dobijem jasan i konkretan odgovor šta ćemo da radimo 1. avgusta, hoće li da idemo na odmor ili ćemo da se spremamo za izbore. To me prvenstveno sa političke strane interesovalo, jer je potpuno logično ako ne date podršku rebalansu, a potpredsjednik ste Vlade za finansijski sistem, ne znam kako ta Vlada može da opstane.

Pričom sam, odnosno ponovljenom bajkom premijera jutros, odnosno u Premijerskom satu, na početku htio da otvorim i tu neke teme. Moram da priznam da sam kao ekonomista neko ko prati, tu sam u privredi, na ovaj ili onaj način godinama, zbunjen strategijom, odnosno vizijom ekonomske politike, mogu misliti kako su građani zbunjeni. Evo, možda, prilike da nam tu malo pojasnite šta znači kada se kaže u ekspozou da ova Vlada neće više da steže kaiš, a onda nam uvodi zamrzavanje penzija, povećavanje poreza na dohodak, povećanje PDV-a, rigorozne kazne, a kažemo da hoćemo da idemo ka ekonomskom oporavku, stvaranju uslova za veću zaposlenost, čak se pominjalo 40.000, povećanje životnog standarda građana i ostalo. Od toga nema ništa.

Nije mi jasna vizija dvije socijalističke partije, bar u nazivu, ali mi idemo u potpuno drugom pravcu sve ovo vrijeme, Socijaldemokratska i Demokratska partija socijalista. Imamo zvanično, odnosno deklarativno zalaganje za razvoj tri ključne oblasti, turizam, energetiku i poljoprivredu, a spremamo se da stotine miliona uložimo u metalsku industriju. Pričamo o regionalnom razvoju, a porazna je činjenica da je, u zadnjih deset godina, u svakoj sjevernoj opštini smanjen broj stanovnika od 10 do 30%. Pričamo o finansijskoj stabilnosti, a zadužujemo se, podsjetiću vas da je u 2013. godine bilo predviđeno da je nivo javnog duga 31%, mi smo došli do 60%. Da ne širim, vrijeme izlazi, vjerovatno ću u komentaru, ne mogu da prihvatim ovu bajku, ne mogu da prihvatim možda neki crni humor, da smo završili sa investicijom u Kolašinu 1450 metara, a sada se spremamo sa 1600. Otprilike sva priča meni liči na to, da ne pominjem autoput, u to ne mogu da vjerujem, ne da ne mogu nego neću i više praksa me je

naučila. Interesuje me da li vi vjerujete u ovo što smo čuli danas kao potpredsjednik Vlade i predstavnik koalicionog partnera od koga zavisi nastavak rada ove Vlade, ili samo sebe ubjeđujete i nas da hoćete da vjerujete da biste zadržali pozicije koje imate, ne mislim na vas lično, mislim na partiju koju predstavljate, pa da pokušamo bar da proniknemo u dio odgovora koji ćete nam reći. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Sada ćete vidjeti na djelu visoku saglasnost koalicionih partnera oko ovih pitanja koje ste postavili, posebno KAP-a.

Izvolite, kolega Lazoviću.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi gospodine Bojaniću, na vaše pitanje odgovoriću, prvo, na ovo što ste postavili kao jednu dilemu koja stoji pred svim političkim partijama u Crnoj Gori, hoće li poslije 1. avgusta biti izbori i da li treba da se spremate za izbore. Odgovoriću vam parafrazirajući jednu maksimu, poznatu na ovim prostorima, spremajte se kao da će sutra biti izbori, a radite kao da ih neće biti 100 godina.

Što se tiče našeg odnosa u koaliciji, želim da vas podsjetim da u slučajevima koalicionih vlada, ne samo u Crnoj Gori nego u modernom demokratskom svijetu, često je prisutan problem ostvarivanje konsenzusa između koalicionih partnera u vezi sa najvećim političkim ili ekonomskim odlukama, što je normalno i u skladu sa osnovnim demokratskim principima. Kada bi jednako razmišljali i imali iste stavove unutar Vlade bili bi jedna partija. Zato koalicione vlade, pa samim tim i naša, često imaju problem sa donošenjem, u uslovima demokratske krize, nepopularnih odluka kako političkih, tako i ekonomskih.

Analizirajući prethodne godine od kada sam u Vladi, mogu zaključiti da je postojao visok konsenzus u vođenju ekonomske politike u pogledu strategije i utvrđenih ciljeva. Ono u čemu smo se mimoilazili i razlikovali su kreiranje puta i pravaca ostvarivanja tih ciljeva. Generalna intencija u vođenju ekonomske politike bilo je ostvarivanje makroekonomske stabilnosti i privredni rast, što smo značajnim dijelom i ostvarili. Pored povremenih problema u kreiranju ove politike, generalni pravac je bio dobar, a bio je praćen rastom stranih investicija, smanjivanjem troškova javne administracije i jakim strukturnim reformama koje nijesu bile ni malo jednostavne, naprotiv bile su dosta bolne.

Kao što sam rekao, u Vladi smo imali različite koncepte i mjere za rješavanje nekih velikih pitanja, a jedno od tih pitanja je i funkcionisanje

Kombinata aluminijuma Podgorica. Podsjetiću vas da je Vlada sve odluke u vezi rješavanja pitanja Kombinata aluminijuma Podgorica od 2005. godine, pa i prije usvajala ili utvrdila, bez podrške članova Socijaldemokratske partije koji su u Vladi. Sada vi mene pitate i iz vašeg pitanja osjećam aluziju, po principu ako ste preglasan kao potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem na jednom ovakvom pitanju, postavlja se pitanje vaše egzistencije u Vladi i da li treba da podnesete ostavku. Dakle, prosto sam prepoznao iz vašeg pitanja tu intenciju.

Dakle, prvo vam moram reći da nema sjednice Vlade kada neko od ministara ne izuzme mišljenje, pa čak kada su u pitanju i dileme iz dijela njihovog resora, ali to ne znači da odmah poslije sjednice Vlade treba da idemo javno da hvatamo muštuluke ili da podnosimo ostavke, jer bismo poslije svake sjednice Vlade imali situaciju da neko od ministara mora podnijeti ostavku.

S druge strane bih želio da saopštim i to, da kompariram to sa parlamentom, to je isto kao da neko od uvaženih potpredsjednika parlamenta predsjedava parlamentom kada se usvaja neki zakon protiv kojeg su oni lično, a taj zakon su usvoji, znači li da poslije toga oni odmah treba da podnesu ostavku. Ne, dakle to su principi demokratskog funkcionisanja i moramo se tome prilagođavati.

Želim na kraju da vam naglasim, u osnovi vođenja ekonomske politike koju sam zastupao i zastupaću su interesi građana Crne Gore i uvijek ću biti protiv odluka koje smatram da nijesu u njihovom interesu ili podržati one koje utiču na poboljšanje standarda stanovništva. Na kraju ste me pitali šta ću preporučiti mojim kolegama iz Socijaldemokratske partije koji su poslanici u parlamentu, kada 1. avgusta bude rasprava o rebalansu budžeta.

Što se tiče tih preporuka, kao demokrata ne želim da utičem na bilo čije mišljenje, naročito ako smatram, a smatram, da su poslanici Socijaldemokratske partije u Skupštini jako profesionalni i stručni ljudi i samim tim cijenim da će njihova odluka biti kvalitetna i u najboljem interesu Crne Gore i svih njenih građana, a kako će se oni ponašati, mislim da nije tajna, oni su, odnosno svi mi iz Socijaldemokratske partije smo prethodnih dana to jasno i do kraja saopštili. Nas je samo strah kako će se možda neki drugi ponašati. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.

Kolega Stanišiću, izbora će biti, to je sigurno, ali zasad u Mojkovcu i na Cetinju.

zvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Lazoviću, možda vam se učinilo da sam lično nešto htio da, znate da nijesam, znamo se. Doduše, bili ste mi asistent i profesor, tako da znate da vas uvažavam i mogu vam to javno priznati. Svakako, bez obzira bili to što radite ili se vratili u ekonomski, da imate karijeru tamo, i nije sporno za vašu ličnu poziciju.

Pitao sam, naravno, jer predstavljate Socijaldemokratsku partiju koja je, kako sam danas negdje u novinama, neki novinar, ne znam gdje, primijetio da se uvijek u zadnji čas nađe neki instant kompromis. Toga se bojim, nekog instant kompromisa, volio bih da budete dosljedni, vaša partija i da ono što ste najavljivali uradite do kraja. Sami ste i danas priznali, to sam, na kraju krajeva, i htio da čujem od vas, da ste uglavnom imali visok konsenzus za sve vrijeme vladavine ove Vlade, odnosno svih prethodnih koji su učestvovali. Naravno, taj visok konsenzus nosi visok stepen političke odgovornosti, ne ulazim u onu drugu, nije nikad u mom fokusu interesovanja. Daleko od toga da se mogu složiti da je ekonomska politika donijela rezultate koje ste vi proklamovali, bar ona dva, tri najvažnija, makroekonomsku stabilnost.

Ne mogu da shvatim kako neko može da tvrdi da smo dostigli makroekonomsku stabilnost, a svako malo se zadužujemo, svako malo nam raste javni dug. To mi je nevjerovatno da rebalans na kraju da izglasavamo, hoće li ko glasati ne znam, nadam se da neće, da se nećemo zadužiti još za nekih par stotina miliona da bismo neke dugove od ranije platili, tako da smo daleko od toga. Taj privredni rast, znate i sami, s tim stalno manipuliše, Crna Gora ima privredni rast, jadan je taj privredni rast, nažalost. Ako su to rezultati Vlade, ovaj privredni rast koji ima Crna Gora, to je nešto užasno loše. Sve u svemu, ja i ne znam koji dobar rezultat Vlade u ekonomskoj politici, ne znam ga. Par slučajeva koji možda potvrđuju pravilo, Porto Montenegro kao investicija, nju stalno pominju i, hajde da kažem, možda je ona svjetli primjer, jedan od rijetkih primjera koje imamo.

Daleko sam nezadovoljan i bojim se da ovakvim načinom vođenja ekonomske politike napravićete problem, odnosno ovaj problem ste nama i napravili, a napravićete i budućoj generaciji jer ovoliki iznos zaduženja ova generacija ne može da vrati, a bojim se da ste i jako ograničili razvoj

budućih generacija u ekonomskom, pa i svakom drugom smislu. Nažalost, previše dugo trajete kao vlast. Iskreno se nadam da, ako ne ovaj rebalans, a ono nešto jako brzo će uticati da bude promjena. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala.

Poštovane kolege, na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena potpredsjedniku Vlade Lazoviću, zahvaljujem mu na učešću u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena potpredsjedniku Vlade i ministru Vlade Dušku Markoviću. Kolega Vasilije Lalošević ima riječ, a nakon njega koleginica Azra Jasavić. Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani građani Crne Gore, poštovani potpredsjedniče Vlade Crne Gore, asocijacija na ovu malopredašnju temu, ne znam zašto, dođe mi - do izbora dva putića vode na dvije strane, vidjećemo.

Postavio sam vam sljedeće pitanje:

Da li će Vlada Crne Gore u sklopu tzv. Akcionog plana za poglavlje 23 koje se odnosi na pravosuđe, antikorupciju i temeljna prava formirati novo posebno tužilaštvo za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina koje bi bilo autonomno u odnosu na sadašnje državno tužilaštvo, nešto slično hrvatskom USKOK-u?

Gospodine Markoviću, kada je delegacija crnogorske Vlade, mislim da ste i vi bili u Briselu, boravila bilo je priče o formiranju tzv. novog posebnog tužilaštva za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Tada je nagoviješteno da bi, eventualno, to specijalno tužilaštvo bilo nadležno za postupanje u onim slučajevima sa elementima korupcije u okviru kojeg će se obezbijediti tzv. specijalizacija za osjetljive oblasti, odnosno korupciju na visokom nivou. Naravno da organizaciona struktura tog posebnog tužilaštva za postupanje u predmetima protiv organizovanog kriminala i korupcija tog nivoa mora se bazirati i fokusirati na borbu protiv tzv. visoke korupcije. Nijesam od onih ljudi koji žele da na nikakav način politizuje nešto što je veoma ozbiljna priča, ali se nameće pitanje da li je možda i to jedan od uslova za otvaranje poglavlja 23 i 24 i da li je, eventualna, najava hapšenja nekih visokih ili krupnih riba, kako ko voli izraz, možda jedan od uslova da se to uradi.

S druge strane, sama činjenica da je to apostrofirano u Briselu govori da, prije svega, članice Evropske unije nakon skrininga i svega onoga što su analizirale kod rada crnogorske Vlade iz ove oblasti, mogu potencirati i neku novu fazu. Dakle, interesuje me da li ćete vi, u sklopu tog inoviranog izvještaja o implementaciji one postojeće Rezolucije o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala u Crnoj Gori, potencirati formiranje svega ovoga i jednostavno omogućiti da mi na jesen otvorimo ovo poglavlje.

Jedan od osnovnih razloga i lajt motiva za ovo pitanje bio je i moj nedavni boravak u Skupštini Narodne Republike Srbije. Tada su predstavnici četiri parlamenta iz regiona Crne Gore, Srbije, BiH, Hrvatske govorili na veoma visokom nivou o korupciji. Tada smo se svi složili, zamoliću vam da mi date 30 sekundi po običaju, i konstatovali da, prije svega, korupcija i dalje predstavlja jedan od glavnih problema u zemljama Jugoistočne Evrope. Tada smo se složili da korupcija ugrožava funkcionisanje javnih institucija, ometa zakonodavni proces i veoma negativno utiče na principe legalnosti i pravne sigurnosti, samim tim i podriva povjerenje građana u ove institucije. Da pojava novih oblika korupcije, zajedno sa svojim tradicionalnim oblicima poziva, prije svega, na intenziviranje saradnje zemalja regiona i samim tim formiranje nekih novih specijalizovanih institucija kao što je hrvatski USKOK. Zatim smo konstatovali da naši parlamenti moraju da imaju veoma važnu ulogu, i ja ovom prilikom potenciram. Čini mi se da smo u jednoj fazi malo zastali, da je ovog parlamenta marginalizovana. Prije svega, moramo da imamo pristup relevantnim informacijama mi u parlamentima i da sagledamo stvarno stanje stvari u borbi protiv korupcije.

Na kraju, možda i najznačajniji zaključak iz konteksta ove priče o ekonomsko-socijalnom položaju Crne Gore, da su se svi saglasili da zakonodavstvo mora da obezbijedi maksimalnu transparentnost u političkoj, administrativnoj i ekonomskoj sferi kako korupcija ne bi ugrožavala javne finansije, a javne finansije, mi u SNP-u stalno to potenciramo, predstavljaju jedan od vidova iskrenog patriotizma kada se ne diraju na nezakonit način. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Saglasili smo se da u maksimalno mogućoj mjeri poštujemo vrijeme. Molim vas da to ispoštujemo, da bi do 18.00 h, koliko je predviđen današnji rad, stigli da poslije potpredsjednika Markovića odgovorimo i na pitanja koja su upućena prvo ministru ekonomije Vladimiru Kavariću, a nakon njega ministru održivog razvoja i turizma

Branimiru Gvozdenu. Nijesam siguran, iako je bilo u planu rada, da ćemo stići i da čujemo ministra poljoprivrede.

Potpredsjedniče Markoviću, imate riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani poslaniče Laloševiću, kao dodatak velikom broju ustavnih i zakonskih izmjena za koje se očekuje da poboljšaju nezavisnost sudova i institucija koje su uključene u istražni postupak, postoji ključna mjera koju Vlada Crne Gore planira za 2013.godinu, a to je sveobuhvatna analiza pravnog i institucionalnog ustrojstva, kao i organizacione sposobnosti i nadležnosti svih državnih organa zaduženih za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. Analiza će sadržati podatke o vrsti, organizacionoj strukturi, nadležnostima i ovlaštenjima državnih organa i posebnih organizacionih jedinica u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Statistički podaci o rezultatima rada ovih državnih organa daće presjek uspješnosti dosadašnje međuinstitucionalne saradnje i nivoa razmjene podataka neophodnih za efikasno sprovođenje istraga i procesuiranje predmeta organizovanog kriminala i korupcije.

Nakon toga u 2014. godini planirano je osnivanje posebnog, specijalnog tužilaštva za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina, donošenjem posebnog zakona kojim će se urediti nadležnosti i organizaciona struktura posebnog tužilaštva za postupanje u predmetima organizovanog kriminala i korupcije, sa posebnim akcentom na visoku korupciju, kao i stvoriti osnov za uspostavljanje funkcionalne veze između Jedinice za finansijske istrage Uprave policije i multidisciplinarnog tima pri specijalnom tužilaštvu. Ovo znači da ćemo formirati specijalno tužilaštvo ne kao zaseban ili samostalan državni organ, nego u okviru jedinstvene tužilaške organizacije sa posebnim ovlaštenjima i jakom autonomijom, naravno i nadležnostima.

Dakle, specijalno državno tužilaštvo biće nadležno za postupanje u svim slučajevima sa elementima korupcije, u okviru kojeg će se obezbjediti specijalizacija za osjetljive oblasti i korupciju na visokom nivou, kao što ste i sami rekli. Ova analiza će takođe dovesti do uspostavljanje posebnog informacionog sistema u 2014.godini, kao i osiguravanje kanala za razmjenu informacija, a uz to i povezivanje baze podataka državnih tužilaštava, Ministarstva unutrašnjih poslova, Poreske uprave, Uprave policije, Centralnog registra, Privrednog suda, Lučke uprave, Uprave carina, Centralne depozitarne agencije, Komisije za

hartije od vrijednosti, bankovnih računa komercijalnih banaka, Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Osim toga, akcionim planom definisan je set mjera koje će doprinijeti poboljšanju saradnje i razmjeni informacija poput pristupa i povezivanja raznih baza podataka, kako bi se osigurao sistem razmjene informacija kao i zaključenje protokola o saradnji između policije i Vrhovnog državnog tužilaštva i između državnih organa - za porez, carinu, lučku upravu - sa partnerima iz trećih zemalja sa ciljem razmjene informacija koje bi mogle biti od značaja za krivične istrage.

Sveobuhvtna analiza uključivaće procjenu strukture i procedura za konfiskaciju i kasnije upravljanje imovinom stečenom krivičnim djelom. U tom pravcu do kraja 2013.godine biće uspostavljen elektronski registar konfiskovane imovine, a u 2014. pripremljen i usvojen poseban zakon kojim će se urediti postupak vođenja finansijskih istraga i institut oduzimanja imovine. U isto vrijeme specijalno tužilaštvo će 2014.godine biti ojačano zajedničkim istražnim timovima sastavljenim od finansijskih eksperata poput računovođa, eksperata za sprečavanje pranje novca, bankarskih eksperata, eksperata za međunarodne bankarske transakcije i fiskalnih eksperata. Konačno, u policiji će se 2014.godine uspostaviti posebna jedinica za vršenje finansijskih istraga.

U cilju jačanja administrativnih kapaciteta organa za sprovođenje zakona, Centar za obuku nosilaca pravosudne funkcije i Policijska akademija će obezbijediti specijalizovane obuke za tužioce, sudije i policijske službenike o modernim istražnim tehnikama potrebnim za otkrivanje i dokazivanje slučajeva organizovanog kriminala i korupcije.

I na kraju, ali ne kao manje važno, želim da naglasim da Vlada kroz realizaciju dijela strategije reforme pravosuđa sprovodi strategiju za razvijanje pravosudnog informacionog sistema. Cilj ove strategije je da predstavi pravosudni informacioni sistem putem kojeg će unificirati statistiku. Na kraju 2013. godine PRIS, odnosno ovaj sistem će se unaprijediti kako bi mogao da podrži jedinstvene i ažurne podatke o slučajevima korupcije.

Moj odgovor na vaše konkretno pitanje da li će ovaj naš cilj koji je, naravno, jedna od mjera u akcionom planu biti uslov za otvaranje pregovora - neće biti uslov za otvaranje pregovora. Jedan od uslova za otvaranje pregovora jesu kvalitetni, usaglašeni i pouzdani akcioni planovi, između ostalog, a mjere koje smo definisali tim akcionim planovima vidite da imaju svoje rokove. Ti rokovi su kratkoročni, srednjoročni i dugoročni. Tako smo ih definisali u saglasju sa Evropskom komisijom. Znači, ovaj dokument je u svakom detalju usaglašen sa Evropskom komisijom i

njihovim ekspertima, ali odgovornost za njihovu implementaciju je naša i od toga će zavisiti ukupan napredak. Završavam rečenicom da je ovo važno pitanje, da smo već u ovoj fazi posvećeni njegovoj realizaciji, jer je formirana radna grupa koja radi na analizi institucionalnih kapaciteta, kroz projekat koji je podržao OEBS i uz učešće eksperata Hrvatske, Slovenije i Slovačke, i vjerujem da ćemo krajem godine kako je to predviđeno i akcionim planom i programom rada Vlade definisati ovaj model i zakonski u 2014. godini zaokružiti. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Laloševiću, izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Vas nekolicina nas iz ovog trenutnog saziva, četvero, boravilo je u Zagrebu u sjedištu USKOK-a. Izvanredna jedna organizacija, gdje smo imali prilike da vidimo sve ovo o čemu ste vi sada govorili da će biti u Crnoj Gori. Na moje pitanje gospodinu Dinku Cvitanu, direktoru USKOK-a, kako su uspjeli da obezbijede taj milje, da tako uspješno funkcioniše Uskok, on je odgovorio vrlo duhovito, a ja ću to prenijeti i vama kao i javnosti. Rekao je, gospodine Vasilije, prvo štalica, pa onda kravica. Dakle, prvo mora se napraviti infrastruktura, pa se onda uhvatiti u koštac sa svim ovim. Sve ovo što ste sada nagovijestili daj bože da će se desiti, pri tom bih ja dodao još jednu stavku o svemu ovome što ste vi govorili, a to je ono takozvano nezastarijevanje krivične odgovornosti od svega onoga što je neko uradio. Dakle, nema nikakve abolicije bilo koga, svako neka odgovara za ono što je uradio. Tu smo imali prilike da vidimo dobar dio arsenala onoga o čemu ste vi govorili. Zato ja kažem, treba učiti od onih koji su taj put prošli, treba učiti od onih koji su na tom putu bili veoma uspješni, a to je prije svega, taj hrvatski USKOK.

Ja se sjećam tog detalja, evo kolege mi neće dati da lažno prestavim informaciju iz posjete tom hrvatskom USKOK-u, kada je on rekao lično im je premijer Sanader obezbijedio petsto hiljada evra da bi mogli da se involviraju u sve ono što je bilo da bi nakon vrlo brzog vremena došli do ključnog trenutka kada su ovog takozvanog rizničara HDZ-a natjerali da bude kooperativan i da bude svjedok i onda se klupko odmotavalo i onda je premijer na kraju završio tamo gdje je završio, a meni nije bila intencija da pričam o tome.

Da, gospodine Markoviću, ne samo ovo što ste vi kazali ovaj plan koji ste usvojili, nego i rezolucija Evropskog parlamenta govori da se mora

istaći veoma nova uloga, odnosno značaj svega onoga što treba da se radi da bi se stvorila infrastruktura u oblasti 23, 24. Tu se preporučuje i Parlamentu i zato apostrofiram, jer mi smo ovdje, ako ste vi činovnik Vlade, mi smo činovnici ove zgrade, najvećeg zakonodavnog doma, birao nas je narod da ovo radimo i mi moramo jačati našu kontrolnu ulogu u svemu tome i moramo usvajati ove zakone koji budu dolazili da bi napravili infrastrukturu, ali moramo i koristiti ono što nam po Poslovniku pripada. Moramo, dakle, apsolutno u dijelu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala potencirati kontrolnu ulogu Skupštine, jer ova institucija direktno preko svojih tijela vrši kontrolu rada državnih organa, odnosno izvršne vlasti. Mi moramo favorizovati rad Odbora, on izvanredno radi, ne što je nas nekolicina članova tu Odbora za bezbjednost, novog Odbora za aintikorupciju, moramo imati sve mehanizme i koristiti ih da otvaramo parlamentarnu istragu, da potenciramo interpelaciju u radu Vlade po pojedinim pitanjima, da na ovom malopredražnjem mehanizmu, premijerskom satu i na ovom koji sada traje, poslaničkim pitanjima, jednostavno vršimo neku vrstu takozvanog javnog konsultativnog saslušanja. Prema tome, ukoliko se sve ovo ostvari što ste vi najavili, ukoliko krenemo tragom onoga što su nam Evropljani kroz rezoluciju o pristupanju Evropskoj uniji Crne Gore predvidjeli, ukoliko budemo ispoštovali i ova iskustva naših prijatelja koji nam zaista žele dobro i da krenemo ka tom putu, mislim da ta priča može biti uspješna. Ponavljam još jednom, apsolutno mi nije namjera da ovdje najavljujem, niti spektakularno potenciram hapšenje velikih riba, ali će onda i te velike ribe same upasti u tu klopku. Što bi rekao naš prijatelj Dinko Cvitan, kad napravimo štalicu, biće i kravica.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala, kolaga Laloševiću.

Koleginica Azra Jasavić, a neka se pripremi kolega Neven Gošović.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege, poštovani građani, poštovani gospodine Markoviću,

Maloprije u svom izlaganju moj kolega Bojanić je rekao da se jesmo naslušali ekonomskih bajki o prosperitetu i ekonomskom razvoju Crne Gore. Vidimo đe smo, došli smo maltene do toga da je čitav sistem blokiran i da možemo da razmišljamo jedino o opstanku ukoliko se debelo zadužimo. Mi nećemo podržati, to vam je rečeno, taj zakon, kako on prati ekonomske bajke, tako ja pratim ove pravne bajke oko organizovanog

kriminala i korupcije koje vi nama ovdje stalno prezentirate u pogledu rezultata koje dostižete u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, a moje konkretno pitanje se odnosi na korupciju.

Vi ste dobili, sasvim sigurno, pismeno moje pitanje i ono glasi:

Koliko je pokrenuto krivičnih postupaka i donešeno presuda za slučajeve korupcije na visokom nivou i da li je i koliko oduzeto imovine od okrivljenih?

Ostvarivanje rezultata u borbi protiv korupcije na svim nivoima je ključni element za napredak tokom pregovora u oblastima na koje se odnosi poglavlje XXIII - Pravosuđe i osnovno prava, i koje je ključno za ishod cjelokupnog pregovaračkog procesa. Zaključak iz izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2012.godinu je da je korupcija u Crnoj Gori visoko raspostranjena, što podrazumijeva glavnu poruku od Evropske unije, da ona očekuje konkretne rezultate u potpunom lancu borbe protiv korupcije riječi svih oblika, a posebno korupcije na visokom nivou.

Dobra praksa država članica Evropske unije koje su članovi sa istim ili sličnim izazovima pokazala je da su one najprije primjenjivale antikoruptivno zakonodavstvo, imale stabilne institucije, agencije koje prate, otkrivaju i procesuiraju korupciju na svim nivoima i na kraju su donešene presude i sankcionisala ta djela. Da li u Crnoj Gori ima političke volje za borbu protiv korupcije na visokom nivou? Molim odgovor i u pisanoj formi.

Vama je poznato da je definiciju korupcije dala krivično-pravna konvencija Savjeta Evrope i da sad ne citiram, reći ću samo da se radi o definiciji u kojoj se ukazuje da korupcija ugrožava vladavinu prava, principe demokratije, prava čovjeka, sistema dobrog upravljanja, jednakosti, socijalne pravde, ravnopravne konkurencije i svega onoga što predstavlja sabilnost demokratsih institucija i osnovnih moralnih načela društva. Poznato vam je da je šef delegacije Evropske unije, gospodin Drobnič, rekao za korupciju, i tu vi ste bili prisutni, da se ona događa na velikim projektima i da su u nju uključeni ministri, predsjednici vlada, poslanici, predsjednici opština, direktori velikih preduzeća. Na vašu sugestiju je to dodao i to je dobro.

Želim da kažem da članice Evropske unije...(prekid) korupciju, ali imaju jasne sisteme koju omogućavaju njeno otkrivanje i sprečavanje. Najbolji primjer za to je ozbiljni rad češkog tužioca Iva Ištvana, koji je optužio između ostalog i visoku zvaničnicu češkog premijera, šeficu kabineta Janu Nađovu. Mislim da je lijepo da pomenemo ime Jane Nađove, jer to ime je zaista bilo po medijima dosta zastupljeno i izazvalo

pažnju stručne i laičke javnosti. U središtu ovog slučaja bila je borba tužilaštva protiv grupe koju su češki mediji nazvali pravosudna mafija. To su bile upravo one sudije koje su sprečavale borbu protiv korupcije na visokom nivou ili su bili organizovani da zaštite taj sistem i suština je da je upravo Ivo Ištvan, gospodin koji je ostao bez posla u jednom periodu kada se borio protiv korupcije na visokom nivou, pred češkim nezavisnim sudovima, koje mi nemamo, dokazao da je nezakonito ostao bez posla, ponovo imenovan i obavio ovu vrlo uspješnu akciju.

Zašto ovo pominjem? Zato što tražimo od vas i predložimo iz Pozitivne Crne Gore da vi iskoristite svoj funkcionalni autoritet koji imate i dobro postavljene veze sa vašim kolegom iz Češke, da obezbijedite prisustvo gospodina Iva Ištvana i saradnju njegovu sa našim budućim tužiocem. Mislim da će ta saradnja biti vrlo korisna za naše bilateralne odnose, a i za borbu protiv korupcije na visokom nivou i da se organizuju treninzi gdje bi, između ostalog, edukovali naš mladi kadar u tužilaštvu upravo oni tužioci koji su bili u timu gospodina Iva Ištvana, da bi imali konkretne rezultate u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, posebno korupcije na visokom nivou. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala.

Potpredsjedniče Markoviću, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Jasavić,

Prije nego što vam pročitam odgovor koji je pripremljen, želim da dam par komentara na vaše opaske i vaše ocjene vezano za naš uspjeh, odnosno neuspjeh na planu uspostavljanju vladavine prava i borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Neću polemisati o vašoj formulaciji da je ovo bajka, koju mi pišemo ili je nudimo građanima kao našim čitaocima, ali je sasvim izvjesno da nas je ta bajka ili ovi naši naponi kako ih mi vidimo sa ove strane stola, koji radimo svakog dana na ovim pitanjima, dovela do toga da smo u pregovaračkom procesu sa Evropskom unijom. To niko ne može da ospori i niko ne može da minimizira, bez obzira kakvi politički interesi stojali iza svake činjenice.

S druge strane, ta bajka nas je takođe dovela da smo 10. jula ove godine završili treći ciklus MAP-a u okviru našeg pristupanja MAP-u, a znate da su politički kriterijumi vladavine prava i u tom procesu takođe

ključni i veoma važni. Ja bih rekao da vladavina prava, poštovanje zakona i uspješna borba protiv organizovanog kriminala i korupcije, jesu naši vrhunski ciljevi, ali ne vjerujem da su popločani našim namjerama koje se mogu pretočiti u bajke, već ozbiljnim naporima, a problema imamo dosta. Problemi su, uglavnom, ne u političkoj volji, kako se želi postaviti, jer je politička volja definisana u dokumentima koje smo uradili zajedno sa Evropskom komisijom.

Ja tvrdim da su ovi akcioni planovi koje smo utvrdili mapa puta za Crnu Goru za jedan duži period. Rekao sam danas na Odboru za antikorupciju, sasvim sigurno za ovu vladu i sljedeću vladu. Ja bih volio da ta mapa puta bude zaustavljena u mandatu dvije vlade, ali moguće je da će to biti mapa puta i za još jednu vladu, što znači da je politička volja definisana i više niko nema nikakvu mogućnost za političku manipulaciju. Mi smo obaveze prihvatili, a monitoring će biti žestok i na nacionalnom i na međunarodnom nivou, ali se postavlja osnovno pitanje - da li smo mi kao djelovi tog sistema sposobni da pratimo obaveze i odgovorimo toj mapi puta? U ovom trenutku ja mislim da ne. Administrativni kapaciteti, pojedini stručni kapaciteti nedostaju nam i zbog toga dokument kojeg ja nazivam mapa puta sadrži mjere i politike i sredstva i sve druge sadržaje koji treba da obezbijedi i socijalni kapacitet koji će moći da funkcioniše bez obzira koja je vlast na političkoj sceni, da li je to Demokratska partija socijalista, da li je to Pozitivna, da li je Demokratski front, SNP ili neka druga koalicija. Mi želimo da dođemo do održivih institucija, sposobnih institucija koje će raditi u skladu sa zakonom, a takvo društvo i takve institucije želi Evropska unija. Znači, uređeno društvo i sposobne institucije.

Slažem se sa ovom vašom inicijativom, vi znate, pošto ste veoma aktivni u ovom našem procesu ispunjavanja obaveza, da angažujemo brojne eksperte. Jednom je govorio gospodin Lalošević da je ovo dobra ideja i da mi imamo veoma dobru saradnju sa Češkom državom i moguće da ovu ideju iskoristimo da u jednom trenutku, kroz obuke koje ćemo sprovesti u okviru našeg centra pozovemo i ovog gospodina da održi jedno predavanje, da ponudi češka iskustva, kao što smo uradili sa šefom Direkcije za borbu protiv mafije ili državnim tužiocem Italije. Bio je gost, kao što znate, i držao je predavanja dva dana u Budvi našim službenicima i predsjednicima različitih institucija.

Sada ću preći na ovaj dio pripremljenog odgovora.

U periodu od 1.januara 2013.godine do 30.06.2013.godine, Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina, podiglo je optužnice protiv

predsjednika Osnovnog suda, jednog sudije Osnovnog suda zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja iz člana 416 KZ-a i sudski postupak je u toku. Takođe, podignuta je optužnica protiv izvršnog direktora Luke Bar, zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja iz člana 416 stav 3 u vezi sa stavom 1 KZ-a i krivičnog djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi iz člana 276 stav 2 u vezi sa stavom 1 KZ-a i sudski postupak je takođe u toku.

Nadalje, podignuta je optužnica i protiv jednog predsjednika opštine zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja iz člana 416 stav 5 KZ-a, postupak je u fazi mirovanja zbog poziva optuženog na imunitet. U odnosu na jednog predsjednika opštine i jednog potpredsjednika opštine, kao i poslanika u Skupštini Crne Gore, zbog krivičnog djela zloupotrebe službenog položaja iz člana 416 stav 3 u vezi iz stava 1 KZ-a, vodi se ponovni postupak na osnovu odluke drugostepenog organa kojim je ukinuta prvostepena presuda.

U predmetu Auto-moto društva Budva zbog krivičnog djela zloupotrebe ovlašćenja u privredi u pokušaju iz člana 276 KZ-a tri lica su oslobođena od optužbe, dva su osuđena, izvršni direktor Auto-moto društva Budva i direktor Zavoda za izgradnju Budva na kaznu zatvora u trajanju od po jedne godine i šest mjeseci, a jedno lice je osuđeno na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci.

U odnosu na njih odluka je pravosnažna, dok je u odnosu na jednog optuženog postupak razdvojen i isti je u toku. U ovom predmetu nakon pravosnažnosti presude na osnovu rezultata dobijenih u finansijskoj istrazi, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije, terorizma i ratnih zločina dana 26. aprila 2013. godine, Višem sudu u Podgorici podnijelo je zahtjev za trajno oduzimanje imovine kojom je od jednog osuđenog lica traženo da se oduzme pravo svojine na nepokretnosti osam stambenih jedinica u ukupnoj površini od 482 m² i zemljište površine 350 m², kao i da se oduzme pravo svojine na nepokretnosti tri stambene jedinice u ukupnoj površini od 156 m² koje su vlasništvo lica na koje je osuđeni prenio imovinu. Postupak po zahtjevu tužioca pred Višim sudom u Podgorici je u toku. Izvinjavam se, potpredsjedniče, zbog ovog prekoračenja.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

U redu je, zahvaljujem.

Koleginica Jasavić ima riječ. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Nijesam tražila samo za 2013. podatke, nego sam tražila da malo napravite opsežniju analizu, ali vi to niste uradili, nego ste se bazirali čini mi se na 2013. godinu, pola godine. Vi ćete sasvim sigurno i dalje navoditi te statističke podatke i podignute optužnice, ali nećete nam dostaviti, čini mi se, skoro nijednu pravosnažnu presudu, jer evo, imamo i neke predmete koji se vode, slučaj Zavala i neke druge, pa se to negdje zataškava i stoji na mjestu. Uopšte se ti procesi ne vode ka pravcu da se pravosnažno okončaju. Ništa trajno oduzeli nijesmo, mjerljivi rezultati su ono što mi očekujemo kao Pozitivna Crna Gora, i jedino onog časa kada bude mjerljivih rezultata, vi nećete više govoriti bajke, jer ovo sve što radite u prezentaciji svega toga dok ne bude pravosnažnih sudskih odluka i trajnog oduzimanja imovinske koristi od korupcije na visokom nivou, sve ćemo vaše priče i vaše napore zvati bajkama, uvažavajući to što vi radite, ali dok ne bude mjerljivih rezultata to će za nas biti bajke, dozvolite.

Što se tiče Pozitivne Crne Gore, mi smatramo da je vladavina prava osnovni uslov za ekonomski prosperitet zemlje. Definitivno imamo problem sa vladavinom prava, zato i imamo probleme u ekonomskom smislu. Definitivno je sve veća nezaposlenost i ono što mora ozbiljna vlast i oziljna politika da donese građanima jesu tri stvari i za to će se zalagati Pozitivna Crna Gora. Ne vidimo da vi to činite, u tome se razlikujemo. Prvo je da moramo imati vladavinu prava koja će obezbijediti nezavisno sudstvo koje će obezbijediti sigurnost kapitala naših građana i stranih investitora. Drugi uslov je da imamo bezbjednost i sigurnost građana kroz ozbiljan sistem bezbjednosni koji vi dobro znate, vi tu materiju ste dugo pokrivali i trebalo bi da je bolje znate od svih nas ovdje, a ne znam koliko ste primijenili ono što mi očekujemo, a to je da te službe budu depolitizovane i profesionalizovane. Nama treba Agencija za nacionalnu bezbjednost i policija koja će da štiti bezbjednost i sigurnost građana, a ne da svakodnevno imamo flagrantne slučajeve kršenja ljudskih prava, ubistava, razno-raznih nerasvijetljenih slučajeva. Ono što treba Agencija za nacionalnu bezbjednost da radi kao i Uprava policije, odnosno bezbjedonosne strukture, jeste da obezbijedi sigurnost raznim investitorima pored toga što obezbjeđuje sigurnost našim građanima, jer to je uslov da dođe ozbiljan kapital. Jer ozbiljan kapital će jedino omogućiti ekonomski prosperitet ovoj zemlji i otvaranje novih radnih mjesta. Taj ozbiljan kapital je pošteno stican, to nije prljav novac koji traži prostor gdje će biti opran, a da od toga mi hranimo našu djecu. Mi ne želimo da hranimo našu djecu od prljavog kapitala, mi želimo da hranimo našu djecu od pošteno i čestito zarađenog novca kojeg ćemo zaraditi na

osnovu slobodno otvorenih radnih mjesta, pod uslovom da imamo jednake šanse za sve.

Ono što ozbiljna politika i ozbiljna Vlada mora u ekonomskom smislu da radi, a to je vezano za vladavinu prava, to je taj treći uslov, jeste da omogući što veći broj radnih mjesta za zapošljavanje i to pod jednakim uslovima sa principom jednake šanse za sve. Znači, bez monopola, bez nepotizma, bez partokratije, bez zloupotrebe državnih resursa koje su imali u aferi "snimak". To je ono što mi očekujemo i smatramo da ova Vlada treba da uradi.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Neven Gošović ima riječ. Nakon vas, uzeće riječ kolega Zoran Miljanić.

Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Gospodine ministre Markoviću, kolegice i kolege, poštovani građani,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Šta su Vlada Crne Gore i Ministarstvo pravde i ljudskih prava uradili na realizaciji u više navrata datog obećanja, da će se na adekvatan način odnijeti prema inicijativi udruženja "Goli otok" za Crnu Goru sa donošenjem Zakona o poništavanju presuda rješenja, akata i ostalih radnji državnih organa Republike Crne Gore i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, izrečenih licima osumnjičenih za podršku Rezolucije informbiroa od 28. juna 1948. godine?

Kao što vidite, gospodine ministre, istovjetno pitanje postavio sam prije godinu dana, i vjerujem nakon vašeg odgovora i nadam se da će možda moje drugo pitanje biti i suvišno. Volio bih da bude tako. A u tom datom odgovoru konstatovali ste, da je pitanje o odnosu Vlade prema inicijativi udruženja Goli otok za donošenje naznačenog zakona s pravom postavljeno, prije svega zbog zaista dugog protoka vremena od pokretanja inicijative, a iznad svega imajući u vidu i težinu ovog pitanja i vodeći računa da moramo dati odgovor kojim nećemo otvarati stare rane, već jednom za svagda zatvoriti jednu od najbolnijih stranica novije crnogorske istorije.

U odgovoru ste izrazili i lično uvjerenje po ovom pitanju i obećali da će Ministarstvo pravde i ljudskih prava staviti u vrh svoje agende za četvrti

kvartal predhodne 2012. godine izradu analize inicijative udruženja Goli otok, koja će biti dostavljena Vladi na usvajanje sa predlogom zaključaka.

Golootočke stradalnike svakako interesuje, gospodine ministre, da li je Ministarstvo uradilo naznačenu analizu, koje zaključke je Vladi predložilo, i kakav je bio stav Vlade i kakav je Vlada stav zauzela pod tim pitanjima. Ovo posebno ako se ima u vidu da programom rada Vlade za 2013. godinu utvrđivanje predloga naznačenog zakona nije predviđeno.

Podsjetiću takođe da je u mjesecu novembru 2007. godine u odgovoru na postavljeno pitanje poslanika Vuksana Simonovića, tadašnji ministar pravde gospodin Miraš Radović iskazao spremnost Vlade da se na adekvatan način odnese prema ovoj inicijativi koja ima političku, istorijsku, pravnu, etičku i demokratsku dimenziju. Podnijeta inicijativa zaslužuje pozitivan odnos Crne Gore, a u tom kontekstu je i načelan stav Vlade, da u tretiranju ovog pitanja treba slijediti sud drugih država koje su izašle iz državno-pravnog okvira SFRJ i da u skladu sa realnošću i legitimnošću zahtjeva i finansijskih mogućnosti države treba pristupiti ovom svojevrsnom obliku rehabilitacije osuđenih lica. U tom smislu će se brzo Vlada odrediti prema ovom pitanju o čemu će i javnost biti obaviještena, stoji u odgovoru na poslaničko pitanje iz 2007. godine. Međutim, kako tada, tako i danas Vlada se ni poslije toliko vremena po ovom pitanju nije odredila ili možda jeste, ali o tome nije obaviješteno udruženje Goli otok, niti ukupna javnost. Nadamo se da će vaš odgovor, gospodine ministre, konačno razriješiti ovu dilemu. Inače, prema informaciji sa kojom raspolažemo, predsjednik udruženja Goli otok, Konstantin Kojo Stanišić, nedavno se, čak sam shvatio i u nekoliko navrata ranije, obraćao i posebnim pismom, očekivali su vaš razgovor sa njima, ali nijesu dočekali do sada ni jedno ni drugo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, potpredsjedniče.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani poslanice Gošoviću, tačno je da ste u više navrata postavili pitanje o odnosu Vlade Crne Gore prema inicijativi udruženja Goli otok za donošenje Zakona o poništavanju presuda rješenja, akata i ostalih radnji državnih organa Republike Crne Gore i Federativne Narodne Republike Jugoslavije izrečenih licima osumnjičenih za podršku Rezoluciji informbiroa od 28. juna 1948. godine. Na skupštinskom

zasijedanju jula 2012. godine izrazio sam lično uvjerenje da je Deklaracija o osudi kršenja ljudskih prava i zloupotrebe vlasti koju je Skupština Crne Gore donijela 1992. godine dovoljna satisfakcija golotočkim logorašima i njihovim porodicama i predstavlja jasne, nedosmislene konsensualne političke i moralne osude Golog otoka za sva vremena.

Takođe, u istom odgovoru rekao sam da će se Ministarstvo pravde baviti ovim pitanjem, i iza toga stava i dalje stojim, iako svoju obavezu nijesmo realizovali. U cilju realizacije i pripreme pravnog okvira za regulisanje ovog pitanja obavezao sam svoje saradnike da komparativnom metodom, sagledavajući zakonska rješenja u okruženju predlože način ostvarivanja i zaštite prava ovih lica. U prvoj fazi došli smo do zaključka da je potrebno definisati čitav spektar prava počev od onih koji se tiču prava iz penzijskog osiguranja, prava iz rada i po osnovu rada, prava na posebnu naknadu štete koju su usled nepravедnosti osude, zlostavljanja te društvene diskvalifikacije pretrpjeli, postupak i rok za ostvarivanje tih prava, kao i tijela koja su nadležna za sprovođenje postupka radi ostvarivanja ovih prava.

Kako se radi o vrlo kompleksnoj materiji složit ćete se da je potrebno određeno vrijeme za pripremu kvalitetnih normativnih stavova i rješenja koja će sa jedne strane zadovoljiti prava ovih lica i osigurati punu primjenu međunarodnih standarda u zaštiti ljudskih prava, a sa druge strane biti u saglasnosti sa pozitivnim propisima Crne Gore. Siguran sam da ste upoznati sa agendom Ministarstva pravde za 2013. godinu. Ne umanjujući značaj ove problematike uvjeren sam da ćete i vi kao poslanik, a i javnost Crne Gore, razumjeti razloge koji su doprinijeli da se do ovog trenutka u punom kapacitetu ne posvetimo rješenju ovog pitanja. Kao i do sada uvjeren sam da će Ministarstvo kojim rukovodim obezbijediti kvalitetno i sveobuhvatno rješenje u neophodnoj saradnji sa ostalim državnim organima, da bi konačno došli do odgovora na ovo važno pitanje iz naše prošlosti.

Znači, prihvatajući odgovornost i potvrđujući vaše stavove da nijesmo uradili ono što smo obećali, želim samo da podsjetim da Ministarstvo pravde sa svojim skromnim kapacitetima učestvuje u preko 10-tak projekata, a sve u interesu ciljeva o kojima je govorila i koleginica Jasavić u svom pojašnjenju, odnosno komentaru moga odgovora. Da je vladavina prava naš ključni izazov, da bez dostizanja toga cilja nema ni investicija, nema ni ekonomije, a nema ni kvalitetnijeg života naših građana. Da su za svakog kredibilnog stranog investitora mnogo važnija pravna sigurnost, uvjerenje u nezavisnost i nepristrasnost pravosuđa i zaštita svojih prava nego poreske stope bilo koje vrste, pa i PDV-a. Tako

da smo mi u ovom periodu prethodnom od tada bili posvećeni ovim pitanjima. Dešava se da svoje najbliže saradnike ne vidim ni po 30-tak dana, jer su u raznim radnim grupama, tijelima, u raznim aktivnostima od Strazbura, Brisela do Podgorice. Malo ljudi, a ogromne obaveze, a odgovornost traže svi, pa i vi u Parlamentu.

Zaključujem, nismo odgovorili onome što sam obećao, ali ćemo sigurno nastaviti na ovome da radimo i nadam se staviti tačku na ovo pitanje. Tačno je da su gospoda iz Golotočkog udruženja tražili dva puta pismeno, da ih primim, ali jednostavno nija sam stigao, nažalost, to nije bio prioritet u mojoj svakodnevnoj agendi, a ne moj otpor prema njihovoj inicijativi i posebno ne moj odgovor na njihove patnje. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite, kolega Gošoviću, komentar.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre, vjerovatno ste vidjeli u njihovom poslednjem pismu da su oni i razumjeli donekle zbog čega Ministarstvo pravde sada dok su tekli ovi izbori nije izvršilo ovu datu obavezu, ali ono što očekuju jeste da se ta obaveza konačno završi, jer to mnogo, mnogo dugo traje. Ova Deklaracija o kojoj govorite o osudi kršenja ljudskih prava i zloupotrebe vlasti donesena je od strane Skupštine Crne Gore još 16. januara 1992. godine, i složiću se sa vama, sigurno da je to akt moralne osude Golog otoka za sva vremena, jer se njome između ostalog osuđuje grubo kršenje ljudskih prava i sloboda, hapšenja i zlostavljanja nevinih, teror nad osuđenima na Golom otoku i drugim po zlu čuvenim logorima i zatvorima koji je kao svoju tragičnu posledicu imao niz nevinih žrtava, dugovremeno etiketiranje i nezaslužen progon velikog broja ljudi. Prihvatajući pri tom i izjavu Predsjedništva Republike Crne Gore, Skupština je konstatovala da donosi ovu deklaraciju sa uvjerenjem da se nepravde donesene nevinim žrtvama u minulim vremenima mogu djelimično kompenzirati ako se u svemu utvrdi cjelovita istina i preduzmu realno moguće mjere radi ublaživanja posledica tih nepravdi, a donesenom deklaracijom, Skupština uzima svoj dio obaveza i radiće tako da ovu svoju izjavu i djelom potvrdi, stoji u završnom stavu te deklaracije. Međutim, za ovih proteklih, evo više od 21 godine po ovom pitanju u Crnoj Gori pored brojnih obraćanja nadležnim institucijama i nosiocima najznačajnijih funkcija udruženja Goli otok i njihove inicijative za donošenje naznačenog zakona, ipak nije urađeno. I ono što se sigurno sa

vašim višim iznesenim stavom neće, niti su se složili, niti se mogu složiti članovi ovog udruženja, jeste da ta deklaracija kao takva predstavlja dovoljnu satisfakciju golotočkim logorašima i njihovim porodicama, jer bez obzira na akt osude kao takav, ta deklaracija ne može predstavljati jednu takvu satisfakciju. Uostalom i države bivše SFRJ, recimo, donijele su te zakone, prije svega u Hrvatskoj je donesen taj zakon 1995. godine, u Sloveniji 1996. Zakon o rehabilitaciji u Republici Srbiji donesen je 2006. i 2011. godine. I pored rehabilitacije i primjene ovih zakona, lica koja su bila lišena slobode da su se izjasnili za Rezoluciju informbiroa ostvarila su i posebna prava o kojima ste vi govorili, kao što su pravo na poseban penzijski staž, mjesečnu novčanu naknadu, zdravstvenu zaštitu i druga prava iz zdravstvenog osiguranja, pravo na vraćanje konfiskovane imovine odnosno obeštećenje za tu imovinu, kao i pravo na rehabilitaciono obeštećenje. Crna Gora nije donijela takav zakon, a trebala je u odnosu na bivše jugoslovenske republike da to uradi prva, iz prostog razloga što je u odnosu na broj stanovnika iz Crne Gore bilo najviše golotočkih stradalnika. Krajnje je vrijeme, i mislim da se slažete sa time, da i Crna Gora kao što su to radile druge države članice bivše SFRJ, donese naznačeni zakon i bar djelimično otkloni istorijsku nepravdu prema golotočkim stradalnicima koje je tadašnja vlast okrivila i proganjala sumnjajući ih da su podržali Rezoluciju informbiroa iz 1948. godine, kršeći pri tom bezobzirno i nečovječno njihova prava i slobode. A složićete se, bez okvira svih tih nepravdi i sprovođenja pravedne te restitucije, ne možemo govoriti ni o zaštiti ljudskih prava, ni o onome što očekujemo i čemu težimo u integracijama evropskih država. Zahvaljujem i izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem na pitanju i odgovoru, pojašnjenju.

Imamo još jedno pitanje koje je upućeno potpredsjedniku Markoviću.

Kolega Zoran Miljanić ima riječ. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, poštovani potpredsjedniče.

Potpredsjedniče Markoviću, kolegice i kolege, građanke i građani Crne Gore,

Danas se po drugi put sriječemo sa skoro istim temama. Jutros na Odboru za antikorupciju smo govorili o poglavljima 23 i 24, akcionim planovima, malo više teoretski, malo manje praktično, tako da sada imam

za vas jedno praktično pitanje, jedan karakterističan slučaj koji bi radi crnogorske javnosti, trebalo da stavimo na znanje čitavoj crnogorskoj javnosti.

Poštovani gospodine Markoviću, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je gospodinu Dimitriju Potrubaču, finansijskom direktoru Kombinata aluminijuma, oduzeta putna isprava od strane Tužilaštva ili nadležnog suda?

Obrazloženje: Interes javnosti je da znamo ovaj podatak. Sada bih malo konkretnije kazao o čemu se tu radi.

Naime, radi se o licu kome se stavlja na teret krivično djelo teška krađa na štetu u vrijednosti od 9.640.000 eura, što je osim ove štete koja je nanesena građanima Crne Gore, izazvalo i međunarodni skandal i srozavanje ugleda Crne Gore u međunarodnoj zajednici jer se radilo o sepcifičnom slučaju krađe struje iz te takozvane interkonekcije. Gospodin je uhapšen 10.jula 2013.godine, kada je pokušao da napusti Crnu Goru na graničnom prelazu Dobrakovo, a u međuvremenu je 10 dana tražen na više lokacija i nije mu se moglo ući u trag.

Zašto ovo pričam? Zato što je nakon sedam dana, tačnije 16. ili 17. jula, taj isti gospodin pušten iz pritvora iako mu je po rješenju određen pritvor od 30 dana. Da li se tu radilo o pritisku na državne organe Crne Gore od strane investitora ili od strane ruske Vlade? Priznaćete, za krađu odnosno provalu trafike ili vozila ide se u pritvor 30 dana, pa čak i duže. A za krađu u vrijednosti od 9.640.000 eura određuje se pritvor šest dana, odnosno određuje se pritvor 30 dana, a nakon šest dana se lice pušta iz pritvora. I na toliku vrijednost štete ostavlja se kaucija 100.000 eura. Znači, kaucija 100.000 eura, šteta blizu deset miliona eura. Zato vas molim da mi date odgovor da li je oduzeta putna isprava ovom licu, odnosno da li on može žrtvovati kauciju i napustiti državu Crnu Goru.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, potpredsjedniče Markoviću. Molim predstavnike Vlade samo da čujemo odgovor.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče.

Do sada je atmosfera bila radna, razumio sam.

Počecu od ovoga što ste na kraju postavili, ne oduzimajući vrijeme, vezano za podizanje krivične prijave i određivanja pritvora rješenjem od

12.jula 2013.godine, a pritvor proizilazi iz člana 175 stav 1 tačka Zakonika o kviričnom postupku.

Dakle, kao mjere za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog iz krivičnog postupka saglasno članu 170 Zakonika o krivičnom postupku, određeno je samo jemstvo, a ne mjera nadzora, odnosno privremeno oduzimanje putne isprave ili neka druga mjera obezbjeđenja. O ovoj mjeri se odlučivalo na osnovu predloga branioca osumnjičenog za određivanje jemstva. Sudija za istragu je nakon pribavljenog izjašnjenja od strane Tužilaštva donio rješenje 17.jula 2013.godine kojim se prihvata ponuđeno jemstvo, a koje se sastoji u polaganju u sudski depozit novčanog iznosa od 100.000 eura da bi se osumnjičeni pustio iz pritvora da se u daljem postupku brani sa slobode. Naravno, relevantno je ono što sam dobio od Tužilaštva, relevantna je bila i izjava, odnosno potvrda osumnjičenog Potrubača da će se redovno odazivati pozivu Tužilaštva, odnosno suda i da neće koristiti ovu mogućnost udaljenja odnosno bjekstva. Znači, ovo je po prvi put, ja bih rekao ono što ja znam, da je ovoliko jemstvo položeno. Istražni sudija smatra da je to dovoljna garancija i namjera osumnjičenog odnosno njegovo izjašnjenje su išli u prilog da se ovo jemstvo prihvati bez dodatnih mjera kao što je oduzimanje pasoša ili ograničavanje kretanja, kako se to pravnički kaže.

Naravno, nije bilo nikakvih pritisaka niti od strane investitora, mislim na navode medija, bivšeg izvršnog direktora KAP-a, to ne smatramo pritiskom niti smo se bavili analizom jednog neodgovornog čovjeka i vjerovatno neodgovornog izvršnog direktora, neozbiljnog čovjeka koji je upućivao takve ocjene državnim institucijama. To ne bi mogao biti pritisak nego odgovor na njegovo ponašanje. Što se tiče države Rusije, nikakvog pritiska nije bilo osim njihovog interesovanja za svog građanina u skladu sa Bečkom konvencijom.

Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Miljanić ima riječ. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Gospodine Markoviću, bez ikakve lične konotacije prosto ne mogu da vjerujem da vi kao ministar pravde prihvatate sve ovo. Sami ste rekli da je generalni direktor koji je uticao prevarant. Slično nešto. Znači, rekli ste da je neodgovoran investitor, da nije obećanje i ono što ste dogovarali ispunjavao, a ovaj gospodin je njegov direktor. (Upadica) U smislu

ponašanja, čitava crnogorska javnost to zna, kako pred poslanicima ovdje u Skupštini Crne Gore, tako i prema građanima Crne Gore i prema vama kao Vladi. Ali tu još ima nekoliko ruskih državljana koji su umiješani u ovaj slučaj, da li dva ili tri koji još nijesu došli licu pravde. Da li ovaj gospodin može da utiče na svjedoke - naravno da može. Da li ima crnogorskih državljana koji su isto tako vjerovatno umiješani u sve ovo, ovdje se ne radi o šteti od 100 eura, ovdje se radi o šteti od 10 miliona eura?

Da li vi stvarno vjerujete gospodinu Potrubaču da on će se držati kao jemstva potpisane izjave i da neće napustiti Crnu Goru i da li vi garantujete za to? Ja vas pitam kao ministra pravde, ako se desi da pobjegne i ako se desi da bude nedostupan crnogorskim organima, šta ćemo onda reći. Ponovo, nema para, nema krivca, krivac je u Rusiji i nikome ništa, na to liči, i država će se obeštetiti sa 100 hiljada eura.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Čuli smo i komentar, tako da na ovaj način završavamo sa krugom pitanja koja su upućena potpredsjedniku.

Kolega Laloševiću, možemo li dalje? Možemo, pošto ste vi ispucali vaša pitanja, pa da čujemo i ostale.

Zahvaljujem potpredsjedniku Markoviću na učešću u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru ekonomije Vladimiru Kavariću, on je tu, ja ga pozdravljam.

Riječ dajem kolegi Zoranu Vukčeviću, koji je postavio pitanje, nakon njega kolega Genci Nimanbegu.

Izvolite.

ZORAN VUKČEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Ministre Kavariću, moje poslaničko pitanje se odnosi na jednu novu investiciju, zapravo radi se o koridoru za transport prirodnog gasa iz Kaspijskog mora prema evropskom tržištu, koji jednim dijelom prolazi kroz Crnu Goru. Mene zanima kakav je ekonomski interes, odnosno šta ovaj koridor odnosno gasovoda znači za ekonomski razvoj Crne Gore.

Prema informacijama kojim ja raspolazem radi se prije svega o gasovodu koji će se u jednom dijelu nasloniti na postojeći gasovod prema Hrvatskoj i čini mi se da postoje realne pretpostavke koje će omogućiti da naša država stvori uslove za gasifikaciju i da prije svega naša preduzeća, odnosno naša industrija dobije jedan novi energent koji

može da bude značajno povoljniji i značajno niži od troškova nego što je to u postojećim uslovima, što će imati i te kako reperkusiju za njihovu konkurentnost na evropskom tržištu.

Takđe mislim da ovaj energent ima i značajan dodatni ekološki aspekt jer je veoma čist i omogućava da se zaista do kraja ostvari crnogorska težnja da Crna Gora bude ekološka država. Sve to bi trebalo da bude dodatni podsticaj za ukupni ekonomski razvoj Crne Gore, prije svega sa aspekta otvaranja novih radnih mjesta. U tom kontekstu mislim da bi interesantno bilo da vidimo u kojem je statusu ovaj projekat, koliko se pretpostavlja da će Crna Gora imati pretpostavki za ukupni ekonomski razvoj i ako to nije prerano očekivati, moguću realizaciju ovog projekta u skladu sa najavama grupe koja je pokrenula ovu inicijativu i koja je oredila ovaj koridor koji prolazi kroz Crnu Goru.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Da čujemo odgovor ministra Kavarića. Izvolite, ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Trans Adriatic Pipeline ili TAP je 520 kilometara gasovoda, koji će transportovati prirodni gas iz ogromnog gasnog područja Šahdeniz u Kaspiskom moru, a koje pripada Azerbejdžanu, preko Grčke, Albanije, Jadrana do južne Italije, a onda i dalje u zapadnu Evropu. TAP će otvoriti južni koridor snadbijevanja Evrope gasom i biće otvoren za sve izvore gasa, ne samo za snadbijevanje gasa iz azerbejdžanskog Šahdeniz gasnog polja.

Imajući u vidu zahtjeve koji potiču iz direktive EU za sigurno snadbijevanje iz 2010.godine, TAP će inkorporirati minimum tehničkih zahtjeva koji će omogućiti transport gasa ne samo iz pravca Kaspiskog mora ka Evropi već iz pravca Italije ka Albaniji i Grčkoj. Projekat IAP tj. Jadransko-jonski gasovod, nastoji da poveže postojeći planirani transportni sistem Republike Hrvatske, preko Crne Gore i Albanije sa TAP sistemom. Ukupna dužina gasovoda od Splita do Fijera, Albanije, 516 kilometara. Crna Gora je potpisala ministarsku deklaraciju zajedno sa Albanijom, Hrvatskom i BIH za izgradnju IAP-a i ima veoma aktivnu ulogu u administrativnom tijelu koje radi na međudržavnoj kordinaciji i koje je zaduženo da prati realizciju projekta. Energetskom strategijom Crne Gore IAP je prepoznat kao vodeća opcija za gasifikaciju Crne Gore. IAP je ne

samo šansa za gasifikaciju Crne Gore već šansa Crne Gore za plasman sopstvenog gasa za koji očekujemo da će biti otkriven u podmorju naše obale. Bez gasne infrastrukture, čime se crnogorski gas može pramaći značajnom tržištu gasa, nemoguće je govoriti o našim komercijalnim otkrićima. Trenutno je u izradi fizibiliti studija od strane Sekretarijata energetske zajednice čija je vrijednost 3.500 miliona eura, a izvođač je Kovin. Crna Gora odnosno Ministarstvo ekonomije, intenzivno učestvuje u izradi studije, u sklopu izrade fizibiliti studije vrši se i odabir i usaglašavanje moguće rute gasova koja treba da prođe kroz Crnu Goru.

Pored navedenog, Crna Gora zajedno sa drugim zemljama uključenim u ovaj projekat potpisnica je memoranduma o razumijevanju za podršku i saradnju u realizaciji Transjadranskog i Jonsko - jadranskog cjevovoda, koji je potpisan u Tirani 23.maja o.g. Takođe, Crna Gora je potpisala memorandum o razumijevanju i saradnji sa KAP konzorcijumom, kako bi se istražile mogućnosti za razvoj tržišta prirodnog gasa i povećanja ponude i devirzifikaciju snadbijevanja gasom u Jugoistočnoj Evropi. Šahdeniz konzorcijum koji ima pravo na proizvodnju gasa iz istoimenog polja u Azerbejžanu odlučio je da se transport gasa vrši putem TAP gasovoda, dajući mu prednost u odnosu na Bukovest koji je takođe bio opcija za transport gasa. Ugovor između TAP i Šahdeniz konzorcijuma bi trebalo da se zaključi do kraja tekuće godine. Izbor TAP za transport gasa iz Azerbejdžana je povoljna vijest za Crnu Goru, jer se time stvara jedna od osnovnih pretpostavki za realizaciju IAP gasovoda koji treba da izvrši interkonekciju sa TAP gasovodom u Albaniji. Realizacijom TAP i IAP gasovoda Crna Gora će, kao što ste i sami naveli, dobiti pristupu gasu kao ekološki prihvatljivom i jeftinom izvoru energije. Ovaj projekat je od značaja za Crnu Goru i stoga Ministarstvo ekonomije predano pristupa svim aktivnostima i daje punu podršku ostalima, kako bi došlo do realizacije projekta.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, ministre.

Hoćete li komentar? Izvolite.

ZORAN VUKČEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče, veoma kratko.

Evo čuli smo ovaj dio koji se tiče TAP i IAP projekta, odnosno konekciju prema Zapadnoj Evropi, a drugo prema Kaspijskom moru, gdje Crna Gora zaista može imati značajne benefite, imajući u obzir i ovu

činjenicu koju je ministar saopštio, a to je da se na taj način stvara infrastruktura za valorizaciju potencijalnih resursa gasa sa kojima Crna Gora raspolaže. Posebno bih naglasio ekonomski aspekt sa mikro nivoa, sa nivoa preduzeća, koja mogu na taj način da valorizuju gas kao energent koji će upravo uticati na to da smanje svoje troškove poslovanja, ali isto tako to će biti prilika da se riješi problem nekih opština na sjeveru Crne Gore kada je u pitanju topifikacija i obezbjeđivanje sistema grijanja. Na taj način se značajno štede budžeti i kada su u pitanju građani, odnosno kada su u pitanju troškovi državne administracije, odnosno lokalne administracije u našim opštinama na sjeveru. Tako bi mogli da nabrajamo i niz drugih primjera kojima bi Crna Gora trebala na pravi način da valorizuje ovu šansu koju sam siguran da neće ispustiti.

Zahvaljujem i zahvajujem ministru na odgovoru.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Vukčeviću.

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Genci Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, cijenjeni potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovani ministre, poštovane kolegice i kolege poslanici,

Ja sam moje pravo u skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore iskoristio da bi otvorio jednu javnu debatu, koju sam izrekao i više puta javno, ali koja nije nikad imala neke reakcije od Ministarstva ekonomije i zato ću ovo pitanje pročitati:

Poštovani ministre Kavariću, što Ministarstvo ekonomije preduzima da bi AD Solana Ulcinj „Bajo Sekulić“, zadržala proizvodnju soli kao djelatnost od opšteg značaja za Ulcinj i Crnu Goru?

Da li ste razmotrili mogućnost da Vlada preuzme u svoje vlasništvo Solanu „Bajo Sekulić“ primjenjujući isti metod kao za Fabriku elektroda u Plužinama, tj. kao i kod prodaje većinskog paketa akcija prilikom privatizacije same Solane, znači kupovinom akcija na berzi?

Da li je u Savjetu za privatizaciju ikad razmatrana učinkovitost privatizacije tako dragocjenog resursa kao što je Solana „Bajo Sekulić“, koja je rezultirala da se preduzeće od nekada 350 radnika pretvori u posrnulog giganta, radnicima daju otkazi, uz plate koje su nedostojne za život? Da li su ikada usvojeni bilo kakvi zaključci o sudbini Solane, osim zaključaka koji su usvojeni na proljeće 2012.godine kao odgovor na zahtjev političkih partija, NVO sektora i Evropske komisije o samoj zaštiti Solane?

Ja još jednom želim pojasniti cilj mog pitanja. Znači, primjer Solane „Bajo Sekulić“ je primjer koji nedvosmisleno govori o tome da je pogriješeno prilikom privatizacije. Metod koji je tada korišćen je rezultirao time da resursi koji su u Solani nijesu iskorišćeni. Solana je, zbog javnosti još jednom moram reći, data vlasniku po nominalnoj cijeni, recimo, od šest centi po kvadratnom metru. Znači, vrijednost te imovine je preko milion i 500 hiljada kvadratnih metara, znači 1500 hektara, a do većinskog paketa akcija se došlo, ako se ne varam, preko obveznica koje su imali diskontnu stopu i koje nisu prelazile nekih 900 hiljada eura. Ukupno je rezultiralo time da je Solana u stečaju danas, da je Samostalni sindikat Crne Gore koji je jedna aktivna organizacija, kao što je u toj Solani, inicirala sastanak u drugom mjesecu gdje je potpisan ugovor na četiri mjeseca za te radnike, ali koji sigurno ne garantuje neku budućnost, ne samo zaposlenih, nego i ekonomsku dobit samom Ulcinju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Nimanbegu.
Ministre Kavariću, izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Poštovani poslaniče Nimanbegu,

Na ovo pitanje smo nekoliko puta odgovarali, mislim i vama direktno, i naravno da je to više nego razumljivo, imajući u vidu zainteresovanost za funkcionisanje ovako značajnog kolektiva za svaki grad ili za Crnu Goru.

Par fakata za početak. AD Solana "Bajo Sekulić" se nalazi u stečaju od 2005. godine. Rješenjem Privrednog suda potvrđen je plan reorganizacije sa utvrđenim rokom od pet godina. Proces produženja ugovora o pravu na eksploataciju morske soli, koji je istekao, je, na predlog Ministarstva ekonomije započet, tako da je Vlada Crne Gore 20.01. 2011. godine donijela jedan zaključak kojim se zadužuje resorno ministarstvo da nastavi postupak produženja prava na eksploataciju morske soli na ležištu Štojska kmeta, Opština Ulcinj.

Iz ovoga, mislim, potpuno je jasno ono što smo više puta govorili javnosti, da je opredjeljenje Ministarstva ekonomije da Solana treba da radi, a kasnije, kroz komunikaciju, možemo da vidimo da li je to jedna, druga ili treća forma.

U cilju realizacije navedenog zaključka, a ponovo na predlog Ministarstva ekonomije, Vlada je donijela Odluku o produženju prava na eksploataciju morske soli, ležište Štojska kmeta i prihvatila predlog

ugovora o produženju prava na eksploataciju i Odluka je objavljena u Službenom listu od 29.08. 2011. godine.

U skladu sa donesenom odlukom Ministarstvo ekonomije je u cilju zaključivanja ugovora o produženju prava, stupilo u kontakt sa stečajnim upravnikom AD Solana "Bajo Sekulić", pri čemu smo obaviješteni da je u međuvremenu, nad AD Solana "Bajo Sekulić" otvoren postupak stečaja sa ciljem namirenja povjerilaca iz stečajne mase dužnika i to smo, istu smo potvrdu dobili od Privrednog sud.

Rješenjem Privrednog suda o otvaranju stečaja, jasno je konstatovano da AD Solana "Bajo Sekulić" nije ispunila plan reorganizacije u pogledu vremena pet godina, dinamike i obima namirenja planom utvrđenih potraživanja povjerilaca. Takođe, konstatovano je da je isto zapalo u nelikvidnost sa neizmirenim obavezama utvrđenim navedenim planom, pa je Sud primjenom člana 79, stav 1, tačka 3 Zakona o insolventnosti uveo stečaj zbog neispunjenja plana reorganizacije.

Zbog uvođenja postupka stečaja sa ciljem namirenja povjerilaca iz stečajne mase, a imajući u vidu član 53 Zakona o koncesijama, kojim je utvrđeno da će se koncesija oduzeti ako je pokrenut postupak stečaja likvidacije nad koncesionarom, Vlada Crne Gore na sjednici od 01.decembra 2011. godine je donijela Odluku o oduzimanju prava na eksploataciju morske soli na ležištu Štojska kmeta.

Znači, i pored našeg najboljeg opredjeljenja da proizvodnja soli treba da funkcioniše, jednostavno po slovu zakona, procesu koji se, preduzeću koje se nalazi u procesu likvidacije, a Solana se u ovom momentu nalazi u toj fazi stečajnog postupka, po slovu Zakona mora se oduzeti koncesija.

Sva ovlašćenja koja je Ministarstvo ekonomije imalo nad radom Solane, odnosila su se na koncesioni ugovor, i istekom istog, odnosno oduzimanje prava na koncesiju, ta ovlašćenja su prestala da imaju važnost.

Dakle, još jednom, sav pravni odnos koji je Vlada, odnosno Ministarstvo ekonomije imalo sa Solanom, nalazilo se u ugovoru o koncesiji, koji je, opet kažem, po slovu zakona raskinut.

Dalje, da bi se održala proizvodnja u Solani, zaključio novi koncesioni ugovor putem tenderskog postupka, moraju se ispuniti neki preduslovi. Dakle, lokacija Solane u opštinskim prostornim planovima mora biti definisana kao ...za aktivnosti eksploatacije morske soli. Od svih nadležnih državnih organa, znači Vlade, resornog ministarstva i opštine dobijamo, apsolutno ovjeravanje, ne samo sa neformalnog, nego i

formalno-pravnog nivoa da jedina namjena koju će taj prostor imati jeste onakav kakav je danas, a to je proizvodnja soli. U slučaju, znači raspisivanja novog tendera, koji će se pojaviti onoga momenta kad budemo imali zainteresovanog ponuđača, postojeća firma koja se zove Solana "Bajo Sekulić", ne bi mogla da učestvuje u tenderu. Međutim, pretpostavljam da vaša intencija nije u tome da kažemo formalno pravno ko će biti nosilac koncesije, nego da Solana funkcioniše, da se so eksploatiše i da ljudi budu zaposleni. I to je nešto oko čega možemo raditi zajedno i moramo da konstatujemo da nam je za tako nešto neophodan investitor.

Po pitanju preuzimanja akcije Solane, po ugledu na fabriku elektroda u Plužinama, još jednom ističemo da ta mogućnost ne postoji, odnosno, i ako postoji, potpuno je, sa ekonomskog aspekta, besmislena.

Znači, Vlada je kupila, odnosno Fond za razvoj, akcije u FEP-u Plužine, znači preduzeću koje je funkcionisalo, nije bilo u postupku stečaja, imalo je određene probleme, ali jednostavno postoje, ne samo pravni, nego i ekonomski osnov da se tako nešto uradi. Ako bi se danas, bilo ko, pojavio i kupio akcije preduzeća koje se nalazi u bankrotu, došao bi u posjed nečega što se zove potpuno bezvrijedan papir, jer to preduzeće se nalazi u procesu bankrota, sa stanovišta Zakona o stečaju, to je ireverzibilan proces, znači, a na prodaju će se, kroz stečajnu proceduru, naći ono što je imovina Solane "Bajo Sekulić".

Što se tiče pitanja učinkovitosti privatizacije, mislim da ćemo se lako složiti da ako je preduzeće u stečaju, da ono nije uspješno preduzeće. Međutim, možemo konstatovati jednu drugu stvar, da je ona privatizovana kroz masovne vaučerske privatizacije, sa tog aspekta savjet nema apsolutno nikakvu zakonsku, pravnu, formalno pravnu ulogu da bi mogao da interveniše u tom dijelu. I zaista, ne samo da kažem ovim prigodama u Parlamentu, nego 24 sata na dan stojimo na raspolaganju za bilo kakvu inicijativu kako možemo da stavimo u funkciju ono što je potencijal proizvodnje soli u Ulcinju i ono što je dokazao postojeći zakonski, pravni i formalno pravni okvir. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Kolega Nimanbegu, želite li komentar. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala.

Prvo, ministre Kavariću, moram da odgovorim da nisam zadovoljan odgovorom. Nisam zadovoljan zato što želim kod vas podstaknuti malo osjećaj odgovornosti prema tome što vi, ne samo kao ministar ekonomije nego kao predstavnik Vlade koja je donijela odluku da se Solana privatizuje preko berze sa 5% nominalne vrijednosti, koju su državni fondovi prodali nekome, i ko je došao u posjed nečeg što je veoma vrijedno za izuzetno malu svotu, odgovornost da je to možda loše urađeno.

E, sada, postojalo je nešto slično i u Plužinama. Znači radnici su štrajkovali, nisu primali plate, i onda je fino, preko medija zamoljen na neki način gospodin Knežević, Atlas fond i on je preko noći pristao za milion eura da vrati akcije državi.

Znači, investitor kao što je bio, ja mislim gospodin Knežević, iz Atlas grupe, možda griješim, preko kojeg fonda, i on je preko medija saznao da bi trebao da vrati akcije i vratio je akcije državi.

Ja mislim da bi trebali u Ministarstvu da razmišljate na taj način. Kako država može da zaštiti interes opšti u Solani? Ja ne smatram da je interes države, koji je trebao biti definisan privatizacijom, efikasnog upravljanja ili stvaranja nove vrijednosti, nije realizovan. Hajmo vidjeti ko ga može realizovati. U ovom slučaju, možda to treba uzeti od sadašnjeg vlasnika na neki način, zamoliti ga ili kako, i onda dati na upravljanje Opštini, Vladi, da vidimo kako resurs koji ima Ulcinj, a taj resurs je prepoznat i od evropskih instanci, zbog turizma, zaštite prirode, održivog razvoja, sve što je u našem interesu deklarisanom razvojnim ciljevima države Crne Gore, se upliće u Solani. I vi, one poteze koje ste trebali prošle godine uraditi, uradili ste. Znači, zato što ste donijeli da će se taj prostor definisati kao za proizvodnju soli, dali ste im koncesiju, i to je ono što ste radili, ali sad treba razmišljati na novi način. Ja mislim da treba razmišljati kako zaštititi te radnike koji nemaju sigurnu perspektivu, gospodine ministre, koji nemaju sigurnu perspektivu za sebe i svoju porodicu u tom preduzeću, da li se njima može pomoći.

Ova država nalazi za sada da pomaže puno i puno preduzeća, pa bilo da su to Željezara, da su boksiti, da je KAP, za mene Solana je vrijednost KAP-a za Ulcinj i odgovornost treba da ima istu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Nimanbegu.

Ovim smo iscrpili dva pitanja koja su bila namijenjena ministru ekonomije.

Gospodinu dr Vladimiru Kavariću zahvaljujemo se za učešće u radu Parlamenta.

Prelazimo na set pitanja koja su namijenja Ministarstvu održivog razvoja i turizma, odnosno ministru Branimiru Gvozdenoviću.

Prvo pitanje, prema mojoj evidenciji koju imam ovdje, je od poslanice Jelisave Kalezić, ali pošto ona trenutno nije u sali, prvo pitanje će postaviti poslanik dr Milorad Bakić. Izvolite.

MILORAD BAKIĆ:

Hvala, potpredsjedniče,

Kolege poslanici, poštovani ministre, sa saradnicima,

Iako ste dobili moje poslaničko pitanje, ja ću ga pročitati ovdje radi crnogorske javnosti:

Zašto i pored brojnih obećanja Vlada Crne Gore nije preduzela odgovarajuće mjere i obezbijedila sredstva potrebna da se u Opštini Berane, na adekvatan način, riješi pitanje odlaganja komunalnog otpada?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi.

Kratko obrazloženje: Prilikom preuzimanja lokalne vlasti u Beranama koalicija DPS-SDP je još 2006. godine obećala da će izgradnjom regionalne sanitarne deponije i reciklažnog centra u ovoj opštini ubrzo, na kvalitetan način, riješiti pitanje odlaganja komunalnog otpada. Naglašavano je da će Evropska unija finansirati ovaj projekat.

Međutim, ni nakon sedam godina naznačenog pitanja nije riješeno, što je donijelo velike probleme stanovnicima beranske opštine. O tim problemima, vi dobro znate, svi mi znamo, a zna skoro i cijela Crna Gora.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Bakiću.

Ministre Gvozdenoviću, izvolite, odgovor.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, uvaženi članovi Parlamenta,

Na prošloj sjednici Skupštine smo takođe imali slično pitanje i dosta detaljno smo odgovorili, bio je i pisani odgovor, i ja ću poslati i ovaj odgovor i taj pisani odgovor koji je bio, ovaj sam malo drugačije dodatno koncipirao.

Ključna stvar u tom odgovoru jesu nadležnosti opštine i nadležnosti države. Pitao sam kolegu koji je zadužen direktno za taj dio posla, pomoćnik ministra za komunalnu infrastrukturu, da li postoje neka formalna obećanja Vlade za realizaciju tog dijela posla. Sve stvari koje je

Vlada bila obećala u saradnji sa Evropskom investicionom bankom, koristeći fondove, u potpunosti su završene. Da li su svi realizovali svoja obećanja, vi najbolje znate iz tog kraja koji ste.

Odgovoriću i formalno, u skladu sa mojom obavezom.

Zakonom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o komunalnim djelatnostima, upravljanje otpadom utvrđeno je kao izvorna nadležnost jedinica lokalne samouprave. Obavljanje ove komunalne djelatnosti ne odnosi se na sve vrste otpada, već na otpad koji je po pravilniku i klasifikaciji otpada i katalogu otpada jasno definisan u Službenom listu Crne Gore broj 35/12 i označen kvalifikacionom oznakom 20 za grupu koja se odnosi na komunalni otpad.

Konkretno u članu 32, stav 1, tačka 1 i 9 Zakona o lokalnoj samoupravi je utvrđeno da Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisom, uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, obezbjeđuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova, tu se prije svega misli na zaštitu od buke, upravljanja čvrstim otpadom i kvalitetom vazduha.

Koristeći opredjeljenja i strategije iz Master plana o regionalnom organizovanju poslova obrade, odnosno odlaganja otpada, kao i člana 11 Zakona o komunalnim djelatnostima i član 24 Zakona o upravljanju otpadom, opštine Berane, Rožaje, Andrijevica i Plav su donijele Odluku o pristupanju sistemu zajedničkog regionalnog upravljanja čvrstim komunalnim otpadom, što je jasno definisano i u Službenom listu 25/07 od 17. jula 2007. godine.

Podsjetimo da je Vlada Crne Gore donijela Strateški master plan za upravljanje otpadom u Crnoj Gori 2005. godine i 2008. Godine izvršila njegovo ažuriranje.

Državni plan za upravljanje otpadom takođe definiše obavezu regionalnog organizovanja upravljanja otpadom.

Opština Berane je sprovela postupke vezane za izgradnju i reviziju potrebne tehničke i prostorno planske dokumentacije, za izgradnju regionalnog centra za obradu otpada u Beranama, a Vlada Crne Gore je obezbijedila finansijsku podršku za izradu glavnog projekta.

Takođe, ove opštine su se opredijelile za model javno-privatnog partnerstva i sprovele jedan tenderski postupak za izbor partnera koji će na bazi dugoročnog ugovora izgraditi regionalni centar za obradu otpada koji uključuje i sanitarnu deponiju i objavili poslove obrade komunalnog otpada sakupljenog sa teritorije ove četiri opštine, kao i poslove sakupljanja i transporta otpada u skladu sa relevantnim propisima za

oblast upravljanja otpadom u Crnoj Gori sa jasno definisanim zakonskim obavezama koje sam ovdje i pročitao.

U Ugovoru o upravljanju čvrstim otpadom koji je Vlada Crne Gore zaključila sa Evropskom investicionom bankom, prvobitno je bilo predviđeno da se realizuje investiciona aktivnost od 27 miliona eura, i kredit za finansijsku podršku izgradnje regionalnog centra za obradu otpada u Crnoj Gori. Međutim, u međuvremenu, članice Evropske unije su, usvajajući odgovarajuće propise i standarde, utvrdile obavezu značajnijeg smanjenja količine otpada koji se mogu odlagati na sanitarnim deponijama. Stoga je došlo i do promjene stava Evropske investicione banke u pogledu finansiranja ovog projekta, na način da se kreditna sredstva Evropske investicione banke mogu koristiti samo u slučajevima kada se proširi prostor koji će gravitirati ka korišćenju usluga regionalnog centra za obradu otpada. To znači da je Evropska investiciona banka spremna da finansijski podrži izgradnju regionalnog centra u Beranama ukoliko njegove usluge budu korišćene umjesto za četiri, za sedam opština.

Ovo je dobra prilika da pozovemo svih ovih sedam opština, da ne bi bila samo razmjena informacija i pitanje poslanika resornom ministru, nego da iskoristimo priliku da pozovemo ove opštine da odgovorno pristupe realizaciji jedne odgovorne obaveze koje propisuje Zakon o, prije svega, lokalnoj samoupravi. Da se udruže da iskoriste 27 miliona eura, da ubrzaju kompletnu proceduru i da riješimo sve ove probleme o kojima vi pričate. Mislim da je ovo dobra prilika da uputimo jedan tako javni poziv u tom pravcu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma će u saradnji sa opštinama Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevica, Plav, Kolašin i Mojkovac pokušati da obezbijedi odgovarajuću koordinaciju u nalaženju rješenja koja će biti u najboljem interesu, ne samo za opštinu Berane, već i za ostalih šest opština ovog dijela Crne Gore. Mi ćemo to uraditi, ali pozivam i sve vas iz ovih opština, imate tamo svoje predstavnike političkih partija, da zajednički radimo, da se zbilja riješi to pitanje i da toliko dugo ne čeka realizacija ozbiljne investicione aktivnosti, ozbiljnog napora koji je Vlada uložila obezbjeđenjem 27 miliona kreditne podrške za realizaciju ovog ozbiljnog posla.

Možda je ovo prilika, opet da ponovimo nešto što smo rekli prošli put, smatramo da je važno ukazati da je Ministarstvo održivog razvoja i turizma prihvatilo da participira u radu ekspertske tima koji je vodio predsjednik Opštine Berane, koji je formirao u saradnji sa Sporazumom zaključenim sa predsjednicima mjesne zajednice Beranselo.

Želimo da naglasimo da je stručno mišljenje ekspertskog tima potvrdilo pogodnost lokacije Vasove Vode, za izgradnju regionalne sanitarne deponije, tako da ukazujemo na član 2 Sporazuma kojim je mjesna zajednica Beran selo obavezala da će u skladu sa takvim nalazom, obustaviti proteste i dozvoliti nastavak aktivnosti na ovom privremenom skladištu.

Još jedan apel da se zbilja konačno riješi to pitanje. Ovakvo pitanje smetlišta, ne deponije, izaziva ogromne posljedice, prije svega za građane tog prostora, pa za građane Berana i mnogo šire. Hvala lijepo.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem ministru.

Kolega Bakić, komentar. Izvolite.

MILORAD BAKIĆ:

Ja sam, gospodine ministre, postavio ovo pitanje da bi se ubrzao postupak, a i rješenje tog ogromnog problema gore u Beranama.

Situacija u Beranama je, što se tiče tog odlaganja smeća, krajnje kritična. Mislim da je ona crvena linija već davno probijena.

Iz Berana svakodnevno u svijet idu strašno ružne slike da su javne površine, ulice, prekrivene smećem, a imamo i one slike gdje su stanovnici Beran-sela maltretirani, privođeni, iz razloga što se jednostavno bune da to neuređeno smetlište koje je privremenog karaktera, kako su meni rekli, ne može biti tu na pragu njihovih kuća.

Vi ste ovdje rekli da postoje neki dogovori između opština što ja zbilja ne znam i sada pozivate ne znam koga nas, da mi koordiniramo. To sigurno treba da radi Vlada i ja bih volio da se vi angažujete bolje, sa svim tim opštinama da nađete pravo, adekvatno rješenje. Ja samo znam da su stanovnici Beran-sela u pravu, jer zbilja to je jedna ekološka bomba, infektivna bomba na pragu njihovih kuća i moramo te ljude da razumijemo.

Kao što sam rekao, ono što ja znam to je jedna neuređena deponija, to je jedno smetlište koje ničim nije obezbijeđeno i svakoga dana tu se mogu desiti mnoge nemile scene i nepredviđene stvari. I rekao sam da su njihovi zahtjevi potpuno opravdani, jer su na tom mjestu stacionirani ogromne količine smeća koje zagađuju životnu sredinu, ne samo Beran sela nego čak i dolje duž doline Lima zbog takve konfiguracije zemljišta i jednog vodotoka tu vodenog koji je nekada i većih razmjera i smeće odnosi u Lim.

Da stvar bude još zabrinjavajuća, pomenuto smetlište nekoliko mjeseci gori, to se jednostavno ne može ugasiti i stvarno predstavlja jednu ekološku bombu.

Uz to, vama je poznato i pogubno je saznanje da je deponija smještena između naših najvećih svetinja, manastira Šudikovo i manastira Đurđevi stupovi, koji ovih dana proslavlja 800 godišnjicu svoga postojanja. Sve to, gospodine ministre, ukazuje da se po hitnom postupku mora pristupiti sanaciji postojećeg smetlišta na Vasovim vodama i da se odredi druga lokacija i da se na toj drugoj lokacije po propisima uradi sanitarna deponija. To je ono što se treba uraditi. Gdje će ta lokacija biti ja to ne mogu da znam, ali sigurno znam da stanovnici Beran sela, to vi dobro znate jednostavno ne dozvoljavaju da se na tom mjestu radi i ta sanitarna deponija.

Kakav će dogovor biti između opština to ja ne znam, to Vlada mora da koordinira i ja vas pozivam da to što prije uradite, jer zbilja plašim se novih neprijatnih scena za stanovništvo Beran sela, a Beranama prijeti pojava velikih zaraznih bolesti.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem se kolegi.

Sljedeće pitanje je postavio kolega Nimanbegu.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala još jednom, potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovane kolege i kolegice, poštovani ministre Gvozdenoviću i poštovani saradnici,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore upućem vam sljedeće pitanje:

Tokom 2007. godine počela je igradnja objekata na lokalitetu Fusha e Topave, na jugozapadnom dijelu Kalaje. Ovaj objekat je izazvao veliko interesovanje javnosti zbog niza konverzi koje pratilo proceć povraćaja zemljišta a posebno zbog gradnje na prostoru koji je bio sportski poligon prvo opštine Ulcinj, a poslije samih starograđana.

Već duži period na objektu se ne izvode radovi. Betonska građevina sa crvenim ciglama, koja ne priliči objektu kulture, dijelu nacionalne kulturne baštine, ruži pogled i izgled ovog dijela grada.

Što vaše Ministarstvo planira preduzeti u vezi sa ovim objektom koji je kako sam i dobio pisani odgovor od strane Ministarstva kulture niti je na mjestu niti u veličini za koji je izdata građevinska dozvola 2007. godine i

sljedstveno tome niti su poštovani konzervatorski uslovi nekadašnjeg Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture sadašnje Uprave?

Da li je potrebna zajednička reakcija republičke inspekcije za zaštitu prostora i Sekretarijatu za urbanizovanje opštine Ulcinj kako bi se ovaj objekat uklonio i ispoštovali uslovi iz građevinske dozvole?

Da li su predstavnici Ministarstva ili Uprava posjetili pomenuto gradilište da bi uporedili poštovanje zakona i ostvarili saradnju sa nadležnim ministarstvom i Opštinom Ulcinj i provjerili poštovanje uslova iz građevinske dozvole? Da li je ovakav atak na spomenik kulture koji ima Stari grad Ulcinj, kao dio kulturne baštine zaslužuje ovakvu inertnost državnih organa?

Napominjem da to nije jedini ali svakako najupečatljiviji napad na ovaj dragocjeni spomenik kulture i da li su uporedili stanje danas sa stanjem od vremena proglašenja Starog grada za spomenik kulture.

Poštovani ministre Gvozdenuviću, ovo je jedan od problema sa kojim se vaše ministarstvo sigurno suočava, a divlja gradnja je sigurno problem koji je od interesa svih da se spriječi. Zašto? Zato što na taj način mi uništavamo resurse. Divljom gradnjom nedvosmisleno dokazujemo da pravna država ne funkcioniše, a sigurno da možda u puno slučajeva polazi od toga da i koruptivne radnje dovode do toga da se to može ostvariti. Sigurno to nije problem koji nosite vi kao ministar, to je naslijeđeni problem, ali to je jedan problem koji sistematski treba da se riješi. U ovom slučaju ja sam uzeo najdrastičniji primjer po meni koji je oko divlje gradnje u objektu kulture prve kategorije, kao što je Stari grad Ulcinj, i za to od vas sam tražio i pisani odgovor. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi.

Ministre, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Nisam u mogućnosti da odgovorim direktno gospodinu Bakiću, sad ću iskoristiti jer je vezano i za ovo drugo pitanje. Kad sam rekao da je jako važno da se svi uključe, velike ingerencije su vezane i u ovom pitanju gospodina Bakića i gospodina Nimanbegua, u dijelu lokalne samouprave. Pozivamo da iskoristite svoje kapacitete u skupštinama opština gdje participirate i učestvujete i pomognete da se riješi ovo pitanje ne samo u Beranama nego i drugim opštinama. Znači, kvalitetnom odlukom možete vrlo jednostavno da ubrzate određene procese, jer je to zakonska obaveza lokalne samouprave. I zbilja smatram da je jako važno da ova

poslanička pitanja ne budu samo jedan, da tako kažem dijalog, nego da se pretvore u efikasnu realizaciju i zbog toga je moj poziv bio da se aktivno uključite da se prevaziđe jedan ozbiljan problem u Beranama koji je vezan za zaštitu životne sredine, a on se realizuje tako što se donesu odluke i podrže skupština opštine Berane i drugih opština, da se konačno jedan ozbiljan problem pretvori u jednu ekološku deponiju koja može da služi svima.

Takođe, u slučaju koji je vezan za divlju gradnju. Slažem se sa vama, to je jedan nagomilani problem, divlja gradnja potiče od 1974. godine u Crnoj Gori, ona je krenula intenzivno nekih 90-tih godina i svoju ekspanziju je imala u tom periodu i svi se bavimo sad nekim posljedicama.

Ovo ministarstvo je vrlo ozbiljno odgovorno u skladu sa svjetskim standardima analizirajući najozbiljniju praksu zemalja gdje se to slično dešavalo. Znači jako je iskoračilo u pravcu sprečavanja divlje gradnje. U tom pravcu je intenzivno radilo na promjeni zakonske regulative. Ovaj parlament je prihvatio, predlog Vlade je bio da se divlja gradnja definiše kao krivično djelo, da takođe svi objekti koji se rade moraju da budu javno vizibilno prezentirani određenim sistemima koji su vezani za jasno propisana pravila, table, a postoji informacioni sistem gdje mogu svi građani da prijave te probleme, da se ojačaju inspeksijske službe koje treba da kontrolišu taj kompletan proces i mislim da su napravljeni ogromni rezultati u zadnjih nekoliko godina. Normalno, postoje određeni problemi koji su tako zatečeni i moramo da ih rješavamo.

U ovom konkretnom slučaju, zavisno od odluke Skupštine opštine Ulcinj, taj objekat dobija status ili da treba da se ukloni i koje oblike treba da definiše. Tako da je velika odgovornost na skupštini opštine Ulcinj da definiše status realizacije ovog objekta u planskoj dokumentaciji koja je u završnoj fazi. Kako budete definisali tako će biti onako i tretiran i to je u ingerencijama skupštine opštine uz mišljenje resornog ministarstva.

Inspekcija zaštite prostora Ministarstva za razvoj je na inicijativu nevladinog sektora izašla na lice mjesta dana 11. 05. 2009. godine i utvrdila da je na katastarskoj parceli 2360/1 KO Ulcinj u okviru urbanističkog projekta "Stari grad" u toku izgradnje stambenog poslovnog objekta označena brojem 169 i 172 i 173 koji su investitori familija Zec Radomir, Momčilo i Ana, i o istome je dopisom od 15. 05. 2009. godine obaviještena građevinska inspekcija istog ministarstva. U postupku inspeksijskog nadzora na navedenom objektu, od strane inspektora za građevinarstvo utvrđeno je da je Sekretarijat za urbanizam i uređenje prostora Opštine Ulcinj investitorima izdao 17. 12. 2006. godine rješenje

kojim odobrava izgradnju poslovno-stambenog objekta označenog sa brojevima 169, 172 i 173 u okviru urbanističkog projekta "Stari grad" na dio katastarske parcele 2360/1 KO Ulcinj, spratnost 5+2 i to prizemlje 166 kvadrata i prvi i drugi sprat po 238 m2 stambenog prostora.

Da je glavni projekat urađen od strane firme "ART 200" DOO Podgorica i na isti data urbanistička saglasnost od 6.09.2006. godine. Da je izgradnja objekta započeta u oktobru 2007. godine u vrijeme nadležnosti Opštinske gradjevinske inspekcije, da je na terenu izvedeno podrum, prizemlje, stubovi prvog sprata i postavljena je oplata zaploču nac prvim spratom. Da se u momentu pregleda na objektu isti radovi nisu izvodili. Uporedjenjem radova izvedenih na objektu sa ovjerenim glavnim projektom koji je sastavni dio izdate gradjevinske dozvole konstatovano je da izvedeni radovi ne odgovaraju ovjerenom projektu, odnosno da je na terenu izveden objekat spratnosti podrum, prizemlje i sprat. Zbog uočenih nepravilnosti i odstupanja od izdate gradjevinske dozvole investitorima je 22.06.2009. godine zapisnički zabranjeno dalje izvodjenje radova na izgradnji objekta.

Kontrolama tokom 2010. i 2011. godine utvrđeno je da investitor poštuje izrečenu mjeru zabrane daljih radova na objektu. Investitor Zec Radomir je dao izjavu da je pomenuta parcela prodana još 2006. godine, ali novi vlasnik nije izvršio promjenu imena investitora u gradjevinskoj dozvoli i na uvid je dat ugovor o kupoprodaji nepokretnosti i aneks ugovora. Rješenjem broj 053350/1-09 od 29.06. 2009. godine, izdatim od strane Sekretarijata za urbanizam i uređenje prostora Opštine Ulcinj, dozvoljena je promjena investitora na izdato odobrenje za gradnju od 7.12. 2006. godine, poslovno-stambenog objekta označenog sa brojem 169, 172 i 173 u okviru projekta "Stari grad" dio katastarske parcele broj 2360/1 KO Ulcinj, izdato investitoru Zec Radomiru, Momčilu i Ani iz Ulcinja na novog investitora DOO Ulcinj Rizort Kotor. Ostale odredbe gore pomenutog ugovora se ne mijenjaju, novi investitor isti je morao u potpunosti da primijeni. U skladu sa zakonom i u skladu sa članom 167 predviđeno je da objekti koji ne odgovaraju gradjevinskoj dozvoli u skladu sa novom planskom dokumentacijom, dobiće tretman onako kako definiše nova prostorno- planska dokumentacija koja je u završnoj fazi realizacije, tako da je veliki dio odgovora i u Opštini Ulcinj. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Želite li komentar, kolega? Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Naravno da postoji odgovornost opštine Ulcinj, ali moram vas podsjetiti, gospodine ministre, da se to ne radi o jednostavnoj ili nekoj normalnoj građevinskoj parceli nego se radi o građevinskoj parceli u objektu prve kategorije kulturne baštine Crne Gore. Znači to se dešava u Starom gradu. Kao takav i sam plan Starog grada nije običan detaljni urbanistički plan, to smo govorili, ja sam Starogradjanin, to je usvojeno na Cetinju, znači Zavod na Cetinju ima ingirencije nad urbanističkim planom Starog grada. To jednostavno su procesi koji omogućavaju vama, kao ministarstvu da preduzmete. Pošto sam dobio od Ministarstva, od ministra Mićunovića, odgovor da se objekat ne nalazi niti na mjestu niti u veličini za koje je data dozvola. Znači, nije na mjestu gdje je ta parcela, niti je u veličini. Očekujem da se pod hitno uvidi šta raditi sa takvim objektom u situaciji da već čitirl godine se tu ne izvode radovi. Prvo, gradjanima Starog grada i svim turistima je zbog pomenute parcele zabranjen pristup moru, ili se moraju preskakati prepreke da bi mi došli do starogradske plaže. Kao drugo, to ruži turistički izgled, kao treće pokazuje nedovoljnu volju bilo opštinskih bilo republičkih instanci za rješavanje ovog problema. Ovo je problem koji nama svima udara šamare u lice jer mi smo dozvolili u vremenu možda kada smo trebali biti jači i jače govoriti da se tu neplanski radi. Mislim da je vrijeme da se to uvede u zakonske okvire i bilo ko da je investitor mora poštovati zakone koje donosi, bilo lokalna samouprava, bilo država. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem i vama, kolega Nimanbegu.

Sljedeće pitanje postaviće kolega Obrad Gojković.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Moje poslaničko pitanje glasi:

Kada je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore raspisalo tender za zakup plaža i lokacija i kako je ta procedura sprovedena? Za koliko lokacija je tender raspisan, pojedinačno po opštinama i sa koliko ponudjača su sklopljeni ugovori? Kolika je vrijednost ugovora do sada sklopljenih, po opštinama pojedinačno i da li "Morsko dobro" očekuje sklapanje još ugovora? Da li je kašnjenje u ovoj proceduri proizvelo štetu po turističku sezonu 2013. godine?

Gospodine ministre, prvo želim da vam kažem da je špic sezone u Herceg Novom počeo tek prije par dana, to je 20. ili 21. jul, to se ponavlja

već godinama i on će trajati do maksimalno 15. avgusta, što znači 25 dana.

Sezona je počela u situaciji kada nemamo hotele, vi znate što je privatizacija uradila, da je privatizacija uništila hotele "Boke", da je uništila objekte "Južnog jadrana", rt Mimoza nije realizovana, Vojna bolnica gdje su takodje bili hoteli nije nerealizovana. I pored toga imali smo situaciju da je Morsko dobro ove godine došlo kao i svake godine, da ugovori još krajem juna nijesu bili raspisani i pored toga je bilo rušenje objekata u špicu sezone. Znači početak špica sezone, početkom jula rušenje turističkih objekata koji nisu imali sklopljene ugovore sa Morskim dobrom.

Povrh svega toga imamo državne inspekcije i uprave za inspekcije odavde iz Podgorice koje se ne mogu nazvati inspekcijama, to je harač na privrednike koji su dovedeni u ovakvu situaciju, kod potpunog nefunkcionisanaj turizma u Crnoj Gori, kao posljedica privatizacije, kao posljedica loše organizacije javnih preduzeća kao što je Morsko dobro i tako dalje. Mislim da je potpuno neprimjereno da se te stvari dešavaju, pogotovo ako je premijer danas govorio o planu za razvoj turizma, desetogodišnjem, gdje treba da se to podigne velikim investicijama na milijardu i 700 miliona, ako sam dobro zapamtio, a nijesmo u stanju da napišemo i da sprovedemo ugovore koji su po našim opštinama koje treba da sprovede Morsko dobro i da se to godinama ponavlja i da se radi skoro kada je sezona već počela. Te porodice koje žive od turizma, koje imaju ugovore sa Morskim dobrom, dovode se u stanje panike ili straha, da li će njihova egzistencija biti ugrožena, da li će uspjeti da produže te ugovore sa javnim preduzećem. Ne znam koji su razlozi za to, mislim da to preduzeće je država u državi. Smatram da ni vi kao ministarstvo nemate nikakvog uticaja jer su tamo ogromni materijalni interesi i da je to nešto za šta postoji koncenzus već 20 godina od kada postoji to preduzeće i građana i javnosti i zakupaca koji posluju sa njima, jednostavno da je to nekvalitetno rješenje. Tu nije problem samo nedostatak kvalitetnog zakona nego je problem što su se ti ljudi iz Morskog dobra osilili i oni misle da mogu da gazduju sudbinama svih nas sa primorja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Gojkoviću.

Ministre, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Dostaviću vam dokumentaciju u kojoj su precizno svi podaci, na jedno 15-ak strana, da biste imali potpuni uvid u realizaciju ovog konkretnog posla.

Prije skoro nešto manje od godinu dana je formirana komisija koja je imala za cilj da pripremi plan objekata privremenog karaktera u zoni Morskog dobra za period 2013-2015. godine, zbog toga što je trogodišnji plan bio do 2012. godine. Taj plan je Ministarstvo sagledalo, dalo određenu saglasnost, uputili smo svim opštinama da se usaglasimo sa njima, sa svim opštinama osim sa Ulcinjem je u potpunosti usaglašeno to rješenje i izašlo se u susret zahtjevima opštine koji su bili podneseni. Nakon toga je, prvi put, Vlada takođe upoznata sa kompletnim planom i po prvi put taj plan je postao vizibilan, znači on se nalazi na sajtu Ministarstva održivog razvoja i turizma i na sajtu Javnog preduzeća Morsko dobro.

Nakon donošenja tog plana, znači definisani su javni tenderi za odluke o kupalištima i odluke o privremenim lokacijama za terase i za privremene lokacije. Ukupno, odlukom o kupalištima kojih ima raznih formi, to su hotelska kupališta, to su javna kupališta, definisane su lokacije 241 lokacija, i na te 241 lokaciju prijavljene su 403 ponude. Javno preduzeće Morsko dobro formiralo je 10 tenderskih komisija koje su sagledale ta rješenja i u skladu sa jasno definisanim pravilima predložili i izvršili rangiranje tih ponuda.

Takođe, pet komisija bavilo se i sa 422 lokaliteta koji pripadaju Odluci o privremenim lokacijama i terasama. Ukupno je sklopljeno do 17. jula 596 ugovora ukupne vrijednosti od četiri miliona 761 hiljadu eura, od tih četiri miliona i 700, 50% prihoda pripada opštinama, a sa 50% prihoda upravlja lokalna samouprava.

Ove godine je bilo jako puno, da tako kažem, pozitivnih novina. Jedna od novina je ta puna transparentnost tog plana. Nakon donošenja plana bilo je dosta zahtjeva da se mijenja Plan privremenih objekata, smatrali smo da to nije dobro i onako istrajali u tome. Takođe, prvi put korisnici 422 ili 241 da tako kažem tačke u okviru projekta Morsko dobro, moraju da budu PDV obveznici, što smatramo da je ozbiljna novina i smatramo da to dodatno utiče na eliminisanje sive ekonomije i normalno povećanje državnih i opštinskih prihoda.

Takođe, sistem bodovanja bio je usklađen sa zahtjevima koje smo dobili iz privrede, iz Privredne komore i CTU-a i od opština, gdje je 50% bodova bilo usmjereno na iskustvo iz prethodnog perioda, samo za one po godinama, po sedam bodova, tamo gdje su bila sva ta odobrenja koja su imala, znači ne na osnovu neformalnog odnosa nego na osnovu

formalizovanog odnosa koji su imali zakupci sa Morskim dobrom. 10 poena je bilo za plavu zastavicu što smatramo da je jako važan kriterijum, zbog toga što je to kriterijum koji ukazuje o kvalitetu i već danas imamo 17, nadam se još nekoliko plaža sa plavom zastavicom, koje ukazuju na taj evropski standard. Nadam se sa ovakvim kriterijumima sljedeće godine će biti još više zahtjeva u tom pravcu.

Znači, imali smo 35 bodova na iskustvo, 10 bodova na kvalitet evropskog standarda i pet poena na zaleđa, ako je neko vlasnik zaleđa i 50% bilo je na cijenu. Mislim da su ti kriterijumi bili dobro izvagani, to su bile sugestije koje smo bili dobili iz privrede i opština i mislim da je bilo korektno to prihvatiti. Radi se o jednom poslu u koji se slažem sa vama, ne može da se radi početkom godine, on mora da se radi u godini prije toga. Zbog toga smo, već pripremamo jednu informaciju za Vladu, gdje očekujemo od Morskog dobra, zajedno sa Ministarstvom i opštinama, da već u oktobru mjesecu ima kompletne potpisane ugovore za naredni period. Ja ću biti zadovoljan da to uradimo do kraja godine, ali se slažem sa vama da je jako važno da se sve te pripreme, aktivnosti urade na vrijeme i siguran sam da sad postoji dobra osnova da to završimo u ovoj godini za narednu godinu. Na taj način se pojačavaju investicije, sigurnost zakupaca plaže, prije mogu da se otvore ti objekti i normalno da sačekaju turiste na jedan kvalitetan način, pogotovo zbog toga što se ipak, iako ste vi rekli malo drugačije, na osnovu svih pokazatelja, turistička sezona produžila, ove godine se produžila dvije nedjelje nego što je bila u prethodnom periodu. Jako puno, imali smo turista i za 1. maj, to ukazuju svi pokazatelji, svi izvještaji koji se pripremaju. Očekujemo, na osnovu najave letova kojih ima 52% više ugovorenih nego prošle godine, da ćemo imati produžetak turističke sezone i ove godine, gdje Crna Gora, za razliku od drugih država, uspijeva da ostvaruje progres i pozitivne rezultate.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Kolega Gojković, komentar. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Zahvaljujem na odgovoru. U nekim stvarima ćemo se složiti, u nekima sigurno ne.

Ja ne mogu da ne vjerujem svojim očima, bez obzira, vjerujem vama da to piše na papiru. Složićemo se oko toga da je 1. maja bilo posjete turista i to je bilo i u Herceg Novom. Što se desilo? Jednostavno

ljudi nijesu imali ugovore s Morskim dobrom. Oni su bili u stanju beznađa, u stanju straha, porodice im zavise od tih ugovora. Jednostavno, ja znam slučajeve gdje su porušeni objekti ljudima u špicu sezone, gdje su porodice sa desetak članova ostale bez ikakvih prihoda, a cijelu godinu su pokušavali da dobiju te ugovore.

Evo, ja sam ovdje zapisao, razmišljamo na sličan način. To treba početi da se radi, ti ugovori, u septembru i da se završe do kraja godine, ako je to moguće, da stvorimo neku izvjesnost za te ljude. Međutim, ovdje smo napravili ogromnu štetu tim ljudima. Ja znam zakupce koji su korektni, koji su par mjeseci izdavali ležaljke i plaže, i objekte bez ikakve naknade, da ih inspekcija ne bi kažnjavala. Ovdje postoji potpuni nedostatak osjećaja koliko je teško raditi u turističkoj privredi. One inspekcije koje dođu iz Podgorice, jednostavno to su haračlije. Nemaju osjećaja šta treba i gdje treba, to su drakonske kazne. Ne damo ljudima ugovore, porušili smo hotele, i onda im plus pošaljemo inspekcije na sezonu koja traje 25 dana. To je nešto što je stvarno nedopustivo. Sama činjenica da ovaj podatak je od 17.07. to je znači prije desetak dana Morsko dobro još sklapa ugovore, a sezona je u toku. Mislim da tu neko mora da snosi odgovornost, mora da snosi, nije bitno sada. Čak prošlih godina, kada nije bilo ovog plana privrednih objekata oni su iste stvari. Ja sam bio zakupac, znam ja kako su radili. U avgustu dobijete ugovor, do tada vas inspekcije nagrde, više vam sezona ne treba uopšte. Znači, ljudi bankrotiraju zbog ovakvih stvari.

Nije rješenje ni u kakvim ovakvim dogovorima, itd. mora se mijenjati ovaj zakon i ovo se mora vratiti dio opštinama. Sama činjenica da je ovdje 10 komisija jedne vrste, pet druge, 700 objekata na preduzeće koje ima 30-40 zaposlenih, oni to ne mogu da ostvare.

Znači, ja bih vas zamolio, onaj zakon koji je u nacrtu već godinama, i koji ne valja, da to povučete. I još jednom vas molim i da se dogovorite da prisustvuju predstavnici svih opština. Ne kao sada mi ne znamo ko je u toj radnoj grupi. Onaj zakon koji ste napravili, ne vi nego vaši prethodnici, apsolutno je nekvalitetan i nije evropski zakon, neće dati nikakvo poboljšanje. Dajte dio da se ustupi, ovdje smo trudom kolegice Ljerke uspjeli amandmanima da vratimo i mojih i drugih poslanika, 50% prihoda opštinama, dajte da napravimo još neki napor, da skupštine uključimo, lokalne skupštine da oni daju neke odluke, oni najbolje znaju situaciju na terenu, i da jednostavno to javno preduzeće pretvorimo u neku agenciju, da ne dozvolimo više da se radi, jednostavno da to bude država u državi. Važniji su funkcioneri Morskog dobra nego predsjednik Vlade. Zato, dajte da nešto uradimo da pomognemo ovim ljudima koji teško žive od ovog

posla. 25 dana nije dovoljno za egzistenciju da se obezbijedi jednoj porodici u turizmu.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Gojkoviću.

Sljedeće pitanje postaviće kolega Mladen Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Skupštine, predstavnici Vlade, gospodine ministre,

Ostajemo u Herceg Novom po ovom pitanju. Takođe jedna od neuspješnih privatizacija, pa evo da pročitam zbog javnosti pitanje:

Molim vas za konkretne informacije o tome koje je osobe, ili osobu Savjet za privatizaciju, u skladu sa tačkom 6 1 Ugovora o prodaji 59,45% akcijskog kapitala HTP Boka Herceg Novi, imenovao za kontrolora, ili kontrolore, koje ... obaveza kupca da li su te osobe informisale Savjet za privatizaciju kroz pisani izvještaj o stanju i koliko je iznosila njihova novčana nadoknada za te poslove, kao i ime i novčanu nadoknadu za pravnog savjetnika koji je učestvovao u kreiranju odredbi 7172 istog ugovora koje definišu uslove raskida ovog ugovora?

Obrazloženje: Kompanija HTP Boka, odnosno nakon privatizacije Vektra Boka se prvenstveno, zbog neispunjenja investicionog programa, nalazi u veoma nepovoljnom položaju, pa zaposleni i javnost trebaju informaciju o imenima osoba koja su pratila ispunjenje investicionih obaveza, kao i ime pravnog savjetnika koji je uticao na kreiranje odredbi o uslovima raskida ugovora. Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Mi smo počeli ovu tačku da razmatramo na Komisiji za praćenje postupka privatizacije. Idenično pitanje sam postavio gospodinu Branku Vujoviću, tada direktoru, u vrijeme kada je ovo privatizovano, 2007. godine, Agencije za prestrukturiranje i strana ulaganja koja je odrađivala posao za Savjet, a nijesam dobio odgovor. Dobio sam odgovor da se ne sjeća, a da ću opet na nekoj drugoj sjednici dobiti taj odgovor. Tako da bih iskoristio ovu priliku, unaprijed sam postavio, na vrijeme, vjerujem da ću dobiti ove odgovore. Ukratko samo da kažem zašto uopšte ovo tražim. Po tom ugovoru je kontrolor bio u obavezi da prati ispunjenje iz investicionog programa na osnovu kojeg je, na kraju krajeva, Vektra i sklopila ovaj ugovor. Ona je uplatila 22 miliona. Ugovorom je imala obavezu za tri godine da investira 50 miliona plus dodatnih 14. To se nije desilo. Nigdje nijesam mogao da nađem da li je donesena odluka Savjeta

za privatizacija ko su lica koja će da prate to ispunjenje ugovora. Ugovoru je urađen aneks 2010. godine, ništa se i dalje nije napravilo, a raskid ugovora, po ovoj tački 7172, definiše ukoliko kupac, društvo, znači i Boka i Vektra, ukoliko hoćemo da raskinemo ugovor sa njima kao država, treba da im vratimo 70% uloženog kapitala. Dakle, ako sada hoćemo da raskinemo sa njima ugovor, a nijesu ispunili obaveze, mi treba da im vratimo 15 miliona eura plus ukoliko su uložili 50% od investicionog programa, a eto nijesu, i tu bi još trebali da im dodamo nekih 10%.

Mislim da je krajnje vrijeme da personalizujemo ili individualizujemo, kako hoćete, odgovornost ljudi koji su ovo radili. I dalje se, kao što sam i ranije rekao u prethodnom poslaničkom pitanju, ne bavim istražnim radnjama i tražim političku odgovornost za komisiju, grupu, odluku, Vladu ili političku partiju koja je donosila ovakve odluke koje su rezultirale ovakvim problemima. Naravno, hoću da javnost i ja znamo ko je to radio, imenom i prezimenom, koliko je novca za to dobio jer to nijesu mala sredstva. Znam otprilike koliko je dobijeno, ali hoću da imam pravu i punu informaciju i da čuje javnost koliko se novca i ko je to radio i ko nas je ovako savjetovao, koga smo mi slušali i da vidimo, eventualno, u čiju korist je sve to rađeno. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Bojaniću.

Izvolite, ministre Gvozdenoviću.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Hvala lijepa.

... metodologiji da dopunim i prethodno pitanje. Što se tiče Zakona o morskome dobru, radi se o istoj opštini, upućujem odgovor gospodinu Gojkoviću. Zakon o morskome dobru je prosljeđen svim opštinama i očekujem određene sugestije u narednom periodu kako bi zbilja došli do dobrog zakonskog rješenja, jer nam je to plan da uradimo u ovoj godini.

Što se tiče vašeg vrlo jasnog i konkretnog pitanja, u prethodnom periodu izvršena su tri izvještaja čiji su sastavni dio izvještaji o kupoprodaji akcija hotelsko-turističkog preduzeća Boka AD Herceg Novi, i to februara 2008, 2010. i 2013. godine. Ministarstvo turizma i zaštite životne sredine i Ministarstvo za ekonomski razvoj pripremilo je informaciju za realizaciju obaveza iz ugovora o investiranju po osnovu privatizacije hotelske privrede 4. februara 2008. godine, to je bio prvi izvještaj. Shodno odluci Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte, urađen je izvještaj o realizaciji obaveza iz dvanaest ugovora o privatizaciji

privrednih društava koje su privatizovane putem javnog tendera od strane radne grupe i u novembru 2010. godine. Navedeni izvještaj dostupan je na web adresi Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte. Savjet za privatizaciju je pripremio informaciju o realizaciji zaključaka Vlade br. 06104/4 od 31. januara 2013. godine, u vezi statusa privatizacionih ugovora u oblasti turizma, u skladu sa ovim što ste me pitali.

U vezi sa dijelom pitanja koje se odnosi na imenovanje pravnog savjetnika, shodno tački 11 ugovora o prodaji 59,45% akcija akcijskog kapitala, društvo hotelsko-turističko preduzeće Boka, kao savjetnik se označava Rajfajzen investment iz Beča, Austrije. Shodno tački 2 istog ugovora i odredbe koja se odnosi na kupoprodajnu cijenu predviđeno je sljedeće, 1.249.929,00 eura, naglašavam kupac će, znači kupac ne država, uplatiti u korist savjetnika, u skladu sa instrukcijama za plaćanje sadržanim u prilogu na ime naknade za usluge savjetnika u skladu sa njihovim međusobnim ugovorom o pružanju usluga finansijskog savjetovanja u pogledu transakcije predviđene ovim ugovorom. Nadam se da ste dobili punu informaciju.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, ministre.

Da li želite komentar, kolega? Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Ministre Gvozdenuću, ne punu informaciju, nijesam dobio nikakvu informaciju. Fino sam vas pitao imenom i prezimenom. Ponovo ću da vam pročitam ovo što piše u tom 61 ugovoru, a vi to znate, nego sigramo malo da se ne razumijemo, a razumijemo se odlično. Savjet za privatizaciju će na dan zatvaranja imenovati osobu ili komisiju (kontrolor), fino sam vas pitao ko je ta osoba ili ko su te osobe koje su pravile ovaj izvještaj. Vi i dalje kažete da ne znate, da je to radna grupa koja je za ne znam koliko kompanija. Pitao sam kolika je ta osoba ili te osobe dobile novca da bi izvršile kontrolu ovog privatizacionog ugovora. Nemojte da sigramo, pričamo o ugovoru od 22 miliona. Nijesmo deca da se nagađamo, vi ćete meni radne grupe, a ja sam tražio imena. Mislio sam da treba da budemo dovoljno ozbiljni. Na kraju krajeva, ne morate prema meni, ali barem obavljam tu funkciju poslanika, pa ste se bar morali potruditi da dobijem informaciju takvu kakvu sam tražio.

Razumijem da su uvijek ljudi krivi iz komisija, iz radnih grupa, ali valjda je došlo vrijeme da, kako kažu, istjeramo zeca iz grma, da vidimo ko su ljudi koji su ovo gledali, postoji li ta radna grupa, ima li ona imena i

prezimana? Tražio sam imena i prezimana ljudi koji su kontrolisali ovu privatizaciju. Onda vi mi kažete Raifajzen. U redu. Raifajzen je, znači, dobio 1.300.000 i uplatio mu je kupac. Malo mu je platio. Za ovakav ugovor trebao je da mu plati i deset miliona. Zaslužio je i deset miliona od kupca, ali valjda ste i vi kao Vlada, kao država prodavali državni kapital i vi ste 1.300.000 potpisali ugovor da mu plati kupac, ali zato ćemo mi da mu vratimo sada 15 miliona. Nevjerovatna stvar, stvarno ne znam. Da ne idem dalje, ali da se zadržim na neodgovornosti, neozbiljnosti i katastrofalnoj politici vezano bar za ovu privatizaciju, da ne idem dalje. Ne da sam zadovoljan odgovorom nego sam razočaran. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Bojaniću.

Molim vas da prije svega uvažimo Poslovnik. Dakle, možete postaviti dopunsko pitanje, a ministar da odgovori na dopunsko pitanje.

Sljedeće i posljednje pitanje za danas postaviće koleginja Zdenka Popović. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege, poštovani gospodine ministre sa saradnicima,

Činjenica da je osnovna djelatnost crnogorskog Fonda za stambeno solidarnu izgradnju izgradnja i prodaja stanova po povoljnijim uslovima od tržišnih, jer ima značajne pogodnosti u izgradnji stanova, a poznato je da u Crnoj Gori postoji velika potreba za rješavanjem ovog najznačajnijeg životnog pitanja, motivisala me je da vam postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Kako od trenutka kada je Unija poslodavaca Crne Gore drastično smanjila svoje učešće i funkcioniše fond za stambeno solidarnu izgradnju, odnosno ko sada predstavlja njegove konstituente? Da li su usvojeni novi statuti i druga akta koja su usklađena sa novonastalom situacijom? Da li je izvršena dioba imovine nakon istupanja Unije poslodavaca Crne Gore i kako ona izgleda? Koliko je sredstava iz budžeta Crne Gore Vlada angažovala za potrebe Fonda za stambeno solidarnu izgradnju, koliko je bilo učešće drugih konstituenata fonda i kako je ova struktura finansijskog učešća uticala na imovinska prava konstituenata, uz navođenje preciznih i konkretnih pokazatelja o tome? Koliko je ukupno stambenih jedinca izgrađeno iz sredstava Fonda za stambeno solidarnu izgradnju uz navođenje podataka po godinama i opštinama i pod kojim finansijskim uslovima su ovako građeni stanovi plasirani na tržište? Da li je Vlada

analizirala rad Fonda za stambeno solidarnu izgradnju i efikasnost upravljanja njegovom imovinom, sa posebnim osvrtom na cijenu prodaje stambenog prostora zainteresovanim građanima polazeći od svih povoljnosti pod kojima su stanovi građeni?

Gospodine ministre, poznata je činjenica da je crnogorski Fond za stambeno solidarnu izgradnju osnovan 2008. godine, nakon što je Vlada odlučila da pristupi sindikalnom fondu za solidarno stambenu izgradnju. Istu ovakvu odluku donijela je i Unija poslodavaca Crne Gore, koja je podigla kredit kod Prve banke Crne Gore kako bi kupila paket akcija od 28,33 % i toliko je bilo učešće Unije poslodavaca u vlasničkoj strukturi Fonda za stambeno solidarnu izgradnju. Međutim, s obzirom na činjenicu da su imali neku poteškoću u vraćanju kredita, oni su odlučili da se povuku iz Fonda za stambeno solidarnu izgradnju i mene je interesovalo da li je neko preuzeo te akcije, ko ih je preuzeo, da li neko vraća kredite, jer kredit mora da se vrati a Unija poslodavaca to nije mogla, i kakve će posledice imati to po sva ona preduzeća koja su članovi Unije poslodavaca Crne Gore. Da li će ljudi koji rade u tim preduzećima moći da ostvare pravo na stanove iz Fonda za solidarno stambenu izgradnju? Ono što takođe znamo je da je Unija poslodavaca zadržala nekih pet procenata i ono što takođe znamo je bila priča krajem prošle godine da će umjesto Unije poslodavaca u Fond za stambeno solidarnu izgradnju ući vjerovatno neka evropska banka, pa me interesuje da li se išta od toga ostvarilo. Hvala lijepo.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegici Popović.

Ministre, izvolite.

BRANIMIR GVOZDENVIĆ:

Što se tiče projekta HTP Boka, Vlada Crne Gore je inkasirala više od 22 miliona eura. Ja sam ponudio precizne podatke o savjetničkom timu koji je bio, pogledaću da li postoje neke radne grupe ili su za to bila zadužena resorna ministarstva i sekretarijati da urade taj dio posla. Do sada nikad nijesmo dobijali zahtjeve da precizno imenujemo ko je od službenika učestvovao u određenoj proceduri i da li su bili plaćeni. Znači, većina radnih grupa se u Vladi ne plaća, pogotovo u zadnje vrijeme, plaća se na osnovu prekovremenog rada četrdeset časova kao što je u skladu sa zakonom, tako da mi je malo čudno pitanje i žao mi je što poslanik koji je postavio ovo prethodno pitanje nije tu, jer sam ga zamolio bio da to odgovorim. Ali, evo, u pisanom odgovoru će biti dio toga.

Što se tiče ovog pitanja mi smo prošli put počeli komunikaciju oko ovoga i nadam se da ste sada uvjereniji u ono što sam vam pričao prošli put, kad ste pogledali dokumentaciju, da sam bio u pravu, da ne postoji neka realizacija od pet miliona eura, koliko ste tada pričali itd. Bili ste u poziciji kada se upoznate sa kompletnim poslom da vidite aktivnosti koje su vezane za realizaciju pitanja koje su vezane za socijalno stanovanje.

Ovaj fond je osnovan 2002. godine, usaglašavajući svoju regulativu sa Zakonom o privrednim društvima fond je registrovan u Podgorici 12. 08. odnosno prvo kao Sindikalni fond za solidarnu stambenu izgradnju DOO 12.08.2002.godine. Ja ću vam dostaviti na sedam strana precizan odgovor, a normalno biću kraći zbog ograničenja koja su vezana za vrijeme. Kao što znate, tri su bila partnera, bila je Unija poslodavaca, bila je Vlada Crne Gore i sindikat. Nakon izlaska Unije poslodavaca, sindikat i Vlada Crne Gore su preuzeli taj akcionarski ulog. Ovdje ćete vidjeti kompletnu hronologiju događaja koji su se dešavali, koje su bile odluke, kako je upravni odbor odnosno bord direktora ovog preduzeća odnosio se prema svim tim stvarima. Možda je nainteresantniji za građane Crne Gore dio vašeg pitanja koji kaže - koliki su efekti realizacije ovog projekta. Od 1996. godine fond je izgradio ukupno 1139 stambenih jedinica i to u sljedećim opštinama: Kolašin 28 stambenih jedinica, Podgorica 318 stambenih jedinica od čega 26 u 1998. godini, 75 u 2002. godini, 31 u 2006. godini, 93 u 2007. godini i 93 u 2009. godini, u Budvi 107 jedinica od čega 30 u 2011. godini, 70 u 2012.godini, Berane 114 stambenih jedinica od čega devet u 2010.godini i 24 u 2011. godini, Pljevlja 26 stambenih jedinica u 2009.godini, Nikšić 116 stambenih jedinica od čega 31 2009. godine i 93 2009.godine, Andrijevića devet stambenih jedinica u 2010. godini, Rožaje 54 stambene jedinice u 2012.godini, Cetinje 52 stambene jedinice u 2012. godini, Mojkovac 25 stambenih jedinica u 2013. godini, 20 stambenih jedinica u 2013. godini izgradjeno je u Tivtu, a u Baru čak 270 stambenih jedinica u ovoj godini. Trenutno, fond investira u opštinama: Podgorica 169 stambenih jedinica, Bijelo Polje 140 stambenih jedinica, Plužine 58 stambenih jedinica. U najskorije vrijeme biće spremno za realizaciju još 367 stambenih jedinica. Cijena metra kvadratnog stambenog prostora u projektima koje gradi fond kao investitor su između 565 eura po metru kvadratnom za sjeverni region, 591 do 750 eura po metru kvadratnom za centralni region i 780 do 850 eura po metru kvadratnom za južni region Crne Gore. Krajnjim ulagačima fond pored opcije kupovine stana sopstvenim sredstvima nudi i mogućnost kupovine na lizing uz učešće od 30% sa rokom otplate od 20 godina, za sjeverni region samo, kao i obezbjeđenje stambenih kredita

kod komercijalnih banaka uz povoljniju kamatnu stopu od tržišne. Shodno aktima fonda, pravo na kupovinu stambenih jedinica iz objekata čiju gradnju finansira i gradi fond imaju isključivo pravna lica ulagači koji su uplaćivali sredstva fondu, tako da predmetni stanovi nijesu plasirani na tržištu već isključivo ulagačima fonda, jer je bio dio vašeg pitanja tako i usmjeren.

Vlada Crne Gore shodno pozitivnim procesima učestvuje u radu ovog privrednog društva preko svog imenovanog predstavnika koji je član odbora direktora fonda. Odbor direktora kao najviši organ društva, shodno zakonu i statutu društva utvrđuje poslovnu politiku, usvaja godišnji plan, usvaja godišnji obračun, uz prethodnu saglasnost članova društva, usvaja izvještaj o poslovanju, odlučuje o raspodjeli godišnje dobiti i pokriću gubitaka, odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala. Samo sam pročitao izvod iz kompletnog dokumenta, sutra u toku dana ili tokom ove nedelje predaćemo pismeni odgovor na sva ova pitanja koji su bili predmet interesovanja poslanika usmjerena u pravcu Ministarstva održivog razvoja i turizma. Hvala lijepo.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Komentar, koleginica Popović.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani gospodine Gvozdenoviću,

Crnogorski fond za stambeno solidarnu izgradnju osim pravnog kontinuiteta naslijedio je milionska sredstva koja su do tog trenutka uplaćivana u Fond za solidarnu izgradnju Saveza smostalnih sindikata Crne Gore i ta sredstva su bila značajna. Crnogorski fond za stambeno solidarnu izgradnju gradi stanove solidarnosti na gradskom građevinskom zemljištu, koje lokalne samouprave daju za tu namjenu crnogorskom Fondu i oslobadaju ih plaćanja zemljišta i plaćanja komunalija. To je jedno.

Kada ste pomenuli da je Fond osnovan 2002.godine, je li tako, a crnogorski Fond za stambeno solidarnu izgradnju, ja pričam o tom fondu, formiran je krajem 2008.godine. Kada ste pričali o cijeni stanova, rekli ste u centralnom regionu da je cijena m2 ovakvih stanova koje radi crnogorski Fond za stambeno solidarnu izgradnju 591 euro, ja bih pitala gdje se ti stanovi prodaju. U Podgorici nijedan stan nije prodat po ovoj cijeni.

Kada smo govorili o modelu finansiranja, gospodine ministre, mi smo načeli ovu temu prošli put kada smo pričali o Zakonu o socijalnom

stanovanju i ono što sam ja pročitala i ono što ja sad ovdje držim u ruci, žao mi je što građani nemaju priliku da vide, a potrudicu se da dostavim građanima preko medija, to je odluka o zaduženju i davanju garancija Crne Gore za 2008.godinu od momenta kada je osnovan crnogorski Fond za stambeno solidarnu izgradnju. Razvojna banka Savjeta Evrope za projekat stanovi solidarnosti u iznosu od tri miliona, imate ovdje potpis, gospodine ministre, vašeg premijera, pa 2009.godine Crna Gora se zadužuje kod Banke za razvoj Savjeta Evrope za projekat stanovi solidarnosti u iznosu od pet miliona eura, takođe potpis Mila Đukanovića. Pa imamo odluku o zaduženju i davanju garancija Crnoj Gori za 2010.godinu, gdje se Crna Gora se zadužuje kod Banke za razvoj Savjeta Evrope za projekat stanovi solidarnosti u iznosu od pet miliona i daje se garancija Fondu kod Erste banke na kredit od tri miliona i osamsto, takođe potpis Mila Đukanovića, za 2011.godinu za projekat rješavanje stambenih potreba 1000 + jedan stan dvanaest i po miliona i crnogorskom Fondu za stambeno solidarnu izgradnju koji je podigao kredit kod Erste banke se preuzima kredit u iznosu od tri miliona i osamsto, jer su oni kupili neko zemljište na kojem su radili stanove. Znači, apsolutno ja i dalje stojim na stanovištu da vi nijeste bili u pavu, a da ja sam potpuno u pravu i da imam sve činjenice i na kraju imam papire. Znači, ne pričam ništa napamet. Ovo je nešto što su potpisali vaši premijeri Igor Lukšić i gospodin Đukanović i što je objavljeno u Službenom listu.

Htjela sam da kažem da je ulog Vlade po osnovu ovoga što ja imam, gospodine ministre 29,3 miliona po osnovu kredita. Kažete da je izgrađeno 1300 stanova. Vi ste prošli put rekli da je izgrađeno 1800 stanova, a ja sam sad otprilike uzela tu cifru od 1800, pa sam množila sa nekom prosječnom cijenom kakva je u Podgorici, sa 1000 eura, pa recimo za sve te stanove bi potrošili milion i osamsto. Ja ponovo pitam - đe su pare? Đe su pare ove od kredita i koliki je bio ulog Unije poslodavaca? Ja znam da je 1500 poslovnih subjekata koji su u Uniji poslodavaca odvajali 0,8% na bruto zarade i uplaćivali Fondu za stambeno solidarnu izgradnju i da su to značajna sredstva. Pitam koji je bio ulog Fonda za stambeno solidarnu izgradnju i gdje su sredstva i kome su podijeljeni ti stanovi, ako znamo za činjenicu da od svih tih stanova koje ste vi naveli da su napravljeni, prodato je svega 470, kako ste rekli na prošloj sjednici.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ako je dodatno pitanje, ministar ima pravo da odgovori na to pitanje. Onda je bilo samo retoričko.

Zahvaljujemo, završavamo današnji rad. Zahvaljujemo ministru Gvozdenoviću, zahvaljujemo poslanicima. Samo da najavimo da ćemo sutra početi u 10 časova sa ministrom Žugićem, nakon toga ministar Brajović, ministar Bošković, ministar Mićunović, ministar Radunović, ministar Konjević, ministar Ivanović i posljednji će odgovarati ministar Stijepović, a nakon toga ćemo nastaviti raspravu o setu zakona iz obrazovanja.

Vidimo se sutra u 10 sati.

Zaključem rad. Hvala.

25.07.2013. u 10.18h

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Otvaram sjednicu.

Podsjećam da smo na poslaničkim pitanjima.

Sada će na poslanička pitanja odgovarati ministar saobraćaja i pomorstva Ivan Brajović, a nakon njega ministar finansija Radoje Žugić.

Pozdravljam ih i molim kolegu Andriju Popovića da uzme riječ, koji ima pitanje prema Ministarstvu saobraćaja i pomorstva. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani ministri,

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Kako će država pružiti kvalitetnu zaštitu pravima naših pomoraca, koja su veoma ugrožena neisplaćivanjem zarada na pojedinim stranim pomorskim kompanijama?

Obrazloženje: Pomorstvo je veoma kompleksna i značajna grana crnogorske privrede koja je nekad bila visoko pozicionirana na globalnom nivou. Devedesetih godina prošlog vijeka crnogorske brodarske kompanije zbog ratnih dešavanja i ekonomskih sankcija doživljavaju krah. Nekad veoma uspješne crnogorske pomorske kompanije "Jugooceanija"

iz Kotora i Prekookeanska iz Bara koje su imale preko 40 brodova za prekookeanske i duge plovidbe su rasprodale svoje brodove. Oko 2.000 mornara, oficira i drugih pomoraca koji su bili angažovani na brodovima ovih kompanija promijenili su poslodavca i plove na brodovima stranih kompanija.

U Crnoj Gori po procjeni sindikata pomoraca ima oko 6.000 lica koja se deklarišu kao profesionalni pomorci. Većina pomoraca iz Crne Gore plovi na brodovima stranih kompanija i to uglavnom na dugim plovidbama. Približno 300 pomoraca je angažovano u privatnoj kompaniji "Nimont" koja ima 6 brodova malih tonaža namijenjenih prevozu rasutih i generalnih tereta, i u posljednje vrijeme crnogorskoj plovidbi. Mali broj pomoraca je angažovan na lokalnim brodskim linijama prema Italiji i Albaniji firme Barska plovidba. Posljednjih godina pomorska profesija postaje sve interesatnija, posebno za mlade ljude koji na ovim prostorima ne uspijevaju da pronadju adekvatno zaposljenje i ostvare zadovoljavajuću zaradu.

Zbog finansijske motivacije i mogućnosti da upoznaju udaljene svjetske destinacije sve veći broj mladih ljudi iz Crne Gore se opredjeljuje za ovu profesiju. Država Crna Gora im mora pružiti maksimalnu zaštitu u njihovoj odiseji, trbuhom za kruhom koji je veoma teško zaradjen. Ne treba posebno isticati da je pomorstvo jedna od profesija u kojoj se najteže zaradjuje hljeb. Svjedoci smo velikih problema koje imaju naši pomorci na pojedinim stranim kompanijama kojima se ne isplaćuju zarade mjesecima i kojima su zajedno sa porodicama ugrožena egzistencija i njima je neophodna zaštita naše države.

Liberalna partija zahtijeva od naše države aktiviranje svih mogućih mehanizama kako bi se zaštitili naši pomorci kojima se veoma često ne isplaćuju zarade na pojedinim stranim kompanijama. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Minsitar Brajović ima riječ. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala, poštovani potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Popoviću, iako ovdje govorimo o klasičnom odnosu nekog ko je pošao da radi u stranu kompaniju, mislim da je važna problematika koju ste pomenuli, jer je zapošljavanje pomoraca kao visokomobilne radne snage koja se nalazi na međunarodnom tržištu dobro organizovano i u vidu raširene globalne mreže koja povezuje vlasnike brodova, brodarku, agencije za zapošljavanje, institucije za obuku i izdavanja ovlašćenja pomoraca.

Kada su u pitanju zarade pomoraca one su regulisane ugovorom o radu koji se zaključuje sa vlasnikom broda, odnosno brodarom, odnosno kompanijom.

Postoje razlike kod angažmana pomoraca na brodovima koji viju nacionalne zastave, i na brodovima tzv. zastava pogodnosti, poput Paname, Liberije, Bahama i tako dalje.

Na brodovima koji viju nacionalnu zastavu pomorci su u vrlo malom broju slučajeva suočeni sa problemima sa isplatom zarada jer su prava i obaveze pomoraca definisani u skladu sa standardima međunarodne

organizacije rada. Kada su u pitanju brodovi koji viju “zastavu pogodnosti”, koji danas asolutno dominiraju svjetskim tržištem brodarstva, tu se javljaju problemi sa skrivanjem pravog vlasnika i prenošenja odgovornosti na menadžment kompanija koje obično ne poštuju standarde i isplaćuju zarade niže od minimuma koji je propisan pravilima međunarodne federacije transportnih radnika, sekcije za pomoć ITF, ili ih djelimično siplaćuju sa zakašnjenjem.

ITF je najpoznatiji po svojoj borbi za zaštitu prava pomoraca te po svojoj kampanji protiv zastava pogodnosti koji koriste upravo zastave pogodnosti kako bi izbjegle nacionalno zakonodavstvo i umanjili troškove održavajuće plate pomoraca neprihvatljivo niskim, a životne i radne uslove pomoraca lošim.

Takodje za razliku od većih svjetskih kompanija kod kojih nema nikakvih problema za isplatu zarada pomorcima, kod malih kompanija koje uglavnom imaju stare ili podstandardne brodove ovi problemi su evidentni. Istina ekonomska kriza na svjetskom tržištu broskog prostora je dosta doprinijela takvoj situaciji.

Većina naših pomoraca se ukrcava na kompanije koje su priznate u pomorskoj industriji, ali ima i manji broj pomoraca koji se ukrcavaju na brodove kompanija koje im neredovno ili nikako ne isplaćuju zarade. Tu se mora uzeti i u obzir činjenica da su agencije koje vrše ukrcaj pomoraca na stranim brodovima prve upoznate sa mogućnostima isplate zarada pomorcima pa ih ipak šalju na brodove takvih kompanija. Činjenica je da i zbog finansijskih problema ti pomorci obično ne pitaju za detalje i eventualne probleme a u glavnom i ne dobijaju validne ugovore.

Kada nakon mjesec dana ne dobiju platu onda nastaju problemi koji se usmjeravaju na državu.

Pomorci bi svakako trebali da budu obaviješteni da im je prva institucija za obraćanje nakon vlasnika koji uporno odlaže ili na kraju ne može ili neće da im isplati zarade, inspektor ITF-a koji se upravo pojavljuje u zaštiti pomoraca u ovakvim slučajevima. Inspektori ITF-a nalazi se u svim svjetskim lukama. Pomorac ima mogućnost da od inspektora ITF-a traži uz ovlašćenje zadržavanje broda u luci do potpune isplate dospjelih potraživanja po osnovu zarada ili da sam angažuje lokalnog advokata koji će pokrenuti sudskim putem prinudnu naplatu uz zahtjev za arestiranje broda ili konačno prodaju istog radi isplate potraživanja posadi broda.

Veći problem nastaje kada brodar doživi bankrot i praktično napusti brod koji je opterećen obavezama većim nego što brod vrijedi. U takvim slučajevima postupak pomoraca je isti, ali vrijeme naplate potraživanja je nepredvidivo i nepredvidiv je postupak prodaje broda koji traje dugo, nekoliko godina, jer je sve u nadležnosti sudova i njihove efikasnosti i prakse. U tim slučajevima se upućuju naši pomorci da kontaktiraju diplomatska ili konzularna predstavništva Crne Gore kako bi im pomogli da se diplomatskim putem izvrši pritisak na vlasnika broda odnosno brodara da im se isplate zarade ili da im predlože povjerljivog lokalnog advokata.

Nakon pokretanja sudskog postupka u tim situacijama se preporučuje pomorcima da se vrate kući uz eventualnu pomoć za plaćanje troškova repatriacije od strane inspektora ITF-a ili diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore. Svakako, po okončanju prodaje

broda, advokat mora prenijeti dobijeni iznos novca na banku koji mu naroči pomorac. Potrebno je napomenuti da broj naših pomoraca u takvim slučajevima i situacijama nije veliki i uglavnom se prati i koordinira sa ITF inspektorom u Crnoj Gori.

Napominjemo da će se stupanjem na snagu Konvencije o radu pomoraca od 20. avgusta 2013, koju je ratifikovalo 39 zemalja sa 69 % svjetske flote a koju moraju poštovati sve zemlje bez obzira da li su je ratifikovali ili ne, smanjiti problemi i uslovi rada na brodu i isplate zarada prelaze u nadležnosti inspektora lučkih vlasti ili državne pomorske vlasti, tako da će nadležni inspektor moći da zadrži brod u slučajevima i ako zarada pomorcu nije isplaćena samo za jedan mjesec. Naglašavamo da je Vlada Crne Gore na sjednici od 27. juna 2013. godine utvrdila Predlog zakona o sigurnosti pomorske plovidbe kojim su predviđene odredbe vezane za životne i radne uslove pomoraca, te posredovanje pri zapošljavanju pomoraca. Istovremeno Ministarstvo saobraćaja i pomorstva radi na aktivnostima kojim će se ispuniti uslovi kako bi Crna Gora postala članica Pariskog memoranduma. Imajući u vidu aktivnosti koje se preduzimaju na revitalizaciji crnogorske pomorske flote, do kraja godine planirano je da se pripremi predlog za ratifikaciju ove konvencije koju sam pomenuo, budući da pomorcima brod ne služi samo kao mjesto rada, nego je to i životni prostor.

Na kraju ponavljamo i sugerišemo da i agencije i pomorci moraju biti obazriviji prilikom zapošljavanja i prilikom izbora brodarka, jer drugog načina nema, samim tim što se radi o crnogorskim pomorcima zaposlenim kod stranih poslodavaca. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Gospodine ministre, zahvaljujem na odgovoru i par komentara ću reći na vaš odgovor. Naravno, naši ljudi koji plove na stranim brodovima treba da biraju kompaniju u koju će ići.

Ja sam završio srednju pomorsku školu. Znate da živim u Kotoru, puno pomoraca imam mojih prijatelja, oni dolaze, naravno ne svi ali dobar dio njih, u takvu situaciju da ne mogu da se ukrcaju nekoliko mjeseci, čak nekoliko godina. Njihova egzistencija je u pitanju i oni više ne mogu da biraju kompaniju, naravno svi bi htjeli da idu na MSC ili na neke od ovih skandinavskih kompanija, američkih, ali je to jednostavno nemoguće. Znamo i sami da imamo kompanije iz pojedinih evropskih zemalja, da ih ne pominjem, od kojih otprilike nekih 50% njih isplaćuje zarade redovno, da kažem da su ažurne, a sa 50% njih uvijek je problem. To traje, ne mjesec, ne godinama, to traje već decenijama i jednostavno nama se svakih nekoliko mjeseci desi situacija da naši pomorci, nekad ih je po četiri-pet na tim brodovima, nekad i više, štrajkuju glađu, ostaju na tim brodovima jer jednostavno ne mogu da dođu do te teškom mukom stečene zarade.

Znam da je to veoma kompleksna stvar, veoma komplikovano. Postavlja se pitanje, ipak se radi o našim ljudima, kao što sam rekao, radi se o nekih šest hiljada naših ljudi koji plove na stranim i našim brodovima, sad veoma malo, jer su one naše dvije kompanije sjajne, Jugooceanija i Prekookeanska uništene. Mi moramo na neki način zaštititi naše ljude, ne smijemo se ponašati po onoj "sam pao, sam se ubio", jer oni pođu na kompaniju za koju ne znaju kako će sa njom na kraju zavšiti, ali svakako država u okviru svojih mehanizama mora da im pomogne. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Ministru Brajoviću poslaničko pitanje postavila je kolegunica Jelisava Kalezić. Zbog neprisustva Demokratskog fronta, ovo će pitanje ostati za naredni put kada budu na dnevnom redu poslanička pitanja.

Ministru Brajoviću zahvaljujem na učešću u našem radu.

Prelazimo na jedno pitanje koje je upućeno ministru finansija Radoju Žugiću. Pitanje je postavila koleginica Zdenka Popović.

Izvolite, imate riječ.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege, poštovani gospodine ministre Žugiću,

Evropsko zakonodavstvo traži povećanu transparentnost u oblasti javnih nabavki kako bi se stvorio zdrav poslovni ambijent i tako došlo do većih investicija. Efikasna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala stalna je sugestija vlastima u Crnoj Gori i nalazi se u svim izvještajima i preporukama važnih međunarodnih organizacija i institucija, a javne nabavke su oblast u kojoj se lako i efikasno mogu povezati pojedinci iz vlasti, ljudi iz kriminalnog miljea i poslovni ljudi koji smatraju da je takvo ponašanje potpuno normalno i da je dio postojećeg poslovnog ambijenta.

S tim u vezi postavila sam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je oblast javnih nabavki jedno od glavnih žarišta korupcije u Crnoj Gori, o čemu svjedoče sugestije sa brojnih važnih međunarodnih ali i domaćih adresa pa čak i same Vlade?

Naime, akcionim planom za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao posebno osjetljiva oblast označene su upravo javne nabavke.

Da li se proces javnih nabavki može opisati kao proces koji se odvija pod političkim odnosno stranačkim uticajem a ne onako kako zakon nalaže, u skladu sa javnim interesom?

U vezi sa ovim pitam: Koliko je u 2010, 2011. i 2012. godini poništeno postupaka javnih nabavki i šta je bio razlog? Da li je državna Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki, pravilnim tumačenjem odluka i zakonskih rješenja bitno uticala na postupak vrednovanja referenci ponuđača? Koliko je iz budžeta Crne Gore utrošeno novca za javne nabavke u 2010, 2011. i 2012. godini, da li je novac poreskih obaveznika upotrijebljen na pravni način i usmjeren na prave investicije? Takođe pitam koliko je novčanih sredstava za navedene godine utrošeno za postupak dodjele javnih nabavki neposrednim prikupljanjem ponuda šoping metodom i da li se u tim slučajevima striktno poštovao zakon koji nalaže javno otvaranje ponuda.

Posljednje pitanje: Da li sistem javnih nabavki predstavlja značajnu biznis barijeru?

Poštovani gospodine Žugiću, najveći rizik korupativnog djelovanja u oblasti javnih nabavki predstavljaju dogovori između ponuđača i nepoštovanja osnovnih načela ekonomičnosti, konkurentnosti, javnosti i transparentnosti. Takođe, sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanja je veliki problem, aktivnost državnih organa u borbi protiv korupcije u javnim nabavkama je jako mala, tu prvenstveno mislim na policiju i tužilaštvo jer je broj prijava i tužbi u sistemu javnih nabavki jako mali, vidjela sam u 2012. godini svega smo imali tri tužbe, a i dalje nemamo pravosnažnih sudskih odluka za korupciju...

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama, kolegkinice Popović.

Izvolite, ministre Žugiću, imate riječ.

RADOJE ŽUGIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovana poslanice Popović,

Želim da istaknem na početku da ste postavili aktuelno pitanje ne samo ovog perioda, ali kako ste sami rekli posebno osjetljivo pitanje sa više aspekata. Polazeći od vašeg pitanja mi smo u prethodnom periodu kontaktirali Upravu za javne nabavke i Državnu komisiju za kontrolu postupka javnih nabavki i na bazi tog temelja pripremio sam odgovor u sljedećoj formi.

Svakako da Ministarstvo finansija prepoznaje percepciju korupcije u oblasti javnih nabavki u Crnoj Gori. Stoga smo se okrenuli postupku koji je orijentisan ka uvođenju centralizacije sistema javnih nabavki i to polazeći od onih najjednostavnih, što je jedno od pitanja koje se razmatralo i na Vladi u okviru plana reorganizacije javnog sektora. Takođe, radimo na kadrovskom jačanju kapaciteta organa koji se bave javnim nabavkama, jer kadrovska osposobljenost je uslov koji će omogućiti još bolju borbu protiv korupcije u ovoj oblasti. Svakako smatramo da smo u dosadašnjem periodu dobrom praksom pokazali da smo u borbi protiv korupcije unaprijedili određene antikorupcione mehanizme koliko je to bilo moguće u okviru postojećih zakonskih rješenja. Treba reći da mi danas u organima za javne nabavke imamo kadar koji, ipak, najvećim dijelom ohrabruje kada su u pitanju osnovne ranjivosti ovog dijela naše nadležnosti. U prethodnom periodu Ministarstvo je prepoznalo više sugestija pravnih lica, ponuđača, Privredne komore Crne Gore i formirali komisiju koja se bavi izmjenama i

dopunama Zakona o javnim nabavkama. Ovo je ujedno prilika da vas pozovem da učestvujete ne samo u javnoj raspravi već i u fazi pripreme i donošenja ovog važnog regulatornog akta. Glavni stubovi na kojima se temelji sistem javnih nabavki u našoj zemlji su prije svega javnost odnosno transparentnost, zatim konkurentnost ponuđača, jednak tretman, ekonomičnost i efikasnost upotrebe javnih prihoda. Bez kvalitetne implementacije ovih stubova nema dobre javne nabavke i to smo razumjeli kao ključni elemenat dobrog upravljanja javnim nabavkama sa jedne strane i sa druge strane kao ključni elemenat borbe protiv korupcije i ostalih devijacija u ovom sistemu. Tu ujedno predstavlja sastavni dio prakse crnogorskih institucija koje upravljaju ovim sektorom kao i svih institucija uključenih u sistem javnih nabavki, evo sada i našeg najvišeg doma, parlamenta.

Transparentnost javnih nabavki je važna za dobijanje povjerenja poreskih obaveznika da Vlada Crne Gore efikasno upravlja nabavkama i još bolje da racionalno troši sredstva poreskih obaveznika. U 2012. godini, Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki je poništila 95 postupaka u cjelosti i djelimično 176, koji su vraćeni naručiocima na ponovno odlučivanje pri čemu se pojedini postupci javnih nabavki vrše više puta, odnosno djelimično su više puta poništavani.

Detaljniji podaci o poništenim postupcima javnih nabavki u 2012. godini i razlozi za njihovo poništenje su sadržani u izvještaju o radu državne komisije za kontrolu postupaka sprovođenja javnih nabavki za 2012. godinu, koji je u skladu sa članom 162. Zakona o javnim nabavkama dostavljen Skupštini Crne Gore i koji je objavljen na internet stranici visokog doma. Kako prema već ranijem Zakonu o javnim nabavkama nije bila propisana obaveza podnošenja izvještaja o radu državne komisije, to vam nijesmo mogli dostaviti iste podatke za 2010. i 2011. godinu.

Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki u skladu sa svojim ovlašćenjima utvrđuje osnovanu žalbu i u pogledu ispunjenosti uslova za učešće u postupcima javnih nabavki, a u tom smislu cijeni valjanost dostavljenih dokaza i referenci ponuđača u postupcima javnih nabavki čija je vrijednost preko pola miliona eura, utvrđuje činjenice po službenoj dužnosti i o istima zauzima stav radi donošenja meritorne odluke.

Shodno navedenom, državna komisija svojim odlukama koje se javno objavljuju na portalu omogućava i naručiocima i ponuđačima i svim ostalim zainteresovanim licima i subjektima da imaju uvid u stav komisije u odnosu na pravnu valjanost donesenih dokaza za dokazivanje uslova

za učestvovanje u postupku javnih nabavki. Na ovaj način se utiče da svi naručioc i ponuđači u ovom dijelu postupka postupaju u skladu sa zakonom.

Ako mi dozvolite, potpredsjedniče, još par minuta /prekid/... tabelarni pregled ugovorenih javnih nabavki sa iznosima za zadnje tri godine i treba reći da za period od 1.januara do 31.decembra 2012.godine su naručioc Upravi za javne nabavke dostavili izvještaje za 4.423 javne nabavke, čija ukupna vrijednost iznosi 323.155.258 eura. Broj evidentiranih zaključenih ugovora se smanjio tokom zadnje četiri godine, a direktno se smanjio za 40% u odnosu na, recimo, 2008.godinu.

Takođe smo vam dostavili i tabelu javnih nabavki i sa brojem ugovora šoping metode za tri godine koje ste tražili. U 2010. smo imali 2.070 ugovorenih šoping metoda i vrijednost nešto iznad trinaest miliona, a u 2011.godini, 3.475 sa vrijednošću od 15.507.000, da bi prošle godine imali 1.799 i ukupnu vrijednost 13.941.000.

Ako mi dozvolite još treće pitanje, možda je i suštinsko pitanje koje se tiče ovog sistema javnih nabavki. Dakle, da li su javne nabavke ne samo koruptivni elemenat već i potencijalna i realna biznis barijera. Svakako da postoje nepravilnosti u ovom sistemu koje se ispoljavaju u cjelovitom ili djelimičnom poništavanju postupka javnih nabavki, javne nabavke imaju elemente biznis barijere i za ponuđače i za naručioce.

Drugo, kad govorimo o javnim nabavkama i nepravilnostima u tom dijelu obično imamo percepciju oko pravnog aspekta i procedure i sprovođenje javnih nabavki. Po meni, mnogo važniji elemenat jeste ekonomska cjelishodnost javnih nabavki,odnosno da se upitamo da li svih 323.000.000 prošle godine bila neophodna da se oglase, kada je u pitanju ekonomska opravdanost ili ekonomska cjelishodnost ovog velikog obima javne potrošnje.

I treće. Stubovi na kojima se temelje javne nabavke, a to su javnost u radu, jednakost i konkurentnost ponuđača, ekonomičnost i efektivnost, omogućavaju ukoliko se u punoj mjeri primijene ili u što potpunijoj mjeri primijene da se percepcija na korupciju smanji do znatno nižeg nivoa. Znamo da do kraja ne može nikad i takođe će nam omogućiti da racionalnije upravljamo novcem poreskih obveznika. Pored toga što su se već uložili određeni značajni naponi kroz regulatorni okvir, kroz kadrovsko jačanje, kroz sve one elemente koji su iskazani za određene nepravilnosti u prethodnom periodu, svakako da ćemo smanjiti i percepciju na korupciju ali i elemenat bizis barijere.Zahvaljujem i izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginica Popović ima riječ. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, ja se nadam da ćete i meni dozvoliti makar minut prekoračenja, jer kao što vam je rekao i gospodin ministar Žugić ovo je jedna od izuzetno značajnih tema. Javne nabavke su izuzetno važne i ono što je najvažnije je da smo se u dosta stvari složili, ja kod postavljanja pitanja, a ministar Žugić kod odgovora na moje pitanje, tako da bi dobro bilo da mi makar minut date prekoračenja. Ja znam da ste vi senzibilni i da ćete mi sigurno dozvoliti. Hvala lijepa unaprijed.

Gospodine ministre, ja ću početi od suštine. Suština korupcije u javnim nabavkama svedena je na izbjegavanje mehanizma koji obezbjeđuje konkurenciju. To znači da se velike javne nabavke razbijaju na manje i da onda imamo izbor ponuđača onako kako to odgovara nekome. Djelimično ili potpuno izbjegavanje javnosti u postupku javnih nabavki je takođe jedan od suštinskih problema koji ukazuje na neke koruptivne radnje. Utvrđivanje dodatnih kriterijuma u okviru tenderske procedure, osim cijene, pozivanje određenih odabranih ponuđača da konkurišu od strane naručioca, takođe znate da dolazi uglavnom do kartelskih sporazuma u sprovođenju javnih nabavki sa ciljem uticaja na rezultat nadmetanja, a dešava se, gospodine ministre, na lokalnom nivou da se više manjih kompanija udruže i strateški konkurišu na tenderu sa unaprijed utvrđenim ponudama, a da se nakon okončane procedure ove kompanije dogovaraju i zajedno dijele profit. To je ono što sam ja prepoznala iščitavajući neka dokumenta nekih nevladinih organizacija, gdje sam prepoznala suštinu korupcije u javnim nabavkama.

Gospodine ministre, javne nabavke sa prosječnim učešćem od oko 14,5 do skoro 19% u bruto društvenom proizvodu od 2010. do 2012.godine što znači svakako jedan od ključnih elemenata za kreiranje tržišne ekonomije i sa tim se slažem. Da bi građanima bilo jasnije, za javne nabavke se u posljednje tri godine iz budžeta izdvojilo preko milijardu eura. I upravo iz tih razloga sa mnogih međunarodnih i domaćih adresa kažu, odnosno označavaju javne nabavke kao posebno žarište korupcije u Crnoj Gori i ono u čemu se mi slažemo je činjenica da treba da se pitamo da li je bilo potrebno da se za posljednje tri godine da preko milijardu eura za javne nabavke i da li je tu sve bilo transparentno. Slažemo se i oko toga da gdje god je toliko mnogo novca uvijek postoji sumnja da postoji neka korupcija. Kada sam vam rekla da mnogi iz

međunarodnih i domaćih adresa vas upozoravaju da imaju problem kod javnih nabavki, samo ću podsjetiti da je američka privredna komora konstatovala da je taktika državnih službenika zaduženih za tender takva, da bi nabavku usmjerili u pravcu nekog određenog dobavljača, izrađuje se takva tenderska dokumentacija, daju se takvi posebni uslovi tendera, tako da ga samo ciljani dobavljač može dobiti, da se mnogi tenderi ne sprovode uz potpunu transparentnost, kao i da korupcija prožima ove postupke, a uočeno je i neetičko ponašanje u sklopu javnih tendera. Veliki dio ovoga sam citirala da ne bi pogrešno bila interpretirana, jer ovo je bilo javno saopštenje američke privredne komore.

Ono što je takođe značajno je to što se ne objavljuju podaci, da li se provjeravaju kompanije sa kojima Vlada sklapa ugovore, da li se provjeravaju njihove reference, i kada je u pitanju krivična odgovornost, recimo, određenih kompanija i kada je u pitanju bonitet, da li te određene kompanije mogu na kvalitetan način da obave neki posao da nam se ne bi dešavalo da određeni ponuđač uđe u posao, da krene sa radom, da ostavi radove na pola, zaključi određeni ugovor po povoljnim uslovima sa najnižom mogućom cijenom, a onda ostavi radove na pola, pa nam se dešava da se sklapaju aneksi ugovora, da se povećava cijena, a da se posao ne završi.

Ono što je posebno značajno, na šta ja svakako želim da ukažem je što kod pripreme tenderske dokumentacije, ako se želi nekome obezbijediti posao, onda se traži neka posebna dokumentacija. Ono što nije prepoznato u našem Zakonu o računovodstvu i reviziji je ona RBD potvrda. Znači, to je potvrda koja je potrebna Evropskoj banci. Mi i dalje nijesmo u Evropskoj uniji, ta potvrda makar u našem sistemu nije potrebna i ono što je važno naglasiti je da se ponuđačima u startu ne kaže da treba ova potvrda. To se kaže kada se završi tender i kada dođemo do situacije da veliki dio ponuđača nema tu potvrdu, ima je samo jedan. Šta ćete onda da pomislite nego da se radi o nekom koruptivnom djelu i namještenom poslu. Toliko i hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima upućenim ministru finansija. Zahvaljujem mu na učešću u današnjem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Tu je ministar Bošković sa saradnicima, pozdravljam ih.

Odmah dajem riječ kolegi Borislavu Banoviću, koji ima pripremljena dva pitanja. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Moje pitanje uvaženom gospodinu Boškoviću glasi:

Da li vi u Vladi imate podatak koliko je trenutno radno angažovanih osoba u državnoj i lokalnim upravama i drugim oblastima koje se finansiraju iz budžeta, a da su ispunili jedan od uslova za penzionisanje? Da li resorno ministarstvo vodi evidenciju o broju onih koji su premašili starosnu granicu za penzionisanje, a i dalje su radno angažovani? Koliki je broj onih koji su ispunili oba uslova za penzionisanja, a i dalje su zapošljeni ili angažovani u javnom sektoru?

Kratko obrazloženje: Dva su osnovna razloga zbog kojih sam želio ukazati i želio sa vama porazgovarati na ovaj način o ovom pitanju, po meni i problemu. Jedan je velika nezaposlenost koja postoji u Crnoj Gori, a drugi je problem sa natalitetom koji je, po meni, u jednom dijelu opet vezan sa velikom nezaposlenošću, tj. sa činjenicom da veliki broj mladih ljudi ne stupa u brak i ne zasniva porodicu između ostalog zato što su nezaposleni i to im je problem.

Sad se vraćam na ono osnovno pitanje, da li možemo sada nekim izmjenama zakona ili nekim drugim proceduralnim radnjama i normativnim radnjama uticati. Po mom saznanju, popriličan broj ljudi radi iako je ispunio, na šta imaju pravo, da se razumijemo, jedan od zakonskih uslova za penzionisanje. Ne mislim da je to dobra situacija, tj. mislim i želio bih sa vama podijeliti tu dilemu, da li je u ovom stanju, u ovom trenutku u Crnoj Gori akutniji problem nezaposlenosti od problema penzionog fonda i problema velikog broja penzionera? Možda je ta mjera koju smo donijeli prije nekoliko godina, povećanje starosne granice i nekih drugih stvari, dovela do ovoga da oni imaju pravo da biraju hoće li ili neće u penziju i dovele do toga da imamo izražen problem sa nezaposlenošću.

Moje pitanje je bilo prvo da vidimo možemo li saznati broj tih ljudi i koliki je on, da bi znali o čemu razgovaramo. Iskreno, nemam tačan podatak nego smo razgovarali u partiji i razmišljali o tom pitanju i nagađali na osnovu više pojedinačnih slučajeva gdje smo to uočili. Na osnovu tog broja da vidimo da li možemo nešto promjenom politika, promjenom zakona i normi uticati da se napravi nekakav balans bolji nego što je, čini mi se, sad po ovom pitanju u društvu.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, imate riječ.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče. Imam zadovoljstvo da govorim pred četvoro poslanika ovdje. Hvala vam što ste u sali.

Kao odgovor na vaše pitanje, na žalost, ne mogu vam dati potpun odgovor, s obzirom na kratkoću vremena za prikupljanje podataka i pošto Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije nadležno za vođenje evidencije i sprovođenje Zakona o državnim službenicima i namještenicima, već Ministarstvo unutrašnjih poslova, odnosno Uprava za kadrove kao organ u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova. Zbog toga tražim od vas da nam date još malo vremena kako bismo provjerili u evidenciji sve ovo što kažete. Mi smo svjesni da postoji taj problem koji ste naveli i problem koji je čak i širi od onoga kako ste ga vi ovdje predstavili, prije svega što je nezaposlenost jedan problem sa kojim se suočavamo već duži niz godina, od nastanka ove ekonomske krize.

Sa jedne strane imali smo značajan pad nezaposlenosti u prvoj polovini, odnosno čak do 2008. godine, imali smo značajan pad nezaposlenosti u Crnoj Gori. Nakon toga i nastupom krize koja je i Crnu Goru zakačila imamo značajan rast nezaposlenosti, ali ono što je dobro jeste što u Crnoj Gori postoji taj odušak, da tako kažem, a to su sezonski poslovi koji su ove godine značajno iznad prošlogodišnjih zapošljavanja na nivou sezonskih poslova, značajno je iznad onih u protekloj godini. To stvara jednu pozitivniju sliku i daje određenu perspektivu kada je u pitanju tržište rada.

Što se tiče konkretnog odgovora, rekao samo da bi bilo suviše kratko vrijeme da damo jedan kvalitetniji odgovor na ovo pitanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zhvaljujem.

Kolega Banoviću, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Prvo, nalazim razumijevanje i izvinjavam se zbog toga što nismo shvatili obim i količinu podataka koje tražimo i koje je vrlo teško prikupiti. Prihvatam obrazloženje i odgovor ministra, vrlo je teško adekvatno prikupiti i adekvatno odgovoriti u tako kratkom roku od par dana koliko imate vremena da nam te podatke date, posebno ako ih do sad niko u državnoj upravi nije na ovaj način pratio. Iskoristio bih i pozvao i vas da razmislite o tome i da kolegama nadležnim za ove stvari i kolegama u Upravi za kadrove i Ministarstvu unutrašnjih poslova zajedno sa mnom i

sa vama utičemo da se možda napravi jedan informacijski sistem, jedna baza podataka. Mislim da to nije prekomplikovana baza podataka kad već imamo evidenciju o kadrovima u državnoj upravi, još da se nađe i podatak o njihovoj starosnoj granici ili o onom drugom elementu. Možda bi tako mogli i bolje pratiti šta nam se dešava u smislu razvoja kadrova i potrebe za kadrovima u budućem periodu. Dakle, to je taj poziv, ali bih vas pozvao ipak da taj sledeći odgovor ili razgovor koji budemo imali bude i sa ovim drugim elementom. Upoređivanje ova dva problema, zaposlenosti i penzionog fonda tj. održivosti penzionog fonda sa ovolikim brojem penzionera.

Dakle, ovim što mi tražimo, na šta upućuje kontekst našeg pitanja, jeste da idu ljudi u penziju ako su stekli jedan uslov, da bi se otvorilo radno mjesto. E sad, koje su to posledice tamo, da u tom smislu porazgovaramo. Te političke su očigledno sukobljene negdje, nisu kontradiktorne ali sukobljavaju se posledice tih politika u tom dijelu, pa da zajedno porazmislimo šta je bolje za društvo i da zajedno dođemo do odgovora. To je u krajnjem ono što želim, da dođemo do zajedničkog odgovora da li da unesemo normu da se ide po sili zakona u penziju kada se jedan, a posebno dva uslova za penziju ostvare, a ne da prepustimo volji zaposlenog da on još i dalje, na šta ima po dosadašnjim propisima pravo, odlučuje kad će da ode. To sam htio da pokušamo da dobijemo zajednički odgovor. Mislim da je jako važno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem. Kolega Banoviću, pređite na drugo pitanje.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala.

Moje drugo pitanje odnosi se na hotel Lipka u Kolašinu tj. prava zaposlenih u tom hotelu i glasi:

Što su Vlada, nadležna ministarstva i uprava do sada preduzeli i šta planiraju da preduzmu u cilju rješavanja problema radnika hotela Lipka u Kolašinu? Na koji način se radnicima koji rade više od godinu dana mogu zaključiti radne knjižice, pošto ne mogu da dođu do radne dokumentacije niti do poslodavca, ne mogu da se prijave na evidenciju Zavoda za zapošljavanje niti da zasnuju novi radni odnos zbog toga?

Obrazloženje: Radnici hotela Lipka, njih 42, ne rade od 01.05.2012.godine. Sa poslodavcem Beppler investments Montenegro iz Kolašina čiji je osnivač Beppler investments limited sa Kipra ne uspijevaju da stupe u kontakt. Radnici su hotel napustili u maju 2012.

godine, a u međuvremenu je nepokretnost preuzela Prva banka. Prava radnika formalno teku, ali je izvjesno da s obzirom da je sam objekat po osnovu hipoteke preuzet, neće imati ... da se naplate. Ono što posebno opterećuje radnike je činjenica da zbog toga što ne mogu formalno zaključiti radni odnos, koji faktički ne postoji, ne mogu zasnovati ni novi. Tako su i oni radnici koji mogu naći nova zaposlenja onemogućeni da zasnaju radni odnos sa drugim poslodavcem i svojim radom izdržavaju sebe i svoju porodicu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Samo da napomenem da i ovo pitanje je usmjereno prema Ministarstvu ekonomije s obzirom da je Uprava za inspekcijske poslove sad pod Ministarstvom ekonomije, ali evo samo da dam odgovor. Hotel Lipka iz Kolašina je bio vlasništvo Republičkog fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore i isti je kroz postupak aukcijske prodaje dana 2.8.2006. godine prodat Beppler investment limitedu iz Limasola. Obaveza kupaca se odnosila na investiranje u iznosu ne manjem od milion eura u roku od tri godine nakon kojega će hotel ispunjavati standarde za hotele sa tri zvjezdice. Hotel je svečano otvoren 21. maja 2008. godine a 2011. godine je proglašen za najbolji hotel u kontinentalnom dijelu Crne Gore.

Prva banka je u maju 2012. godine preuzela hotel u vlasništvo po osnovu neplaćenog kredita od dva i po miliona eura od strane kompanije Beppler Jakobs. Novembra 2012. godine Prva banka je na svom sajtu objavila oglas za prodaju nepokretnosti.

U odnosu na dio pitanja koji se tiče statusa zaposlenih, kao i neizmirenih obaveza po osnovu zarada i doprinosa na obavezno socijalno osiguranje ističemo da je inspekcijskim nadzorom izvršenim dana 2.5.2012. godine utvrđeno da poslodavac nije izvršio isplatu zarada zaposlenima u decembru 2011. godine niti je izvršio uplatu navedenih doprinosa od februara 2011. godine.

Zbog neizvršenih uplata doprinosa socijalnog osiguranja od strane poslodavca, inspekcija rada je donijela rješenje o privremenoj mjeri zabrane rada broj 202/3-138 od 2.5.2012. godine, dakle na isti dan, i izvršila pečaćenje objekta, osim u dijelu pomoćnog ulaza kojim se služi

obezbjedjenje i izvršna direktorica i službenici personalne uprave ovog hotela.

Ističemo takođe da je u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru, inspekcija rada više puta ukazivala subjektima da izvrše uplatu doprinosa socijalno osiguranje za lica kojima je zaključen ugovor o radu, a dana 2.5.2012. godine ukazano je da je dužan da zaposlenima hotela Lipka izvrši isplatu zarada i omogući korišćenje godišnjih odmora u roku od sedam dana od dana inspekcijskog nadzora. Kako subjekt nadzora nije postupio po predmetnim ukazivanjima, inspekcija rada je donijela novo rješenje 23. maja 2012. godine o mjerama, radnjama, rokovima za otklanjanje nepravilnosti u skladu sa članom 15-39 Zakona o inspekcijskom nadzoru koji su vratili u inspekcijsku službu sa poslate adrese u kojoj je naznačeno da se ista ne nalazi na datoj adresi. Stoga predmetno rješenje upućeno na adresu zaposlenih je primljeno od strane predstavnika radnika Ranka Rakočevića. Ističemo još i to da je na dan inspekcijskog nadzora u Hotelu Lipka evidentirano 38 zaposlenih, od čega 3 na neodređeno i 35 na određeno vrijeme sa ugovorom o radu 18.6.2012. godine.

Sa navedenim datumom kada su istekli ugovori na rad na određeno vrijeme, poslodavac je bio dužan da vrati uredno popunjene radne knjižice saglasno članu 170 stav 3. Zakona o radu. Isto tako, telefonskim putem izvršni direktor je više puta upozoravan da zaposlenima kojima je istekao ugovor o radu donesu rješenje otkaza ugovora o radu, kako bi se mogli prijaviti na evidenciju Zavoda za zapošljavanje ili produžiti ugovore o radu. S tim u vezi napominjemo da se izvršni direktor više nije odazivao na pozive inspektora rada, već je uputio na advokata iz Budve gospodina Nikolu Mučelica, koji je odgovorio da više ne zastupa firmu, ali će pokušati putem privatnih veza da kontaktira vlasnika koji se nalazi na Kipru i upozna ga sa obavezama prema zaposlenima.

Isto tako zahtjev za ukidanje privremene zabrane rada hotelu Lipka Kolašin podnešen je dana 4.7.2012. godine, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, glavnog inspektora rada i izvršnog direktora Prve banke. Uz zahtjev za ukidanje privremene zabrane rada hotela dostavljeno je rješenje Uprave za nekretnine - poslovna jedinica Kolašin, kojim je brisan tadašnji vlasnik a kao novi vlasnik hotela Lipka upisana je Prva banka. Nakon toga inspekcija rada je 13.7.2012. godine ukinula rješenje o privremenoj zabrani rada.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u saradnji sa Savjetom sindikata Crne Gore, Građanskim sindikatom turizma i ugostiteljstva, tokom prošle godine uložilo napore kako bi se iznašla mogućnost za

ponovno stavljanje hotela u funkciju i angažovanje radnika. Tom prilikom je bilo iskazano interesovanje jednog potencijalnog partnera za otkup hotela, međutim zbog spora koji se vodio oko inventara, posao nije uspješno realizovan niti je još uvijek riješen radno-pravni status zaposlenih jer inspekcija rada ne može preduzimati nikakve radnje i mjere dok se ne postavi odgovorno lice kojem se može naložiti otklanjanje bilo kakvih nepravilnosti.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Kolega Banoviću, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem se ministru i saradnicima na opširnom odgovoru.

Svako da je interesantan i ovaj dio o razvoju preduzeća, tj. hotela Lipka i meni je iskreno žao, pretpostavljam i mnogim ljudima, što taj hotel nije nastavio da radi kao što je radio prvih godina i što danas ne radi. Dakle, žao mi je i mnoga od ovih pitanja se ne bi otvarala i ne posebno na ovaj način. Ali, poenta mog pitanja je prvenstveno u ovom drugom dijelu i ovo što ste odgovorili u drugom dijelu vašeg iskaza, a to su ova prava radnika. Dakle, koliko sam razumio iz vašeg odgovora, oni ne mogu da dođu do radne knjižice, oni će svoja prava izgubljena od ranije i obaveze koje su prema njima imali poslodavci pretpostavljam tražiti na sudu, kroz druge načine, ali činjenica je da oni sada imaju zarobljene svoje dokumente i da ne mogu da potraže drugi posao niti da ga zasnuju zbog toga što neko neće da im da dokumenta. Na to se svodi, pretpostavljam da dokumenta još postoje i radne knjižice još uvijek negdje postoje, ali neko neće da ih da.

Sada smo došli, iz vašeg odgovora shvatam, pred jedan zid po normama, vi nemate pravo, nemate od koga da tražite, izvršnog direktora. Mislim da je to vrlo neobična situacija i neodrživa situacija ako je to tako zakonom. Ja ne mogu da shvatim da je to tako zakonom moguće, da jednostavno neko može da prisvoji i da se u tim transakcijama, gašenjima firmi i svega ostalog dođe do činjenice da nema izvršnog direktora i da je na taj način blokirano i da ne mogu da zasnuju radni odnos od sad do kad. Postoji li drugi način da se njima izdaju druge radne knjižice, sa nekim napomenama, da se neke mjere preduzmu? Dakle, postoji li tu normativni okvir ili da bar tako tumačimo malo šire norme koje postoje, da se ljudima pomogne da pokušaju da nađu posao? Ili drugi način, da neko, policija ili ko li već, silom potraži, pronađe, preuzme nešto što je imovina tih radnika.

Dakle, ta imovina je zarobljena. Ne znam kako da nazovem otetu radnu knjižicu. Ona u nekom vrednosnom smislu jeste imovina, dokumenti, dokumentacija koja je njihova i na koju oni imaju pravo. Niko ne može da im je oduzme na silu na ovaj način.

U tom smislu sam očekivao i očekujem ubuduće, pozivam vas i molim vas da u Ministarstvu razmotrite i sa ovim drugim ministarstvom, inspekcijom, kako da se ljudima pomogne, da ne budemo svi zajedno zarobljeni u tom birokratskom i normativnom začaranom krugu, nego da iznađemo rješenje, makar i ovo da se silom države pomogne ljudima, da se ta njihova dokumenta preuzme i ljudima daju.

U tom smislu očekujem kod onog prvog pitanja da pomognete po završetku ovog našeg današnjeg razgovora i diskusije da iznađemo rješenje za ovih 38 radnika, bar u ovom dijelu.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Čuli smo vaš komentar, naravno ne može da se tumači, ali to je životno pitanje i 38 ljudi je u ovoj situaciji o kojoj je ministar Bošković iscrpno govorio.

Ako imate potrebu za dodatnim objašnjenjem, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Treba znati da je svaki zakon životna materija i da se mijenja kada se god osjete posledice loše primjene ili određenih ograničenja od samog zakona. Imamo Zakon o radu koji tretira recimo ovo pitanje, u suštini ima određenih nedostataka i upravo su u proceduri Vlade izmjene i dopune Zakona o radu na bazi određenih pravnih praznina koje su se pojavile u primjeni samog zakona a od životnih su pitanja za pojedine građane Crne Gore.

Recimo, imamo dvije gospođe iz Titekso, koji je ugašen 2006. godine, koje ne mogu da ostvare pravo na penziju zbog nekih 200 eura u ukupnom iznosu zbog toga što u Zakonu piše da doprinose na penzijsko osiguranje može uplatiti samo poslodavac, a poslodavca više nema. I onda su čak i one bile spremne da uplate tih 200 eura da bi ostvarili pravo na penziju, ali zakonom je to onemogućeno. Ne mogu već godinama da ostvare pravo na penziju. Upravo, iz tih razloga smo i pristupili izmjenama i dopunama Zakona o radu kako bi omogućili da se ta pitanja tretiraju na jedan drugačiji način. I ovo je neko pitanje koje se pojavljuje, koje u životu stvara neke situacije koje ni ti eksperti koji su radili zakon nijesu mogli predvidjeti da se to može desiti u nekom momentu. U suštini, ova

inicijativa je dobrodošla i s vaše strane. Znamo da je gospodin Milić postavio pitanje i premijeru po ovom istom pitanju, tako da su to stvari koje se moraju mijenjati i zajedničkim naporima da rješavamo probleme zaposlenih. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Vidim da postoji apsolutna podudarnost stavova da bi se riješila ova pitanja i pristupi izmjenama odgovarajućih zakona. Kao što ste rekli, život je mnogo bogatiji nego zakonska norma u konkretnijim slučajevima. Stalno prilagođavanje zakonske infrastrukture u svim onim slučajevima koji se dešavaju u praksi je nešto što je neminovnost, posebno u ovom vremenu, i da bi se ovakve anomalije eliminisale i na taj način učinio život građanima boljim u smislu realizacije njihovih prava koja su im zajemčena i Ustavom i zakonima.

Idemo dalje, sada kolega Srđan Milić ima riječ. On takođe ima pripremljena dva pitanja.

Izvolite, kolega Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče,

Hvala ministru na ovoj informaciji i što je pomenuo da sam poslao predsjedniku Vlade, i predsjednik mi je odgovorio da je proslijedio vama to pitanje. Vjerovatno će biti isti odgovor. Očekujem da će gospodin Banović proslijediti odgovor na ovo pitanje radnicima koji ga očekuju. Ako dozvolite, samo kratko, mislim da trebamo to sve kvantifikovati. Kvantifikovati dug prema radnicima. Da se zna o čemu se radi da bismo poslije mogli da uđemo i u onaj dio koji se tiče Savjeta za privatizaciju i svega onoga što je rađeno kako ste vi to sami naveli 2006. pa 2008. godine, kada je otvoren hotel, i nakon toga kada je Prva banka preuzela hotel "Lipka".

Dakle, moj je stav da kao država koja je u svom Ustavu jasno, nedvosmisleno zapisala da smo država socijalne pravde, da sva ta lica koja imaju takvu vrstu problema u krajnjoj instanci moraju vidjeti državu kao subjekta koji će riješiti te probleme. Da li ćemo ga riješiti kroz normativnu reformu, jer ne radi se o velikom broju ljudi, ali se radi o njihovim velikim problemima i da pokušamo to sada da završimo.

Drugo, tačno je da imam dva pitanja, ali počecu od ovoga što mislim da je vaš resor, a ovo drugo ne znam zašto je vama predato za odgovore, to ćemo čuti vjerovatno kasnije. To je pitanje:

Koliko ima ratnih vojnih invalida u Crnoj Gori, kolika su njihova primanja i u koliko grupa su kategorisani? Koje su povlastice koje imaju po pitanju liječenja kako u zdravstvenim ustanovama tako i u banjским lječilištima, kao i po pitanju besplatne nabavke medikamenata? Da li je i na koji način i za koliko ratnih invalida regulisano stambeno pitanje od strane države? To sam zaboravio da definišem, mislim da ste shvatili koji je model.

Započeo sam priču o licima sa invaliditetom juče sa predsjednikom Vlade upravo želeći da pokažem da imamo načina, imamo sredstava, imamo mogućnosti, samo trebamo da pokažemo našu volju da uđemo u rješavanje nagomilanih problema u toj oblasti. Shvatam i ovaj institut poslaničkog pitanja kao i premijerskoga sata kao partnerski odnos između Parlamenta i Vlade Crne Gore na koji način rješavati probleme građana Crne Gore. Nikada se u životu nijesam nadgornjavao sa bilo kim dokazujući da li sam u pravu ili nisam u pravu, iza svega onoga što radim pokušavam da ostane trag u dokumentima. Razlog postavljanog pitanja je i pismo koje sam dobio od gospodina Hajlaza Desimira u kome je on tražio da postavim ovo pitanje. Radi se o čovjeku koji je državljanin Crne Gore, koji je ratni vojni invalid i koji je u pismu konstatovao da u ovoj oblasti nažalost ima situaciju da je diskriminisan, jer ne može da ostvari nijedno od ovih prava koje sam postavio u pitanju kao potrebu za rješavanje onoga sa čime se suočavaju građani Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Ministar Bošković ima riječ.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Na poslaničko pitanje gospodina Milića dajem slijedeći odgovor:

Prava ratnih vojnih invalida u Crnoj Gori regulisana su Zakonom o boračko-invalidskoj zaštiti "Službeni list" broj 69/03 i "Službeni list" broj 21/08. Prema evidenciji Ministarstva rada i socijalnog staranja u Crnoj Gori ima 671 ratni vojni invalid. Ratni vojni invalidi razvrstani su u 10 grupa prema stepenu tjelesnog oštećenja organizma izraženo u procentima.

Sada vam dajem i odgovor na ovo vaše prvo pitanje o visinama naknada. Dakle, prva grupa sa 90% invaliditeta 575,30 centi, druga grupa sa 100% invaliditeta 420,00 eura, treća grupa sa 90% invaliditeta 316,40 eura, četvrta grupa sa 80% invaliditeta 236 eura, peta grupa sa 70%

invaliditeta 166,80 eura, šesta grupa sa 60% invaliditeta 103,50 eura, sedma grupa sa 50% invaliditeta 74,80 eura, osma sa 40% invaliditeta 46,90 eura, deveta grupa sa 30% invaliditeta 40,30 eura i deseta grupa sa 20% invaliditeta 34,50 eura.

Pored prava na lični invalidninu ratni vojni invalidi grupe sa 100% invaliditeta imaju pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica u mjesečnom iznosu od 287,70 eura mjesečno. Ratni vojni invalidi druge, treće i četvrte grupe, zavisno od stepena tjelesnog oštećenja mogu ostvariti pravo na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica u mjesečnom istom iznosu od 287,70 eura mjesečno.

Ratni vojni invalidi od prve do šeste grupe invaliditeta zavisno od vrste oštećenja organizma mogu ostvariti pravo na ortopedski dodatak koji iznosi 143,80 eura mjesečno. Ratni vojni invalidi koji su nesposobni za rad i privređivanje i koji su materijalno neobezbjedeđeni na način i pod uslovima propisanim zakonom, mogu ostvariti pravo na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja u mjesečnom iznosu od 115 eura.

Zakonom je propisano da korisnici prava koji nijesu osigurani po drugom osnovu imaju pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava iz zdravstvene zaštite po propisima iz oblasti zdravstva. Pravo na zdravstvenu zaštitu i druga prava u vezi sa ostvarivanjima zdravstvene zaštite imaju članovi porodica korisnika prava, ukoliko nijesu osigurani po drugom osnovu.

Ratni vojni invalidi imaju pravo na banjsko i klimatsko liječenje u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva. Zakonom o boračko invalidskoj zaštiti nije propisano pravo na rješavanje stanbenih pitanja ratnih vojnih invalida. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Miliću, izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala Vam.

Razumjećete da će biti vrlo teško komentarisati nešto što ću dobiti od vas tek u pisanom odgovoru. Kad govorimo o 10 grupa po stepenu invaliditeta vidi se, i vjerovatno je u tom vašem odgovoru definisano u odnosu na 671-og ratnog vojnog invalida, koliko ima i iz koje grupe, da bismo onda znali ukupan iznos sredstava koja država odvaja za ratne vojne invalide. Primjetno je, gospodine ministre, ovo što sam zapisao kad govorimo o desetoj grupi sa 20% oštećenja, da je to mjesečno primanje

na nivou 34,50 evra. Ne ulazeći u druge detalje, smatram da je obaveza svih nas u ovom parlamentu da kada bude bio predlog budžeta za 2014. godinu posebno povedemo računa o sredstvima koja će biti izdvajana za ratne vojne invalide. Ovaj odgovor koji budem dobio od vas prosljediću gospodinu Hajlesu da on vidi sve te elemente i očekujem da ćemo u tom odgovoru imati i podatke po gradovima, koliko ima ratnih vojnih invalida, i po obliku nastanka obaveze države za te ratne vojne invalide. Mislim da razumijete o čemu pričam. Dakle, da ne bismo došli u situaciju da smo se pogrešno razumjeli oko mojih pitanja.

Slijedeća stvar koja bode oči i o čemu moramo povesti računa je pitanje besplatne nabavke medikamenata. Rekli ste mi, vidite kako sam vas dobro razumio, od prve do šeste kategorije da je to negdje na nivou 100 i nešto evra za ortopedska pomagala. Mislim da Crna Gora zaista mora, ako hoćemo da se harmonizujemo u svim oblastima, da počnemo da harmonizujemo naše zakonodavstvo u dijelu po čemu je Evropa prepoznata. To je da novi lijekovi koji skraćuju vrijeme liječenja i oporavka su besplatni, posebno za kategorije lica sa invaliditetom. To je nešto što je naša obaveza, a to se kasnije širi na sve kategorije stanovništva. Ja bih vas zaista kao resorno ministarstvo i kao ministarstvo koje u ovoj oblasti naročito treba da ima saradnju sa Ministarstvom zdravlja, zamolio da povedete računa o tom dijelu.

Sljedeći element je da država nema podatke o tome za koliko je ratnih vojnih invalida regulisano stambeno pitanje, ako sam vas dobro razumio. Razlog za postavljanje ovog pitanja je situacija u kojoj sam bio prisutan. Nažalost, tu ne govorimo o ratnom vojnom invalidu, govorimo o licu koje je poginulo na ratištu a tamo je upućeno shodno pozivu države. Bio sam prisutan kada su mi pokazivali papire, da je zbog kredita koji je mnogo manjeg iznosa banka uputila dopis da će se hipoteka aktivirati i da će se preuzeti kuća. U toj kući, nažalost, poslije smrti tog mladića nije bilo više onog ko je hranilac porodice, niti je bilo ikoga zaposlenog. Imao sam razlog, otišao sam zajedno sa potpredsjednikom Gošovićem do te banke, naišli tamo na razumijevanje, napravili dogovor oko svega onoga što treba da uradimo, ali to je pojedinačni slučaj, i to slučaj sa kojim sam upoznat. Mislim da bi mi kao država trebali da vidimo i za tu kategoriju stanovništva način kako ćemo rješavati te probleme, upravo zbog toga što treba da imamo jednu potpunu evidenciju o tim ljudima.

Hvala vam velika što ste produžili malo ovo vrijeme, ali mi je bilo potrebno da ovo sve progovorim. Dakle, radi se o ljudima za koje mislim da možemo kao država definisati da spadaju u kategoriju zaboravljenih. Znam zašto se vama obraćam oko ovoga. Zbog toga što ste vi čovjek koji

ste održali riječ. Pitao sam vas ovdje da li ćete imati razgovore sa ljudima iz Kombinata aluminijuma, da li ćete riješiti onaj problem, i zašto ne priznati da je neko iz Vlade Crne Gore kako je rekao ovdje tako i napravio. Mi danas imamo onaj predlog zakona. Danas smo svi zadovoljni obimom prava koje će se ostvariti, o tome možemo da pričamo. Zato postoje amandmani jer su se javili i drugi koji žele ta prava. Ovdje treba konstatovati da ste vi, onda kada ste to rekli, održali riječ. Zato vas pozivam da i u ovom dijelu zajedno pogledamo da zaštitimo prava tih ljudi. Ne radi se o velikom broju ljudi, ali je šteta da Crna Gora ne pokaže i taj senzibilitet, a ima obavezu više zbog 1. člana Ustava Crne Gore.

Preći ću odmah na drugo pitanje. Dakle, drugo pitanje je bilo:

Kolika su dugovanja svih pravnih lica u Crnoj Gori prema Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja i prema Fondu zdravstvenog osiguranja, sa posebnim akcentom na preduzeća koja se nalaze u procesu privatizacije, stečaja ili likvidacije? Koliko je duga za doprinose, po vama, nenaplativo od ukupnog broja pravnih lica, koliko iz procesa privatizacije, stečaja, reorganizacije i likvidacije, kao i koliko je realno naplativo od ukupnog stanja dugovanja? Koliko je opomena do sada upućeno obveznicima koji duguju? Koliko je rješenja o blokadi poslovnih računa, koliko je rješenja o naplati iz nepokretnosti imovine i koliko rješenja o prinudnoj naplati?

Započeli smo jednu priču koja je, po meni, uspješna za sada. To je priča da konačno znamo ko šta duguje u ovoj zemlji ili makar ovaj odgovor koji sam dobio od Poreske uprave po drugom osnovu je koliko od tih dugova imamo da je evidentirano u Poreskoj upravi. To su dvije različite kategorije. I danas kažem da je preko 500 miliona evra poreskog duga, odnosno poreskog potraživanja, ako posmatramo državu od pojedinaca i firmi. Danas kažem da je nivo sive ekonomije u turizmu preko milijardu eura, i iza svake te riječi stojim. Kada govorimo o održivosti Fonda PIO i Fonda zdravstva, onda bi trebalo da imamo jednu kompletnu evidenciju. Ovo je nastavak pitanja koje je postavio na prošlom zasijedanju potpredsjednik SNP-a Neven Gošović, odgovarao je ministar zdravlja. Sada su u ovoj raspodjeli odlučili da vi odgovorite. Nećete mi zamjeriti, upoređiću odgovore vaše koje budem čuo oko ovoga i odgovore Ministarstva zdravlja.

Ono što mi je najvažnije u toj čitavoj priči, ne da vidim ko od vas i na koji način formuliše odgovore poslanicima nego da dođemo do tačnih podataka. Imam i odgovor Poreske uprave koji se tiče poreza i doprinosa na lična primanja koji dohvataju ovu kategoriju na isti način i činjenicu da

oni konstatuju tamo da smatraju da su podaci koji su dostavljeni su vrlo upitni zbog starog informacionog sistema kojim raspolaže Poreska uprava, zbog činjenice da smo 2001. godine započeli izradu informacionog sistema, da smo 2011. godine tek ga stavili u funkciju, ali još uvijek je nedovršen projekat. Sa uživanjem ću čuti vaš odgovor.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Miliću. Kao odgovor na ovo pitanje, naravno, konsultovali smo se sa Poreskom upravom jer je u njenom domenu da vodi računa o naplaćenim porezima i doprinosima od strane privrednih subjekata i kolika su dugovanja po tom osnovu prema Fondu penzijsko-invalidskog osiguranja i Fondu zdravstvenog osiguranja.

Odgovor glasi ovako: Odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakona o objedinjenoj registraciji, sistemu izvještavanja, obračunu i naplati poreza i doprinosa uređen je sistem obračuna, plaćanja i izvještavanja o obračunatim plaćenim porezima i doprinosima. Prema rješenjima iz navedenih zakona obračun doprinosa i podnošenje izvještaja Poreskoj upravi vrši se do 15. u mjesecu za prethodni mjesec. Ovaj izvještaj obuhvata podatke o obračunatim uplaćenim porezima i doprinosima, što podrazumijeva da za poslodavca koji ne izvrši isplatu zarada zaposlenima ne postoji obaveza podnošenja izvještaja za određeni obračunski period, a samim tim i nemogućnosti utvrđivanja stvarnog duga po osnovu fiskalnih obaveza na zarade zaposlenih.

Iz tog razloga, informacioni sistem Poreske uprave ne može obezbijediti precizne podatke o poreskom dugu po osnovu obračunatih zarada zaposlenih. Prema analizi koju je Poreska uprava pripremila krajem februara ove godine, dug po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja je procijenjen u iznosu od 119,84 miliona eura, od čega se na doprinose na penzijsko-invalidsko osiguranje odnosi 57,4 miliona, a na doprinose za zdravstveno osiguranje 34,4. U periodu januar-jun ove godine Poreska uprava je, radi naplate poreskih potraživanja, sprovela sljedeće mjere prinudne naplate: 1) 1801 blokada računa; 2) 645 zabilježbi hipoteke.

Imajući u vidu kratak rok za pripremu odgovora na poslaničko pitanje, kako sa stanovišta kompleksnosti traženih podataka, tako i

informacionoj ograničenosti, Poreska uprava će nakon obrade raspoložive podatke dostaviti u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Kolega Milić ima riječ.

SRĐAN MILIĆ:

Postoje dvije vrste problema očigledno u radu Poreske uprave. Kolega Damjanović i ja ćemo danas u 12.00 h biti kod direktora Poreske uprave, da vidimo koja je to vrsta problema, treća koja možda u javnosti nije definisana. Kada sam ušao u ovaj cijenjani dom 2003. godine, tada sam rekao da se patriotizam prema ovoj zemlji pokazuje tako što se plaća porez. Čini mi se da smo tzv. reformom poreske politike u posljednjih desetak godina omogućili da imamo više kategorija poreskih dužnika, da imamo one privilegovane za koje još uvijek čekam odgovor ministra finansija, da mi se dostavi koga su sve njegovi prethodnici, shodno potpuno legitimnoj, po meni, ali ne i legalnoj odluci vlada Crne Gore, vlada i gospodina Đukanovića i gospodina Šturanovića i gospodina Lukšića, koga su sve ministri finansija oslobađali plaćanja poreza po svom diskrecionom pravu, za koji iznos, da vidimo kako je moguće da nam se nagomilao poreski dug. Tako imamo situaciju evidentiranu da 2.758.000 evra nijesmo naplatili poreza koji je evidentiran kao dug prije uvođenja PDV-a. Mislim da je PDV uveden 2003.godine, ako se dobro sjećam, ili 2004.godine. Evo, neću sada da pogriješim oko svega toga. Imamo nevjerovatne dugove, opet kažem, na promet nepokretnosti. Sve mogu da oprostim, ali da ova država nije naplatila porez na promet nepokretnosti, to ne mogu. Jedino ako nijesu zaista ti stanovi, te nekretnine prodate bez stvari, pa se ljudi dogovorili, pa država odlučila da pomogne malo njima da ne otplati svoj porez. Dakle, mi imamo 34 miliona evra nenplaćenoga poreza na promet nepokretnosti što znači da je ukupna osnovica poreska bila milijardu evra, jer je 3% porez na promet nepokretnosti. Znači, milijardu evra je prometovano, ali država nije naplatila ta sredstva. A oko ovog duga, ono što ja imam ovdje je da je ukupan dug po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja procijenjen na 119 miliona, ministre, 119.840 hiljada. Gledam ove brojke, nije tako razlika, ali sam obećao da neću komentarisati različite podatke. Kao što imam ovdje podatke vezane za dugove koji su dostavljeni od ministra zdravlja i to neću komentarisati. Ja ću vam poslati odgovor, da ih imate kod sebe. Očekujem da ćete do iduće sjednice gdje ćemo imati poslanička pitanja, dostaviti mi ako vama dostavi Poreska uprava

potpunije informaciju oko svega ovoga. Ali, sam ja tu skeptik, jer to je bio problem, ministre. Nekada je bila obaveza kod plaćanja poreza i doprinosa na lična primanja da se prvo dostavi dokument da je to plaćeno, pa onda se isplaćuju plate. Sad smo to liberalizovali i omogućili da se isplaćuju neto plate i to najvećim dijelom onamo đe imamo, a imamo 10.508 zaposlenih u lokalnim samoupravama i javnim preduzećima koja pripadaju lokalnim samoupravama u Crnoj Gori. Tamo imamo najveći dio isplate neto plata i mi u stvari kao država sami sebi zavlačimo ruku u džep, a trpe oni kojima nećemo da odmrzemo penzije, a obaveza nam je bila za tih šest miliona evra. Privodim kraju, izvinjavam se što sam pomenuo vas kao bivšeg predsjednika Vlade.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Bez obzira, privodite kraju.

SRĐAN MILIĆ:

Bitan razlog zbog čega se sa apsolutnom preciznošću i pouzdanošću ne mogu dati informacije o realnom poreskom dugu za poreze i doprinose na lična primanja je nefunkcionalan i neadekvatan informacioni sistem. Zato sam, gospodine ministre, morao da kažem da je nevjerovatno da u jednoj zemlji gdje postoji Ministarstvo za informaciono društvo i komunikacije već desetak godina ili sedam, osam godina, da mi imamo ovakav odgovor iz onoga što bi trebalo da bude srce naplate javnih prihoda.

Hvala vam na razumijevanju, gospodine potpredsjedniče.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama i bivši i sadašnji predsjedniče.

Idemo dalje.

Koleginica Azra Jasavić ima riječ. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege poštovani građani, poštovani gospodine Boškoviću,

Radio- televizija Panorama je prvi registrovani elektronski mediji u Crnoj Gori, prvi radio, 18.02.1991.godine registrovan. Osnivač ovog medija je Alija Luinović iz Pljevalja. RTV Panoramom se na osnovu rješenja inspekcije rada privremeno zabranio rad jer nije uplaćivala doprinose za obavezno socijalno osiguranje od jula mjeseca 2008.godine zaključno sa januarom 2010.godine. To privremeno rješenje još uvijek traje.

Koliko je RTV Panorama ukupno novca bila dužna da uplati po osnovu doprinosa?

Koliko je inspekcija rada donijela rješenja kojim se privremeno zabranjuje rad najvišim dužnicima za poreze i doprinose u Crnoj Gori, koji su dužni višemilionske iznose, čiji spisak je javno objavljen, a isti su: Elektoprivreda oko 14 miliona, Rudnik uglja Pljevlja, gdje ste vi bili direktor, oko 12 miliona, Radoje Dakić, Rudnici boksita Nikšić, Pantomarket, AD Komunalne djelatnosti Bar, AD Pobjeda, Plus commerc, Standard Nikšić, Tehnput, Premijer Montenegro, Albona, Servistrans Rožaje itd?

Zašto isti nijesu primijenjeni za ustanove u Pljevljima kao što su: Čistoća, Javno preduzeće za održavanje puteva, Radio-televizija Pljevlja, Centar za sport i rekreaciju, Narodna biblioteka, Zavičajni muzej, JP Breznica, a čiji ukupni dug je preko 1,5 miliona eura?

Zašto, ministre, selektivno primjenjujete zakone u ovoj zemlji, zašto primjenjujete zakone na nejač ove zemlje, zašto primjenjujete zakone samo na pripadnike mariginalnih društvenih grupa? RTV Panorama je zabranjen rad iz razloga koji sam navela. Ista inspekcija rješenjem od aprila mjeseca naložila je Panoramama da uplati neuplaćene doprinose i otkloni druge nepravilnosti pri čemu je pečaćenjem objekta onemogućen rad i pristup opremi na osnovu kojih je ova firma bila u prilici da stvori prihode i isplati doprinose, vi ste onemogućili da ta firma radi i koristi opremu koju je kupila na osnovu kredita. To je, kako navodi Agencija za elektronske medije u svom dopisu Predsjedniku republike od maja 2011.godine "dodatno pogoršalo već ozbiljno ugroženo materijalno-finansijsko poslovanje ovog subjekta i opstanak dva medija. Imajući u vidu već vrlo skromnu ponudu lokalnih, posebno televizijskih sadržaja u zoni servisa ovog emitera, takav razvoj situacije ne pogoduje poboljšanju medijske slike. Izuzetno teška situacija u kojoj se nalazi RTV Panorama samo je jedan od primjera i potvrde krajnje poražavajućih posljedica za elektronske medije nastalih kako usljed ekonomske krize tako i dosta nepromišljene revizije zakonskog medijskog okvira iz 2008.godine. Tako je, dosta ishitreno i neporomišljeno, ukinut sistem podrške elektronskim medijima po osnovu radio-difuzne pretplate i takse za korišćenje radio prijemnika u motornim vozilima. Na taj način je, kako RTV Panorama tako i veliki broj ostalih elektronskih medija, ostao bez podrške za opstanak na tržištu na kojem se suočavaju sa ekonomskom krizom i teškim uslovima poslovanja".

Zašto se na isti način inspekcija nije odnosila prema svim navedenim subjektima, koji su dužni milionske iznose za poreze i

doprinosi? Zašto je primijenjen samo na RTV Panoramu ovaj zakon zbog duga od svega, koliko ja znam, par hiljada eura?

Vi ćete nam reći da li sam u pravu. Zašto činite ovo, ministre, zašto Vlada primjenjuje isključivo zakone na nejake, na one koji ne mogu da opstanu na tržištu? Vi se vadite na ekonomsku krizu, kada pričate u ekspozeima, kada obrazlažete kroz ekspoze premijera, a ovdje idete na gušenje onih koje ste počeli još 90-te da gušite i uspješno to radite. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospođo Jasavić, u vašem vrlo nadahnutom uvodnom slovu, pomenuli ste par tema. Da li imaju veze ili nemaju, evo pokušaću da odgonetnem.

Dakle, inspekcijski nadzor RTV Panorama iz Pljevalja vršen je 16.03.2010.godine, 22.03.2010.godine, 7.04.2010.godine i 19.05.2010.godine, po službenoj dužnosti, a nakon podnijetih prijava za pokretanje inspekcijskog nadzora, i to: inicijativa za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora broj taj i taj od 17.02.2010.godine, koju je Drobnjak Miroslav, zaposleni u RTV Panorama, podnio Ministarstvu rada i socijalnog staranja; inicijativa broj taj i taj od 22.03.2010.godine koju su podnijeli zaposleni Alma Sadović, Marija Grujičić, Zoran Ružić i Miroslav Drobnjak; inicijativa broj taj i taj od 23.03. 2010.godine podnijeta od strane MANS-a.

Podnosioci inicijativa su pisanim obavještenjima informisani o izvršenom inspekcijskom nadzoru i preduzetim mjerama, i to Drobnjak tim i tim obavještenjem od 30.03.2010.godine, Alma Sadović od 10.03.2010.godine, Marija Grujičić od 11.04.2010.godine i Zoran Ružić od 9.04.2010.godine, kao i MANS obavještenjem broj taj i taj od 1.04.2010.godine.

Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da je subjekt nadzora uplatio doprinos na obavezno socijalno osiguranje za sve zaposlene, i to doprinos na penzijsko i invalidsko osiguranje od nezaposlenosti zaključno sa junom 2008.godine, a što je utvrđeno uvidom u izvod broj 70 od 23.07.2008.godine, za zdravstveno osiguranje do januara 2009.godine, što je utvrđeno uvidom u ovjerne naloge za prenos od 20.11.2009.godine.

Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da poslodavac nije za lica s kojima je zaključio ugovor o radu uplatio doprinose na obavezno socijalno osiguranje od jula 2008.godine, zaključno sa januarom 2010.godine, a doprinose na zdravstveno osiguranje od januara 2009. zaključno sa januarom 2010.godine.

Inspekcija rada nije nadležna niti je utvrđivala novčani iznos duga po osnovu doprinosa na zarade. Inspektor rada je ovlašćen da preduzima više mjera i radnji u toku nadzora.

U konkretnom slučaju preduzete su sljedeće upravne mjere i radnje: Shodno članu 36.Zakona o inspekcijskom nadzoru odgovornom licu u subjektu nadzora je ukazano da u primjerenom roku određenom zapisnikom otkloni nepravilnosti povodom neisplaćivanja zarada, naknada zarada i drugih primanja zaposlenih kojima je otkazan ugovor o radu do dana prestanka radnog odnosa u skladu sa zakonom, nepravilnosti povodom nedonošenja otkaznog akta u formi rješenja sa osnovom za davanje otkaza sa obrazloženjem i poukom o pravnom sredstvu Drobnjak Miroslavu u smislu odredbi člana 143 istog zakona, nepravilnosti povodom uskraćivanja prava na godišnji odmor, odnosno neisplaćivanja regresa za korišćenje godišnjeg odmora kako za zaposlene kojima je prestao radni odnos, tako i za zaposlene koji su u radnom odnosu, nepravilnosti povodom neisplaćivanja zarada, naknada zarada i naknada za ishranu u toku rada zaposlenim koji imaju status osiguranika i nepravilnosti povodom uplaćivanja doprinosa za socijalno osiguranje za period od juna 2008. zaključno sa januarom 2010.godine, sa zdravstvenim osiguranjem od januara 2009. zaključno sa januarom 2010.godine.

Imajući u vidu da nije postupljeno po ukazivanju inspektora rada, donijeto je rješenje od 7.04.2010.godine kojim je naređeno subjektu nadzora da otkloni nepravilnosti povodom neobračunavanja zarada, neuračavanja obračuna, neisplaćivanja zarada, naknada za rad zaposlenih zaključno sa januarom 2010.godine, da otkloni nepravilnosti povodom nedonošenja otkaznog roka u formi rješenja Drobnjak Miroslavu, da otkloni nepravilnosti povodom neisplaćivanja nadoknada za ishranu u toku rada za zaposlene zaključno sa januarom 2010.godine, da otkloni nepravilnosti povodom uskraćivanja prava na godišnji odmor, odnosno nepravilnosti za neisplaćivanje regresa za korišćenje godišnjeg odmora za 2006, 2007 i 2008.godinu, da otkloni nepravilnosti povodom neuplaćivanja doprinosa na obavezno socijalno osiguranje, i to doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u slučaju nezaposlenih od juna 2008.godine, a za zdravstveno osiguranje od januara 2009.godine pa do

januara 2010.godine, da otkloni nepravilnosti povodom neodlučivanja poslodavca o pravu na porodiljsko odsustvo zaposlene Grujičić Marije. Predmetno rješenje je uručeno pravnom licu 20.aprila 2010.godine, a odgovornom licu 16.aprila. Na rješenje je izjavljena žalba koije je rješenjem Ministarstva rada i socijalnog staranja broj taj i taj od 21.juna 2010.godine, odbijena kao neosnovana. Drugostepeno rješenje je uručeno, žalio se 3.avgusta 2010.godine. Zbog neizvršenja rješenja donijet je zaključak broj taj i taj... /prekid/, novčane kazne u iznosu od pesto eura, zaključak je subjektu nadzora uručen 21.06.2010.godine. Novčana kazna nije plaćena, pa je predmetni zaključak dostavljen poreskoj upravi na prinudnu naplatu dana 4.avgusta 2010.godine. O realizaciji naplaćene kazne od strane poreske uprave ovaj organ nije obaviješten.

Nezavisno od drugih preuzetih upravnih mjera i radnji dana 22. marta 2010.godine, rješenjem broj taj i taj subjektu nadzora je privremeno zabranjen rad zbog toga što poslodavac licima sa kojima je zaključio ugovor o radu nije uplatio doprinos, obavezno socijalno osiguranje za period koji sam već pominjao, zdravstveno osiguranje takođe, što subjekat nadzora Dronjak Miroslavu, Almi Sadović, Zoranu Ružiću, Arijanu Pjevoviću do dana prestanka radnog odnosa nije isplatio sve neisplaćene zarade, naknade na zarade i druga primanja koja su zaposleni ostvarili do dana prestanka radnog odnosa niti uplatio doprinos na obavezno socijalno osiguranje u skladu sa zakonom.

Mjera privremene zabrane rada je sprovedena pečaćenjem objekta, pečatnim voskom itd. Zbog više počinjenih prekršaja u sticajupravnog lica i odgovornog lica, pravnom licu je podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka od 22.03.2010.godine, predmetni zahtjev je podnijet zbog počinjenih prekršaja iz člana 172 stav 1 tačka 30, član 172 stav 1, tačka 31 Zakona o radu i člana 10, stav 1, Zakona o inspekciji rada. Do dana sačinjavanja ovog obavještenja po predmetnom zahtjevu od strane prekršajnog organa nije dostavljeno rješenje o utvrđivanju ili oslobađanju prekršajne odgovornosti. Opseg upravnih mjera i radnji prema RTV Panorama ispoštovana su načela preventivnosti, išlo se od ukazivanja preko rješenja o otklanjanju nepravilnosti sve do mjera privremene zabrane rada koja je izrečena pored drugih mjera i radnji propisanih zakonom, kao rezultat više podnijetih inicijativa od strane zaposlenih, u cilju zaštite njihovih prava iz rada i po osnovu rada.

RTV Panorama do dana sačinjavanja odgovora na postavljeno poslaničko pitanje nije dostavljeno bilo što od dokaza što bi upućivalo na to da su nepravilnosti zbog kojih je mjera privremene zabrane rada

izrečena otklonjene, tako da je mjera o zabrani rada i dalje na snazi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolegice.

AZRA JASAVIĆ:

Poštovani ministre,

Ja vas pitam kada će da svane, a vi meni kažete mrak je i neće sve dok mi ne odemo sa vlasti. To je vaš odgovor. Sve to što vi imate u tom spisku imam ovdje. Ja vas to nijesam pitala. Ja sam vas pitala koliko je Radio televizija Panorama dužna ukupno za doprinose, pitala sam zašto isti aršini nijesu primijenjeni na sve one subjekte koje sam navela u Pljevljima i u državi Crnoj Gori i pitam zašto selektivno primjenjujete zakone. Vi uopšte nijeste dali odgovor. Da li je selektivna primjena zakona prema Radio televiziji Panorama učinjena kao revanšizam što je u vrijeme ratnih 90-tih ovaj radio bio jedina svijetla tačka koji je pored sopstvenog informativnog programa prenosio vijesti Slobodne Evrope, Glasa Amerike i BBC-a. Rane 90-te predstavljaju početak vladavine vaše partije, a taj početak su obilježili ratni zločini u Bukovici, u Štrpcima, u Srebrenici, u Sjeverinu, paljenje kuća pljevaljskih građana. To je vrijeme kada je zbog strahota o kojima je obavještavao Radio Panorama došlo do iseljavanja velikog broja građana Pljevalja. Građani Pljevalja tvrde da neki učesnici u tim događajima i danas su na uticajnim mjestima u Pljevljima. Ako je to tačno, da li se tu nalazi odgovor zašto ste selektivno primjenjivali zakon prema Radio televiziji Panorama, gospodine ministre? Najmanje što se moglo očekivati od vaše partije je da, bez obzira što Crna Gora nema zakon o lustraciji, iz svojih redova eliminiše učesnike nemilih događaja u Pljevljima, ne da ih eliminiše u onom smislu ne daj bože, nego da ih ne učini javnim i dostupnim za uticaj. To što Demokratska partija socijalista to nije uradila, kako to tvrde građani Pljevalja, najbolje govori o nedostatku njenog demokratskog kapaciteta i njenoj nespremnosti da se suoči sa prošlošću i prizna svoje greške. Da ova partija i dalje sprovodi politiku diskriminacije dijeleći ljude na njihove i ostale, najbolje govori činjenica da je u novembru mjesecu 2012.godine iz Pljevalja, iz Crne Gore, direktorica Radio televizije Panorama Hasena Sena Luinović sa svojom porodicom napustila Crnu Goru i zatražila politički azil u Njemačkoj. Na taj način vaša partija uspješno sprovodi projekat

iseljavanja građana ove zemlje, jer je od momenta kada ste vi došli na vlast Crnu Goru napustilo preko sto hiljada građana iz redova manjina.

Na taj način vi ćete dovesti Crnu Goru u poziciju da je sve više vaših, a sve manje ostalih, zbog čega će vaša partija po ovom pitanju, naglašavam po ovom pitanju, morati da položi račun pred sudom istorije Crne Gore.

Na kraju, vizija Crne Gore koju ima Pozitivna Crna Gora jeste da u njoj ne bude više naših i vaših, već da svi građani Crne Gore budu naši i da ostaju ovdje, kako to reče naš pjesnik Aleksa Šantić, "ostajte ovdje, sunce tuđeg neba neće vas grijati ko što ovo grije", kada smijenimo Demokratsku partiju socijalista i sve one partije koje su spremne da diskriminišu građane po vjeri, naciji, političkoj pripadnosti i bilo kojoj drugoj posebnosti. Zahvaljujem.

Izvinite zbog prekoračenja, gospodine Šturanoviću vama se posebno izvinjavam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dobro, tako to uvijek biva, počnemo neke druge teme i završimo sa DPS-om. Idemo dalje, navikli smo na to, tako da sada kolega Bošković će odgovarati na pitanje kolegice Snežane Jonice, nakon nje kolega Goran Tuponja i to je to što je upućeno Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, predstavnici Vlade, poštovani građani, Ministru rada i socijalnog staranja postavila sam poslaničko pitanje, koje se odnosi na rad i funkcionisanje fonda rada.

Pitala sam koliko je ukupno podnijeto zahtjeva za naplatu neisplaćenih potraživanja od strane zaposlenih kojima je prestao radni odnos kod poslodavca usled pokretanja stečajnog postupka od osnivanja Fonda rada od dana postavljanja ovog pitanja.

Pitala sam i koliko je zahtjeva ukupno pozitivno riješeno, koliko odbijeno, a koliko odbačeno i za ova oba pitanja tražila podatke po godinama, opštinama i privrednim subjektima od osnivanja Fonda do danas.

Pitala sam i koliko je sredstava po tom osnovu isplaćeno od osnivanja Fonda a koliko je broj pozitivno riješenih zahtjeva za koje je izvršena isplata ukupno za svaku godinu i pojedinačno.

Koliko je ukupno zahtjeva koji su pozitivno riješeni a da za njih nije izvršena isplata? Koliko je zahtjeva koji su pozitivno riješeni a za njih nije izvršena isplata a prošlo je više od šest mjeseci, godina dana, godinu ipo, dvije, dvije i po ili tri godine od dana kada je donijeto pozitivno rješenje?

Pitala sam na osnovu kojih je pravila utvrđen redosljed odlučivanja po predmetima. Da li se odlučivalo po redosljedu prispjeća ili su uspostavljeni neki drugi prioriteti? Ukoliko jesu, koji su to bili prioriteti?

Koliko je lica kojima je prestao radni odnos kod poslodavca usljed stečaja a nisu ostvarili pravo na naplatu neisplaćenih potraživanja usljed smrti, a zbog člana 19 Zakona o Fondu rada to pravo nisu mogli da ostvare njihovi zakonski naslednici? Pitala sam na kraju koliko je sredstava uplaćeno Fondu rada od dana njegovog osnivanja do dana postavljanja ovog pitanja ukupno, a koliko pojedinačno po godinama. Koliko je sredstava ukupno i po godinama od osnivanja do danas uplaćeno Fondu iz budžeta Crne Gore po osnovu doprinosa od nezaposlenosti na teret poslodavca iz EU fondova i po osnovu donacija, poklona i drugih izvora u skladu sa Zakonom o radu?

Ovo pitanje postavila sam da vas prije svega podsjetim koliko je ova vaša vlada i sve prethodne vlade kontinuiteta ostavila ljude u Crnoj Gori bez posla načinom vođenja ekonomske politike. Pitala sam i da bih vas podsjetila da je Crna Gora država socijalne pravde, a da način funkcionisanja nakon što su ti ljudi ostavljeni bez posla kroz vrijeme donošenja odluka u Fondu rada, ali još više kroz vrijeme koje protiče od vremena donošenja odluka do vremena isplate po tim odlukama nije nešto što se radi u državi socijalne pravde.

Pitala sam i zbog toga da vam ukažem po ko zna koji put da postoji posebna obaveza da se ažurno odlučuje kada su u pitanju radnici koje ova država ili preciznije ova Vlada ostavila bez posla zbog politike koju je vodila svo ovo vrijeme i koji su zbog toga dovedeni na ivicu egzistencije zajedno sa njihovim porodicama. Da vam ukažem na to da kroz odgovor na moje pitanje se i vi podsjetite koliko je ljudi koji čekaju na donošenje odluka. Koliko onih kojima su odluke donijete, a po njihovim odlukama još uvijek nije isplaćeno i ako je prošlo značajno vremena.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Trebaće mi više vremena za odgovor po ovom pitanju.

Dakle, da krenem s kraja. Nijeste morali postavljati ovo pitanje da biste mene podsjetili. Sa ovim pitanjem se svakodnevno suočavam, tako da ste mogli možda nekoga drugoga podsjetiti o ovim podacima.

Dakle, od osnivanja rada Fonda do dana postavljanja pitanja za isplatu potraživanja licima kojima je radni odnos kod poslodavca prestao uslijed stečaja i zaposlenih za čijim je radom prestala potreba zbog tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena podnijeto je ukupno 21.363 zahtjeva, od čega je u 2010. godini 21.032, u 2011. godini 259, u 2012. godini 21 zahtjev i u 2013. godini 41 zahtjev.

Podnijeti zahtjevi se odnose na 750 poslodavaca iz svih opština u Crnoj Gori, a podatke o broju podnijetih zahtjeva po poslodavcima iz tehničkih razloga nije moguće u ovom trenutku precizno dati. Podnijeti zahtjevi po opštinama: Andrijevića 167, Bar 311, Berane 2933, Budva 7, Bijelo Polje 3538, Cetinje 456, Danilovgrad 719, Herceg Novi 955, Kolašin 382, Kotor 934, Mojkovac 956, Nikšić 1179, Plav 467, Pljevlja 1888, Plužine 11, Podgorica 5113, Rožaje 822, Šavnik 9, Ulcinj 254, Žabljak 266, Tivat 4.

Vaše drugo pitanje je koliko zahtjeva ukupno pozitivno riješeno, koliko odbijeno, a koliko odbačeno.

Od osnivanja Fonda do dana postavljenja pitanja ukupno je riješeno 11.780 zahtjeva i to: 10125 zahtjeva je usvojeno, 1444 zahtjeva je odbijeno, a za 174 zahtjeva je donesen zaključak o odbacivanju. Za 16 zahtjeva je obustavljen postupak, dok je za 28 zahtjeva postupak prekinut do rješavanja prethodnih pitanja iz toga odnosa. Riješeni zahtjevi se odnose na 750 kod poslodavaca, kao što sam rekao, i riješeni zahtjevi po godinama s obzirom na način rješavanja. U 2010. godini 1640 je osnovano, 256 je odbijeno, odbačeno 3. U 2011. godini 1943 su pozitivno riješena odnosno bila predmet rješavanja odnosno osnovan zahtjev, izvinjavam se, zahtjev odbijen 1117, odbačen 140, obustavljen postupak 10, prekid postupka 28. U 2012. godini 5007 je osnovan, 41 je odbijen, jedan je odbačen, a obustavljen postupak u 6. U 2013. godini, 1561 je osnovan, 30 je odbijeno a 30 odbačeno. Sve ukupno do dana današnjeg kao što sam rekao 10125 je pozitivno riješeno, 1444 odbijen, 174 odbačen, 16 obustavljen postupak i 28 prekinut postupak.

Riješeni zahtjevi po opštinama sjedišta poslodavaca, s obzirom na način rješavanja. Dakle, u Andrijevići 138 pozitivno od 146. U Baru 34 pozitivno od 241. U Beranama 1431 pozitivno od 1662. U Budvi je jedan zahtjev rješavan i odbijen je. U Bijelom Polju 910 pozitivno od 1293. U

Cetinju 236 od 266, Danilovgrad 511 od 529, Herceg Novi 364 od 369, Kolašin 230 od 309, Kotor 311 od 317, Mojkovac 728 od 751, Nikšić 586 od 809, Plav 425 od 438, Pljevlja 722 od 782, Plužine 607, Podgorica 3030 od 3267, Rožaje 315 od 376, Šavnik 8 od 8, Ulcinj 95 od 103, Žabljak 45 od 92 i Tivat rješavan jedan i on je odbijen.

Treće pitanje: Koliko je sredstava po tom osnovu isplaćeno od osnivanja Fonda do postavljanja ovog pitanja, ukupno i pojedinačno za svaku godinu osnivanja, te koliki je broj pozitivno riješenih zahtjeva za koje je izvršena isplata ukupno i za svaku godinu pojedinačno?

Fond rada je od osnivanja od dana postavljanja poslaničkog pitanja izvršio isplatu po pravosnažnim rješenjima za 6521 lice u ukupnom iznosu 12559041,00 euro, od čega je 6464551,00 isplaćen iz sredstava opredijeljenih budžetom, 95.000,00 iz budžetske rezerve, dok je 5.999.490,00 iz sredstava obezbijeđenih emisijom obveznica.

Dakle, u 2010. godini broj isplaćenih rješenja je 478. Iznos uplate je 920.000,00. U 2011. godini 1290, iznos uplate 2.484.000, 2012.godine 4.219, 8.125.390 i u 2013-oj 534, u ukupnom iznosu 1.028.888 eura, što znači 6.521 rješenje je isplaćeno a iznos uplata je, kao što sam rekao, 12.559.041 euro.

Četvrto pitanje: Koliko je ukupno zahtjeva koji su pozitivno riješeni a da za njih nije izvršena isplata? Fond rada pozitivno je riješio 10.125 zahtjeva, isplata je izvršena za 6.521, za isplatu je preostalo 3.598 pravosnažnih rješenja, šest rješenja je poništeno u ponovljenom postupku po službenoj dužnosti zbog naknadnog pribavljenih dokaza i novih činjenica.

Peto pitanje: Koliko je zahtjeva koji su pozitivno riješeni a da za njih nije izvršena isplata, a prošlo je više od šest mjeseci, više od godinu dana, više od 18 mjeseci, više od dvije godine, više od dvije i po godine, više od tri godine? Od ukupno 3.598 konačnih rješenja koja nijesu isplaćena za 1.171 rješenje je prošlo devet mjeseci, za 647 osam mjeseci, za 257 rješenja je prošlo sedam mjeseci od konačnosti, dok je za 1.523 rješenja prošlo manje od šest mjeseci od konačnosti rješenja. Na osnovu naprijed navedenog nema rješenja koja nijesu isplaćena da je proteklo više od devet mjeseci od konačnosti rješenja.

Šesto pitanje: Na osnovu kojih pravila je utvrđen redosled odlučivanja o predmetima, da li se odlučivalo po redosledu prispjeća ili su uspostavljeni neki drugi prioriteti, ukoliko jesu, koji su to prioriteti? Rješavanje po zahtjevima se vrši u smislu odredbi Zakona o fondu rada i Zakona o opštem upravnom postupku. U dosadašnjem radu prilikom obrade zahtjeva ukupnog broja riješenih predmeta zastupljene su sve

opštine u Crnoj Gori kao i poslodavci iz tih opština po redosledu predaje, s tim što je prioritet dat opštinama sa sjevera Crne Gore iz socijalno-ekonomskih razloga. Zahtjevi iz opština Andrijevića, Plav, Šavnik, Plužine, Kolašin obrađeni su oko 80% slučajeva kao i zahtjevi lica lošeg zdravstvenog stanja prema priloženoj medicinskoj dokumentaciji i lica za koje se pouzdano moglo utvrditi da su članovi iste porodice. Posebno ističem, prilikom obrade zahtjeva poseban prioritet dat je invalidima rada, za ovu kategoriju lica isplata je vršena po prioritetu na osnovu dostavljenih spiskova od strane udruženja invalida rada kako na lokalnom tako na državnom nivou.

Sedmo pitanje: Koliko je lica kojima je prestao radni odnos kod poslodavca zbog stečaja, a nijesu ostvarili pravo na naplatu neisplaćenih potraživanja usljed smrti, a zbog člana 19 Zakona o fondu rada to pravo nijesu mogli da ostvare njihovi zakonski nasljednici? Stručne službe Fonda rada prilikom obrade podnijetih zahtjeva utvrđuju da li je zahtjev predat od strane lica koje može biti stranka u postupku. U ukupnom broju podnijetih zahtjeva nije moguće utvrditi broj zahtjeva koje su podnijeli nasljednici sve do momenta dok stručna služba ne obradi preostali broj neriješenih zahtjeva.

Osmo pitanje: Koliko je sredstava uplaćeno Fondu rada od dana njegovog osnivanja do dana postavljanja ovog pitanja, ukupno, a koliko pojedinačno po godinama; koliko je sredstava ukupno po po godinama od osnivanja do dana postavljanja pitanja uplaćeno Fondu iz budžeta Crne Gore po osnovu doprinosa od nezaposlenosti, EU fondova, po osnovu donacija, poklona i drugih izvora u skladu sa Zakonom o radu?

Od osnivanja Fonda rada do dana postavljanja pitanja Fondu rada iz budžeta uplaćeno je 6.482.338. Dakle u 2010-toj je 1.740.000, od čega 920.000 sredstava iz budžeta, u 2011-toj 1.911.938 pa se kombinuje, prelazi iz 2010. u 2011.godinu, uplaćeno je u 2011-toj 2.400.00 iz budžeta i 45.000 budžetske rezerve, u 2012-toj godini je uplaćeno 2.125 i 900 i šest miliona na osnovu obaveznica koje je Vlada izdala te godine. Tako da je po osnovu stavki 6.482.000 iz budžeta, 95.000 iz budžetske rezerve i nekih 510 eura manje nego šest miliona iz sredstava na osnovu emisije obaveznica. Uplate iz EU fondova po osnovu donacije i poklona nije bilo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama na iscrpnim odgovorima na postavljena pitanja.

Koleginica Jonica. Izvolite, koleginice.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Složiću se sa vama, odgovor je isrpan i precizan i to je jedino što je dobro u ovom odgovoru, ali ono što je moj zaključak ili potvrda onoga što govori Socijalistička narodna partija Crne Gore iz vašeg odgovora je da je Crna Gora po Ustavu država socijalne pravde kojom, nažalost, upravlja vlada koja se specijalizovala samo za vršenje nepravde i to prema onim kategorijama stanovnika koje su oni sami svojim politikom napravili najranjivijim. Činjenica je da podaci o kojima govorite potvrđuju ono o čemu sam maloprije govorila, da treba podsjetiti vas, iako kažete da se sa ovim suočavate svaki dan, na to koliko je ljudi čija je egzistencija dovedena do ivice, njih i njihovih porodica, politikom ove vlade. Podsjetiću vas, ovi podaci govore da Vlada nije na odgovarajući način ispunila obaveze koje je propisala Zakonom o fondu rada, prema ljudima koje je svojom politikom dovela do toga da ostanu bez posla i na taj način ugrozila njihove egzistencije i egzistencije njihovih porodica. Podsjetiću vas da je Socijalistička narodna partija Crne Gore upravo uočila činjenicu da postoji značajan protok vremena od dana kada su ljudi ostali bez posla do dana kada su donošenjem Zakona o fondu rada podnijeli zahtjeve za isplatu neisplaćenih potraživanja, tih 1.925 eura koji im u suštini ne mogu spasiti život, ali će im riješiti makar neke osnovne probleme zbog situacije u koju ste ih doveli, do toga da postoji ogroman broj rješenja koja su donijeta a da tim ljudima nije isplaćeno. Imali ste predlog zakona Socijalističke narodne partije koji vas je obavezivao da uradimo neke stvari zajedno, da obavežemo Fond rada da definiše krajnji rok maksimalno na šest mjeseci u okviru kojeg će se donijeti odluka po podnijetim zahtjevima. Imali ste predlog da definišemo rok koliko vremena može da prođe od dana kada je rješenje po zahtjevu konačno do dana kada se vrši isplata, da bismo makar donekle limitirali vrijeme do kada ćete u neizvjesnosti i bijedi držati ove ljude koje ste ostavili bez posla. Podaci govore eksplicitno da je rezultat politike Vlade Crne Gore da je 750 poslodavaca ili firmi u Crnoj Gori, zahvaljujući načinu na koji je vodila politiku, dovela do stečaja. Podaci govore da je 21.363 porodice eksplicitno kroz dovodjenje firmi u stečaj ostavila bez osnovnog prihoda, a njihove članove domaćinstva bez osnova za održavanje egzistencije. Podaci govore da ste vi u periodu 2010. godine u kojoj ste imali 97% podnijetih zahtjeva od ovih 21.363 za ove tri godine prećutali, iako kažete da ste se suočili sa tim da je samo pola zahtjeva riješeno i da je samo pola zahtjeva odlučeno. Podaci govore da dovoljno sredstava cijelo vrijeme ova Vlada ne izdvaja da nadoknadi ono što je ona sama

napravila kao štetu kategorijama stanovništva koje je silom napravila ranjivim iako su bili radno sposobni i željeli da svojim radom obezbijede dostojanstven život svojih porodica. Sa druge strane Vlada Crne Gore obezbjeđuje da neke svoje greške nekim drugima plaća u mnogo većim iznosima. Podaci govore, po ovome, ako vi tako kažete, da više od devet mjeseci se ne čeka na isplatu. Ako je tako, zašto nijeste prihvatili limitiranje roka za isplatu u predlogu zakona koji je Socijalistička narodna partija dala, da se zna da onaj ko dobije pozitivno rješenje neće čekati više od devet mjeseci. Mi smo predložili šest, sada prihvatam da je i to devet, pa da bude tako. Podaci govore, iako ste vi drugačije rekli, da nije bilo rješavanja po prioritetima koje ste vi definisali, već da su nagle količine isplata vršene i donošenje odluka u vrijeme kada su se sprovodili izbori, bilo lokalni ili parlamentarni, u određenim gradovima po prioritetima koji nijesu bili baš u skladu sa onim o onima o kojima ste vi govorili. To evidentno pokazuju podaci koje imamo za određeni broj gradova gdje su naglo vršene isplate, selektivno, ne po redosledu i ne jednako prema svima koji su ispunjavali uslove, već samo po partijskoj pripadnosti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Podaci govore da moramo dalje.

Kolega Goran Tuponja, to je poslednje pitanje koje imamo upućeno prema Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Izvolite. kolega.

GORAN TUPONJA:

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi ministri, uvaženi pomoćnici ministra, poštovane kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje, gospodine Boškoviću:

Koliko ima nezaposlenih, a koliko zaposlenih građana Crne Gore jula 2013. godine, a koliko ih je bilo u julu 2012. godine? Naglašavam da se pitanje odnosi na građane Crne Gore, znajući da je dosta stranih državljana u Crnoj Gori na privremenom radu, na njih se ne odnosi ovo pitanje.

Šta namjeravate da uradite kako bi smanjila nezaposlenost do kraja tekuće godine i koliko zaposlenih ćemo imati prema vašim projekcijama u decembru ove godine? Koliko se novca od privatizacije preduzeća u

vrijeme vašeg mandata uložilo u otvaranje novih radnih mjesta i koliko ih je tim novcem otvoreno?

Obrazloženje: Zaposlenost je životno važno pitanje naših građana. Postoji opšti interes, naravno, za ovu temu i ne može se skinuti sa dnevnog reda opštom pričom o svjetskoj ekonomskoj krizi, što smo na žalost često u prilici da čujemo. Mislim da bi egzaktni podaci o nezaposlenosti naših građana dali najbolji uvid u rad resornog ministarstva, kao i rada Vlade u cjelini. Htio bih još da kažem, da podsjetim na to, da je vaša partija u toku predizborne kampanje obećala 40 hiljada novih radnih mjesta i interesuje me kako se odvija taj vaš program. Da li je u proteklih osam mjeseci napravljen proporcionalan napredak u odnosu na ovih 40 hiljada obećanih radnih mjesta? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče, zahvaljujem gospodine Tuponja na postavljenom pitanju.

Na vaše postavljeno pitanje, mogu dati sljedeći odgovor:

Prema poslednjim podacima Monstata u maju 2013. godine nezaposlenih u Crnoj Gori je 31.363 građanina ili građanke Crne Gore. Ono što je podatak Zavoda za zapošljavanje koji je svježiji i koji je od prošle nedelje, da je taj broj na 29.700. Procenat broja nezaposlenih za period januar - maj 2013. godine je za 3,6% veći u odnosu na isti broj prethodne godine. Prema istom izvoru prosječan broj zaposlenih za period januar- maj 2013. godine iznosio je 169.432 što je za 3,9% više nego u istom periodu 2012. godine, dok je u maju iznosio 174.369 ili za 5,18% više u odnosu na maj 2012. godine zaposlenih u Crnoj Gori više nego za isti period 2012. godine. Na dan 01. jula 2013. godine kod Zavoda za zapošljavanje registrovano je, izvinjavam se na onome maloprije podatku, 29.913 nezaposlenih, što je u odnosu na isti period prethodne godine više za 3,7%, tako da su podaci praktično uporedivi.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje od ukupnog broja registrovanih nezaposlnih 01. jula ove godine, nezaposlenost kod mladih u dobu od 15 do 24 godine učestvuje sa 22,8 što je nešto više u odnosu na prethodnu godinu kada je bilo 21,6. Kao što znate nezaposlenost je veliki izazov ne samo Crne Gore već i svih zemalja u regionu, a i šire.

Nezaposlenost u Evropskoj uniji se skoro udvostručila u odnosu na period od 2008. do 2013. godine, nažalost nezaposlenost se i kod nas povećava. Širi kontekst je da veće zapošljavanje svakako podrazumijeva dodatne napore za obezbeđenje stranih direktnih investicija, početak realizacije projekta u energetsom sektoru, projekte u putnoj infrastrukturi, u sektoru proizvodnje hrane u prerađivačkoj industriji, dalje unapređenje biznis okruženja, podrška razvoju područnog biznisa i tako dalje.

Za zadnje četiri godine Vlada Crne Gore opredijelila je preko 20 miliona zahtjevne mjere zapošljavanja koje su plasirane preko Zavoda za zapošljavanje. U ovoj godini ta sredstva predviđena su u iznosu od 2,9 miliona eura. Tokom 2013. godine 683 lica je završilo ili je u toku obuka za osposobljavanje, 1 830 mladih je prošlo obuku za pomoćne poslove. Takođe, je dodijeljno 35 kredita za samozapošljavanje, kroz program javnih radova zaposleno je 238 lica. U cilju poboljšanja pozicije visokoškolaca na tržištu, svrhu njihove veće zapošljivosti Vlada je donijela Zakon o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koji je usvojen prethodne godine, a 15. januara je tu praksu počelo sticati 4 211 korisnika, odnosno lica sa visokim stručnim obrazovanjem. Da bi se stimulisalo zapošljavanje upravo ovih lica Vlada je usvojila Uredbu o dopuni Uredbe o subvencijama, zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica na osnovu ovih izmjena poslodavcima se subvencionira dio poreskog opterećenja zarada na lica koja zadrže u radnom odnosu. U prethodnom periodu velika pažnja je bila usmjerena ka većem zapošljavanju domaće radne snage i u okviru sezonskih poslova je zaposleno više od 8 400 ljudi. Suzbijanjem sive ekonomije u okviru ove oblasti značajno se otvara prostor za veće zapošljavanje radne snage i u ovom pravcu Ministarstvo rada i socijalnog staranja će nastaviti da djeluje.

Takođe, Vlada Crne Gore će sagledati mogućnost povećanja sredstava zahtjevne mjere za zapošljavanje sa ciljem povećane zaposlenosti. Tako da ova godina kada je godina krize na međunarodnom nivou, država i dalje odvaja značajna sredstva da bi se izborila sa problemom nezaposlenosti.

Na pitanje koliko će zaposlenih biti na kraju decembra ove godine, ono što su procjene jeste da bi trebalo da ih bude oko 170 hiljada. Ovo je u suštini odgovor na vaše pitanje. Ono što mogu još reći ovih četrdesetak sekundi koliko imam na raspolaganju je da je nezaposlenost zaista i u Vladi prepoznata kao jedan ključni problem trenutno s kojim Vlada treba da se bori. U nedostatku stranih investicija Vlada treba da upravo aktivnim mjerama zapošljavanja podstiče zapošljavanje. Ono što su

devijacije na tržištu rada jeste u ovoj godini povećano zapošljavanje strane radne snage. Mi u istom periodu uporednom ove i prošle godine imamo za tri hiljade više stranaca zaposlenih u Crnoj Gori nego što je to bilo prethodne godine. Razlozi su različiti i mi užurbano radimo sa poslodavcima kako bi taj trend preokrenuli i kako bi zapošljavanje domaće radne snage i ono što je procjena i što je izloženo u ekspozeu zaista i ostvarili za četiri godine. Kao što sam rekao ove godine je 25 hiljada novo zaposlenih u Crnoj Gori od čega je nažalost 16 hiljada praktično stranaca. Tako da je to egzaktni podatak i možete ga provjeriti i na Zavodu za zapošljavanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Uvaženi ministre, zahvaljujem na vašem odgovoru. I ja imam neke podatke koji se ne slažu u potpunosti sa vašim, prije svega mi imamo od 2009. godine jedan trend pada broja zaposlenih. Takođe, imamo jedan trend rasta koeficijenta penzionera u odnosu na broj zaposlenih tako da jedan zaposleni sve više penzionera mora da izdržava. Prema informacijama koje ja imam, a koje su iz Monstata, u odnosu na četvrti kvartal 2012. godine gdje ste vi praktično bili samo mjesec dana na čelu tog ministarstva, broj zaposlenih u tom kvartalu je manji za 6,7 procenata, a broj nezaposlenih je povećan za 4,9%. To se odnosi na zadnji kvartal prošle godine, a za prvi kvartal ove godine takođe imamo jedan negativan trend koji kaže da je za 1,1% manji broj zaposlenih i broj nezaposlenih veći za 4,5%. Dvadeset pet hiljada zaposlenih u ovoj godini, od kojeg ste rekli da se 16 hiljada odnosi na strance, to bi značilo da je 9.000 naših građana dobilo posao u ovoj godini. Pitam se kako, ako na kraju prošle godine imamo 167 hiljada 484, a u ovom času ste rekli 169 hiljada, 174 hiljade. Očekujete da na kraju ove godine bude oko 170 hiljada što bi bilo oko dvije i po hiljade više nego na kraju prošle godine. To bi bio u principu jedan sjajan korak, ukoliko mi ne bi znali i ne bi imali vaše čvrsto obećanje, da ćete vi otvoriti 40 hiljada radnih mjesta, a tih 40 hiljada radnih mjesta po nekoj stvari, po nekoj logici očekujemo da u nekom mandatu od četiri godine to bude nekih desetak hiljada na godišnjem nivou, mada ćete vi vjerovatno to argumentovati da će se većina tih radnih mjesta realizovati u četvrtoj godini vašeg mandata, ukoliko uopšte do njega dodje. Iskreno se nadam da neće.

Htio bih još da kažem da 40.000 otvaranja novih radnih mjesta, želim da vjerujem da nijesu razmišljanja poput onih koje smo imali u aferi "snimak", da se sa 40.000 radnih mjesta računa sa 40 x4, da na taj način dobijate 160.000 glasova.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Na ovaj način smo završili sa pitanjima upućenim Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Ministru Boškoviću i njegovim saradnicima zahvaljujem na učešću u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru kulture. Ministar kulture Mićunović je tu, pozdravljam ga u ime svih nas i dajem riječ kolegi Velizaru Kaluđeroviću koji će postaviti pitanje. Izvolite kolega.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine ministre Mićunoviću,

Spletom okolnosti za ovo posebno zasijedanje Skupštine jedini sam poslanik koji je pitao ministra kulture i ubijedjen sam da to nikako ne odražava interesovanje ovog parlamenta za oblast kulture nego ima drugih interesovanja i tako je samo slučajno ovog puta.

Moje pitanje koje sam vam postavio glasi:

Kada je i sa kojim izvođačem radova zaključen ugovor o rekonstrukciji i dogradnji objekta bivšeg Doma Vojske u Podgorici a za potrebe Muzičkog centra? Kolikna je ugovorna cijena i ugovoreni rok za završetak radova? Koliko je do sada sredstava plaćeno za izvođenje radova uz navođenje iznosa plaćenog dijela ugovorene cijene pojedinačno po godinama? Kada se očekuje potpuni završetak radova na rekonstrukciji i adaptaciji objekta bivšeg Doma Vojske i kolika će biti konačna cijena za završetak ove investicije?

Da li se Ministarstvo kulture do sada obraćalo Vladi i iskazivalo eventualno nezadovoljstvo zbog kašnjenja u realizaciji investicije koja treba da obezbijedi adekvatne uslove za rad Muzičkog centra i Nacionalnog simfonijskog orkestra i čime su, u odgovoru Vlade, pravdali ovoliko kašnjenje u realizaciji konkretnog investicionog projekta.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi , vjerujem da ću ga najkasnije do početka naše naredne posebne sjednice dobiti.

Kratak komentar u vremenu koje mi je na raspolaganju do tri minuta.

Prema podacima i informacijama do kojih sam došao, otprilike šest godina, a mi ćemo iz odgovora čuti precizniji podatak jer sam vas i to pitao, traju aktivnosti na rekonstrukciji i dogradnji objekta bivšeg Doma Vojske u Podgorici koji treba da bude namijenjen i koji je namijenjen za smještaj i odgovarajuće uslove za rad Muzičkog centra za rad Nacionalnog simfonijskog orkestra.

Dakle, imam kod sebe papir, na primjer u budžetu za 2009. godinu kaže se da su u toku 2007. godine počeli radovi, da je u toku godine završena izrada projektne dokumentacije i odabran izvođač radova i započeto izvođenje radova i da se u 2009. godini planira nastavak i završetak radova. Mi smo sada u 2013. godini, kako fizički izgleda taj objekat plašim se da ni do kraja ove kalendarske i budžetske godine neće biti završen ali da čujemo iz Vašeg odgovora, možda sam i u krivu. Ako sam, bio bih veoma radosan.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Mićunović ima riječ. Izvolite.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvažene dame i gospodo poslanici, gospodine Kaluđeroviću, zahvaljujem na interesovanju za ovu temu.

U vremenu koje imam trudiću se da odgovorim na sve ovo što je bio predmet vašeg interesovanja. Nešto ću pročitati, nešto ću prokomentarisati, a sve ću vam dostaviti u roku u kome smo dužni da to prema vama uradimo.

Ugovor o građenju za radove nadogradnje, rekonstrukcije i adaptacije objekta bivšeg Doma Vojske u Podgorici, za potrebe Mužičkog centra i Crnogorske kinoteke, zaključila je Direkcija javnih radova nakon procedure javnog nametanja krajem 2008. godine sa izvođačem "Cijevna komerc" DOO iz Podgorice. Ugovorena vrijednost radova iznosi 8.681.000,00 a radovi se odnose na pripremne i demontažne radove postojećeg objekta, gradjevinske i gradjevinsko-zanatske radove, instalaterske radove na objektu i radove na unapredjenju terena. Ugovoreni rok završetka je 11 mjeseci, što je tada sa nekom tolerancijom trebalo da bude početak 2010. godine.

Gospodine Kaluđeroviću, do sada je za rekonstrukciju objekta obezbijedeno pola od te sume, otprilike oko 4 miliona eura je realizovano. Ako ste saglasni ja bih vam u pisanoj formi, imam ispred sebe te podatke, ali bih vam u pisanoj formi i poslao po godinama kolike su investicije bile. Dakle, za stavljanje objekta u funkciju pored ugovorenih radova potrebno je da se izvedu radovi na izradi enterijera, scenske, audio i vidio tehnike, koncertnih dvorana, kao i kompletnom opremanju objekta. Aproksimna vrijednost tih radova iznosi 3.400.000,00 eura, što znači da se ukupna vrijednost investicije procjenjuje na 12 miliona. Moram da vam kažem da je tema veoma prisutna u Vladi i da su tu u brojnim prioritetima drugim ipak sačuvan kontinuitet da se kako da kažem ne zaustave radovi na Muzičkom centru, nego da se iznadje način kako da se svi ovi poslovi koji su ostali izvedu u vrlo kratkom roku, i po onome kako sada stoje stvari, to je na našu veliku radost zajedničku to će biti 2014. godina. Dakle, riječ je o jednoj od najvećih investicija u kulturi za koju se ne mogu obezbijediti sva potrebna sredstva tokom jedne budžetske godine posebno ako se imaju u vidu ekonomski uslovi aktuelni u

proteklih nekoliko godina. Ministarstvo kulture uz poštovanje takve realnosti kroz različite vidove podrške nastoji da obezbijedi kontinuitet rada Muzičkog centra i koji je svojim programskim aktivnostima i umjetničkom produkcijom od osnivanja do danas zavrijedio status respektabilne nacionalne ustanove kulture i dao značajan doprinos razvoju muzičke kulture u Crnoj Gori. Isto se to odnosi na Crnogorsku kinoteku i zato nedostatak prostora za Centar i Crnogorsku kinoteku postaje presudan faktor u njihovom daljem razvoju.

Iskoristiću ovu priliku da vas podsjetim da smo u međuvremenu za te godine za taj period vremena koji spominjete uspjeli da uradimo manje projekte, brojne manje projekte. Sjećate se i sami da smo u programu razvoja kulture na sjeveru Crne Gore rekonstruisali 11 centara za kulturu, da smo veliki projekat koji će biti i na radost i pozitivno iznenađenje svih u Pljevljima, koji ćemo otvoriti iduće godine, veliki kulturni centar u Pljevljima, sa odličnim scenskim uslovima i potrebama, da nam je ostao jedan dug, koji treba da završimo u Beranama, a to ćemo uraditi, već radimo na projektu, iduća godina će biti početak rekonstrukcije Doma kulture u Beranama. Znate da smo poslije sjevera prišli programu Cetinje - grad kulture 2010-2015, da smo realizovali preko 30 projekata i sada ćemo prisutpiti još jednom programu koji liči na to, koji će biti po tom istom uspješnom šablonu napravljen a to je da ćemo ići sa takvim programom kada je u pitanju Nikšić. U Nikšiću smo već napravili i realizovali "Scenu 213." i rekonstruisali i dobro su odmakli radovi na sali "18.septembar". Moram da vam kažem i to da u regionu brojni objekti kulture stoje tako, ne pomjeraju se. Znamo za brojne primjere. To su Narodni muzej u Beogradu koji već preko 10 godina čeka na rekonstrukciju. Svaki skupi projekat otprilike ima neku takvu sudbinu. Mi smo ohrabreni da ćemo u idućoj godini privesti radove na Muzičkom centru.

Čini mi se da smo uspjeli da napravimo dogovor sa Vladom i Direkcijom za javne radove da se Muzičkom centru u ovoj godini da prioritet uz pomoć Ministarstva finansija koje će učiniti sa svoje strane da se naprave okolnosti u kojima se ovaj posao može završiti.

Još jedanput da vam kažem da sam zahvalan na vašem interesovanju, sa nadom da idemo trasom koja depolitizuje kulturu do kraja i da mi se čini da na taj način, ako bude zainteresovanih kad je finansiranje kulture u pitanju, da ćemo jedino tako praviti prave, ozbiljne civilizacijske korake, da pravimo infrastrukturu, da razvijamo naše programe i da čuvamo našu kulturnu baštinu.

Zahvaljujem vam na pitanju, hvala vam, potpredsjedniče, što ste mi dali priliku da ovo kažem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Kaluđerović ima riječ. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

Gospodine Mićunoviću, po mom sudu, a vjerujem da ne griješim, vi ste u crnogorskoj javnosti mnogo više poznati kao poslenik kulture nego kao političar, kao ministar kulture, i misim da je to srećna okolnost i dobro je ako je to tako, vjerujem da ste i vi zadovoljni tom činjenicom. Upravo slijedeći takav stav, nijesam zadovoljan vašim pristupom pri kraju jer bojim se, ipak, da je politika uticala da ste kao poslenik kulture preblagonakloni i pretolerantni u odnosu na ovako ogromno kašnjenje u rekonstrukciji i dogradnji objekta, s obzirom na njegovu namjenu, a namjena je, da ponovim i ja još jednom, smještaj za rad Muzičkog centra. Ako se smijem usuditi da kažem, imam interesovanje lično i porodično za tu vrstu djelatnosti, konkretno muzičke djelatnosti, koja postiže veoma značajne rezultate, a mislim da jedna država koja stremi članstvu u Evropskoj uniji ne može a da nema nacionalnih simfonijski orkestar i adekvatne uslove za njegov rad. Saglasićemo se da u ovom trenutku toga nema i da naš nacionalni simfonijski orkestar je podstanar, kada treba da vježba traži prostor, kada treba da izvodi koncerte, a čini mi se da su oni svojim radom do sada zavrijedili i samo zbog toga, a ne samo zbog ukupnog interesa, moramo da požurimo.

Gospodine Mićunoviću, ja kao političar koji moguće malo realnije i hladnije gleda na ove stvari. Da podsjetim, vi ste rekli da su pripreme počele 2007.godine, ugovoreni rok za završetak radova 11 mjeseci, dakle kraj 2009. odnosno početak 2010.godine. Već smo, evo, tri i po godine u zakašnjenju u odnosu na taj rok, isplaćena je samo jedna trećina od cijene koja je najavljena 12 miliona, bojim se, s obzirom na te činjenice i stanje izgrađenosti objekta, da je i kraj 2014.godine nerealan rok, s

obzirom na trenutnu ekonomsku situaciju, a bojim se i nedovoljno sluha za potrebe u oblasti kulture i da će nas možda društveni problemi natjerati. Svim srcem želim da se to ne desi, nego da se ovom da prioritet. Zbog toga sam očekivao da će te vi kao ministar kulture, posebno kulture, malo žešće reći oko toga. Znam, godina kada je Vlada nenamjenski preusmjerila 3 miliona evra za rješavanje stambenih pitanja u vrijeme kada je trebalo završavati ovaj izuzetno značajni objekat.

Dakle, na putu ka članstvu u Evropskoj uniji, u postizanju i dostizanju standarda u mnogim društvenim oblastima, u izgradnji komunalne infrastrukture, dostizanju standarda u oblasti ekologije itd. Naravno da i u sferi kulture, u stvaranju uslova za kulturno stvaralaštvo takođe moramo da postizemo te standarde. Ovo je jedan od objekata, i to je razlog zbog kojeg sam se opredijelio da potenciram u javnosti ovu problematiku, koji je takođe izuzetno značajan.

Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dakle, složićemo se svi, vjerujem, oko ovoga o čemu su govorili gospodin ministar i kolega poslanik. Objekat od izuzetnog značaja i nadamo se uz određene probleme iz objektivnih razloga koji su u realizaciji čitavog tog projekta da ćemo veoma brzo imati obezbijedene adekvatne uslove za smještaj ove dvije izuzetno značajne kulturne institucije o kojima smo govorili, Muzičkog centra i Kinoteke.

Sa tim optimizmom i da završimo odgovor na ovo pitanje.

Zahvaljujem ministru Mićunoviću na učešću u našem radu i idemo na pitanje koje je kolega Bakić postavio ministru zdravlja Radunoviću. Ministra pozdravljam, a kolegi Bakiću dajem riječ. Izvolite.

MILORAD BAKIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Šturanoviću, kolege poslanici, uvaženi ministre doktore profesore Radunoviću,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Republike Crne Gore, Ministru zdravlja Crne Gore, postavio sam sljedeće pitanje:

Koliko ljekara u Crnoj Gori ima licencu iz prakse, po osnovu propisane dokumentacije, kao dokaz stečenih dodatnih ekspertskih znanja i sposobnosti u skladu sa članom 6 Pravilnika o izdavanju, obnovi i oduzimanju licence, a koliko ih radi bez licence iz prakse?

I drugi dio poslaničkog pitanja:

U kojim opštinama zdravstvene ustanove imaju deficit sa ljekarskim kadrom i koliki je broj lica medicinske struke na evidencijama nezaposlenih u Crnoj Gori, pojedinačno: ljekara, lica medicinske struke sa visokom, lica medicinske struke sa višom i lica medicinske struke sa srednjom stručnom spremom?

Odgovor sam tražio u pisanoj formi.

Ja sam ga, gospodine ministre, dobio, vi ste ekspeditivni i ja vam se na tome zahvaljujem.

Kratko obrazloženje: 2010. godine dr Miloje Pupović vam je, gospodine ministre, postavio isto pitanje kao ovaj prvi dio što sam ja tražio - koliko ljekara koji rade u zdravstvenim ustanovama Crne Gore imaju licencu iz prakse. Tada ste se vas dvojica složili da je taj procenat mali bio, negdje oko 10%, to je razlog da vam ja sada 2013.godine postavim isto poslaničko pitanje, da vidimo kakvo je stanje sada nakon tri godine u vezi sa tim.

Za drugi dio poslaničkog pitanja povod je bilo jedno saznanje iz Pobjede od 8.04.2013.godine, gdje stoji da je Ljekarska komora izdala 60 licenci ljekarima nerezidentima, stranim državljanima, jer navodno naši ljekari koji se nalaze na Zavodu za zapošljavanje nijesu htjeli da se jave na konkurs koji je Zavod za hitnu medicinsku pomoć tada objavio.

To su razlozi zašto sam tražio ove podatke i ja odgovor znam, ali da čuje i vas javnost Crne Gore.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Poštovani gospodine Šturanoviću, dame i gospodo poslanici, poštovani poslaniče doktore Bakiću,

Odgovor na pitanje je sljedeći:

Prema podacima koje smo na vaše pitanje dobili kao odgovor od Ljekarske komore Crne Gore, koja je u skladu sa Pravilnikom o izdavanju, obnovi i oduzimanju licenci nadležna za izdavanje licenci iz prakse, do sada je izdato 280 licenci iz prakse od kojih je sedam izdato doktorima stomatologije. Ako se pogleda koji je to broj ljekara, to je nekih 25% i složićemo se da je to i dalje malo, jer licenca iz prakse se daje u cilju edukacije i stvaranje ekspetskih znanja za podizanje kvaliteta zdravstvene zaštite.

Što se tiče drugog dijela vašeg pitanja, ukazujemo da je deficit lješkarskog kadra evidentan pogotovo u opštinama Pljevlja, Andrijevica, Šavnik, Plužine, Nikšić, kao i u jedinicama i podstanicama Zavoda za hitnu medicinsku pomoć u ruralnim djelovima Crne Gore, gdje trenutno je angažovano 14 ljekara iz regiona, da kažem stranaca, shodno zapošljavanju po zakonu o angažovanju stranaca. Ostale licence su date ili kao konsultanti ili su pak angažovani u privatnim zdravstvenim ustanovama na teritoriji Crne Gore.

Ovaj podatak ukazuje da se mladi ljudi teško odlučuju za odlazak u opštine na sjeveru crne Gore. Vlada Crne Gore je usvojila strateški dokument, plan ljudskih resursa u zdravstvu 2013 - 2022.godine koji u cilju unapređenja kvaliteta zdravstvene zaštite predviđa porast broja ljekara, kako bi se približili evropskim standardima. Broj ljekara danas u Crnoj Gori je 2,16 na hiljadu stanovnika, što je niže od evropskog prosjeka 3,34 na hiljadu stanovnika. Prema usvojenom planu postepenim povećanjem u dva petogodišnja perioda do 2022.godine u Crnoj Gori će raditi 2,6 ljekara na hiljadu stanovnika i to nam je cilj koji želimo da postignemo. Implementacija plana istovremeno predstavlja i plansko ravnomjerno zapošljavanje deficitarnog kadra u cilju smanjenja nejednakosti među regionima, odnosno ostvarivanja dostupnosti zdravstvene usluge kao jednog od najvažnijih načela u organizaciji zdravstvenog sistema. Prema podacima Zavoda za zapošljavanje na evidenciji nezaposlenih je, i tu sam samo taksativno nabrojao ono što ste tražili, je 70 ljekara, 170 lica medicinske struke sa visokim obrazovanjem, 33 lica medicinske struke sa višim obrazovanjem i 766 lica medicinske struke sa srednjim obrazovanjem. Ono što ukazuje, od ovih 70 ljekara 34 su uključeni u program stručnog osposobljavanja. Najveći je broj, upravo, lociran na Zavod za zapošljavanje ovdje u Podgorici.

Takođe, u posljednje tri godine imamo priliv iz regiona novih nacionalnih okvira kvalifikacija, gdje u visokom obrazovanju i u višem obrazovanju imamo nove diplome ili specijaliste - diplomirani inženjer medicinske radiologije, medicinsko-laboratorijski tehnolog, sanitarno-ekološki inženjer specijalista itd, što u stvari iziskuje da mi moramo sada u okviru nacionalnog okvira kvalifikacija u Crnoj Gori imati ozbiljan pristup i tome. Moramo raditi plan stručnog usavršavanja tih ljudi. Raditi nove planove i programe za njihovo obavljanje stručnog osposobljavanja, jer su to neka nova zvanja u okviru nacionalnih kvalifikacija.

Takođe, da bismo ih inkorporirali u zdravstveni sistem mi moramo, u okviru daljih procesa koje radimo, raditi statutarne izmjene, nove sistematizije jer su to neki novi nazivi. Zabrinjavajuće je 766 ljudi je sa

srednjim stručnim obrazovanjem, i tu se stvarno mora voditi vrlo restriktivna upisna politika u skladu sa potrebama, da ne školujemo djecu zdravstvene djelatnosti sa srednjim obrazovanjem, a da nam sjede na Birou. To već ukazuje na ozbiljan problem. Bojim se da ne vidim mogućnost njihovog realnog angažmana u sljedećem periodu. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Bakiću.

MILORAD BAKIĆ:

Objektivna je činjenica da je ljekar prinuđen da se cijelog radnog vijeka edukuje, da prati novine u medicinskoj nauci i praksi. To je imperativ njegovog daljeg napredovanja u struci. Kojim tempom i do kojeg će nivoa on u tom edukovanju stići zavisi od mnogo stvari. Prije svega, od njegove ambicije, od njegovog medicinskog i drugog obrazovanja, ali zavisi i od okolnosti u kojima taj ljekar radi i da li će mu se omogućiti da sve te svoje ambicije i ostvari.

Konkretno, da bi ljekar dobio licencu iz prakse koju izdaje Ljekarska komora, a na osnovu Pravilnika koji je ona propisala, mora da pribavi dokaz o stečenim dopunskim ekspertskim znanjima i sposobnosti. Pravilnikom je predviđeno da ljekar mora da sakupi 120 bodova da bi dobio pomenutu licencu. Kako i na koji način treba da dobije te bodove? Tamo je naglašeno i rečeno da ljekar treba da učestvuje na raznim predavanjima, koje organizuju zdravstvene ustanove, aktivno ili pasivno. Da učestvuje na stručnim sastancima, simpozijumima ili kongresima ljekara i tome sl. Sve se to boduje i dobija se licenca za to. Učešće naših ljekara u međunarodnim kongresima i stručnim sastancima dosta je limitirano u ovakvoj situaciji. Možemo zaključiti da nije lako ostvariti sve to. Nije lako sakupiti taj bodovni saldo. Dobro je što taj institut, ta licenca iz prakse postoji, jer jednostavno tjera ljekara da je stalno u toku, da prati medicinska zbivanja, medicinske promjene, medicinske doktrine koje se mijenjaju iz časa u čas. Prema tome, to je dobro.

Međutim, gospodine ministre, mislim da postoji jedan temeljitiji, možda i jači način obrazovanja koji treba bodovati. To ne zavisi od ljekara pojedinca nego zavisi od stručnog kolegijuma zdravstvenih ustanova. Naše ljekare treba upućivati u referentne zdravstvene ustanove na određeni period, gdje će oni temeljitije doći do savremenijih naučnih saznanja iz medicinske prakse.

Moj komentar na drugi dio poslaničkog pitanja je sljedeći. Veliki je luksuz da Crna Gora koja izdvaja velike pare za školovanje svojih ljekara, kao što vidimo ima ih 70 na Zavodu, a daje licence ljekarima iz drugih zemalja. Mora se naći način kako da ti mladi ljekari odu malo iz centra, iz Podgorice ili većih gradova u ta ruralna područja. Ako im se obezbijede uslovi koje oni traže, to je moguće i postići. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje. Došli smo do kruga pitanja koja su upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ministru Radunoviću zahvaljujem na učešću u našem radu.

Dajem riječ kolegi Nevenu Gošoviću, a nakon njega kolega Izet Bralić. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, poštovani građani, gospodine ministre Konjeviću,

Moje pitanje upućeno vama glasi: "Koliki broj građana Crne Gore sa prebivalištem u Crnoj Gori ima državljanstvo neke od republika bivše SFRJ, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije, te koliki broj državljanina Crne Gore ima prebivalište u nekoj od republika bivše SFRJ? Koje mjere je Vlada Crne Gore preduzimala na potpisivanju i ratifikaciji međunarodnih sporazuma Crne Gore sa republikama bivše SFRJ o dvojnomo državljanstvu? Dokle se u tom postupku sa svakom od republika bivše SFRJ stiglo, te koje mjere Vlada sada preduzima na zaključenju navedenih sporazuma"?

Kratko obrazloženje. Zakonom o crnogorskom državljanstvu predviđeno je da se crnogorsko državljanstvo može steći i na osnovu ratifikovanih međunarodnih ugovora ili sporazuma koje je zaključila Crna Gora, kao i da se međunarodnim ugovorima i sporazumima može ustanoviti dvojno državljanstvo. U procesu osamostaljivanja republika bivše SFRJ donijele su Zakon o državljanstvu, kao prve zakonodavne akte kojima se i potvrđuje personalni suverenitet država. Svaka država je autonomno pristupila regulisanju državljanstva. To je razumljivo jer materija državljanstva spada u isključivu nadležnost pojedinih država, s obzirom da predstavlja konstitutivni element državnog suvereniteta. Svaka država slobodno odlučuje o uslovima sticanja i prestanka državljanstva. Pri tome, država je dužna da se pridržava konvencija i

principa međunarodnog prava. U svemu tome, postojale su i potrebe sporazumijevanja, s ozbirom da su stanovnici ovih država na prostoru bivše Jugoslavije imali jedinstveno državljanstvo izvedeno iz državljanstva država članica i da su između njih uspostavljene brojne porodične, lične, profesionalne i druge veze. Naime, istorijska i tradicionalna povezanost i život u zajedničkoj državi je učinio svoje. Stvorene su mnogobrojne uzajamne veze, srodstva, posjedovanje imovine, nasljeđe, što sve čini korpus ljudskih prava čije ostvarivanje je najefikasnije u slučaju uspostavljanja dvojnog državljanstva. U okviru svega toga, postoji poseban izražen interes desetina hiljada građana Crne Gore i Srbije koji su državljanji jedne, a građani druge države da dođe do zaključivanja bilateralnog ugovora o dvojnog državljanstvu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, kolega Gošoviću.

Ministar Konjević, odgovor na pitanje. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Mustafiću. Zahvaljujem se svakako i gospodinu Gošoviću na ovom pitanju, posebno u prvom dijelu tog pitanja jer mislim da će nam pomoći da neke stvari koje se u laičkoj, da kažem, javnosti otvaraju i djeluju nelogično, na ovaj način pojasne. Pročitaću vam prvo taj dio odgovora, pa ću dati svoj komentar.

Ministarstvo unutrašnjih poslova ne raspolaže sa podacima koliki broj građana Crne Gore koji ima prijavljeno prebivalište, ima državljanstvo neke od bivših republika Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Takođe ne raspolažemo podatkom koliki broj državljanina Crne Gore ima prijavljeno prebivalište i u nekoj od republika bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Naime, provjeru činjenica državljanstva i prebivališta vezanih za republike bivše SFRJ nije moguće vršiti da države ne mogu razmjenjivati takve podatke službenim putem bez saglasnosti lica na koje se ti podaci odnose.

Prije nego što dam drugi dio odgovora vezan za potpisivanje o dvojnim državljanstvima želim ovdje da se zaustavim i pojasnim. Radi se o korpusu ličnih podataka kojima države raspolažu sa ličnim podacima svojih građana. Nijedna država, uključujući i Crnu Goru, država od kojih su dvije od nekadašnjih šest konstituenata bivše SFRJ postale članice EU, ne žele na bilo koji način da zvaničnim putem u ove svrhe razmjenjuju svoje podatke, jer štite lične podatke svojih građana. Prema tome, kada se javi nešto u javnosti što može da bude posljedica ovoga o

čemu ste vi govorili, dakle života u zajedničkoj državi, različitih iskustava tokom toga života u zajedničkoj državi, mi prosto sa tim stvarima sada moramo da se suočimo i pomognemo jedni drugima. Pomognemo državnom organu u sticanju u razumijevanju kod ljudi da mi ne možemo da dobijemo podatak, kada bi ga tražili službenim putem ako bi smo ga zatražili službenim putem, vjerujte mi da bi smo kao država i kao organ bili neozbiljni.

Nikada ne bismo dobili odgovore na ta pitanja jer je to prosto praksa koja funkcioniše među državama ovim povodom. Ja ne govorim o drugim podacima koji se razmjenjuju nekim drugim povodima.

U drugom dijelu vašeg pitanja vezano za dvojno državljanstvo, ja ću vas podsjetiti da je u septembru 2008. godine Vlada Crne Gore utvrdila osnove za pregovore bilateralnih ugovora između Crne Gore i drugih država o dvojnem državljanstvu sa nacrtom ugovora o dvojnem državljanstvu, te Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave dostavilo nadležnim organima Republike Srbije, Hrvatske, Slovenije, Makedonije, Bosne i Hercegovine nacrt ugovora o dvojnem državljanstvu i predložilo da odmah započnu pregovore o zaključivanju ugovora.

Nadležni organi Republike Slovenije i Republike Hrvatske nijesu pokazali posebno interesovanje za to. Imajući u vidu da su sada te dvije države članice EU još manje očekujem da bi sada pokazale interesovanje za to. Kao što ste se i u vašem pitanju fokusirali i to želim da pojasnim, najviše razgovora je bilo sa Republikom Srbijom i ti razgovori su vođeni intenzivno tokom 2008. godine.

Ja sam u neformalnim susretima koje sam imao više puta sa ministrom Dačićem pokretao ovu temu i dolazili smo do jednog zajedničkog zaključka, a to je da država Srbija i država Crna Gora legitimno imaju dva potpuno suprotstavljena koncepta u Zakonu o državljanstvu. Republika Srbija ima koncept takozvanog liberalnijeg pristupa i dobijanja srpskog državljanstva, a dok država Crna Gora se opredijelila za jedan konzervativniji, ako mogu tako da kažem, pristup, koji je imanentan državama njene veličine i u teritorijalnom i u brojčanom smislu. Zajednička konstatacija sadašnja, moja i ministra Dačića je da nijedna država ne smatra cjelishodnim i ne smatra da je to njen državni, nacionalni interes da mijenja taj koncept. Ta dva koncepta su do te mjere suprotstavljena, vi znate o čemu ja govorim, tako da je nemoguće da bez odustajanja od koncepta napraviti sporazum o dvojnem državljanstvu. Ja vjerujem da su se ove potrebe o kojima ste vi govorili, jednog dijela građana kao posljedica zajedničkog života u nekadašnjoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, u ovih pet godina primjene Zakona o

crnogorskom državljanstvu u najvećoj mjeri riješile i vjerujem da će se u narednim godinama dodatno oni slučajevi koji imaju svoje specifičnosti riješiti.

Vi znate da smo mijenjali u jednom segmentu na inicijativu vašeg kluba Zakon o crnogorskom državljanstvu kako bismo za određene kategorije stanovništva olakšali te procedure i to je bio pozitivan pomak, ali ne odustajemo od koncepta, to su prosto interesi koje smo u tom segmentu prepoznali.

Sa Bosnom i Hercegovinom takođe znate da smo inicirali te pregovore, da je bilo različitih mišljenja Bosne i Hercegovine vezano za potpisivanje tog sporazma. U međuvremenu su se ta mišljenja promijenila i u toku je jedna administrativna diplomatska procedura i definisanje osnova kako bi prepoznali jedna i druga država da li u osnovama za vođenje pregovora ima šanse da ti pregovori na kraju proisteknu potpisivanjem tog sporazuma.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Komentar, kolega Gošović. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre, jasan je odgovor na prvi dio mog poslaničkog pitanja, jer činjenica je da svaka država čuva podatke o svojim državljanima i ne dostavlja ih i nema obavezu dostavljanja drugim državama.

Ali, u odnosu na drugi dio mog pitanja mogu da konstatujem da proizilazi iz vašeg odgovora da je Crna Gora potpisala sporazum sa Republikom Makedonijom o dvojnog državljanstvu još 2009. godine, nije ratifikovala ni taj sporazum, dakle ni sa jednom republikom bivše SFRJ sporazum nije ratifikovan, tako ni sa Republikom Makedonijom.

Znači, ti rezultati, te aktivnosti Vlade Crne Gore koje ne zavise samo od jedne nego i od druge države su poražavajuće po interes onih građana koji su trebali da ostvare određena prava zaključivanjem jednog takvog sporazuma. Naravno, najviše pažnje u vašem odgovoru posvetili ste ovoj proceduri koja je tekla vezano za zaključivanje, za pokušaj uređenja tih pitanja sa Republikom Srbijom, pa ću i ja moj komentar u najvećem dijelu usmjeriti na ta pitanja.

Činjenica je da je prestankom državne zajednice Srbije i Crne Gore prestalo da važi državljanstvo Srbije i Crne Gore, to je državljanstvo bilo

izvedeno iz državljanstva država članica. Tada su državljani Crne Gore u Srbiji i državljani Srbije u Crnoj Gori postali stranci u državama čiji su građani godinama, pa i decenijama. Zakonom za sprovođenje Ustava, odredbom člana 12 svaki građanin Crne Gore koji je pored crnogorskog državljanstva na dan 3. juna 2006. godine imao i državljanstvo neke druge države ima pravo da zadrži i crnogorsko državljanstvo. Ova norma je diskriminatorna prema građanima Crne Gore koji su imali državljanstvo Srbije, jer se ta norma prema njima nije mogla primijeniti jer su živjeli u državnoj zajednici Srbije i Crne Gore gdje nisu imali mogućnosti niti potrebu da pored crnogorskog državljanstva stiču i državljanstvo Srbije.

Članom 12 Ustavnog zakona takođe je propisano da državljanin Crne Gore koji je nakon 3. juna 2006. godine imao i državljanstveno neke druge države može zadržati i crnogorsko državljanstvo do potpisivanja bilateralnog sporazuma sa zemljom čije je državljanstvo stekao, ali najduže godinu dana od dana usvajanja Ustava Crne Gore.

Znamo da je taj rok davno istakao, međutim do potpisivanja sporazuma o regulisanju dvojnog državljanstva između Srbije i Crne Gore, kao što ste rekli, još nije došlo. Pregovori o dvojnog državljanstvu između predstavnika dvije vlade počeli su u mjesecu oktobru 2008. godine, da bi potpuno stali početkom 2009. godine. Ispostavilo se, što ste i potvrdili, da Srbija i Crna Gora imaju dva potpuno različita pristupa regulisanja dvojnog državljanstva. I pored toga što je javnost uskraćena za detaljnije informacije oko toka aktivnosti na zaključenju toga sporazuma o dvojnog državljanstvu, poznato je da je Vlada Crne Gore u ovim pregovorima nastupala sa veoma restriktivnim odnosom prema mogućnosti sticanja dvojnog državljanstva. Ali, ono što je najgore, gospodine ministre, u svemu tome jeste da se od mjeseca aprila 2009. godine ne pokreću nikakve aktivnosti na nastavku ovih pregovora. 24. februara 2012. godine prenio izjavu koju je tada predsjednik DPS-a, sada premijer, gospodin Milo Đukanović dao u intervjuu za Novi magazin, u kojoj je najavio da će pitanja dvojnog državljanstva građana Srbije i Crne Gore uskoro biti riješeno. Citiraću njegovu izjavu: „Mnogo se radilo na tome odmah nakon referendumu, ali se nije uspjelo doći do finalnog dokumenta. Mislim da je to apsolutno bliska budućnost, na šta nas upućuju tradicija i dnevne potrebe naših građana.“

Međutim, iz odgovora na postavljeno poslaničko pitanje jasno je da to pitanje, na žalost, neće biti riješeno u bliskoj budućnosti, bez obzira i na tradiciju i na dnevne potrebe naših građana. Nadam se da premijer nije zaboravio na ovu javno datu obavezu.

Ono što bi bio moj apel vezan za postavljeno poslaničko pitanje jeste da vi, ministre, preko vašeg učešća u radu Vlade pokrenete ove aktivnosti za nastavak tih pregovora o zaključenju dvojnog državljanstva onako kako je to u interesu, prije svega građana. Naravno, u svemu tome se i te kako mogu ostvariti i jedan i drugi interes, zaštititi interesi građana, a i interes države kao takve. Zahvaljujem i izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Gošoviću.

Samo vas molim, ne naravno samo vas nego i ostale poslanike, da vodimo računa o vremenu i o tome da nas nakon poslaničkih pitanja danas očekuje nastavak rasprave o setu obrazovnih zakona.

Kolega Izet Bralić je na redu, on će postaviti slijedeće poslaničko pitanje, a nakon njega kolega Gojković.

Izvolite, kolega Braliću.

IZET BRALIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Parlamenta gospodine Mustafiću, uvažene kolege, uvaženi ministre Konjeviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam slijedeće pitanje:

Šta je Vlada preduzela na rješavanju problema na graničnom prelazu Dračenovac-Špiljani, gdje od dana sticanja samostalnosti i uspostavljanja granica između dvije države ne postoji mogućnost izvoza drvnih sortimenata svih sirovina proizvoda koje podliježu fitosanitarnom pregledu?

Obrazloženje: U kontinuitetu od uspostavljanja granica između dvije države, prekograničnog prelaza Dračanovac sa Republikom Srbijom, nije moguće vršiti izvoz velikog broja roba za koje je potrebna fitosanitarna kontrola. To su robe životinjskog i biljnog porijekla, prije svega obla građa, rezana građa, šumski plodovi, pečurke, borovnice, maline, ljekovito bilje, mesni proizvodi i prerađevine od mesa, sirova koža i čitav niz drugih prehrambenih i neprehranbenih proizvoda koji podliježu fitosanitarnoj kontroli. Zbog toga, privredna društva i preduzetnici iz Rožaja, Berana, Andrijevice, Plava i novoformirane opštine Petnjica prilikom izvoza, a dijelom i uvoza roba za koje je potpisan potreban verifikacioni fitosanitarni pregled, umjesto da izvoz vrše preko graničnog prelaza Dračenovac koji im je udaljen od sjedišta firme od pet do 50 km, prinuđeni su da izvoz vrše preko graničnog prelaza Dobrakovo, Opština Bijelo Polje. Ovo predstavlja

klasičan primjer drastične biznis barijere, a što je u suprotnosti sa politikom Vlade Crne Gore i njenim strateškim opredjeljenjima. Koliko je meni poznato pri Ministarstvu finansija formiran je poseban sektor ili služba koja se bavi problemom biznis barijera u Crnoj Gori, pa nas čudi da nijesu prepoznali i ovaj problem kao biznis barijeru, a jesu, da je biznis barijera plaćanje administrativne takse od pet eura za carinske deklaracije.

Ovaj problem je posebno izražen kada se roba izvozi u Republiku Srbiju, Kosovo i Makedoniju sa čijim preduzećima i privrednici iz ovih pet opština imaju tradicionalno dobru poslovnu saradnju, i čak najveći dio obima izvoza i uvoza. U toj situaciji postojanje ovakve biznis barijere izvoznicima, a dijelom i uvoznici iz Crne Gore su drastično oštećeni na način što se povećavaju njihovi troškovi uvoza i izvoza. Prinuđeni su da transport robe vrše sa povećanjem dužinom prevoznog puta, za preko 250 čak i 300 km. Zbog velike gužve na graničnom prelazu Dobrakovo, što je karakteristika naročito u vrijeme turističke sezone, povećava broj dana transporta kao i zbog povećanja kilometraže transporta, u prosjeku od dva do tri dana kasne. Kasne sa rokovima isporuke svojim kupcima, čime se izlažu rizicima plaćanja penala, a i u nekim situacijama i eventualno gubitka posla sa tim poslovnim partnerima. Povećavaju značajno troškove amortizacije, povećavaju troškove dnevnica i plata zaposlenima koji rade na transportu. Bitno poskupljuju usluge prevoza, prosječno za 15-20% a cijenu proizvoda i roba za preko 10%.

Zbog uticaja naprijed naznačenih faktora kao i drugih ovim uslovljenim elementima, prodajna cijena se ugrožava i biznis kod ovih preduzeća kako na domaćem tako i na inostranom tržištu. Izvinjavam se, ali obzirom koliko dugo traje ovaj problem možda neće biti prilike da produžim. U redu, nastaviću.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Isteklo je vrijeme, zaustavio sam.

Imate priliku u komentaru da date još preciznije.

Izvolite, ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Mustafiću.

Uvaženi poslaniče Braliću,

Između Crne Gore i Republike Srbije funkcioniše šest graničnih prelaza, kao što znate, od čega pet u međunarodnom drumskom,

putničkom i robnom saobraćaju i jedan u međunarodnom željezničkom, putničkom i robnom saobraćaju.

Ono što je problem, to je da između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije nije potpisan sporazum o određivanju graničnih prelaza u međunarodnom i pograničnom saobraćaju. Objasniću i zašto.

Na drugoj sjednici komisija Crne Gore i Republike Srbije koja je održana septembra 2011. godine u Podgorici, u načelu su usaglašeni sporazumi o određivanju graničnih prelaza u međunarodnom drumskom saobraćaju, uz obavezu da se nastave pregovori u cilju konačnog usaglašavanja i pripreme za potpisivanje ovih sporazuma. Naime, nije postignuta potpuna saglasnost prilikom usaglašavanja sporazuma o određivanju graničnih prelaza Dračenovac-Špiljani, ranije Mehov krš u dijelu prometa roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli. Prekogranični prelaz Dračenovac-Špiljani na putnom pravcu Rožaje-Novi Pazar ne odvija se promet roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli, jer nije uspostavljena fitosanitarna kontrola na strani granice Republike Srbije, na graničnom prelazu Špiljani.

Komisija Crne Gore u pregovorima sa komisijom Republike Srbije insistira da se na graničnom prelazu Dračenovac-Špiljani omogući promet roba koje podliježu fitosanitarnoj kontroli, a posebno nakon rekonstrukcije granične infrastrukture na ovim graničnim prelazima, te da se po principu reciprociteta uspostavi navedena kontrola. Da pokazujemo interes u tom segmentu, ali kao i za druge stvari, tako i za ovu, potrebno je da imate partnera sa druge strane. Dakle, aktom Ministarstva unutrašnjih poslova od 01.03.2013. godine, kao i aktom od 12.06.2012. godine, znači i u predhodnoj i u ovoj Vladi, iniciran je nastavak pregovora sa nadležnom komisijom Vlade Republike Srbije u cilju konačnog usaglašavanja i pripreme zaključivanja sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije o određivanju graničnih prelaza u međunarodnom i pograničnom saobraćaju kako bi se građanima Crne Gore i Srbije olakšalo prelaženje državne granice, a stanovništvu nastanjenom u pograničnom području omogućilo rješavanje svakodnevnih životnih potreba.

U komunikaciji sa predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije obaviješteni smo da su razlozi zastoja u pregovorima i neusaglašavanju ovih sporazuma određene izmjene u pogledu nadležnosti, izmjene u strukturi članstva Komisije Republike Srbije. Jedan dio nadležnosti će sada da bude u Ministarstvu unutrašnjih poslova Srbije.

Stim u vezi, očekujemo da Republika Srbija prihvati našu inicijativu koju smo jednom tokom prošle, jednom tokom prvih pola godine ove godine uputili za nastavak pregovora u cilju konačnog usaglašavanja i potpisivanja ovih sporazuma.

Dozvolite da iskoristim priliku da pored ovoga dodam da Ministarstvo unutrašnjih poslova u čijoj je nadležnosti između ostalog i poslovi razgraničenja i utvrđivanja državne granice i pripreme za zaključivanje Međunarodnih ugovora o državnoj granici, Ugovora o graničnim prelazima, sporazuma o pograničnom saobraćaju i sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom u predhodnom periodu vodile intezivne pregovore sa susjednim državama na ovom planu. Naime, nakon usaglašavanja granične linije između Crne Gore i Bosne i Hercegovine 16.07.2013. godine u Sarajevu, parafiranje svih graničnih dokumenata u septembru ove godine u Podgorici što očekujemo i internih procedura u jednoj i u drugoj Vladi, potpisaće se ugovor o državnoj granici između Vlade Crne Gore i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. To će doprinijeti razvoju dobrosusjedskih odnosa, stabilnosti u regionu i poštovanju teritorijalnog integriteta i suvereniteta Crne Gore i susjednih država. Naglašavam, radi se o prvom ugovoru koji će biti potpisan između država nastalih na prostoru bivše Jugoslavije. Nama je drago što će Crna Gora da bude, partner u tom rekao bih, vrlo važnom činu.

Intenzivno se vode pregovori sa Republikom Kosovo o razgraničenju sa procjenom da se ugovor o državnoj granici bi mogao potpisati tokom ove godine. Takođe, vode se pregovori nakon zaključivanja ugovora o graničnim prelazima sa Bosnom i Hercegovinom i Republikom Albanijom i sa Republikom Hrvatskom sa kojom je u potpunosti usaglašen ugovor o graničnim prelazima. U toku je i usaglašavanje određenih pitanja tehničke prirode, sporazum o pograničnom saobraćaju kao i nastavak pregovora sa Republikom Srbijom i početak pregovora sa Republikom Kosovo na pripremi ugovora o graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Kolega Bralić, komentar. Izvolite.

IZET BRALIĆ:

Zahvaljujem, gospodine ministre.

Računam na vašu agilnost u Vladi Crne Gore, kao što ste dali to nekim drugim procesima i da ćemo ubrzo dobiti odgovor i na ovo pitanje. Ali, svakako želim da prokomentarišem da ovih pet opština spadaju u red najnerazvijenijih opština u Crnoj Gori, kako volim da nazovem te opštine a to je sjever sjevera. Nastavlja se i dalje centralizacija ili metropolizacija Crne Gore, indeks izopštenosti u Crnoj Gori u pet ovih opština je iznad 6 što je duplo više nego u srednjoj regiji ili šest puta više nego u južnoj regiji. Imamo da 41% zaposlenih u Crnoj Gori živi u Podgorici. Iznad 50% bruto društvenog proizvoda se stvara u Podgorici a istovremeno imamo ovakve biznis barijere koje pospješuju migraciju sjever - jug ili unutar opština migraciju selo - grad što dodatno otežava privrednu situaciju u ovim opštinama.

Računam da će ovaj proces dobiti na dinamici i da ćemo uskoro imati razrješenje ove, zaista velike, biznis barijere koja traje već osam godina. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Sljedeće pitanje postaviće poslanik Obrad Gojković, poslije njega kolega Tuponja.

Kolega Gojkoviću, izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Gospodine ministre, poštovane kolege,

Ovo poslaničko pitanje postavio sam ministru i u prethodnom mandatu, skoro da je i identično, a ono glasi:

Koje aktivnosti Ministarstvo unutrašnjih poslova je preduzelo poslije afere kupovine ličnih karata na lokalnim izborima 7. aprila 2012. godine u Herceg Novom da bi se procesuirala lica koja su od strane optuženih označena kao organizatori ovog krivičnog djela, da li su preduzete sve mjere koje bi obezbijedile lica koja su u bjekstu privredu sudskim organima? Pošto se od strane osuđenih date izjave da se to krivično djelo izvršilo za korist DPS-a i da je finansiranje i organizacija bila u Nikšiću šta je MUP uradio da provjeri ove optužbe? Da li MUP posjeduje podatke gdje se nalaze lica koja su označena kao organizatori, koja su u bjekstvu i šta je trebalo da se preduzme?

Lice koje je organizator je u bjekstvu već godinu dana i nedostupno je organima, a inače ova lica koja su optužena za kupovinu ličnih karata i koja su osudjena prvostepenom presudom su prije toga u kaznenoj evidenciji osudjivana više puta. Interesantno je da presude koje su donesene protiv ovih lica za krivična djela krađe, teške krađe, prevare, falsifikovanja novca i ugrožavanja sigurnosti, nikad nijesu izvršena. Znači, presude koje su bile zatvorske u 2010. godini, već 2011. godine isto lice je ponovilo krivično djelo pa je 2012. godine bilo na izborima u Herceg Novom i kupovalo lične karte. Ovi što su osudjivani na uslovne kazne, tačno se vidi iz ove evidencije, ako su osuđeni 2004. na godinu dana, već kada bi istekla ta uslovna kazna, oni su 2006. godine počinili novo krivično djelo i na tri godine uslovno osudjeni, pa istekne uslovna osuda, pa oni 2009. godine ponovo prave krivično djelo i tako dalje. Znači, maltene profesionalni kriminalci koji su angažovani na izborima u Herceg Novom.

Primijećeno je takodje, a ovo je i javnosti poznato, da su u kampanji Demokratske partije socijalista na predsjedničkim izborima osudjivani

dileri droge čak držali govore, a u toku lokalnih izbora, što ne mora da bude kažnjivo, primijećene su u Herceg Novom aktivnosti i ljudi koji su osumnjičeni, optuženi, osudjeni i optuživani za ubistva. Znači svak može da dodje u Herceg Novi, bilo kada, a ako se ti ljudi baš pojavljuju u toku izbora i u blizini biračkih mjesta, onda je to nešto posebno. Znači, mene čisto interesuje od vas da li ste vi kao Ministarstvo unutrašnjih poslova zanatski preduzeli sve radnje da se ove radnje istraže. Da li ste preduzeli sve da se ova lica privedu pravdi? Jednostavno, radi se o licima koja su višestruki povratnici i mi u Herceg Novom, svi građani Herceg Novog nemaju nikakve potrebe da ta lica vrše takva krivična djela po Herceg Novom i da utiču na izbornu volju u Herceg Novom u lokalnim izborima i samim tim uništavaju povjerenje u ovu državu, u ovaj izborni sistem i u kompletnu državu Crnu Goru. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama.

Ministre, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem. Nijesam znao, nijesu mi sugerisali da je isto pitanje bilo i prethodnom ministru, slično, ali je očigledno protok vremena doveo do toga da nam se informacije ne poklapaju. Precizno sam zahtijevao da ovi navodi koje ste vi u jednom pitanju sa nizom ili velikim brojem potpitanja sugerisali ovdje, posebno vezano za činjenicu da vi ukazujete da su neka od lica protiv kojih su tada podnešene krivične prijave i dalje u bjekstvu. Daću vam informaciju koja je dobijena nakon konsultacija u Upravi policije, kao organu u sastavu, i nadležnih sudova pred kojima su

se vodili ti postupci nadležnog tužilaštva. Uprava policije, naravno ostajući da kod jednog dijela komentara koji ste dali van direktno ovog predmeta koji je ovdje, razgovaramo posebno u dijelu neizvršavanja nekih sudskih presuda, razumio sam, a radi se o zatvorskim kaznama. Dakle, odavde da zajednički uputimo apel da se to mora uraditi i efikasnije, ali to nije u nadležnosti Minsitarstva unutrašnjih poslova u tom dijelu, nego u dijelu nadležnih organa. Naša je asistencija i tu ćemo asistenciju svakako pružiti.

Dakle, Uprava policije i Minsitarstvo unutrašnjih poslova je preduzimajući mjere i radnje iz svoje nadležnosti podnijela četiri krivične prijave protiv 11 lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela povrede slobode i opredjeljivanja pri glasanju. Prema raspoloživoj dokumentaciji i iz spisa predmeta proizilazi da je lice K.M. označeno kao lice koje je organizovalo otkup ličnih karata. Uprava policiej je preuzela sve neophodne mjere i radnje kako bi se K.M. koji je u momentu rada po navedenom predmetu bio nedostupan službenicima Centara bezbjednosti Herceg Novi pronašao, te je za imenovanim raspisana lokalna potraga, odnosno potjernica, radi pronalaženja i sprovođenja Osnovnom državnim tužiocu u Herceg Novom i vodjenju daljeg postupka. Nakon konsultacija sa Osnovnim državnim tužiocem u Herceg Novom, Centar bezbjednosti Herceg Novi je jula 2012. godine obustavio lokalnu potragu - potjernicu s obzirom da je to lice pravosnažno osudjeno u odsustvu i da se nakon toga javio i zatražio od suda , kad kažem javio mislim prijavio, i zatražio od suda da se postupak ponovi iz razloga što mu je suđeno u odsustvu. Takodje, važno je napomenuti da su pored lica čije sam inicijale saopštio i ostala lica protiv kojih je Uprava policije podnijela krivične prijave, osudjen zbog izvršenja krivičnog djela

povreda slobode i opredjeljivanja pri glasanju. Prema informaciji dobijenih od suda predmet se trenutno nalazi pred Višim sudom po izjavljenoj žalbi jednog od navedenih lica. Uprava policije ne raspolaže saznanjima da se jedno od navedenih lica, inicijale da vam ne saopštavam jer ne mogu saopštiti puna imena, ne nalazi u bjekstvu i niti je dobijen zahtjev suda za raspisivanjem potjernice za bilo kojim licem po kojem bi policijski službenici postupali u vezi navedenih krivičnih djela, niti je nadležno tužilaštvo nakon podnesenih krivičnih prijava uputilo bilo kakav zahtjev za dalje eventualno postupanje policijskih službenika.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala i vama, ministre Konjeviću.

Kolega Gojkoviću, komentar. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala.

Gospodine Konjeviću,

Želim da kažem, činjenice koje ste vi ovdje iznijeli do sada nijesu bile dostupne javnosti. Ono što je bilo dostupno javnosti JE da je to lice preko advokata podnijelo zahtjev zato što je u odsustvu i tako dalje. Da su se kažnjavala prethodna krivična djela i da su izvršavane sudske presude koje su bile ovo lice ne bi nikada došlo u ovu poziciju da organizuje ovakvo krivično djelo. Ovdje imate, ako je istina da se to lice prijavilo, ja vama vjerujem, samo ne znam da li je preko advokata ili je ono lično, ja vama sada ovdje čitam, imam presudu ispred sebe gdje se kaže da je dalje naveo da ga je nekoliko dana ponovo pozvalo to isto lice,

predstavilo se kao K.M. iz N. i ističući da radi za DPS i Vladu Crne Gore i ponudio im da od svojih prijatelja uzme lične karte, on će mu za svaku dati po 100 eura. Ako sakupi 10 ili više ličnih karata, dobiće dodatnih 200 eura. Istakao je da se nalazi u teškoj materijalnoj situaciji, da je predao ličnu kartu i da je to išlo na provjeru u neki centar u Nikšiću i da su poslije toga te lične karte otkupljene. Ja vas sada pozivam da saslušate to lice K.M. ako je ono stvarno dostupno organima MUP-a i da provjerite gdje je to išlo u Nikšić, ko je davao novac. Ovaj slučaj je otkrio nezavisni dnevnik "Vijesti". Tačno se sjećam kada su oni rekli da su novac za ovo dobavljali iz Nikšića i da su lične karte išle u Nikšić. Sud u ovoj prvostepenoj presudi decidno tvri da su sve činjenice i okolnosti nepobitno utvrđene i da se izriče presude ova koja jeste. Imamo činjenicu da su višestruki povratnici osuđivani na kaznu zatvora još 2010.godine, da su 2011.godine ponovo pravili krivična djela i da su 2012.kupovali lične karte za DPS. Znači, zatvorske presude, a oni koji su uslovno osuđivani, tačno se ovdje vidi po redoljedu tih presuda, čekali su dan kada uslovna presuda ističe i pravili novo krivično djelo i onda dobiju novu uslovnu osudu, čekali da istakne ta pa onda novo krivično djelo i sve tako, što samo govori o onome što je rekao gospodin Ranko Krivokapić, da negdje postoje trule daske i da jednostavno ovdje nešto škripi. Ono što se desilo u Herceg Novom je na kraju prouzrokovalo aferu „snimak“, gdje smo mi imali anketni odbor, ja sam pokazao ovu presudu, ovo su nepobitni dokazi. Žalosno je to što se desilo u Herceg Novom. Ja bih vas molio da provjerite ovu činjenicu da li je to lice dostupno lično MUP-u i da izvršite istragu ko je njemu davao novac, ako mu je davao, ako on ovo ne porekne što je radio, kako su te lične karte išle u Nikšić, da se suoči sa ovima koji su već osuđeni na kazne zatvora, jer je očigledno da se ovdje radi o ljudima koji su radili i

prije teška krivična djela, teške krađe, prevare, falsifikovanje, ugrožavanje sigurnosti i tako dalje. Imam puno povjerenje u vas da ćete vi ovo sigurno profesionalno uraditi. Hvala.

PREŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nije poslovničko uobičajeno, ali želi ministar Konjević pojašnjenje. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Nerazumijevanje. Dakle, ovdje se vodi sudski postupak, vidjeli ste izjavljena je žalba, koji nije pravosnažan u tom smislu. Prema tome, ja sam i naveo u mom odgovoru, dakle sve ono što jesu izjave tokom suđenja, optužnicu zastupa tužilac, tužilac iz tih saznanja koje dobije tokom zastupanja optužnice i onoga što se dešava na sudu može dati usmjeravajući nalog, obavezujući nalog pripadnicima Uprave policije, da eventualno ispitaju neka druga lica i tako dalje. Samo sam htio proceduralno da to precizno izdefinišemo ne dajući bilo koju drugu vrstu komentara, poštujući činjenicu da se radi o postupku koji je u toku.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre.

Pitanje će postaviti kolega Goran Tuponja, a nakon njega kolegunica Jonica. Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani ministre, uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, gospodine Konjeviću, postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Crnogorska javnost je informisana da je 8.januara ove godine održan konsultativni referendum radi prethodnog izjašnjenja građana o teritorijalnoj promjeni Skupštine opštine Plav, povodom inicijative građana Gusinja za dobijanje opštine Gusinja. Kako je veliki broj građana sa prebivalištem u Plavu, a boravištem u inostranstvu došao zbog glasanja na referendumu, to vas molim da nas informišete da li je radi ocjenjivanja ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu Vlada na predlog vašeg ministarstva obrazovala komisiju u roku od 15 dana od dana prijema

rezultata referenduma, odnosno da li ste vi dali taj predlog Vladi i ako jeste što čini sadržaj vašeg predloga.

Obrazloženje je praktično citat zakona, koji vjerujem da je vama poznat. Članom 30 Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore propisano je da radi ocjenjivanja ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu Vlada na predlog ministarstva obrazuje komisiju u roku od 15 dana od dana prijema rezultata referenduma. Komisiju čine predstavnici ministarstva, drugih organa državne uprave, zajedica opština Crne Gore i predstavnik podnosioca inicijative. Članovi komisije mogu biti i lica iz reda stručnjaka za pojedine oblasti. Aktom o obrazovanju komisije Vlada će utvrditi broj članova i sastav komisije, sredstva za rad, obavljanje administrativnih poslova kao i druga pitanja od značaja za rad komisije, a komisija dostavlja Vladi mišljenje o ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu u roku od 30 dana od dana obrazovanja. Članom 31 predviđeno je da ako Vlada prihvati inicijativu utvrdiće predlog zakona u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Kako od dana održavanja konsultativnog referenduma javnost nije obaviještena o radu vašeg ministarstva i Vlade po ovom pitanju, molim da mi odgovorite da li je ministarstvo na čijem ste čelu završilo obaveze oko ove inicijative, a koje mu zakon nalaže, i ako jeste, na koji način je to učinjeno. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Hvala uvaženom poslaniku na mogućnosti da pojasnimo i damo precizan odgovor. Dakle, mi smo se u Ministarstvu bavili ovim, želim vama i crnogorskim poslanicima po prvi put ukažem da ćemo na narednoj sjednici Vlade usvojiti odluku o formiranju komisije, 10.juna 2013.godine nakon sastanka na inicijativu gospodina Sajda Čekića, predsjednika Skupštine opštine Plav, na njegovu inicijativu je održan sastanak u mojem kabinetu zajedno sa državnim sekretarom za državnu upravu i generalnim direktorom za državnu upravu i lokalnu samoupravu, nakon čega smo mi zbog određenih administrativnih problema koji su bili u prethodnom periodu organizacioni, prije svega u samom ministarstvu, jer je došlo do promjene organizacije unutar ministarstva i formalno dobili ono što jeste obaveze iz člana 20 Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, da je 21.06.2013.godine ministarstvo je dostavilo izvještaj o rezultatima

referenduma i krenuli smo u proceduru koja je za nas obavezujuća, koja ima određena ograničenja sa aspekta roka, ali takođe nas obavezuje na konsultacije sa resornim ministarstvima, da bi smo obrazovali određenu komisiju, koja bi shodno obavezama i zakonu te stvari, kao što ste vi precizno naveli mogla da uradi. Prema tome, kao što sam rekao održan je sastanak u Ministarstvu unutrašnjih poslova i rezultat tog sastanka i aktivnosti koje su sprovedene na sljedećoj sjednici Vlade, Vlada će donijeti odluku o formiranju komisije i po dogovoru koji smo tada uspostavili, ta komisija, imajući u vidu takođe kratak rok da se izjasni o tome, a avgust mjesec je svi znamo sezona godišnjih odmora u državnoj administraciji. Dakle, tom odlukom će se komisija obavezati da počne sa radom od 1.09 i da u roku kako je to predviđeno zakonom da svoj nalaz.Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala za komentar. Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem.

Ako sam vas ja dobro razumio, gospodine ministre, vi ste meni upravo objasnili da vi nijeste ispoštovali zakonsku proceduru koja je propisana u vezi sa formiranjem opštine Gusinje, da ste prekoračili rokove. Ne znam zbog čega nastavljate sa političkom trgovinom vezano za opštinu. Znamo da je iz tih mjesta ubjedljivo najveći broj iseljenika u Crnoj Gori. Da li uprkos zakonskoj obavezi čekate najpovoljniji politički trenutak, možda neke nove izbore da sprovedete zakonsku regulativu? Birate li kada vam je najbolji politički momenat za formalizovanje odluke o formiranju opštine? Nakon svega još ćete da se hvalite da ste vi tome najviše doprinijeli i pored toga što vi zapravo to 24 godine opstruirate. Naravno, suprotno volji građana. Revoltirana je i dijaspora kojoj ste se uvijek obraćali da će to pitanje biti završeno. Već decenijama vaša obećanja se ne ispunjavaju.Vi uspješno prevodite žedne preko vode ove građane na taj način što oni glasaju vas suprotno njihovim interesima.

Zašto vi i Vlada nosite političku odgovornost za odugovlačenja procesa formiranja novih opština? Zašto nastavljate sa takvom praksom? To nije u skladu sa vašim obećanjima koja ste davali građanima tih opština.To nije u skladu sa njihovom voljom, to nije skladu sa Zakonom o teritorijalnoj organizaciji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Da li su ovo bila vaša dodatna pitanja, kolega Tuponja? Ne, nego retorska pitanja, je li tako? Dobro.

Samo sam htio da pojasnim zbog mogućnosti odgovora gospodina Konjevića.

Dakle, sljedeće pitanje postaviće koleginica Jonica. Koleginice, izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Hvala, potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, poštovani građani, gospodine ministre, Ministru unutrašnjih poslova gospodinu Rašku Konjeviću, postavila sam poslaničko pitanje koje glasi:

Koliko je ukupno lica dobilo crnogorsko državljanstvo u periodu stupanja na snagu Zakona o crnogorskom državljanstvu, tj. od 5.05. 2008. godine do 2. jula 2013. godine na osnovu člana 12 Zakona?

Podsjetiću radi građana da se član 12 Zakona odnosi na ona lica koja su dobila crnogorsko državljanstvo po diskrecionom pravu ministra da im državljanstvo dodijeli iako ne ispunjavaju zakonske uslove. Da bih dobila sve podatke koji su mi neophodni za ovo pitanje, tražila sam i koja su sve ministarstva, odnosno državni organi dali mišljenje koje je po zakonu neophodno da bi ministar, odnosno Ministarstvo dalo ovo državljanstvo građanima koji ne ispunjavaju zakonske uslove. Tražila sam podatke koliko je takvih predloga dostavio predsjednik države, koliko predsjednik Vlade, koliko predsjednik Skupštine. Kako bih riješila dilemu da li je u ovom kontekstu dostavljanja podataka o imenima a ne samo o brojkama dostavljenih mišljenja i predloga nešto što ne zadire u kršenju Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, obratila sam se Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti koja je dala mišljenje da ovo nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Takvo mišljenje sam dostavila ministru sa sličnim zahtjevom prije 10-ak dana, tako da mislim da je obradjujući i to pitanje uključujući i ovo bilo dovoljno vremena da se svi ovi podaci do kraja obezbijede i da danas imam cjelokupan odgovor. Ono što moram da kažem jeste da nikada radoznalije ne čekam odgovor na ovo pitanje iz razloga što

danas čekam da vidim da li će na ovo pitanje odgovoriti Raško Konjević, kojeg poznajem i koji pokušava da rad Ministarstva unutrašnjih poslova učini što transparentnijim kako bi povećao povjerenje građana u njega ili da će odgovoriti Raško Konjević, funkcioner vladajuće koalicije koji možda imao nečiji poziv zbog kojeg će biti u poziciji da ponovo kao njegovi prethodnici sakrije neke podatke kako bi se nešto što javnost ne treba da zna izbjeglo ovom odgovoru. Iskreno se nadam da će transparentnost kakvu gospodin Konjević pokazuje u pokušajima u prethodnom periodu od kako je ministar i danas pobjediti u ovoj priči u odnosu na ono što je potencijalni poziv koji je imao. U tom kontekstu ukazujem na činjenicu da mi je ministar Konjević rekao da ću na svako pitanje za koje obezbijedim pozitivno mišljenje Agencije za zaštitu podataka o ličnosti dobiti odgovor, te se nadam da danas neću dobiti komentar da mišljenje Agencije nije obavezujuće, niti da će se na pogrešan način tumačiti norma o anonimizaciji privatnih podataka. Jer anonimizacija znači nedostavljanje matičnog broja, nedostavljanje adrese ili podataka o bračnom stanju, a ime i prezime i razlozi zbog čega su neka lica od značaja za Crnu Goru sigurno nijesu nešto što možete podvesti pod anonimizaciju. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, koleginice.

Ministre, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem se poslanici Jonici, ja sam to takodje doživio ipak pozitivnim komentarima koji nijesu mogli da prodju bez jedne doze političke ironije. To potpuno razumijem. Pri tome sam naravno očekivao da će da mi uputi izvinjenje u odnosu na jučerašnji komentar koji je dala na početku sjednice premijerskog sata, da nije dobila odgovor. Taj odgovor je juče stigao i vrlo dobro zna ili je imala priliku da vidi da je taj odgovor u ponedjeljak upućen iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kako to biva u

komunikaciji između dva državna organa – poštom, i da je juče stigao u Skupštinu Crne Gore. Mislio sam da će poslanica Jonica to da kaže, ali imajući u vidu komunikaciju koju ja i ona imamo, pretpostavljam da joj je to prosto promaklo, a ja da ne bih trošio dalje svoje vrijeme, pokušaću da precizno odgovorim na niz pitanja koje je poslanica Jonica postavila. Kroz ovo poslaničko pitanje koje je identično interesovanju poslanice Jonice apropos člana 50 Poslovnika Skupštine Crne Gore, tako da će to biti ujedno odgovor i po jednom i po drugom osnovu.

Dakle, na osnovu člana 12 Zakona o crnogorskom državljanstvu u periodu od 5.05.2010. od kada je počela primjena ovog zakona, zaključno sa 2.07.2013. godine, crnogorsko državljanstvo prijemom steklo je 85 lica. To je, čini mi se vaše prvo pitanje.

Drugo, koliko lica je dobilo državljanstvo, lakše mi je da pročitam i pitanje i odgovor s obzirom da su kratki, a da bih bio precizan.

Koliko je lica dobilo crnogorsko državljanstvo u periodu od 30.07.2010. do 2.07.2013. godine na osnovu člana 12 stav 2 Zakona o crnogorskom državljanstvu? Na osnovu člana 12 stav 2 Zakona o crnogorskom državljanstvu u periodu od 30.07. 2010. do 2.7.2013. godine crnogorsko državljanstvo je steklo 16 lica.

Onda pitate: Za koliko ste lica dobili prijedlog od predsjednika Crne Gore za prijem u crnogorsko državljanstvo u periodu od 30.07.2010. do 2.07.2013. godine na bazi člana 12 stav 2? Od predsjednika države, Ministarstvo je dobilo jedan predlog.

Za koliko ste lica dobili predlog od predsjednika Vlade Crne Gore u periodu od 30.septembra 2010. do 2.07.2013. godine? Na osnovu istog člana 12 stav 2 odgovor je da smo dobili 18 predloga od predsjednika Vlade Crne Gore i crnogorsko državljanstvo prijemom je steklo 14 lica.

Za koliko ste lica dobili predlog od predsjednika Skupštine u istom vremenskom periodu po istom članu? Odgovor je jedan predlog.

Koliko ste mišljenja da je neko lice od posebnog značaja za Crnu Goru, član 12 stav 3 Zakona, dobili od organa uprave nadležnih za odgovarajuće resore u periodu 5.05.

2008. odnosno od stupanja na snagu Zakona o crngoorskom državljanstvu? Do 2.07.2013. ovaj organ je dobio ukupno 101 mišljenje.

Na kraju ovog vašeg poslaničkog pitanja tražite da vam se dostave kopije svih predloga koji su nam dostavljene na osnovu člana 12 stav 2 Zakona , kopije svih mišljenja koje su nam dostavljene na osnovu člana 12 stav 3 Zakona. Naravno, pozvali ste se na nešto što ste nam dostavili a to je na mišljenje Agencije za zaštitu podataka o ličnosti i mi ćemo to mišljenje svakako poštovati nakon što nam protumače ono što ste vi na kraju već protumačili a to je šta treba anomizirati u ovim kopijama. Što se tiče Ministarstva unutrašnjih poslova, ono će postupiti na način kada dobije tumačenje i stav Agencije za zaštitu podataka o ličnosti. Prema tome od njihovog stava zavisi kakve ćete podatke u tom segmentu dobiti kako god oni saopšte svoj stav ministarstvo će u tom dijelu da postupi.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, ministre Konjeviću.

Koleginica Jonica, komentar. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine Konjeviću, znam da vam nije lako jer morate da sakrijete podatke kao što se pokazalo na kraju vašeg odgovora, pa ću se potruditi da što manje bude oštar ovaj moj komentar na vaš odgovor.

Nijeste dobili izvinjenje zato što i meni i vama, za vas nijesam sigurna, ali meni svakako izvinjenje mogu da duguju samo vaša služba i Služba Skupštine zbog toga što ste vi dostavili a što je datirano u MUP-u da 22. jul stiglo 24. jula sat vremena nakon što sam ja to rekla ovdje i razumijem da je to možda posljedica onih vaših telefonskih poziva kada ste izlazili odmah nakon mog proceduralnog reagovanja. To je prva stvar.

Druga stvar, imam interesatno iskustvo kada je u pitanju datiranje i anti datiranje izmedju Skupštine i MUP-a iz razloga što je sviojevremeno Zakon o bezbjednosti saobraćaja stigao u Skupštinu prije nego što je poslat iz Vlade po datumima jer je bio problem što ste vi i vaš kolega bili napoblje pa vam je prethodnom ministru pao zakon, tako da oko datiranja i anti datiranja, bolje da nijesmo pričali bitno je da ste vi podatke dostaili na način koji nijesu dovoljno korisni, pa sam vam ja poslala još jedan dopis, pa se nadam da ćete to do kraja i završiti. Kada je u pitanju ovo o čemu smo otvorili priču, pa evo ovako, da kažem prvo. Ovo je pitanje koje pokazuje kakav je put do istine u Crnoj Gori ili kako Vlada Crne Gore, kada joj je interes krije podatke, ili koliko je slobodan pristup informacijama u Crnoj Gori ili kako se Vlada odnosi prema neobičnim i prema običnim građanima Crne Gore, jer ste na prethodno pitanje gospodina Gošovića objašnjavali kako za obične građane Crne Gore imate restriktivne, rigidne, ili ih vi onako lijepo nazvaste konzervativne norme, a evo upravo pokazujemo kako smo liberalni za neke najobičnije, nikima iz Vlade iz ličnih ili drugih interesa značajne građane Crne Gore čija se imena kriju. Vi znate da ja pred sobom imam 80% podataka ako ne i 90% podataka i u zvaničnoj, pisanoj formi, za tih 10% takođe znate da znam svako ime, ali je red da to saznaju i građani Crne Gore i red je da se zna da sam ja, da bih došla do ovih podataka imala četiri, a ovo je peto poslaničko pitanje, da sam poslala za ove tri godine 56 dopisa, svake godine po redu što dopisa, što urgencija raznim ministarstvima u Vladi Crne Gore i da mi je jasno koje ministarstvo krije koji podatak i da mi je jasno da je problem u tome što treba konačno da se kaže ko je dao mišljenje ili da li je MUP izdao bez mišljenja državljanstvo Taksinu Šinavatri. Znam da je još veći problem, koji vi direktno imate, da se ovaj jedan predlog za koji nijeste rekli je li uvažen, i ako ste za prethodnike rekli, vašeg predsjednika partije, predsjednika Skupštine uvažen i koje je to ime za koje je njemu bilo jako bitno, ali znam da odnos prema zaštiti podataka o ličnosti može

da bude ovakav i onakav, zavisno od toga da li imate nešto da sakrijete ili ne. Tako sam od predsjednika države Crne Gore, koji nema probleme da sakrije za koga je predlagao, ali vi imate problem i sa njegovim podacima, jer vi ste rekli da je predložio za jedno, a on mi je dostavio podatke da vam je dostavio predlog za tri lica. Dakle, podatak vam nije tačan, čisto da znate. Dostaviću vam, pošto vam očigledno arhiva nešto ne funkcioniše najbolje. On mi je dostavio kompletnu dokumentaciju kojom su mu se obratila ta lica i onu koju je vama uputio i da li je i na koji način odlučeno po njegovim zahtjevima. Za razliku od njega po istom osnovu pitanje dostavljeno predsjedniku Skupštine, osim što se izbjegava odgovor godinu dana, danas se vezuje za to, da to ne piše u mišljenju. Ne, ima razlike samo u tome i završavam. Predsjednik države nije imao šta da skrije i imao je objašnjenje zašto je ljude smatrao značajnim da ih predloži da dobiju državljanstvo po članu 12. Očigledno predsjednik Skupštine ima šta da skrije i krije se iza ovih normi i formulacija, a krijete i Vi nekoga ko je bez papira ili sa papirima koji nijesu utemeljeni dao državljanstvo Taksinu Šinavatri. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, koleginice.

Sledeće pitanje postaviće poslanik Abazović, a nakon njega kolega Miljanić.

Kolega Abazoviću, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege poslanici, poštovani ministre Konjeviću, poštovani građani Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru unutrašnjih poslova, gospodinu Rašku Konjeviću postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Zašto pripadnici Uprave policije već godinama nijesu u stanju da omoguće nesmetan prolaz kroz regionalni put R-17 označen kao katastarska parcela broj 1405 javni putevi kao Gornji Štoj, kao državna svojina morsko dobro, Ulcinj Ada Bojana na kojem je postavljena naplatna rampa? Zbog čega policija ne reaguje i omogući prohodnost ovog putnog pravca? Da li je za Ministarstvo unutrašnjih poslova samovolja pojedinaca važnija od primjene zakona? Kada ćete omogućiti nesmetan prolaz kroz ovaj putni pravac i da li ćete preduzeti disciplinski postupak protiv onih koji su do sada odbijali da to urade?

Obrazloženje: Problem naplatne rampe na regionalnom putu Ulcinj - Ada Bojana postoji već više godina iako čelnici Ulcinjske rivijere tvrde da u tome nema ništa sporno, a pri tom nemaju ni jedan dokument koji istu aktivnost vrše. Javnosti je, ali i nadležnim institucijama poznato da se radi o nelegalnoj naplati, s obzirom da je to dionica puta koja se u katastru vodi kao put R-17 označen katastarskom parcelom 1405 javni putevi upisana u broj 110 Gornji Štoj je kao državna svojina morsko dobro. Prosto je nevjerojatno da pripadnici Uprave policije nijesu sposobni da omoguće poštovanje Ustava Crne Gore i nesmetan prolaz ljudi i vozila na ovom pravcu, a da su pri tom prilikom nedavnog protestnog okupljanja građana došli u nesrazmjerno velikom broju stajući očigledno na strani kršitelja zakona. Pri tom, prilikom pripreme organizacije protestnog skupa organizatorima, nevladinoj organizaciji Mogul je čak i prijećeno na sastanku sa predstavnicima ulcinjske policije sa čime je upoznata unutrašnja kontrola Uprave policije, kao i Vi lično.

Kao što vam je poznato, nevladina organizacija Mogul i Građanska alijansa su zbog nemogućnosti ostvarivanja slobode kretanja kroz javne puteve podnijeli krivične prijave protiv NN službenika Uprave policije i Ulcinjske rivijere. Nikome nije za cilj da se uruši jedinstveni doživljaj rajskog ostrva Ada, već je cilj da se naplate parking usluga ili eventualnog ulaza na plaže vrše na drugom adekvatnom mjestu i u skladu sa zakonom i propisima.

Odgovor takođe tražim i u pisanoj formi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Abazoviću.

Ministre, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Nadam se da će kolega Abazović slušati odgovor na moje pitanje, ne kao njegov prethodnik iz poslaničkog kluba koji je spremio unaprijed odgovor, ne čuje šta ja odgovaram i onda drži političku lekciju. Valjda je stvar ako kažemo da smo sa nekim razgovarali nakon što smo dobili određene izvještaje i dogovorili dinamiku, a da je taj čovjek predsjednik Skupštine i lokalni političar, valjda to pokazuje da Vlada Crne Gore i Ministarstvo unutrašnjih poslova ne opstruira, nego naprotiv, pomaže da se volja građana jedne lokalne zajednice transformiše na način koji to zakon predviđa. Prosto da kolegu Abazovića u startu pokušam da zajednički meni i njemu pomognem da se razumijemo prilikom odgovaranja, a reći ću vam i zašto da se razumijemo.

O problematici o kojoj vi govorite postoji rješenje Osnovnog suda Ulcinj KV broj 89/11 koje je postalo pravosnažno 09.01.2012. godine, gdje je Sud utvrdio da je naplata prolaza u skladu sa važećim odlukama nadležnih organa HTP Ulcinjska rivijera koja je jedina ovlašćena da reguliše pitanje naplata ulaza u ovo turističko naselje.

Kad vi kažete da je nešto nelegalno, da se Ministarstvo, odnosno policija ponaša na ovaj ili onaj način, sugerišem da pogledate ovo rješenje. Kasnije ću objasniti na bazi čega policija postupa i šta je u nadležnosti policije u tom segmentu. Takođe, shodno članu 12 Pravilnika o uslovima koje moraju ispunjavati uređena, izgrađena kupališta. Za hotelska kupališta i kupališta specijalne namjene Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom odrediće specifične uslove i režim korišćenja u skladu sa namjenom na šta se HTP Ulcinjska rivijera pozvala prilikom donošenja odluke o utvrđivanju cijena ulaska na Adu Bojanu. Neophodno je istaći da se Uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova prilikom pružanja asistencije, naglašavam, ne upušta u zakonitost i cjelishodnost odluke, već cijeni da li je subjekt ovlašćen za podnošenje zahtjeva za pružanje asistencije, pa samim tim ne može preispitivati rješenja suda, odluke niti rješavati eventualno nastale imovinsko-pravne sporove, odnosno odnose.

Takođe, iz akta Javnog preduzeća Morsko dobro od septembra 2010. godine proizilazi da pitanja naplate ulaza u nudističko naselje Ada Bojana kojim gazduje HTP Ulcinjska rivijera nije u nadležnosti Javnog preduzeća, niti postoji unutrašnji akt Javnog preduzeća koji ovo pitanje reguliše. Naseljem gazduje HTP Ulcinjska rivijera i to pitanje nije nadležnost Javnog preduzeća Morsko dobro, navedeno je u ovom pravosnažnom rješenju Suda.

Znači, ovo pravosnažno rješenje suda je dostavljeno Odjeljenju bezbjednosti Ulcinj, kada se javio problem na koji vi ukazujete. Takođe, dva puta na osnovu prijave jedne nevladine organizacije sačinjeni su zapisnici inspeksijskog nadzora Turističke inspekcije iz 2011. i 2012. godine i nijesu konstatovane nezakonitosti naplate ulaza. Povodom najavljenog protesta koji je bio nevladine organizacije Mogul ispred kapije ulaza u turističko naselje Ada Bojana u prostorijama Odjeljenja bezbjednosti Ulcinj 13.06.2013. godine održan je sastanak sa predstavnicima NVO, HTP Ulcinjska rivijera koji su se ovom odjeljenju bezbjednosti obratili zahtjevom za obezbjeđenje nesmetanog rada u vezi sa tim skupom. Na ovom sastanku su predstavnici NVO upoznati sa pravnim statusom i dokumentacijom u vezi naplate ulaza u turističko naselje Ada Bojana i presudom, odnosno pravosnažnim rješenjem Osnovnog suda Ulcinj.

Kada je u pitanju vaša konstatacija da je organizatorima prijećeno na sastanku sa predstavnicima ulcinjske policije, sa čim je upoznata i unutrašnja kontrola Ministarstva unutrašnjih poslova. Ovdje je izvještaj unutrašnje kontrole Ministarstva unutrašnjih poslova, ja radi korektnosti neću pročitati djelove izjave koji je naš zajednički, ako mogu slobodno reći, prijatelj dao unutrašnjoj kontroli tim povodom. Tačno je da me je obavijestio o stvarima i to elektronskom poštom u 10 do pet u petak pred kraj radnog vremena, ali sam uspio da to, sticajem okolnosti, pogledam i da sugerišem da to bude pod posebnom pažnjom vezano postupanje Uprave policije, događaj koji se desio u subotu, dakle dan nakon toga.

Svi izvještaji unutrašnje kontrole, a tu imamo izjavu našeg uvaženog kolege, pokazuju da u radnjama policijskih službenika Odjeljenja za bezbjednost Ulcinj nije bilo elemenata disciplinske ili eventualno neke druge odgovornosti, da su policijski službenici postupali na profesionalan način što su potvrdili i sami predstavnici nevladine organizacije.

Prilikom održavanja javnog okupljanja 15. 06. 2013. obezbjeđenje HTP Ulcinjska rivijera je spriječilo organizatore u namjeri i pokušaju da

prođu kroz kapiju bez nadoknade. Protiv jednog lica i nevladine organizacije postoje osnovane sumnje da je počinjen prekršaj iz člana 31 stav 6 Zakona o javnim okupljanjima i protiv još jednog lica iz Ulcinja, zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio prekršaj iz člana 33 stav 3 ovog zakona, podnijeti su zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka.

I na kraju, dozvolićete samo jednu rečenicu, da razjasnimo. Dakle, Uprava policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova u ovakvim stvarima pruža asistenciju. Jedino što mi tumačimo, ako mogu tako da kažem, jeste da li organ koji traži lice, mislim na pravno, koji traži asistenciju od nas ima na to pravo shodno zakonu i podzakonskim aktima. Ne ulazimo u rješenja koja su donijeta, u presude koje su donijete. Slična iskustva, vrlo neprijatna smo imali na sjeveru Crne Gore, mislim da je to bilo predmet jednog poslaničkog pitanja, čak premijeru ovdje gdje je ista stvar pojašnjena. Dozvolićete mi još dvije rečenice. Dakle, prosto razmijemo, Ministarstvo unutrašnjih poslova ne može da ulazi i preispituje rješenja ili odluke, presude nadležnih sudova niti mi lično možemo u to da ulazimo. Naše obaveza po zakonu je da pružimo asistenciju kada se za to ispune zakonom i podzakonskim aktima predviđeni uslovi. Zahvaljujem i izvinjavam se.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Kolega Abazoviću, samo trenutak, prije nego što komentarišete odgovor kolege ministra Konjevića, kolega Tuponja je tražio proceduralnu intervenciju. Izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem. Morao sam proceduralno jer je gospodin ministar iskoristio mogućnost odgovora na drugo poslaničko pitanje, da se obrati meni, da komentariše moj komentar, što po Poslovniku nije imao pravo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Da, ali ministar vas nije spominjao.

GORAN TUPONJA:

Nije spominjao moje ime, ali je potpuno evidentno da se meni obratio, tako da o tome nemamo što da diskutujemo.

Gospodine ministre, vi ste prekršili zakon. Referendum je održan 8. januara ove godine, a vi ste, prema Zakonu, pročitacu ga, dozvolićete da ga ne znam napamet. Dakle, članom 30 Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore, propisano je da radi ocjenjivanja ispunjenosti uslova za teritorijalnu promjenu Vlada na predlog Ministarstva obrazuje komisiju u roku od 15 dana od prijema rezultata referenduma, 15 dana. Prošlo je mnogo više od 8. januara. Mi smo danas 25. jula, gospodine ministre, a vi mi kažete da ćete vi na sljedećoj sjednici donijeti odluku o formiranju komisije.

Dakle, da u ovoj zemlji postoji Zakon, vi ste na čelu institucije koja je dužna u ovoj zemlji da sprovodi zakon. I ako ga čelni čovjek te institucije bez konsekvencije ne sprovodi, šta ćemo očekivati od drugih?

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega.

Minut takođe za ministra Konjevića.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi kolega, pošto svako koristi svoju mogućnost, ja vas nisam spomenuo. Ne, nisam vas spomenuo. Vi jeste novi poslanik u ovom parlamentu, a to je politička vještina. Nemojte da se ljutite. Kao što nemojte da se ljutite kad vam kažem da je najgore kad selektivno čitate zakon, a još je gore kad ne slušate šta vam govorim a izvlačite zaključke. Znači, vi ste naučili za danas priču za ministra Konjevića da mu kažete - ministre Konjeviću, vi ne poštujete zakone. I što vam god ja govorio neko vas je iz pi ar službe naučio da je to važna poruka koju danas treba da uputite. Nije to baš tako.

Ja vam precizno kažem, poštujući svoju obavezu iz člana 29 Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore Skupština opštine Plav je 21.06. 2013.godine Ministarstvu unutrašnjih poslova dostavila izvještaj o rezultatima referenduma. Lijepo vam kažem da sam se 10. juna 2013.

godine na inicijativu gospodina Saida Čekića, predsjednika Skupštine opštine Plav, sreo sa njim, sa njegovim predstavnicima, sa državnim sekretarom, sa generalnim direktorom koji je zadužen za tu oblast da bismo razgovarali. I da će na sljedećoj sjednici Vlade to bit, jer to ima neku proceduru. Dakle, ovdje je stvar da li mi na nečemu radimo. Radimo, i poštujemo zakon.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Istekao je minut.

Dobićete riječ, kolega, da komentarišete.

Dakle, imali smo proceduralnu intervenciju kolege Tuponje. Ministar Konjević se javio da pojasni, dakle u minut, takođe da pojasni ono što je mislio reći i time smo završili proceduralna reagovanja.

Izvolite, kolega Abazoviću, imate proceduru, ukoliko želite, imate komentar na prethodno pitanje.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče,

Ministar nije imao prava bez da reaguje proceduralno. Vi ste mu omogućili, dali ste mu jedan minut iako je u prethodnom odgovoru na moje pitanje, odgovarao na koleginu pitanje i mislim da je ovom, naprotiv vrlo nekorektno ukazujući na to kako da se odvija pijar. Možda, ne

sumnjam u to da ministar Konjević ima dobar ili odličan pijar, ili iskustvo, ali mislim da ste vi trebali da reagujete.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Abazoviću, molim vas, čini mi se da ja dobro vodim, ili korektno bar vodim ovu sjednicu i pokušavam da svaku stranu izbalansiram, da svako dobije dovoljno vremena da kaže ono što misli i nastojim da nikoga u tome ne oštetim. Tako će biti i ubuduće.

Dozvolite, oni koji su malo noviji u ovom poslu, čini se da ipak malo manje znaju od onih koji su malo duže u ovom poslu, makar kad je u pitanju empirija.

Izvolite, komentar tri minuta na odgovor koji vam je uputio ministar Konjević. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

U meni lično ćete naći saveznika te vaše ravnopravnosti u vođenju Skupštine i ja nisam imao primjedbu na dosadašnja vođenja Skupštine, samo sam mislio da ste trebali da skrenete pažnju, zaista ste to trebali da učinite bez obzira na moje ili bilo čije iskustvo.

Sada ću se vratiti na komentar, ali ako prekoračim, nadam se da ćete to istolerisati makar malo.

Gospodine Konjeviću, prvo da i ja zloupotrebim. Nemojte vi da se sjekirate da li ovdje iznosi neko političke kvalifikacije ili pokušava da vrši

neki pijar. Mislim da znate da je Parlament političko mjesto, mjesto gdje se vodi javna debata o političkim pitanjima i sa tim smo saglasni.

Što se tiče odgovora lično, očekivao sam nešto više. I kod slučaja koji ste pomenuli na sjeveru, da krenem od kraja. I ja mislim da Uprava policije ne treba da se bavi sudskim presudama, nego izvršenjima i u tome imate punu podršku.

Međutim, radi se, fino sam rekao, o javnom putu, a i sami ste rekli da svojina koja se vodi kao morsko dobro, da Morsko dobro ni jednim dokumentom nije konstatovalo da je ono nadležno i da dozvoljava takve aktivnosti na tom mjestu. Radi se o javnom putu, ministre Konjeviću, i policija obezbjeđuje prolaz kroz sve javne puteve u Crnoj Gori. Nemojte mi reći da sada dođem u situaciju da ja poprečim auto, ne znam na starom putu za Spuž ili za Danilovgrad, da neće neko od pripadnika doći da upozori, da na kraju krajeva, otkloni barijeru i da omogući nesmetano odvijanje saobraćaja. Ja o tome pričam, gospodine Konjeviću, bio sam vrlo jasan.

Vaši pripradnici, odnosno pripadnici Uprave policije, u Beranselu hapse i odvođe ženu i djecu da bi probijali barijere koje oni postavljaju do kasno u noć. Ministre Konjeviću, ja sam bio na javnom skupu, ne da bi bilo koga sprečavao u ostvarivanju bilo kojeg prava, pa ni Ulcinjsku rivijeru. Floskule te što se mogu čuti, "pi ar", ne kažem od vas, apsolutno ovdje ne mislim na vas, da neko želi da sruši ugled Ade, ne mogu da se plasiraju ni meni ni jednom građaninu Ulcinja ili Crne Gore koji je bio na tom skupu. Naprotiv, mi smo pošli da pomognemo Upravi policije, da kažemo da javni putevi trebaju da budu prohodni za svakog građanina.

Pripadnici Uprave policije koji su došli u nesrazmjerno velikom broju su to onemogućavali. I zbog toga su podnesene krivične prijave i ja vam garantujem da ćemo pokušati uraditi sve napore, zajedničke, ja sam ne mogu uraditi ništa, da se ovaj slučaj urušavanja Ustava i onemogućavanja slobode kretanja, dovede do Strazbura, a da korumpirane sudije koje, zbog čovjeka koji je postavio rampu, da bi nelegalno godinama naplaćivao rampu bez davanja plaćanja poreza, bez davanja fiskalnog računa kojeg je uveo tek ove godine, i to pod pritiskom, i koji uspijeva na način što je dobar sa vlastodršcima i sa premijerom ove države, da radi što god hoće, pa turističku inspekciju koju ste vi pomenuli, nakon što su utvrdili nepravilnosti, rekao da će podnijeti krivične prijave protiv njih.

Molim vas da mi dozvolite još 15 sekundi.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Već ste prekoračili više od pola minuta.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Znam da sam prekoračio. Možete li mi dozvoliti još 15 sekundi?

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Može, 15 sekundi. Izvolite, ali molim vas, da poštujemo ipak vrijeme.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala.

Ministre, nisam zadovoljan vašim odgovorom. Štitili smo Ustav, i juče su pripadnici štitili Ustav i došli u situaciji možda da i primijene silu uz poštovanje Ustava i slobode svih građana Crne Gore.

Molim vas, nemojte da budete selektivni. Došli ste kao nov ministar, ja vas jako cijenim, nemojte da nastavite praksu svojih predhodnika i nemojte da potvrđujete onu moju tezu sa ekspozea premijera da živimo u zemlji policijske demokratije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Abazoviću na doprinosu racionalnosti, konačnoj.

Sljedeće pitanje, odnosno posljednje pitanje ministru Konjeviću postaviće kolega Miljanić. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Poštovani potpredsjedniče, ministre Konjeviću, kolege, kolegice, građanke i građani Crne Gore,

Po drugi put danas sa gospodinom Konjevićem ćemo imati priliku da uđemo u debatu, poslije Odbora za bezbjednost i sada po sličnim pitanjima. Prije moga današnjeg pitanja, podsjetio bih ga na ono od

prošlog puta, kada sam mu ukazao da se spremaju određene grupe kriminalaca iz Srbije da dođu u Cernu Goru i da su dolazili, pripremali teren i da spremaju likvidacije, kao i moguće žrtve nedužni građani Crne Gore. Tad je on, gospodin Konjević, meni odgovorio da ne vjerujem medijima, nego da vjerujem njemu. E sad ja gospodinu Konjeviću kažem, da sad može da vjeruje svojim očima na osnovu onoga što se desilo u Budvi.

Sad bih iskoristio priliku da, u skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavim sljedeće poslaničko pitanje:

Da li su u toku 2009. i 2010. godine, nad licem Darkom Šarićem, rođenim 21.10. 1970. godine, od strane Uprave policije sprovedene mjere tajnog nadzora?

Neću imati sad šire obrazloženje, interes javnosti je da zna ovaj podatak, a na osnovu njegovog odgovora ću iskoristiti komentar. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala kolega Miljanić.

Ministre Konjeviću, izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Prije nego što odgovorim na ovo vrlo kratko pitanje i moj kratak odgovor. Tim povodom, gospodine Miljaniću, tačno je drugi put se danas vidimo i dolje smo imali jednu vrlo korektnu raspravu. Ona je vjerovatno

bila dodatno korektna zato što nije imala kamere koje danas imamo, je li tako? Kad je neko korektan u svakoj vrsti komunikacije prema meni, ja sam izuzetno korektan. Kad neko pokušava da bude nekorektan, onda ja odgovaram na isti način i sad ću tako vama odgovoriti.

Nijeste u pravu kad kažete, poslaničko pitanje koje ste meni postavili bilo je ovako, prepisali ste ga iz Blica i pitali ste me - da li pripadnici Zemunskog klana su boravili u Crnoj Gori? Ja sam rekao ne. Rekao sam - nemojte da vjerujete štampi, vjerujte ministru.

Sad vi pokušavate neke događaje koji nemaju veze sa Zemunskim klanom, i sa pripadnicima Zemunskog klana, o tome smo jutros pričali na Odboru za bezbjednost, i boravku tih pripadnika ovdje. Dakle, vi pokušavate da imputirate meni saopštavajući mi da ja vjerujem svojim očima. Ja moram, priznaću, vjerovati vama kada vam budu vjerovali u vašoj partiji. Mislim da smo se ja i vi razumili na tu temu.

Na pitanje koje ste mi postavili - da li je u toku 2009-2010. godine nad licem Darkom Šarićem, rođenim 21. 10. 1970. od strane Uprave policije, sprovedene mjere tajnog nadzora - moj odgovor je vrlo kratak. Podatak o tome da li se protiv nekog lica sprovode ili se ne sprovode mjere tajnog nadzora, predstavlja tajni podatak i kao takav se mora čuvati i koristiti isključivo u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

Imate priliku na Odboru za bezbjednost, pošto imajući u vidu da imate pristup tajnim podacima, postavite ovo pitanje, dobićete od mene ili od direktora Policije, bez obzira što se radi za period 2009. ili 2010. godine, precizan odgovor, ali shodno Zakonu, ne mogu vam saopštiti precizan odgovor na vaše pitanje, jer moram poštovati zakon, kao što

vaše kolege razumiju šta je rješenje Osnovnog suda, ali ga u komentaru na moj odgovor ne komentarišu.

Ja mislim da to prosto nije, ja mislim, ne tvrdim da sam u pravu, to nije dobar princip komunikacije, jer ako ja u svom odgovoru naznačim da Uprava policije asistira organu koji u svom posjedu ima pravosnažno rješenje suda, da nešto što radi je u skladu sa zakonima ove države. Dakle, nemoguće je osporiti nešto, sačekaću da se završi konsultacija, pa da odgovorim. Dakle, Uprava policije i Ministarstvo unutrašnjih poslova to ne može da osporava, jer to nije u njenoj nadležnosti. Kada joj se neko javi, kao u Beran selu, dakle javi se organ koji se zove opština za asistenciju, mi smo dužni da postupamo po tom zahtjevu jer nas na to obavezuje Zakon i podzakonska akta. Prema tome, ovdje se radi o asistenciji Uprave policije, ne radi se o tumačenju presuda niti mi na to imamo pravo i u tome sam se složio sa nekim od vaših prethodnika, uvaženi kolega Miljniću, kao što se s vama nijesam složio u ovoj ravni gdje kažem, prosto, otvoren sam za komunikaciju i otvoren za sugestiju, i hvala vam za neke od tih sugestija i danas na Odboru i prethodno koje ste mi saopštili. Vidjeli ste kroz moje postupanje, ja sam bio vrlo efikasan u onome što ste mi vi naznačili i lično vam zahvalio u tom dijelu, ali mislim da to nije prilika da jedan način komunikacije i korektnog odnosa, političkog ne ličnog nego političkog, imamo kada nema kamera, a kada nam se upale kamere, onda naučene tekstove saopštavamo.

Ja, koliko je to u mojoj moći neću dozvoliti nego ću to na isti način odgovarati, kao što sam vam sad rekao. Dakle, nijeste tačno interpretirali, a to je lako provjeriti u zabilješkama ovog parlamenta, ni vaše pitanje, ni moj odgovor, pokušavajući da ga stavite u kontekst dešavanja za koja

smo vam jutros rekli da su riješena i pohvalili ste, ne vi nego Odbor u cjelini, napore policije u tom dijelu i rješavanje jednog ubistva i saradnje sa direktoratom Policije Srbije, i dva lica koja su sinoć lišena slobode povodom ubistva u Beogradu, sve ste to pohvalili da biste danas željeli da mi imputirate nešto drugo.

Nemojte, molim vas.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Periću, samo morate reći na što se odnosi vaše proceduralno reagovanje.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Na konstataciju ministra Konjevića...(prekid)...koje nije bilo sadržano u pitanju gospodina Miljanića, koji je postavio vrlo jasno i precizno pitanje, a ministar Konjević je poslao ličnu kvalifikaciju da li neko poslaniku Miljaniću vjeruje ili ne.

Znači, ministre Konjeviću ne bavite se vi unutarstranačkim stvarima bilo koje partije, pogledajte vašu koaliciju i ono što se dešava o aferi "snimak". To građane Crne Gore zanima, ne brinite vi za Pozitivnu Crnu Goru. I time završavam.

Znači, još jednom molim vas da ovakve stvari ne dopuštam, prevaljivanje stvari na vrlo ličnu ravan.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, kolega Banoviću.

BORISLAV BANOVIĆ:

...vaš način rada, ali bih vas zamolio da...diskusije poslanika u onom trenutku kad izađu van proceduralnog djelovanja. Dakle, u ovom slučaju kolega se nije obratio povodom kršenja procedure od strane ministra, nego povodom nesviđanja sadržaja sa ovim što je rekao. Pri tom, naravno nije u istu ravan stavio sadržaj govora kolege i ministra jer je u oba slučaja bilo o istoj riječi, o doživljajima, o viđenjima i o sposobnosti da se nešto vidi i uoči.

Dakle, ako ćemo da proceduralno ragujemo bar da u istu ravan stavljamo i jedne i druge diskusije (Upadica). Što sam iskoristio? Samo da nijeste u istu ravan stavili, kao što nijeste, jer je kolega Miljanić govorio o tome da ministar ne vidi, a kolega Konjević je govorio da poslanik ne vidi, ali ste vi uočili samo ono što je ministar.

Druga stvar, kritikovali ste ja mislim s pravom što je ministar govorio o odnosima u vašoj partiji, ali ste vi iskoristili da govorite proceduralno. Odnosno u koaliciji, je li tako? Upravo ja to prigovaram. Ne govorim o odnosima u koaliciji vašoj ni vašoj partiji, nego prigovaram da koristite pod proceduralnim za širu priču o drugoj partiji.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Treba da smanjimo mogućnost izbijanja bilo kakvih tenzija, nema razloga zaista jer veoma korektno tekla su poslanička pitanja i odgovori na poslanička pitanja.

Kolega Miljaniću, vi ćete imati komentar, je li tako?

Proceduralno takođe. Izvolite, ali molim vas držite se procedure.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Držaću se procedure, mislim da nijesam u mom izlaganju prekršio nijedno, nijesam se miješao unutar partije, samo sam na principu vjerovanja, nevjerovanja.

Ja prema gospodinu Periću, dugo se poznajemo, imam ličnu obavezu i njega neću komentarisati u ovom parlamentu iz međusobnog ličnog poštovanja koje jedan prema drugome imamo i ja te obzira imam bez obzira na druge.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Kolega Miljanić, konačno pravo na komentar. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Ne znam zašto je gospodina ministra ovo što sam rekao pogodilo. Svako treba da gleda svoje dvorište, a ne da gleda i da viri u tuđe dvorište. Ili umjesto da se bavi svojim poslom, zaštitom ustavnog poretka, treba da se bavi drugim partijama. Ukazao sam da se desio tragičan događaj i samo u fonu toga da li je policija mogla preventivno djelovati da do toga ne dođe, ništa dalje od toga.

Na ovo pitanje nije slučajno što mi ministar Konjević nije dao odgovor, ne čudim se tome. Jer sam ja gospodinu Konjeviću 5. juna 2013.godine postavio poslaničko pitanje: Kada je Darko Šarić napustio Crnu Goru? Znači, kada je posljednji put napustio Crnu Goru.

Evo ga odgovor: Darko Šarić, rođen 21.10.1970.godine, nosilac putne isprave Republike Srbije broj taj i taj, posljednji put je evidentiran 15.12.2009.godine u 16.30h na graničnom prelazu aerodrom Podgorica prilikom ulaska u Crnu Goru na letu Pariz - Podgorica. Odgovora kada je napustio, što je bilo moje poslaničko pitanje, nema. Nego je odgovor kada je došao, nije to slučajno. I tada je već bila u jeku akcija „balkanski ratnik“ u Srbiji koja je počela još od oktobra te godine, kada su uhapšeni nekoliko rođaka gospodina Šarića, u oktobru te iste godine. Čisto sumnjam da nije bilo kordinacije između dvije policije jer se uporno hvalimo dobrom saradnjom i jasno je da u jeku te obrade, jedne od najvećih u posljednjih nekoliko decenija, lice koje je označeno od Interpola, koje je označeno sa svih međunarodnih adresa kao nosilac tih aktivnosti napusti Crnu Goru, a da se ne zna ni kad ni gdje.

Upravo zbog toga ministar Konjević ne daje odgovor na pitanje, da li su sprovedene mjere tajnog nadzora. Jer, ako su sprovedene doznali bi i kako je napustio i kad je napustio, a ovako ostavlja sumnju da se tu desilo nešto čudno.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Ovim smo iscrpili krug pitanja i odgovora namijenjenih Ministarstvu unutrašnjih poslova odnosno ministru Rašku Konjeviću.

Ministre, zahvaljujemo vam na učešću u današnjem radu.

Prelazimo na krug pitanja ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja dr Petru Ivanoviću.

Prvo pitanje postaviće kolega Velizar Kaluđerović.

Kolega Kaluđeroviću, izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine ministre Ivanoviću,

Prije nego što pročitam pitanje koje sam vam postavio samo da vas pitam jeste li u posjedu informacije koje probleme imaju proizvođači ranog povrća sa područja Zete, Malesije, Lješkopolja, Danilovgrada u pogledu plasmana i nadam se da nijeste zadovoljni činjenicom što ste eventualno blagovremeno kazali „manje sijte, manje sadite“, jer to valjda nije rješenje problema. Toliko.

Moje poslaničko pitanje koje sam vam postavio glasi:

Vlada Crne Gore i glavni grad Podgorica su 19.06. o.g. zaključili Ugovor o kupoprodaji akcija novog Duvanskog kombinata Podgorica, sa konzorcijumom Primat kompani. Članom 3 ugovora obavezali su se da na kupca novog Duvanskog kombinata prenesu licencu, brend za proizvodnju i promet cigareta „lovćen“, „point“, „vinsent“.

Pitam, na kojem propisu ili drugom aktu Vlada temelji pravo da ugovornim aranžmanom sa kupcem novog Duvanskog kombinata raspolaže licencom odnosno brendom za proizvodnju i promet navedenih cigareta koje predstavljaju imovinu potpuno drugog pravnog subjekta, a to je Duvanski kombinat u stečaju i pri tom je Vlada navedenu transakciju učinila bez saglasnosti Duvanskog kombinata AD u stečaju.

Takođe, tražim odgovor na pitanje zbog čega je ovo pravo izuzetne vrijednosti koje je stvarano gotovo čitav jedan vijek, Vlada namjerila da prenese na privatne firme kojima je prodala novi Duvanski kombinat potpuno besplatno. Da li se i u ovim nezakonitim i nedomaćinskim aktima raspolaganja Vlada definitivno legitimisala da se prema planu reorganizacije Duvanskog kombinata u stečaju odnosi kao da ne postoji i da je u projekat njegovog uništavanja ušla da bi se oslobodila manjinskih akcionara, namjerno i čini mi se iz puno razloga, otimajući im 48,8% akcija u tom kolektivu i da je formiranje novog Duvanskog kombinata bila samo prelazna faza za stopostotnu privatizaciju Duvanskog kombinata, odnosno predaje u ruke privatnim licima svih prava na proizvodnju i promet cigareta iz proizvodnog programa Duvanskog kombinata u Podgorici.

Biće prilike nakon vašeg odgovora, ali samo najkraće da bi mogla da prati poštovana javnost vaš odgovor na pitanje. Stečaj u Kombinat u 25.maja 2010.godine, zemljište lokacije Duvanskog i njegovi objekti prodati nepunih mjesec dana nakon otvaranja stečaja, stečaj je otvoren samo zbog duga Kombinata Elektroprivredi od nekoliko desetina hiljada evra. Nakon toga se usvaja plan reorganizacije Duvanskog kombinata koji kaže da će se ozdraviti proizvodnja, vratiti obaveze Duvanskog kombinata do 2014.godine. Iako jereorganizacije i po zakonu se nije smjela prodavati njegova imovina do njegovog definitivnog usvajanja i realizacije, prodaje se njegova kompletna imovina. Predmet mog interesovanja ovim pitanjem je konkretno licenca odnosno brend za cigarete koje su i u ovom trenutku i po aktima Agencije za duvan, vi to znate jer ste resorni ministar za ovu oblast, isključivo imovina Duvanskog kombinata u stečaju, a vi prodajući potpuno nov pravni subjekat koji ste formirali, reći ću u komentaru vašeg odgovora, obećavate i licencu za brendove cigareta „lovćen“, „point“, „vinsent“, na koje niste imali pravo.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Ivanoviću, izvolite, imate riječ.

PETAR IVANOVIĆ:

Na samom početku jedno proceduralno pitanje, da li sada da odgovorim na prvo postavljeno pitanje koje se odnosilo na proizvođače poljoprivrednih proizvoda iz Zete, Malesije, Lješkopolja i tako dalje, ili treba da odgovorim na postavljeno poslaničko pitanje, jer sam spreman da odgovorim i na jedno i na drugo, pa me samo interesuje zbog planiranje vremena.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Gospodine Laloševiću, mislim da je intervencija bila prema meni, a ne vama.

Mislim da vi pod broj jedan treba da odgovorite na pitanje koje ste dobili, a ukoliko ste u mogućnosti da odgovorite i na ovo drugo pitanje, poželjno je. Ali, prioritet je ono što ste dobili u pisanoj formi.

PETAR IVANOVIĆ:

Ja sam spreman da odgovorim na poslaničko pitanje i vrlo bih rado odgovorio i na drugo pitanje, ukoliko mi dopustite malo vremena.

Poštovani poslanici, uvaženi poslaniče Kaluđeroviću, prije svega podsjećam na proceduru koja nije nepoznata građanima Crne Gore i koja traje već više mjeseci. Vlada Crne Gore na predlog Savjeta za privatizaciju donijela je odluku o planu privatizacije za 2013. godinu i ovom odlukom je obuhvaćena privatizacija novog Duvanskog kombinata, ja sam siguran da ste i vi gospodine Kaluđeroviću potpuno upoznati i sa planom i odlukom. Javni poziv je raspisan 12. aprila 2013. godine, sa ciljem dokapitalizacije putem izgradnje fabrike i prodaja akcija ovoj kompaniji.

Nakon spovedenog postupka Vlada Crne Gore, Glavni grad, zaključili su 19. juna o.g. ugovor o prodaji akcija novog Duvanskog kombinata sa konzorcijumom koji predvodi Primat kompani, kako ste i sami naveli u vašem poslaničkom pitanju. Ugovor predviđa održavanje proizvodnje cigareta koje su se proizvodile u Duvanskom kombinatu AD u stečaju, što podrazumijeva prevod prava licenci brendova „lovćen“, „point“ i „vinsent“. Naravno, cijeli postupak je realizovan u saglasnost DKP a.d. u stečaju, a svi postupci bili su u skladu sa propisima koji regulišu ovu materiju - Zakon o privrednim društvima, Zakon o privatizaciji, Zakon o obligacionim odnosima i drugi propisi, a sve te propise usvojio je ovaj uvaženi dom.

Uvaženi poslaniče Kaluđeroviću, sa brendom ili bez brenda, jer je to bila vaša suština pitanja u pismenoj formi, iako vjerovatno zbog građana Crne Gore to niste tako intepretirali, treba razumjeti da je firma o kojoj govorimo u stečaju. Dakle, mi ne govorimo o Filip Moris, mi govorimo o firmi koja se nalazi u stečaju, da je ne samo zaposlenima već i Vladi, veoma važno da zadržimo što više radnih mjesta, u firmama koje se nalaze u stečaju i što se tiče ovog resornog ministarstva to smo već u tri firme uspjeli da učinimo. I da pronađemo investitore koji su spremni da investiraju novac u obnovu proizvodnje. Sada bih vas molio da postavite sebi pitanje, a ne građanima Crne Gore, da li biste vi dali sedam miliona eura za privatizaciju Duvanskog kombinata.

Pravo licence, brenda zbog koga ste postavili pitanje, ne ustupa se besplatno, naravno, već je dio predmeta pregovora tenderske komisije sa kupcem i isto je utvrđeno nakon stručnih procjena u čemu su svoje učešće uzeli i predstavnici DKP u stečaju. Naime, kako je DKP u stečaju vlasnik licenci za proizvodnju cigareta, što čini ne materijalni dio njihove imovine, u skladu sa članom 108 stav 1 Zakona o stečaju, stečajni upravnik je 25. juna 2013. godine zaključio ugovor sa grupom nezavisnih procjenjivača na čelu sa magistrrom Omerom Markišićem. O procjeni robne vrijednosti, DKP-a a.d. u stečaju odnosno pomenutih licenci o koje

ste vi govorili. Nakon izvršene procjene ovlašćeni procjenjivač dostavio izvještaj o procjeni brenda DKP-a a.d. u stečaju u skladu sa odredbama 80 Zakona o insolventnosti privrednih društava, prodaja dijela ili ukupne imovine i stečene mase, vrši se javnim nadmetanjem ili neposredno pogodbom.

Dana 12.jula 2013. godine stečajni upravnik uputio je poziv Ministarstvu finansija da dostavi pismenu ponudu za kupovinu brenda DKP a.d. u stečaju, a zašto Ministarstvo finansija objasniću malo kasnije, kako bi stečajni upravnik u skladu sa zakonom izvršio prodaju i ove nematerijalne imovine. To je njegov posao.

Nakon dostavljenja ponude od strane Ministarstva finansija i sprovedene zakonske procedure, pristupiće se međusobnom regulisanju obaveza, a na osnovu potraživanja Vlade Crne Gore, odnosno poreske uprave, PJ Podgorica, u stečajnoj postupku koji je zaveden pod brojem 115/10.

Dakle, kao što vidite u toku je postupak prenosa ovog prava na Ministarstvo finansija u cilju umanjnja ovog potraživanja za vrijednost licenci.

Vezano za drugi dio pitanja i namirenja potraživanja Vlada poštuje sve pravosnažne odluke Privrednog suda Crne Gore, koje se donose u skladu sa Zakonom o insolventnosti privrednih društava u tekućem sudskom postupku koji se odnose na ovo preduzeće. Plan reorganizacije DKP-a a.d. u stečaju razmatran je i usvojen na Odboru povjerenika, čiji su članovi pored ostalih povjerenika bili predstavnici Vlade, a njegovu realizaciju prati stečajni sud, odnosno stečajni sudija i sprovodi stečajni upravnik. Zato se ni na koji način ne može izvući zaključak koji se na neki način implicira u postavljenom pitanju da se Vlada prema planu odnosi kao da ne postoji ili da svojim ponašanjem ugrožava prava manjinskih akcionara.

U cilju potpunog i objektivnog informisanja javnosti, ponoviću stavove za ovaj dio pitanja koje sam već prezentovao u maju ove godine, kada ste postavili donekle slično poslaničko pitanje.

Naime, reorganizacija Duvanskog kombinata a.d. u stečaju još uvijek nije okončana i ona se sprovodi preko Privrednog suda. Stečajni postupak je pokrenut je 25. maja 2010. godine. Planom reorganizacije od strane povjerenika potvrđeno je rješenje Privrednog suda 2.11.2010. godine, predviđeno je da potraživanja treba izmiriti u toku 4 godine, a da rok za njihovo izmirenje teče od 1.12.2010. godine, dakle do 1.12.2014. godine je rok za podmirivanje potraživanja. Ukupan dug Duvanskog kombinata iznosi 37,8 miliona eura i on je, vidjećete u odgovoru koji sam

vam dao, prezentiran po odgovarajućim iznosima, pri čemu kao što znate Zeta gradnja d.o.o. je do sada uplatila 6.960.000,00 koji su kompletno upravo isplaćeni zaposlenim u Duvanskom kombinatu za socijalni program, za povezivanje radnog staža i za neizmirene plate.

Dakle, Vlada nije sebe stavila ispred zaposlenih nego obratno, zaposleni su bili prvi u redu koji su sredstva koja su do sada uplaćena dobili.

Takođe, izmještanjem starog Duvanskog kombinata u novi Duvanski kombinat stvaraju se uslovi za primanje preostalog iznosa koji treba da uplati Zeta gradnja d.o.o.

Program reorganizacije DK a.d. u stečaju trajaće do okončanja stečajnog postupka u skladu sa zakonom i o njegovom trajanju odluku će donijeti sud. U ovoj fazi, ja ne želim da prejudiciram niti da komentarišem navode koji su implicirali tekućeg sudskog spora manjinskih akcionara. Smatram da su to potpuno legitimna, zakonom definisana prava, koja ćemo komentarisati kada se za to steknu zakonski uslovi, ako se steknu u granicama naših ovlašćenja, prava i mogućnosti.

Na kraju, sa nadom da ćemo se napokon oko jedne stvari makar složiti, želim da ponovim da su naponi Ministarstva usmjereni na to da se obnovi proizvodnja duvana, prije svega u Zeti i Malesiji, da se kroz proces privatizacije podstakne proizvodnja cigareta uključujući brendove kojima govorite, da poboljšamo položaj zaposlenih, podstaknemo novo zapošljavanje i na kraju, kroz zakonom predviđen postupak završni stečaj ove kompanije i izmire svi povjerioci ili povjerioci u skladu sa njihovim mogućnostima.

Uplatom sredstava od strane Zeta gradnje neće se ugroziti niti jedan jedini cent potraživanja zaposlenih ili bivših zaposlenih.

Ako dopuštate samo minut, ne treba mi više, da odgovorim i na pitanje sa kojim ste počeli.

Gospodine Kaluđeroviću, ja nisam nikad izjavio da ne treba nešto saditi. I ne znam gdje ste to pročitali. Mislim da je to jako nekorektno zbog javnosti, zbog proizvođača i zbog mene. Ja sam rekao nešto drugo, a to je da treba voditi računa o tome šta se sadi i koliko se toga sadi. A zašto sam to rekao? Zbog toga što građani, zbog kojih vi isto tako brinete, ne mogu da plaćaju svojim porezom nerazumne odluke pojedinih poljoprivrednih proizvođača. Dakle, nije cilj u poljoprivredi samo nešto zasaditi, nego prodati. Pa, ako će država da izdvaja sredstva za otkup ovih poljoprivrednih proizvoda, za to nam treba još novca, jer treba još da povećamo poreze, zbog toga sam rekao, ne možemo više tako. Moramo voditi računa šta sadimo i koliko sadimo.

Vi ste pomenuli baš ova područja gdje smo imali, ja bih rekao jako veliki uspjeh ove godine. Za 100% u Danilovgradu, za 270% u Zeti i Malesiji povećana proizvodnja pšenice i sve je prodato. Nije ministar rekao ne sadite pšenicu, ministar je samo rekao nemojte da pretjerujete sa vašom sadnjom, jer nije cilj da dobijete novac iz budžeta, iz agro budžeta da bi samo nešto usadili, nego vodite računa i kome ćete to da prodate. A kada vi sledeći put pođete u prodavnicu, savjetujem Vam da kupite mlijeko od dva eura, a ne od euro. Lubenicu od euro, a ne od 30 centi, krompir od dva eura, a ne od 25 centi, pa na taj način dajte doprinos ekonomskom patriotizmu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Kaluđerović ima riječ. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Dakle, u odnosu na ovo čime ste završili, a čime sam ja počeo, priznajem, ne ono klasično poslaničko pitanje nego polazeći od aktuelnosti situacije, ostavljam ipak sudu poljoprivrednih proizvođača da li ste korektno prenijeli i da li korektno osjećate i doživljavate njihove probleme. Znete li da nekontrolisano se uvozi u jeku najveće proizvodnje lubenica, paradajza itd, istih tih proizvoda uvoz iz drugih država? Tu stajem, a vraćam se na Duvanski kombinat.

Prosto mi je žao gospodine Ivanoviću, ministre Ivanoviću, da kao univerzitetski profesor ste prihvatili da budete u poziciji da branite nešto što je neodbranljivo. Koristim ovu govornicu da pozovem sve nadležne institucije, i tužilaštvo i policiju. Znam da je policija već ušla u Duvanski kombinat i nadam se da će profesionalno i korektno odrediti posao. Kako možete da govorite o korektnom poslu, gospodine Ivanoviću? Dakle, pitao sam o ovim konkretnom, jer je problematika izuzetno složena i javnost pozivam da je prati. Problematika u vezi sa Duvanskim kombinatom po svojoj dramatičnosti i brutalnosti kojom se vlast odnosi prema tom pitanju približna onoj koja prati problematiku Kombinata aluminijuma Podgorica. Po svojim katastrofalnim ekonomskim posledicama takođe, po cjelokupno crnogorsko društvo.

Pozdravljam i najavljujem da ćemo svom svojom snagom podržati aktivnosti Udruženja manjinskih akcionara kojim je vlast otela 48,8% akcija u Duvanskom kombinatu, najstarijem privrednom kolektivu u Crnoj Gori, u koji ste projektno uveli stečaj zbog nekoliko desetina hiljada duga Elektroprivredi Crne Gore. Gospodine Ivanoviću, dakle, stečaj nije uveden

25.maja, već 21. Juna. Dakle, nepuni mjesec nakon toga stečajni upravnik koji je, uzgred da kažem, bivši službenik Državne bezbjednosti, sada stečajni upravnik u Duvanskom kombinatu, prodaje lokaciju Duvanskog kombinata i prodaje objekte Duvanskog kombinata. Nekoliko mjeseci nakon toga donosi plan reorganizacije. Dakle, prodao je mjesto gdje je Duvanski i prodao je objekte. Vlada mu je uzela opremu i tu opremu uložila u novi Duvanski. Nemam vremena, gospodine Ivanoviću, budite malo ozbiljniji i odgovorniji prema ukupnoj javnosti, prema ovom domu. Sada Vlada i Glavni grad formiraju novi Duvanski, Vlada ulaže opremu, to je 5 miliona. Glavni grad ulaže lokaciju i komunalije, to je 2,1 milion, to je 7 miliona. Za tu cifru ste prodali novi Duvanski, "Primat kompani", firmama koje se nikada bavile nijesu proizvodnjom i preradom duvana. To nije slučajno. Cilj vam je, u to sam ubijedjen, vrijeme će to pokazati, da potpuno privatizujete duvansku proizvodnju u Crnoj Gori. Sa kojim ciljem? Da se nastavi šverc cigaretama u Crnoj Gori, da se oslobodite manjinskih akcionara. Oni su podnijeli tužbu za poništenje svih ovih transakcija. Podnijeli su i krivičnu prijavu protiv stečajnog upravnika i zadnjom dopunom i na tenderskoj komisiji. Očigledno, nije ispoštovana ni jedna odgovarajuća procedura u vezi sa svim tim.

Mnogo je bezakonja. Kako možete da kažete da se nakon što ste zaključili ugovor i prodali novi Duvanski koji ste stvorili prethodno na način kako ste stvorili, za 7 miliona, obećali mu, odnosno ugovorom se obavezali da na njega prenesete pravo na proizvodnju "lovčena", "pointa", "vinsenta". U ovom trenutku je to vlasništvo Duvanskog u stečaju. Niste na to imali pravo. Sada govorite da je stečajni upravnik, očigledno naknadno, pošto sam ja počeo da pitam i da postavljam nezgodna pitanja, pokrenuo postupak za prodaju. Imam papir stečajnog upravnika u kojem mi odgovara da je tek započeo postupak utvrđivanja vrijednosti brenda, odnosno licence. Imate li vi podatak kolika je vrijednost? Imate. Onda mene obmanjuje, kao poslanika, stečajni upravnik. Biće prostora za dopunu krivične prijave oko svega ovoga. Kolika mu je vrijednost, koliki je iznos u prodajnoj cijeni novog Duvanskog kombinata, vrijednost brenda licence za ovu proizvodnju?

Na kraju, toliko ste ogoljeli bezakonje Vlade. Vlada je ključni povjerilac Duvanskog kombinata u stečaju. Više od 20 miliona potražuje od njega. Da ne ulazimo u to je li zaista to naduvani iznos da bi urušili Duvanski kombinat u stečaju. Onda, sve čini nakon toga. Dajete saglasnost da se prodaju lokacije, da se prodaju objekti, uzimate mu opremu i ulažete u novi Duvanski kombinat. Šta će biti, kako može da ima izgleda realizacija plana privatizacije Duvanskog u stečaju kada ste

mu sve uzeli. Vi ste u naprijed predvidjeli sudbinu njegove definitivne likvidacije i u okviru toga vas ne interesuje sudbina 4.369 manjinskih akcionara koji su bili vlasnici gotovo polovine imovine Duvanskog kombinata. To je strategija u vezi sa svim tim , zajedno sa namjerom nekog da nastavi šverc cigaretama u Crnoj Gori. Imaju, na žalost, u tome dosta iskustva. Izvinite i hvala na strpeljivosti zbog prekoračenja vremena.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

(Upadica ministra Petra Ivanovića)

Pitanje nije definisano kao dopunsko pitanje. Znači onaj ko postavlja pitanje on to može da definiše, niko drugi. Prema tome, pažljivo sam slušao kolegu Kaluđerovića, to nije definisao kao dopunsko pitanje i to je bio na neki način sastavni dio njegovog komentara vašeg odgovora.

Idemo dalje.

Molim kolegu potpredsjednika Skupštine Sulja Mustafića da uzme riječ. Nakon njega kolega Andrija Popović. Izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Šturanoviću.

Na osnovu člana 177 Poslvonika Skupštine Crne Gore, postavio sam sljedeće pitanje ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja gospodinu Petru Ivanoviću:

Poštovani ministre, šta će preduzeti Vlada, odnosno resorno ministarstvo, u cilju rješavanja problema vodosnabdjevanja područja naselja Sveti Ivan - Mala Volujica u Baru.

Obrazloženje pitanja: Problem vodosnabdjevanja naselja Sveti Ivan - Mala Volujica i Gornje Zaljevo u kojima danas živi oko 200 domaćinstava izražen je duže od dvije decenije.

Pored višegodišnjih napora i zahtjeva mještana ovih naselja prema različitim adresama u lokalnoj upravi, javnim preduzećima, javnom preduzeću Regionalni vodovod, nije napravljen pomak u rješavanju ovog veoma ozbiljnog problema. Čak ni nakon izgradnje regionalnog vodovodnog sistema za crnogorsko primorje čija trasa prolazi veoma blizu ovih naselja, svega nekoliko stotina metara, nisu stvoreni uslovi da im se obezbijedi vodosnadbjevanje. Već duže vrijeme mještani ovih naselja kao privremeno rješenje koriste vodu iz obližnjeg potoka, koja nije čak ni za tehničku upotrebu zbog blizine fekalnih voda, te je zabilježeno više slučajeva trovanja.

Ovo su razlozi zbog kojih nam se obratilo više mještana iz ovog naselja i Odboru koji je formiran tamo ovim povodom, sa molbom da putem poslaničkog pitanja prema Vladi, zajednički iniciramo rješavanje ovog problema. Tražim odgovor i u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Ministre Ivanoviću, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:
Hvala Vam.

Meni je prvo jako drago da ima više pitanja u oblasti poljoprivrede jer smatram da, bez obzira na neke političke tonove, konotacije koje očigledno ipak ne odgovaraju ovom domu, da je važno da više pričamo o poljoprivredi. Tako da sam na ovaj način i doživio vaše pitanje, ne samo kao brigu za otprilike 200 ljudi koji žive u jednom dijelu Bara.

Stoga, poštovani poslanici, uvaženi poslanice Mustafiću, Zakonom o vodama koji je takođe usvojio ovaj uvaženi dom propisano je da obavljanje djelatnosti javnog vodosnadbijevanja i javne kanalizacije obezbjeđuje i uređuje jedinica lokalne samouprave, a ne Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Jedinica lokalne samouprave dužna je da organizuje i obezbijedi javno vodosnadbijevanje na svojoj teritoriji za sva naselja koja imaju više od 200 stanovnika i čija je prosječna godišnja potreba za vodom veća od 100 kubnih metara na dan. Vodosnadbijevanje seoskih i drugih naselja ili njihovih djelova koji ne ispunjavaju prethodne kriterijume, kao i vodosnadbijevanje jednog ili više korisnika vrši se u skladu sa propisom jedinica lokalne samouprave. Vlada Crne Gore, na predlog ovog ministarstva, učestvuje u finansiranju radova na objektima vodosnadbijevanja na seotskom području kroz godišnje programe upotrebe sredstava u vodoprivredi. Ovi programi donose se u skladu sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama kojim se predviđa samo mogućnost finansijske podrške u izgradnji objekata za vodosnadbijevanje.

U cilju stvaranja boljih uslova za život i rad na selu ovo ministarstvo u okviru budžetskih mogućnosti kojima raspolaže finansijski participira u izgradnji seoskih vodovoda čiji je investitor lokalna samouprava ili mjesna zajednica. Za 2013.godinu oprijedili smo 20.000 eura opštini Bar za vodovod u mjesnoj zajednici Gluhi Do i isti iznos to doznačen je i prethodne godine. Sve druge obaveze koje prati investitor, kao što su obezbjeđivanje projekta i saglasnosti, realizacija radova, puštanje u rad, korišćenje i održavanje vodovoda, u nadležnosti su jedinica lokalne

samouprave. Vaše pitanje odnosi se na sistem vodosnadbijevanja naselja. Stoga, kako je riječ oblasti komunalne djelatnosti, odgovor na postavljeno poslaničko pitanje treba potražiti od lokalne samouprave Bar ili od Ministarstva održivog razvoja i turizma. Ipak, u namjeri da svi damo doprinos jačanju profesionalne administracije potrudio sam se da dodjem i do informacija koje vam možda mogu biti od pomoći. Dakle, nisam htio jednostavno da samo kažem da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja nije nadležno za ovo postavljeno pitanje i da loptu prebacim na nekog drugog, nego i da vidimo kako zaista stvari stoje.

Tokom 2010. godine Javno preduzeće Vodovod i kanalizacija Bar završilo je dopunu generalnog rješenja vodosnadbijevanja do 2030.godine. U okviru ovog rješenja, a imajući u vidu tada, dakle govorimo o 2010.godini, da je već izvjestan završetak izgradnje sistema regionalnog vodovoda, Javno preduzeće Vodovod i kanalizacija Bar je prvi put proširilo granice ovog projekta i vodosnadbijevanjem obuhvatilo područje Dobrih voda i Bušata sve do granice sa opštinom Ulcinj. U okviru dijela koji je obrađen, na nivou idejnog rješenja nalazi se i naselje Sveti Ivan za koje ste vi pokazali interes, u sklopu vodosnadbijevanja područja Gornjeg zaljeva, i to druga visinska zona 500 do 100 metara nadmorske visine i treća visinska zona od 100 do 150 metara nadmorske visine. Problem vodosnadbijevanja može se riješiti koristeći resurse sistema regionalnog vodovoda, predviđena je izgradnja odvojka na sistemu regionalnog vodovoda, rezeorvara odgovarajuće zapremine za potrošače druge i treće zone, za naselje Gornje zaljevo hiljadu kubnih metara, a za naselje Sveti Ivan 800 kubnih metara, kao i izgradnja pumpne stanice koja bi snadbijevala potrošače u četvrtoj zoni. Uporedo se radovima na vodosnadbijevanju predviđeni su i radovi na kanalizaciji. Za priključenje naselja Sveti Ivan na kanalizacionu mrežu, neophodna je izgradnja kanalizacije kroz samo naselje Polje i Donje zaljevo, što je već obrađeno na nivou tehničke dokumentacije i to glavnih projekata. Preduslov realizacije navedenih investicija je izrada i usvajanje odgovarajućeg prostornog plana i projektne dokumentacije na nivou lokalne samouprave.

Poštovani poslaniče Mustafiću, nadam se da vam je iz odgovora jasno da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja nema direktno nadležnost nad izgradnjom predmetnog vodovoda, već je isti u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Na kraju želim da vas obavijestim da smo prije mjesec dana svim lokalnim samoupravama uputili dopis i zamolili da nam dostave predloge svojih projekata za 2014. godinu i 2015.godinu, kako bi, a nadam se i u

ovom uvaženom domu, bili u mogućnosti da ojačamo ona finansijska sredstva koja su ovim programom namijenjena upravo za pomoć naseljima, mjesnim zajednicama ili djelovima opština kod kojih se teže rješava vodosnadbijevanje. Do sada smo dobili od devet opština iz Crne Gore konkretne predloge i projekte i rok nije istekao, ističe 30.septembra, tako da očekujem da će i ova inicijativa za koju ste iskazali interes naći svoje uporište u jednom od takvih dopisa. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Mustafić ima riječ. Izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Ministre, zahvaljujem za odgovor, moguće da vaše ministarstvo nije najnadležnije za ovo pitanje, da je možda resor održivog razvoja. Isto pitanje ću postaviti sljedećeg puta tom ministarstvu, ali u svakom slučaju hoću da ponovim. Riječ je o dvije stotine domaćinstava, dakle ne o dvije stotine ljudi, riječ je od višegodišnjem problemu. Naselje se uvećavalo, a problem traje duže od 20 godina. Mislim da ukoliko je bilo mogućnosti u lokalnoj upravi, od strane lokalnog vodovoda, da se to moglo riješiti, ali očigledno da nije i onda su ljudi iz tog naselja imali potrebu da preko poslaničkog pitanja iniciraju rješavanje ovog pitanja sa nekog možda drugog nivoa, nekog ministarstva i Vlade itd.

Dakle, apsolutno doživljavam da smo i mi kao poslanici i vi kao vlada svjesni partnerstva u cilju da budemo servis građana i da pomažemo građanima da dolaze do onoga što su njihova osnovna životna pitanja, u ovom slučaju vodosnadbijevanje, ne samo neimanje pijaće vode nego i tehničke vode, jer dvije stotine porodica, složićete se, nije mali broj ljudi. To je vjerovatno blizu hiljadu ljudi koji koriste vodu iz obližnjeg potoka koja nije čak ni za tehničku upotrebu. Ja vjerujem u vašu želju da pomognete rješavanje pitanja, zahvaljujem se za vaš odgovor, ali ćemo potražiti odgovor kod drugog ministarstva, a vjerujem da će se i preko lokalne uprave inicirati rješavanje ovog pitanja na adresi koju ste naveli u vašem odgovoru. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pozivam Andriju Popovića da uzme riječ. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore i crnogorske dijaspore, poštovani ministre,

Poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Zašto domaća poljoprivredna proizvodnja nema kvalitetnu podršku od strane naše države?

Obrazloženje: Crnogorska poljoprivreda ima daleko najmanji agrobudžet u region, i to za pet do šest puta manji od zemalja regiona tako da dolazimo do zaključka da je naš poljoprivredni proizvođač pet do šest puta manje konkurentan od svog kolege, recimo u Hrvatskoj, Makedoniji, Srbiji, Bosni i Hercegovini. U zemljama Evropske unije prosjek agrobudžeta je 3,5% ukupnog budžeta. Po izvještaju OSCE-a za 2011. godinu, prosjek podrške ukupnom prihodu farmera u Sjedinjenim Američkim Državama je bio oko 9%, dok je Evropska unija postepeno sa gotovo 40% tokom 80-ih godina prošlog vijeka smanjila nivo podrške na 20% ukupnih prihoda farmi. Taj procenat u nas bio bi na nivou od oko 3,3%. Drugim riječima, sadašnji EU prosjek davanja farmerima možemo dostići samo sa oko minimalno 3,5 puta većim agrobudžetom ili oko 50 miliona eura godišnje.

Radi upoređenja, na drugom kraju skale podrška farmerima i dalje je relativno visoka na Islandu 47%, u Južnoj Koreji 50%, Japanu 51%, Švajcarskoj 55% i Norveškoj oko 60%. Analizirajući agrarni budžet po glavi stanovnika, po hektaru korišćenog poljoprivrednog zemljišta, dolazimo do zaključka da smo oko sedam puta u zaostatku za prosjekom budžetskih davanja zemalja Evropske unije - 139 eura nasuprot 22 eura po glavi stanovnika u Crnoj Gori, ili više od osam puta po hektaru korišćenog poljoprivrednog zemljišta, 47 eura po hektaru, nasuprot 439 eura po hektaru u Evropskoj uniji.

Od 2013. godine ukida se podrška finansiranja najstarijoj instituciji u crnogorskoj poljoprivredi Zadružnom savezu, poslije 130 godina. Ukidanjem podrške otkupu tržišnih viškova voća i povrća, jagnjadi i krupne stoke, što će najžešće se osjetiti već tokom ovog ljeta i tokom septembra stočari, farmeri, ali i penzioneri, klaničkih premija, vještačkog osjemenjivanja krava, smanjivanjem premija za prerađivače mlijeka, što znači direktno i farmerima, i otvaranje tržišta za mlijeko iz regiona po damping cijenama ukida se podrška za otkup mlijeka u zonama koje su udaljene više od 50 km od mjesta prerade, Ulcinj, Žabljak, veliki dio sjeverne Crne Gore. Ukida se podrška za povećani otkup mlijeka, smanjuju se subvencije po grlu, za muzne krave 18,5% sa 80 na 66 eura i sitne preživare za 20% sa 10 na 8 eura.

U komentaru ću nastaviti, a čuću i vas što kažete. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Uvaženi poslaniče Popoviću, vi ste sportista, vi ste šampion. Nemojte mi samo reći da kao vrhunski sportista vjerujete da najviše pobjeđuju i uvijek najbogatiji klubovi. Da li su u sportu kojim ste se vi bavili uvijek pobjeđivali oni koji su imali najviše novca?

Dakle, nije visina agrobudžeta znak konkurentnosti. Da li će naš poljoprivredni proizvođač biti konkurentan ili ne, ne zavisi od toga koliko je visok agrobudžet.

Drugo, kako tumačite da je proizvodnja mlijeka ove godine jeste na mjesečnom nivou, od preko sto hiljada litara, znači sto do sto trideset hiljada litara, a sve je tako loše kako ste naveli u obrazloženju. Pa valjda da je sve tako loše valjda bi se ukinula proizvodnja mlijeka, valjda bi prestala proizvodnja mlijeka. Mi ćemo ove godine imati negdje između 1,1 i 1,5 miliona litara mlijeka veću proizvodnju nego prošle godine, ministre poljoprivrede želim da napravim red i da se odvoje oni koji rade od onih koji ne rade.

I na kraju jedan komentar. Procenat agrobudžeta u smislu izdvajanja od društvenog proizvoda i ukupnog budžeta nema direktne veze sa mjerom, proizvođači mlijeka koje ste pomenuli imaju veće subvencije u Crnoj Gori nego u gotovo svim zemljama Evrope. Dakle, tačno moramo znati šta koja mjera podržava. Kvalitet podrške poljoprivredne proizvodnje opredjeljuje više faktora. Jedna je finansijska podrška. Ona zavisi od sredstava koja su opredijeljena agrobudžetom, budžet usvaja Skupština Crne Gore. Dakle, svi vi koji sjedite u ovoj sali, zato se koristim ovom prilikom da vas zamolim da kada dođe vrijeme date svoj konkretan doprinos ne retorički, ne kroz poslanička pitanja, nego da izglasate veći agrobudžet. Ja molim sve poslanike da daju svoj doprinos da izglasamo pet puta veći agrobudžet. Pomozite mi u tome.

Smatram da smo zajedno odgovorni za iznos finansijske podrške prema poljoprivrednim proizvođačima. Ne pojedinačno, zajedno. Drugi faktor ...mjere koje preduzimamo u okviru onoga sa čim raspolažemo, shodno sredstvima koje su planirana u budžetu, Vlada Crne Gore usvojila je agrobudžet za 2013.godinu, kojim je predviđeno 20,3 miliona eura. I

pored direktne podrške poljoprivrednim proizvođačima navedeni iznos obuhvata program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja, niko ne pominje štete koje bi mogle da nastanu da nijesmo ovo radili. Razvoj sistema bezbjednosti hrane, niko više ne pominje aflatoksin, groznicu i ostala čuda koja su mogla da se dese, ali se nijesu dogodila zbog preventivnih mjera i brze reakcije ministarstva. Program fitosanitarnih mjera, program podsticaja projekata vodoprivrede i tako dalje.

I treći faktor, odnosi se na pouzdanost i pravovremenost podrške, drugih riječima da li poljoprivredni proizvođači mogu sa sigurnošću da računaju na podršku i da li će je dobiti na vrijeme. Smatram da smo za proteklih sedam mjeseci, od kada je imenovana nova Vlada, popravili dinamiku plaćanja i povećali stepen pouzdanosti. Usvojili smo jasna pravila, povećali stepen transparentnosti i po prvi put smo počeli sa javnim oglašavanjem. I evo da vam dam eksplozivnu informaciju. Na posljednji javni oglas iz cijele Crne Gore nije se prijavilo čak ni onoliko projekata koji su bili predviđeni za tu mjeru. Dakle, sve projekte da podržimo, opet će ostati nešto malo novca.

Govorim o mjeri, znači da smo imaći četiri puta više novca ostalo bi neiskorišćeno, dakle moramo zajednički razmišljati o tome kako da podignemo našu poljoprivrednu proizvodnju, kako da ojačamo konkurentnost naših poljoprivrednih proizvođača, a ne samo da slušamo komentare i da na osnovu toga postavljamo pitanje.

O tome da li je sadašnja podrška poljoprivrednim proizvođačima u Crnoj Gori kvalitetna ili ne, najbolje govore ostvareni rezultati koji se odnose na pet ciljeva koje je postavilo resorno ministarstvo. Prvi je rast proizvodnje. Činimo sve da stvorimo uslove za veći rast proizvodnje i veće učešće poljoprivrede u bruto domaćem proizvodu Crne Gore i da smo na dobrom putu. Evo vam podatak, Monstat je objavio u prvom kvartalu realni rast GDP-a 4,3%, 9,4% rast poljoprivrede. U pojedinim djelovima Crne Gore zabilježan rast zasada do 270%.

Drugo, rast zaposlenosti. Nastojimo da doprinosimo kreiranju novih radnih mjesta i boljoj evidenciji postojećih. Za nas je svako radno mjesto bitno. U prvoj polovini godine kreirali smo 220 novih radnih mjesta, 92 poljoprivredna proizvođača smo evidentirali koja su bila u zoni sive ekonomije, a oko 270 radnih mjesta je kroz tri firme resorno koje se nalaze u oblasti poljoprivrede, a u ovoj su fazi u stečaju. Sačuvali smo 270 radnih mjesta. Tri smanjenja uvoza, stvaramo uslove za supstituciju uvozom izvozom i ne možemo to učiniti za svaki proizvod. Mi nikada nećemo proizvoditi sve što ćemo trošiti u Crnoj Gori kada govorimo o poljoprivrednim proizvodima.

Četiri, bolje edukacije. Želimo da upoznamo sa mogućnostima koje stoje pred poljoprivrednim proizvođačem, a koje još uvijek ne koristi.

Peto je smanjenje sive ekonomije. Nije siva ekonomija samo neregistrovana proizvodnja uvoz ili izvoz, već i neplaćeni porez i neregistrovana zaposlenost. I to je siva ekonomija.

Kako mi konkretno pomažemo poljoprivrednu proizvodnju? Osam miliona eura redovno se isplaćuje u ovoj godini kroz agrobudžet, 7,9 miliona kroz projekte MIDAS, 419 projekata je završeno, 4,1 je bespovratna pomoć, blizu osam miliona ukupne investicije. Dvjesto osamdeset hiljada dolara u mehanizaciji su dobili poljoprivredni proizvođači uz pomoć programa ujedinjenih nacija za bezbjednost hrane, 1,7 miliona eura smo dobili za razvoj organske proizvodnje, sa regijom...započeli smo saradnju oko identifikacije autohtonih sorti vinove loze i maslina. Hoćemo da sačuvamo ono što vodi porijeklo iz Crne Gore, što je bitno između ostalog i za one koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom iz dijela Crne Gore iz kojeg vi dolazite. Završili smo tri poglavlja skrininga. Evo sada da vam dam još eksplozivnu informaciju. Za divno čudo imaćemo samo jedno mjerilo za poglavlje jedanaest. Samo jedno mjerilo. Zašto? Zato što od prvog skrininga do danas sve ostalo smo završili, a za to jedno mjerilo čekamo Evropsku komisiju da usvoji strategiju razvoja poljoprivrede za Evropsku uniju do 2020.godine i nećemo valjda mi usvajati strategiju, pa onda Evropska unija, nego moramo da vidimo šta hoće Evropska unija prvo. Dakle, ubrzali smo se, mnogo se brže radi. Međutim, hoću da vam dam još jedan komentar.

Predsjednici Evropske komisije, tokom nedavnih razgovora konstatovali su da će poglavlje XI, XII i XIII biti najzahtjevnije u procesu pregovaranja oko pridruživanja Evropskoj uniji, da će zahtijevati značajna finansijska ulaganja i ja pozdravljam vašu inicijativu da povećamo agrobudžet ali i kadrovska usavršavanja, ali su konstatovali i da je politika koju vodi Vlada Crne Gore u oblasti poljoprivrede upravo usmjerena u pravcu prilagođavanja pravnim tekovima Evropske unije koji postoje u oblasti poljoprivrede.

Na osnovu izloženog, rekao bih da je tokom proteklih sedam mjeseci pružena kvalitetna podrška poljoprivrednim proizvođačima. Tačno je, sve što se uradi ne može da odmah vude vidljivo, tačno je da će uvijek biti nezadovoljnih, kao što ste i sami konstatovali, ali isto tako je tačno da ćemo kao društvo imati više samo ako radimo više i u poljoprivredi i zato ćemo nastojati da podržavamo oni koji rade, koji su uredno registrovani i koji uredno plaćaju porez. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, kolega Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine ministre,

Skupština Crne Gore je jedan od najvećih krivaca i velikih krivaca zašto se mi malo bavimo poljoprivredom. Poljoprivreda je uz turizam strateška grana privrede crnogorske, mi to malo razumijemo, vjerujem, najviše će od vas zavisiti to da li će se povećati agrobudžet za 2014.godinu. Ukoliko vi budete pritiskali, vjerujte, mislim da ćete ovdje imati većinu da vas podrži. Mi znamo da smo bez poljoprivrede praktično mrtvi, nama je to potpuno razumljivo. Sve do onog momenta dok nam poljoprivrednici u Crnoj Gori ne postanu najbogatiji ljudi u Crnoj Gori, ovdje nema leba, to su ljudi koji rade po 16 sati, znači poljoprivrednici, farmeri moraju postati najbogatiji ljudi u Crnoj Gori iako može to sad nekome zvučati nebulozno, to o čemu ja sad pričam. Nastaviću, povećanjem cenzusa za količinu prodatog mlijeka sa 200 na 300 litara da bi se kvalifikovali za subvenciju iz sistema subvencija je samo u govedarstvu isključeno više od 250 mliječnih farmi. Oko 1000 ovčarskih farmi, povećanjem cenzusa sa 20 na 30 ovaca i najmanje 150 kozarskih farmi, povećanjem cenzusa sa 10 na 20 koza. Takođe, uvođenjem novih uslova za sektor voćarstva M+1 i M+2 princip, dakle plaćanje jesenje sadnje tek za dvije godine. Povećanjem sredstava za sektor vinogradarstva koji je dobio veća sredstva od čitavog sektora voćarstva imamo antagonizovanje centralnog protiv primorskog i sjevernog regiona Crne Gore.

Trend smanjenja podrške organskoj poljoprivredi očituje se kroz smanjenje sa 568.000 eura u 2012.godini na 100.000 eura u ovoj godini. Dakle, skoro šest puta. Vi ćete me demantovati u pisanom odgovoru ako ovo sve nije tačno. Smanjena je podrška finansiranja učešća na regionalnim sajmovima, više regionalnih izložbi stoke, podrške manifestacijama Dani vina i ukljeve, Dani borovnice, Prva kosa, ukupno oko 30 manifestacija sa 70 na 30 hiljada eura, ali je zato učešće na međunarodnim sajmovima povećano skoro pet puta, sa 15 na 70 hiljada. Sredstva za ruralni razvoj su višestruko smanjena, a posebno osovina tri koja se odnosi na obnovu i razvoj sela i ruralnu infrastrukturu. U odnosu na 1.616.000 iz 2011.godine, budžet za ovu osovina ruralnog razvoja je ove godine manji 3,5 puta. Sve se to dešava u okviru agrobudžeta koji se

već tri godine zaredom smanjuje. Već sam odužio, Liberalna partija smatra, ponavljam, da je poljoprivreda jedna od strateških grana razvoja Crne Gore i da sredstva koja se izdvajaju za agrobudžet treba da da budu značajno veća. Postavljam dodatno pitanje u okviru onog minuta na koje imam pravo:

Zašto Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja toleriše damping cijene uvezenog mlijeka?

Tražim pisani odgovor. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dopunsko pitanje, možete odmah.

Izvolite, ministre Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ:

Prvo, ja sam dobio samo vaše pitanje, ne obrazloženje. Ako biste bili ljubazni da mi dostavite obrazloženje, na sve to što ste rekli dobićete pismeni odgovor. Ja vjerujem da vi ne znate šta je od toga tačno, a šta nije, vjerujem vam. Ali, mnogo toga što ste rekli nije baš tako, ali će nam trebati mnogo vremena da objasnimo svaku pojedinost. Nažalost, pravila su takva da nemam to vrijeme i biće građani uskraćeni da čuju onako kako jeste. Ako je kamera uhvatila ovo kako ja mrdam glavom lijevo-desno, da se ne slažem sa vama, jeste, ali to je jedino što mogu građanima da pošaljem kao poruku, a mnogo toga od tih podataka nije tako.

Što se tiče vašeg dopunskog pitanja, ja mislim da je ovaj parlament održao sa više pravnih akata koje je usvojio otvorenost Crne Gore kao države. Mi ne možemo biti otvoreni, a zatvarati našu ekonomiju. Ne možemo štititi one koji su neproduktivni i nekonkurentni. Mi nemamo nikakve damping cijene, imamo mehanizme da se borimo protiv damping cijena. Ali, upravo to je nešto što evo sedam mjeseci prenosim poljoprivrednim proizvođačima, moraju smanjivati svoje troškove, jer nisu u ovom momentu konkurentni. Tu je čitava poenta. Kako je moguće da se pojedine poljoprivredne kulture sa manjim subvencijama proizvedu po nižoj cijeni. Ovom prilikom ne bih govorio o tome šta smo mi znali da radimo sa tržišnim viškovima koje smo otkupljivali. Dakle, nije tačna informacija da imamo nekontrolisani uvoz. Vi imate damping cijene u Crnoj Gori. Ovo je ekonomija koja je otvorena, kao što su i ostale ekonomije otvorene i niko nama ne brani da mi izvezemo naše proizvode.

Sad se vraćam na ono što sam saopštio u jednom od prethodnih odgovora. Zašto vi ne odete u prodavnicu i kupite nešto što je dva tri puta skuplje od onoga što je jeftinije, a ima isti kvalitet? Dakle, ne postoji ekonomski patriotizam. Ako hoćemo da budemo konkurentni u poljoprivredi, ako će naši poljoprivredni proizvođači da budu bogatiji. Ja se slažem sa vama, volio bih da budu najbogatiji građani Crne Gore. Ima ljudi koji jako puno rade, onda moraju smanjivati svoje troškove, moraju kreirati proizvode koji su konkurentni sa zemljama regiona. Šta je alternativa? Da ih nema. Meni je žao što sam ja direktan i što sam otvoren. Ne vidim kakva je korist da nekome produžavate život u agoniji. Ako ne može da bude konkurentan, treba da se bavi nečim u čemu je konkurentniji. Od kad je svijeta i vijeka to je suština ekonomije.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Čuli smo i odgovor na dopunsko pitanje. Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Ministru Ivanoviću zahvaljujem na učešću u našem radu. Prelazimo na jedno pitanje koje je upućeno Ministarstvu prosvjete i sporta. Tu je ministar Stijepović, pozdravljam ga i dajem riječ kolegi Srđanu Periću koji je postavio pitanje. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete, Slavoljubu Stijepoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je moguće da bi raspodjela besplatnih udžbenika učenicima proizvela nepremostivi problem u obrazovnom sistemu?

Obrazloženje:Mediji su prenijeli izjavu ministra Stijepovića da bi podjela besplatnih udžbenika proizvela problem u sistemu uz čitav niz nedoumica koje je ministar tom prilikom iznio, a u vezi su sa nedoumicama ko bi na kraju školske godine skladištio te knjige. Da li sve škole imaju uslove i stručni kadar za to, ko bi procjenjivao stepen oštećenja knjiga i da li bi mogli dobiti svjedočanstvo oni koji ne plate naknadu za oštećenje. Tom prilikom on je konstatovao: "Sve su to dileme koje treba riješiti i koje su drugi prije nas jednostavno riješili - pokušali i odustali od toga".

S obzirom da je ovu izjavu prenijelo više medija, a ministar je nije demantovao, treba sagledati posljedice aktuelne centralizacije

obrazovnog sistema i njegovih štetnih posljedica po funkcionalnost ovog izuzetno značajnog resora. Tim prije, jer se radi o organizaciono-logističkom poslu. Ako bi njegovo izvršavanje ugrozio čitav sistem treba što je prije moguće preduzeti mjere kako bi operativnost našeg obrazovnog sistema mogla da odgovori potrebama roditelja i učenika, a dodjela besplatnih udžbenika svakako to jeste. Mi smo pošli korak dalje i prosto željeli da budemo vrlo konstruktivni. Mi smo razradili dva modela distribucije udžbenika. Jedan bi podrazumijevao da se prilikom porudžbe udžbenika u tenderu stavu obaveza da se udžbenici slažu prema udžbeničkim kompletima, a ne prema naslovima. Time bi dio posla ponuđač obavio. Štamparije bi tako direktno dobili gotove komplete i to je aktivnost koja se ne naplaćuje. Tako dobijene pakete po prvom modelu bi odnosili u knjižare Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, gdje bi se nastavio raspored, kada bi predstavnik te osnovne škole iz grada preuzeo broj paketa prema broju đaka i razredima i dalje preko razrednih starješina udžbenike podijelio djeci. Drugi model je da škole direktno preuzimaju udžbenike od lica koja ovlasti direktor škole koji bi ga dijelio razrednim starješinama i oni dalje učenicima. Takođe, za udžbenike, prije svega stranih jezika, se može primijeniti sličan model, ali bi tu bili uključeni i nastavnici koji izvode tu oblast. Očigledno da izjava premijera da Vladi fali znanje, ima puno utemeljenje u realnosti. Međutim, zbog interesa da djeca dobiju besplatne udžbenike na vrijeme spremni smo da vam pomognemo u tome, da vam razradimo šemu kako možete podijeliti udžbenike svakom djetetu, a da to ne pređe opis niti jednog radnog mjesta zaposlenog u Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva i Ministarstvu prosvjete. Takođe, omogućili bismo i tu mogućnost da onima kojima je ispod časti da prime besplatne udžbenike da prilikom preuzimanja tih udžbenika bi morali da daju uplatnicu da su uplatili Ministarstvu prosvjete cijenu odgovarajućih kompleta i na taj način ne bi ugrozili sistem, a sa druge strane pomogli djeci koja to ne mogu. Ovom prilikom ostavljam broj stranke 020-621-325, vama i vašim saradnicima da nas kontaktiraju i rado ćemo potpuno besplatno odraditi posao mapiranja distribucije, čuvanje i redistribucije udžbenika, a u skladu sa uporednom praksom u razvijenim zemljama.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Stijepoviću, izvolite, imate riječ.

Vjerovatno zapisuje broj pa zbog toga malo kasni.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

S obzirom da žurim da idem na te konsultacije, ne boj se, zapamtio sam broj.

Poštovani gospodine potpredsjedniče Šturanoviću, uvaženi potpredsjedniče gospodine Mustafiću, dame i gospodo poslanici, uvaženi poslaniče Periću,

Mi smo prije nekoliko dana najavili da se prave proračuni i razmatramo mogućnost smanjenja cijene udžbenika za sve učenike osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori, od naredne školske godine. U vezi sa tim želim da informišem i vas i javnost, da u zadnjih pet godina cijene udžbenika u Crnoj Gori nijesu mijenjane. Osim toga, one su u tom periodu a i danas najniže u regionu. Međutim, imajući u vidu da ekonomska kriza i dalje traje, a vodeći računa o standardu naših građana, cijene udžbenika za sve učenike osnovnih i srednjih škola od naredne školske godine od 1.septembra u Crnoj Gori biće niže za 10,4%. To je informacija i kalkulacija koja je pokazala da je to moguće izvesti sa dodatnim rezervama i preraspodjelom sredstava i obezbjeđivanjem sredstava za ono što nedostaje za izdavače u ovom procentu. To je jedna stvar.

Druga stvar, gospodine Periću, vi ste danas opet pomenuli centralizaciju sistema. Od kada ste u Parlamentu dobrodošli naravo, iskoristili ste svaki premijerski i poslanički sat, da mi postavite najmanje jedno pitanje i uvijek ste provlačili tu dozu centralizma i da ne širim. Vjerujte da mi je to bilo u početku simpatično, ali kako ste i danas to opet ponovili, ne mogu a da ne budem malo ličan u odnosu na to prema vama jer vi ste ušli u parlament i u politiku da se borite za vlast. Razmišljam, da sutra uđete ili ne u vlast, da vršite dio vlasti i da neko od vas, ili možda vi budete ministar prosvjete, zamislite kakva bi to bila demokratija kada ste vi za godinu dana, vi lično jer ste vi dio najužeg kruga vaše partije, za nepunu godinu dana isključili toliko vaših istaknutih članova, odbornika, poslanika i članova predsjedništva više nego sve opozicione strane u ovom parlamentu. Zamislite kakva je to demokratija kod vas i kako se ona sprovodi i kako bi se sprovodila sutra i u prosvjeti i širom Crne Gore u svim resorima koje bi vi vodili. Za ovo što sam prekidam, molim dodatno vrijeme. Mi ćemo imati i sutra priliku da polemishemo, tu sam danima, raspoložen, sutra čitav dan, evo i danas sam raspoložen dok je raspoloženje kod svih.

Kada govorimo o besplatnim udžbenicima, gospodine Periću, tu treba razdvojiti dvije stvari, taj stručno pedagoški dio ravni i materijalni. Stručno pedagoški, znam da vi to znate i znam odakle možete da dobijete

bolje podatke nego mnogi ovdje, u činjenici da je kontakt učenika, posebno u nižim razredima, sa knjigom potreban da bude ličan, na ličnoj osnovi. Da ga on smatra i zamišlja kao svoj, da bi u njemu ostavio lični trag i lični pečat, podvlačenje u nižim razredima, i sjeckanje, lijepljenje, dodavanje itd. On želi da tu knjigu ima kao svoj posjed, kao svoju svojinu za učenje, za rad jer su one, kao što znate, interaktivne u prvom ciklusu, a naravno kasnije i kao uspomena. To je jedna stvar, zašto nije dobro to davati svoj deci.

Druga stvar, stručna, kada ja kao učenik imam knjigu koju treba da vratim, ne možemo mi dežurati nad svakim učenikom, ni roditelj ni nastavnik, ni vi ni ja. On mora da podvuče što je za njega bitno, da mu to skrene pažnju na toj stranici, da to prvo nauči i da dobije peticu ili trojku. Mora da uradi još neke korekcije u tom tekstu. On je aktivan. On mora da bude interaktivan sa tom knjigom i sa profesorom. Kada tu knjigu vrati, on je drugom učeniku, evo vi ste bili prvo korisnik jedne knjige, pa ja, tu kreaciju onemogućio, sada vas zbunjujem jer ste vi možda bili loš đak ili dobar đak, pa ste podvukli bitno, odnosno nebitno, recimo ja sam loš đak, pa sam podvukao nebitno, a sada dođe drugi đak, pa mu to dodatno vrijeme odnosi dok ne dođe u poziciju da vidi je li to ili nije bitno i da on donese svoj sud o tome što je bitno i kako se odnosi prema tom udžbeniku. To je drugi.

Treći, vi barem želite da idemo što prije prema Briselu. Mi, gospodine Periću, imamo preko 5.000 računara, na stotine elektronskih tabli i elektronskih dnevnika. Mi hoćemo i uvodimo od 1. septembra Pilot projekat u mnogim školama, da uvedemo tablet računare za naše učenike umjesto knjiga, umjesto torbe od pet ili deset kila na leđima. To je Evropa, to je Slovenija, to je Brisel, to je Berlin. To smo od njih videli, naučili, razgovarali i molimo za donaciju. Sada vas molim, dajte svi makar po jedan tablet računar našem učeniku od prvoga, i to su mu sve knjige. To nije velika cijena, vi to znate. I sijaset drugih razloga. Ovaj razlog koji smo pomenuli, to su na repu događaja, više tehnički. Ovo nama smeta sistemu. Ovako se ne pravi reforma, ovako se ne osvajaju standardi, ovako se zbunjuje učenik i ne pomaže mu se nego odmaže zbog neke političke vizije, odluke ili ideje. Osim toga, ovo košta u prvoj godini pet miliona i dvjesto hiljada eura kojih nema u budžetu, to je jedno.

Drugo, da budem veoma jasan, od 123 udžbenika u osnovnoj školi, 47 su radnog karaktera i ne mogu se vraćati. To znate svi, imate decu, nadam se, ko nema daj bože da dobije. Na njima se piše, ispisuje i odbacuje na kraju školske godine, ne može više niko da je koristi. Takvih 47 udžbenika i koštaju 1.444.000. Kada tome dodamo i ono što će biti

uništeno, neko živi u lošim stambenim uslovima, neko je neuredan đak, pa mi isključujemo đake, napuštaju đeca, imamo i familija koje nijesu sve uredne, ne pazi se ni ono elementarno, a ne knjiga. Znači, nemamo svi isti odnos prema knjizi. I tu mora da se odvoji jedan dio sredstava, koliko stotina hiljada ili miliona ne znam. Tako da sve vaše računice u koštanju od nekih par stotina hiljada na nivou godine. Ne, prve godine pet miliona i dvjesta, a svake naredne najmanje dva i po. Ali, to su materijalni koji su, takođe, problematični, ali je nama kao sistemu najproblematičnije ovo da mi činimo sa ovim štetu deci jer ih odvlačimo od onoga što je njihov odnos sa knjigom, interaktivni i produktivni. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Jeste da vas je zanimljivo slušati, veoma interesantan odgovor, ali ipak vrijeme moramo poštovati. Dali smo i određeno proširenje do onog vremena koje je predviđeno Poslovníkom, ali vjerujem da ste uspjeli da suštinu svog odgovora saopštite u ovom vremenu.

Kolega Perić ima riječ. Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Zahvaljujem, ministre. Opet nijesam dobio odgovor. Mi danas, ovdje, treba da otvorimo Pandorinu kutiju crnogorskog obrazovnog sistema. Pandorina kutija se nalazi u Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva i udžbenici su prava tema upravo za ovu oblast. Prije toga, da razbijemo i tu polemiku i tu dilemu da ćemo dati đacima iz najugroženijih porodica besplatne udžbenike. Na osnovu čega, ako nemate socijalni karton, ko određuje i ko dobija te udžbenike? Partija, partijski spisak? Nemate socijalni karton, ministre. Pitajte vašeg kolegu u Vladi. Znam da vam je poznat taj model dijeljenja knjiga po modelu naših i njihovih. Ono što je mnogo bitnije jeste kakav se to biznis okreće preko naših učenika i kakav se tek planira okrenuti preko naših studenata. O čemu ćemo razgovarati u ova dva dana, takođe, kada Zakon o visokom obrazovanju dođe na dnevni red.

Vi ste pominjali cijenu od 5,2 miliona eura. Mi tvrdimo da je četiri miliona i da može biti mnogo niža. Žao mi je što nemam vremena, imam odgovarajuću tabelu iz koje se može jasno vidjeti kako ste vi došli do te cifre. Prosto ste izmnožili prosječnu cijenu komplet udžbenika od 75 eura sa brojem udžbenika po prosječnoj godini, uzeli, vjerovatno, presije koje imate u Ministarstvu. Niti ste skinuli PDV, niti ste skinuli maržu koju ima

sam Zavod za udžbenike, niti prodavačku maržu. Vi ste to uzeli kao jedan gotov trošak. To nije gotov trošak, to je prva stvar. Druga, mi smatramo ne da ne može biti četiri miliona, već može biti do 2.700.000 eura godišnje opterećenje. Takođe, tri puta, ministre, ako jednom u tri godine dijelite knjige, to znači da vas to košta oko 900.000 eura na godišnjem nivou.

Ipak, ono što je mnogo bitnije i zašto sam pomenuo Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, jeste da cilj prvo knjige nije bilo monopolsko ponašanje te ustanove. Zavod za udžbenike prima sredstva iz budžeta. Plate zaposlenih i honorari za autore udžbenika su nedovoljne i autorski honorari se ne isplaćuju svake godine i nijesu opterećujući po budžet. Loša kadrovska politika koja čini nepodnošljivim rad stručnjacima u toj instituciji. Ono što je mnogo bitnije jeste, da mi ne bi sve prevodili na neku politikantsku ravan i da građani znaju zašto nema besplatnih udžbenika, prva stvar jeste da se novci čuvaju za KAP, odnosno za strateškog partnera i, drugo, neracionalno se troši. Da ne bi bilo politikantstvo bilo koje vrste, Državna revizorska institucija radi izvještaj o poslovanju Zavoda za udžbenike i ona je dala, prije svega, uslovno mišljenje na finansijski izvještaj DRI i negativno mišljenje na usklađenost poslovanja sa propisima i ekonomičnosti poslovanja. Broj ključnih nepravilnosti je 15, brojem i slovom 15. Tako je Zavod za udžbenike i nastavna sredstva za sponzorstva izdvojio nevjerovatnih 133 hiljade eura. Tako je za školarine, ne znamo ko je izdvojio, 10 hiljada eura. Za ostala lična primanja i ako je bilo planirano 165 hiljada izdvojio 292 hiljade. Evo vam kopča sa pitanjem. Troškovi reprezentacije, narodski rečeno, za ica, piće i meze i još po nešto su skoro 44 hiljade eura iako je bilo planirano 20 hiljada. Sve ovo utiče, ministre, na trošak udžbenika, a tih 44 hiljade koje u Zavodu za udžbenike i nastavna sredstva ide na reprezentacije je 586 kompleta.

Za opremu i sitan inventar skoro 90 hiljada, a planirano je 25 hiljada. Sindikalnoj organizaciji 113 hiljada eura iako se to nigdje nije našlo u projektovanom budžetu ili 1 500 kompleta za 1 500 djece. Za 23 500 eura ne postoji odluka. Za 90 hiljada eura su rješavana stambena pitanja i postupak javne nabavke je potpuno netransparentan.

Ono što je naš apel u ovoj situaciji, jeste da, prije svega, ne pravite biznis od učenika. Ovdje smo prepoznali gdje su trule daske, i to ne mi nego Državna revizorska institucija. U tom smislu apelujemo na sve one koji su izjavili da neće podržati odredbu o besplatnim udžbenicima da koriguju tu svoju odluku. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema potrebe, biće o tome vjerovatno i mogućnosti sutra tokom rasprave. U suštini u ovoj tački dnevnog reda, vaspitanje i obrazovanje je najšire, tako da je nazovemo, da odgovorimo i na dodatna pitanja.

Poštovane kolege, na ovaj način smo završili sa današnjim radnim danom. Sva poslanička pitanja koja su upućena, odgovorena su. Sutra nastavljamo u 10 časova. Iako je bio prvobitni plan da nastavimo sa radom sa zakonima iz oblasti vaspitanja i obrazovanja, zbog zahtjeva nekih poslaničkih klubova idemo na ovaj način. Dakle, danas završavamo rad, sutra u 10 časova nastavak objedinjene raspave o četiri zakona iz oblasti vaspitanja i obrazovanja, onda Zakon o visokom obrazovanju i tako dalje.

Zahvaljujem vam na saradnji.